

**T.C.
SELÇUK ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
ARKEOLOJİ ANABİLİM DALI**

**LYKAONIA VE ISAURIA BÖLGELERİNDE BULUNAN
GİRLANDLI OSTOTEKLER**

Erdener PEHLİVAN

DOKTORA TEZİ

**Danışman
Prof. Dr. Asuman BALDIRAN**

KONYA-2018

T. C.
SELÇUK ÜNİVERSİTESİ
Sosyal Bilimler Enstitüsü Müdürlüğü

Doktora Tezi Kabul Formu

Öğrencinin	Adı Soyadı	Erdener PEHLİVAN		
	Numarası	134103001001		
	Ana Bilim / Bilim Dalı	Arkeoloji/Arkeoloji		
	Programı	Tezli Yüksek Lisans ☐	Doktora	☒
	Tez Danışmanı	Prof. Dr. Asuman BALDIRAN		
Tezin Adı	LYKAONIA VE ISAVRIA BÖLGELERİNDE BULUNAN GİRLANDLI OSTOTEKLER			

Yukarıda adı geçen öğrenci tarafından hazırlanan **LYKAONIA VE ISAVRIA BÖLGELERİNDE BULUNAN GİRLANDLI OSTOTEKLER** başlıklı bu çalışma 07/12/2018 tarihinde yapılan savunma sınavı sonucunda oybirliği/oyçokluğu ile başarılı bulunarak, jürimiz tarafından Doktora Tezi olarak kabul edilmiştir.

Ünvanı, Adı Soyadı	Danışman ve Üyeler
Prof. Dr. Asuman BALDIRAN	Danışman
Prof. Dr. Güngör KARAUĞUZ	Jüri Üyesi
Doç. Dr. Osman DOĞANAY	Jüri Üyesi
Dr. Öğr. Üyesi Mustafa YILMAZ	Jüri Üyesi
Dr. Öğr. Üyesi Ercan AŞKIN	Jüri Üyesi

İmza

(Handwritten signatures of the jury members and supervisor)

T.C.
SELÇUK ÜNİVERSİTESİ
Sosyal Bilimler Enstitüsü Müdürlüğü

BİLİMSEL ETİK SAYFASI

Bu tezin proje safhasından sonuçlanmasına kadarki bütün süreçlerde bilimsel etiğe ve akademik kurallara özenle riayet edildiğini, tez içindeki bütün bilgilerin etik davranış ve akademik kurallar çerçevesinde elde edilerek sunulduğunu, ayrıca tez yazım kurallarına uygun olarak hazırlanan bu çalışmada başkalarının eserlerinden yararlanılması durumunda bilimsel kurallara uygun olarak atıf yapıldığını bildiririm.

Erdener PEHLIVAN

ÖNSÖZ

Lykaonia ve Isauria Bölgeleri ile ilgili yapılmış az sayıda çalışmadan biri olan tez çalışması kapsamında, yüzey araştırmaları ile tespiti yapılmış girlandlı ostotek gövdeleri ele alınmıştır. Daha önceden çalışılmamış olan bu konuyu çalışmam için beni destekleyen ve yol gösteren sayın hocam Prof. Dr. Asuman BALDIRAN'a teşekkürü bir borç bilirim.

Tez çalışmamın her aşamasında bilgi ve birikimleri ile yol gösteren hocalarım Prof. Dr. Güngör KARAUĞUZ'a ve Dr. Öğr. Üyesi Mustafa YILMAZ'a teşekkürü bir borç bilirim.

Tez çalışmasının da en önemli bölümünü oluşturan yüzey araştırmaları sırasında ekipte büyük fedakârlıklarla çalışan değerli ekip üyelerine ve akademik hayatımın önemli bir bölümünü geçirdiğim Selçuk Üniversitesi Arkeoloji Bölümünün saygıdeğer hocalarına da teşekkürlerimi sunarım.

Her zaman yanımda olan ve varlığı ile bana güç veren sevgili eşime, tüm eğitim hayatım boyunca maddi ve manevi desteklerini esirgemeyen aileme de teşekkürlerimi sunarım.

Erdener PEHLİVAN

Konya, 2018

T.C.
SELÇUK ÜNİVERSİTESİ
Sosyal Bilimler Enstitüsü Müdürlüğü

Öğrencinin	Adı Soyadı	Erdener PEHLİVAN	Numarası: 134103001001
	Ana Bilim / Bilim Dalı	Arkeoloji / Arkeoloji	
	Danışmanı	Prof. Dr. Asuman BALDIRAN	
Tezin Adı		LYKAONİA VE ISAURIA BÖLGELERİNDE BULUNAN GİRLANDLI OSTOTEKLER	

ÖZET

Lykaonia ve Isauria bölgelerinde tespit edilen girlandlı ostotekler, çalışmanın konusunu oluşturmaktadır. Ele alınan ostotekler üzerindeki girlandların biçimi, öğeleri, öğelerinin dizilişi ve kompozisyonu; bununla birlikte girlandlarda bulunan ikincil unsurların gelişimi, bezeme, işçilik ve üslup yönüyle irdelenmiştir.

Yapraklı ve meyveli girlandlara sahip elli dört adet girlandlı ostotek incelenmiştir. Bazı girlandlar, tahribata uğradığından girland üzerindeki bezemeler anlaşılamamıştır. Bölgede yapraklı girland sayısı oldukça fazla olup bunların birçoğunu defne yapraklı girlandlar oluşturmaktadır. Yaprak biçim ve dizilişlerine göre sınıflandırılan girlandlar, on iki gruba ayrılmıştır.

Çalışma kapsamında ele alınan ostoteklerden beşinde Dioskrudes tipi figürler, yedisinde Demosthenes tipi figürler, birinde süvari betimlemesi, altısında Pudicitia tipinde olan kadın figürleri, on tanesinde Fausta tipinde olan kadın figürleri, altı tanesinde Herculaneum tipi kadın figürleri bulunmaktadır. Sekiz eserde Symposion sahnesi, bir eserde mitolojik friz, üç eserde kapı betimlemeleri olduğu görülmektedir.

Yapılan tez çalışmasında, girlandlar ölçeğinde, figürler ölçeğinde ve mimari kompozisyon bağlamında etkileşim olan bölgeler tespit edilmiştir. Bu sayede Lykaonia ve Isauria bölgelerinin hangi bölgelerle etkileşim içinde olduğu ortaya konulmuştur. Girland örgelerinin oluşum ve gelişim süreçleri incelenerek bölge kronolojisi ile ilgili bilgiler üretilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Ostotek, Girland, Lykaonia, Isauria

T.C.
SELÇUK ÜNİVERSİTESİ
Sosyal Bilimler Enstitüsü Müdürlüğü

Öğrencinin

Adı Soyadı Erdener PEHLİVAN Numarası: 134103001001

Ana Bilim / Bilim Dalı Arkeoloji / Arkeoloji

Danışmanı Prof. Dr. Asuman BALDIRAN

Tezin İngilizce Adı

GARLAND OSTOTHEK AT LYCAONIA AND ISAURIA
REGION

ABSTRACT

The ostotechs with garland that were determined in the regions of Lykaonia and Isauria are the subject of the study. The shape, elements, sequence of elements and their compositions of the ostotechs dealt with and also the improvement of secondary elements on garland were examined in terms of ornament, craftsmanship and style.

Fifty four ostotechs with garland having garlands with leaves and fruits were examined. Because some garlands were destroyed, the ornaments on garland were not determined. The number of garland with leaves is pretty much in the region and most of these consist of garland with bay leaves. The garlands that were classified according to the shapes and sequences of leaves were divided into twelve groups.

Figures that are Dioskrudes type on five of the ostotechs dealt with in the study, figures that are Demosthenes type on seven of ostotechs, cavalry description on one, woman figures that are Pudicitia type on six, woman figures that are Fausta type on ten and woman figures that are Herculaneum type on six are found. Symposium scenes on eight artefacts, mythological frieze in one artefact and door descriptions on three artefacts are seen.

In this thesis, regions that have interactions in the scale of garlands and figures, and in the context of architectural composition were determined. Thus, with which regions Lykaonia and Issauria regions had interaction were determined. By examining the processes of formation and improvement of garland elements, information about regional chronology was produced.

In the thesis study, the interaction regions were determined in the context of the architectural composition, garland and figure. In this way, the regions which are interacted with Lycaonia and Isauria are detected. Information about the chronology of the region has been produced by investigating the formation and development processes of Garland patterns.

Keywords: Ostothek, Garland, Lycaonia, Isauria

İÇİNDEKİLER

İÇİNDEKİLER.....	vi
1.GİRİŞ.....	1
1.1. Amaç ve Kapsam.....	2
1.2. Materyal ve Yöntem.....	2
2. LYKAONIA VE ISAURIA BÖLGELERİNİN TARİHİ COĞRAFYASI.....	4
2.1. Lykaonia Bölgesi Tarihi Coğrafyası ve Yerleşimleri.....	4
2.1.1. Bölgenin Tarihçesi.....	4
2.1.2. Lykaonia Bölgesinin Sınırları.....	5
2.1.3. Lykaonia Bölgesi Yerleşimleri.....	6
2.2. Isauria Bölgesinin Tarihi Coğrafyası ve Yerleşimleri.....	10
2.2.1. Bölgenin Tarihçesi.....	10
2.2.2. Isauria Bölgesinin Sınırları.....	15
2.2.3. Isauria Bölgesi Yerleşimleri.....	15
3. BÖLGEDE GÖRÜLEN MEZAR TİPİ OLARAK OSTOTEKLER	18
4. BÖLGEDEKİ OSTOTEKLER ÜZERİNDE BULUNAN BEZEMELER	22
4.1. Ostotekler Üzerinde Görülen Figürler.....	22
4.1.1. Erkek Figürleri	22
4.1.2. Kadın Figürleri	24
4.1.3. Podyum Üzerinde Betimlenen Figürler.....	26
4.1.4. Büst Betimlemeleri.....	27
4.1.5. Kompozisyon Şeklindeki Betimlemeler.....	28
4.1.6. Çalışma Alanında Görülen Figürlü Ostotekler.....	30
4.2. Ostotekler Üzerinde Görülen Kapı Betimlemeleri	46
4.2.1. Tip 1	48
4.2.2. Tip 2	48
4.2.3. Tip 3	49
4.3. Ostotekler Üzerinde Görülen Rozet Bezemeleri	49
4.3.1. Dört Yapraklı Rozet Bulunanlar.....	50
4.3.2. Altı Yapraklı Rozet Bulunanlar.....	51
4.3.3. Göbek Rozet Bulunanlar	51
4.3.4. Yıldız Rozet Bulunanlar	51

4.4. Ostotekler Üzerinde Görülen Pusat Kabartmaları	51
4.5. Ostotekler Üzerinde Görülen Triskeles Motifleri.....	52
4.6. Ostotekler Üzerinde Görülen Kartal Betimlemeleri	53
4.7. Ostotekler Üzerinde Görülen Medusa Betimlemeleri	53
4.8. Ostotekler Üzerinde Görülen Asma Dalı Betimlemeleri.....	55
4.9. Mimari Kompozisyonlu Ostotekler.....	55
4.9.1. Tip 1	57
4.9.2. Tip 2	59
4.9.3. Tip 3	61
4.9.4. Diğer.....	61
4.9.5. Kyma Profilleri.....	62
5. BÖLGEDEKİ OSTOTEKLER ÜZERİNDE GÖRÜLEN GİRLANGLAR.....	65
5.1. Meyveli Girlandlar	68
5.2. Yapraklı Girlandlar.....	68
5.3. Çalışma Alanında Görülen Girlandlı Ostotekler	71
5.4. Bölgedeki Girland Üslubundaki Etkileşim.....	80
6. TARİHLENDİRME	81
7. SONUÇ	82
KAYNAKÇA	87
KATALOG	114
LEVHA LİSTESİ	170
LEVHALAR	174

1.GİRİŞ

Ölüm, insanoğlunun varoluşundan itibaren kaçınılmaz bir son olmuştur. Ölünün arkasından kalanlar ise geleneklerine göre çeşitli şekillerde sevdiklerini son yolculuğuna uğurlamışlardır. Geleneklere göre ölü gömme, Paleolitik Dönem’de yaşamış Neanderthal insana kadar dayanmaktadır. Irak’ın Zagros dağlarındaki Şanidar Mağrası’nda yapılan arkeolojik çalışmada ortaya çıkan çiçek poleni, çiçeklerin bir ritüel için buraya getirildiğini akıllara getirmektedir¹. Bunun dışında, Fransa’daki La Ferrassie, Le Moustier, Regourdou, La Chapelle-aux Saints, Thesik-Tash mağaralarında ve Filistin’deki Amud, Qafzeh, Skhul, Tabun, Kebara mağaralarında, Portekiz’deki Leiria’da, Hırvatistan’da Krapina civarındaki bir mağarada da ölümlerin gömüldüğüne ilişkin bilgilere erişilmiştir².

Erken döneme kadar dayanan ölü gömme geleneği, binlerce yıldır farklı şekillerde devam etmiştir. Ölü gömme geleneğinin bölgeden bölgeye, toplumdan topluma, dönemden döneme değiştiği, hatta aynı dönemde, aynı coğrafyada farklı geleneklerin geliştiği görülmektedir.

Ölü gömmeyle ilgili olarak inhumasyon ve kremasyon olmak üzere iki farklı uygulamanın olduğu kabul edilmektedir. Erken dönemlerden itibaren görülen inhumasyona yönelik gömü türleri, intramural ya da extramural nitelikte olmaktadır. Extramural gömünün yaygınlaşmasıyla birlikte, nekropol kavramı ve nekropol alanları ortaya çıkmaktadır. Nekropol alanlarının ortaya çıkmasıyla birlikte, mezar türlerinde de çeşitlenme olduğu görülmektedir.

Genel anlamda, ölü yakma olarak tanımlanan kremasyonun kökeniyle ilgili kesin bilgiler olmamakla birlikte, Mezopotamya’da Neolitik Dönemde kremasyona rastlanılmıştır. Kremasyon, farklı toplumlarda, farklı dönemlerde değişkenlik göstermektedir. Ayrıca, Arkaik Dönemden beri hem kremasyon hem de inhumasyon aynı zaman diliminde birlikte görülmektedir³.

Çalışma alanımızı oluşturan Lykaonia ve Isauria bölgelerinde de hem inhumasyon hem de kremasyon bir arada kullanılmıştır. Bu geleneklere bağlı olarak gelişen kaya mezarları, lahitler, steller ve ostotekler bölgede yoğunlukla görülen mezar tiplerini oluşturmaktadır.

¹ Solecki, 1975: 880-881; Leroi-Gourhan, 1975: 562-564, Küçükefe, 2011: 13; Karakoç, 2012: 236; Akçay, 2017:8-9.

² Lewin, 1998: 236, Mithen, 1999: 202; Akçay, 2017: 9-10.

³ Özbek, 2006: 560; Küçükefe, 2011: 17.

Çalışma konusunu oluşturan ostoteklerin extramural bir nekropol ögesi olduğunu ve kremasyona dayalı bir gömü türü olduğunu söylemek mümkündür. Bu bağlamda ostotekler başlığı altında derinlemesine irdelenen bu nekropol ögeleri ve üzerindeki bezeme unsurları tezin konusunu oluşturmaktadır.

1.1. Amaç ve Kapsam

2005 yılından beri, Lykaonia ve Isauria bölgelerinde, T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı ile Selçuk Üniversitesi adına, Prof. Dr. Asuman Baldıran başkanlığında, yüzey araştırmaları yapılmaktadır. Bu araştırmalar, kapsamında bölgede, mimari parçaların yanı sıra çok sayıda ostotek, lahit, kaya mezarı, oygu tekne mezar, oda mezar, stel ve sunak bulunmuştur.

Bu zamana kadar bulunan eserlerden, yaklaşık iki yüz elli tanesi ostotek gövdesi olup bu tez kapsamında sadece girlandlı ostotekler ele alınmıştır. Girlandlı ostotekler üzerinde görülen diğer bezeme türleri olan figürler, rozetler, kapı betimlemeleri ve mimari plastik unsurlar da çalışma konusu kapsamına dahil edilmiştir. Çalışma alanı da Lykaonia ve Isauria bölgeleriyle (günümüz Konya ili ve ilçeleriyle) sınırlandırılmıştır. Çalışma kapsamında ele alınan girlandlı ostoteklerin tamamı, Geç Roma Dönemine ait olduğundan dönemsel bir sınırlandırmaya gerek duyulmamıştır.

Yüzey araştırmaları sonucunda tespit edilen ostoteklerden girlandlı olanlar, biçim ve süsleme unsurları açısından incelenmiştir. Bu kapsam ölçeğinde tespit edilen tüm eserlerin ikonografik, tipolojik ve stilistik analizleri yapılmıştır. Bu çalışmayla, girland örgelerinin gelişimi üzerinden bölgenin sanatsal ve ikonografik gelişimini kronolojik perspektifte değerlendirmek amaçlanmıştır. Böylelikle tez çalışmasından elde edilen veriler ışığında, bölgenin tarihine ışık tutmak hedeflenmektedir.

1.2. Materyal ve Yöntem

Öncelikle tez kapsamında ele alınan nekropol ögelerinden “ostotek” kavramının Türkiye ve dünya literatüründeki yeri incelenmiştir. Yapılan genel araştırmayı, girlandlı nekropol ögeleri takip etmiştir. Türkiye’de çeşitli bölgelerde yapılmış girlandlı lahit, ostotek, sunak vb. çalışmalar incelenmiştir. Böylelikle girland gelişiminin, Lykaonia ve Isauria bölgelerindeki etkilerini tespit etmek hedeflenmiştir. Girlandlı ostotekler üzerinde görülen figürler, kapı betimlemeleri, kılıç-kalkan betimlemeleri, rozetler, mimari unsurlar ve çeşitli kompozisyonlar da literatür kaynaklarından araştırılmıştır.

Buna ek olarak tez kapsamında ele alınan ostoteklerin, Lykaonia ve Isauria bölgelerindeki tespiti için Prof. Dr. Asuman BALDIRAN başkanlığında arkeolojik yüzey araştırmaları gerçekleştirilmiştir. Yüzey araştırmalarında literatüre dayalı olarak oluşturulan harita ve çalışma planı uygulanmış, bu plan dahilinde gidilen yerleşimlerdeki yerel unsurlarla da irtibat halinde olunarak literatürde bulunmayan alanların da tespiti yapılmıştır. Yapılan bu tespit ve belgeleme işlemlerinin ardından eserlerin katalog ve envanterleme işlemleri tamamlanmıştır.

Tümden gelim yaklaşımıyla önce yüzey araştırmasında tespit edilen eserlerden ostotek tanımına uygun olanlar seçilmiştir. Bu eserlerin tamamı incelenerek bölgenin ostotek gövdelerinde oluşan genel sanat üslubuyla ilgili izlenim oluşturulmuştur. Daha sonra tez konusu kapsamındaki girlandlı ostotekler tespit edilmiş ve detaylı araştırmaya geçilmiştir. Bu kapsamda malzemenin analogik incelemesinin yapılabilmesi ve komşu bölgelerle olan ilişkilerin ikonografik, stilistik ve kronolojik gelişim ölçeğinde saptanabilmesi için tekrar literatür taraması yapılmıştır. Diğer bölgelerin stil gelişimi ile Lykaonia ve Isauria bölgelerinin stil gelişiminde kesişen yönler belirlenmiştir.

2. LYKAONIA VE ISAURIA BÖLGELERİNİN TARİHİ COĞRAFYASI

2.1. Lykaonia Bölgesi Tarihi Coğrafyası ve Yerleşimleri

2.1.1. Bölgenin Tarihçesi

Bölgede, paleolitik malzeme veren bazı alanlar saptanmıştır. Bu yerleşimlerden, Dursunlu, Konya ili Akşehir ilçesi sınırları içinde bulunan paleolitik buluntu veren önemli bir lokalizasyondur⁴. Başka bir yerleşim de Konya - Karapınar yolunun güneyinde “Dervişin Hanı” ismiyle adlandırılan mevkidir. Han kalıntısının yakınında yer alan kum ocağının kesitinde Paleolitik Dönem malzemesi tespit edilmiştir⁵.

Lykaonia bölgesi sınırları içinde Neolitik Döneme ait çok sayıda yerleşim alanı görülmektedir. Bu yerleşimlerin başlıcaları: Suberde⁶, Çatalhöyük⁷, Erbaba⁸'dir.

Kalkolitik Dönemde, tüm Anadolu'da olduğu gibi Lykaonia bölgesinde de Kalkolitik yerleşmelerin sayısında önemli bir artış görülmektedir. Bu yerleşimlerin başlıcaları: Can Hasan⁹, Çatalhöyük¹⁰, Sızma¹¹ vs. gibi höyüklerdir.

Ayrıca bölgede; özellikle Suğla Gölü ve Çarşamba Çayı havzalarında, Akçalar höyük¹², Karabulak höyük, Gökhöyük, Ortakaraviran höyük, Karaviran, Sızma ve Hatunsaray gibi önemli İlk Tunç Çağı merkezleri mevcuttur¹³.

Bölgenin Prehistorik Çağlarından sonra, Klasik Dönem tarihçesine değinmek gerekirse;

Bölge, M.Ö. 6 yüzyılda, Pers işgaline kadar Lydia idaresinde kalmıştır (Herodotos 1.8.13). M.Ö. 6 yüzyıl ile M.Ö. 4. yüzyıllar arasında Perslerin hakim olduğu dönemde bu coğrafya, Kappadokia'yı da yöneten tek bir satrapın idaresine bırakılmıştır. M.Ö. 4. yüzyılda ise Hellenistik coğrafyanın bir parçası haline gelen bölge, Büyük İskender'in ölümünden sonra, ardıllarından Seleukos'ların himayesine girmiştir. Daha sonra Romalıların bölgeyi ele geçirmesi ile birlikte Pergamon Kralı II. Eumenes idaresine verilmiştir¹⁴. Bölge, M.Ö. 2. yüzyılda Pergamon'un Roma'ya karşı isyanında Romalılarının yanında savaşan Kappadokia'lı Ariarathes V.'in varislerinin himayesine verilmiştir. M.Ö. 1. yüzyılın sonlarına doğru muhtemelen Lykaonia arazisi Kilikia idaresinde bulunuyordu. M.Ö. 39 yılında, Poleme, Antonius'tan

⁴ Güleç, 1999: 349-364.

⁵Cohen, 1969: 388-398.

⁶Bordaz, 1968: 63.

⁷Mellart, 1964: 98.

⁸Bordaz, 1969: 52.

⁹Mellart, 1967: 120-124.

¹⁰Mellart, 1964: 98; Baldiran ve Korkmaz, 2010: 427-435.

¹¹Robinson, 1927: 444.

¹² Bahar, 2008: 240.

¹³ Özlü, 1994: 41-42.

¹⁴Magie, 1950: 19-25.

Iconium'u almıştır. Daha sonra, Antonius, M.Ö. 36'da, Galatia ile Lykaonia'nın bir kısmını Tiran Amyntas'a vermiştir. M.Ö. 31'de Augustus bu durumu onaylamıştır. M.Ö. 25'te Amyntas öldüğünde devlet, Augustus tarafından Roma Eyaleti yapılmıştır¹⁵.

2.1.2. Lykaonia Bölgesinin Sınırları

Bölgenin sınırlarını antik coğrafya açısından çizmek oldukça güçtür. Bölge hakkında ilk yazılı bilgiler, M.Ö. 4. yüzyılda İskender'in Doğu Seferini anlatan Ksenophon'dan öğrenilmektedir. Ksenophon bölgeyi Phrygia'nın en son şehri olan Iconium'un doğu tarafından başlatmakta ve 5 günlük yürüyüş mesafesindeki Dana (Niğde civarında Kilisehisar)'ya kadar uzandığı söylemektedir (Ksenophon 1. 11. 19)¹⁶. Bir diğer antik yazar olan Strabon (M.Ö. 69- M.S. 19) bölgenin sınırlarını net bir şekilde belirlemek yerine bölgelerle sınırlandırarak vermiştir. Strabon'a göre; batısı Phrygia, doğusu Kappadokia, kuzeyi Galatia, güneyi Toroslarla çevrili bölgedir (Strabon XII. 11. 10.). Bölgeyi genel olarak ilk sınırlandırmanın Strabon olduğu söylenebilir. Plinius (Yaşlı), (M.S.23-79) Lykaonia Prensliği'nden bahsederken Iconium başta olmak üzere Thebase ve Galatia-Kappadokia sınırındaki Hyde'yi içine alan 14 şehirden bahsetmektedir (Plinius 5. 23.). Antik yazarlar açısından bakıldığında en detaylı inceleme, Plinius'da bulunmaktadır. M.S. 1 ve 2. yüzyılda Lykaonia ve Galatia bir eyalet olarak kabul edilirken, Bizans Döneminde Galatia, Bukellarion Thema'nın; Lykaonia ise Anatolikon Thema'nın parçasıdır.

Hierocles, Galatia ve Lykaonia şehir listelerini verirken bu bölgeleri 3'e ayırmaktadır (Hierocles 675):

- Galatia Salutaris
- Galatia Salutaria
- Lykaonia

Ancak Eyalet sınırlarının önemi 7. yüzyılda Thema düzeni kurulduktan sonra kaybolmaktadır¹⁷.

Lykaonia Bölgesi'yle ilgili en detaylı araştırmaları Belke – Restle, 20. yüzyılda yapmıştır. Belke – Restle'ye göre Lykaonia- Kappadokia sınırı Tatta Limne'nin güneyinde, Aksaray (Garsaura)'dan geçerek Arsama Dağı'nı aşıttan sonra Akgöl'e ulaşmaktaydı. Akgöl'ün güneyinde bulunan Divle Ovası bu sınırı oluşturmaktaydı. Kilikia ile Kappadokia sınırı gibi Isaura- Lykaonia sınırı da Torosları ve Göksu'yu (Kalykadnos) izlemekteydi.

¹⁵Magie, 1950: 434; Özlü, 1994: 65-67.

¹⁶Baldran, 2012b: 73.

¹⁷Özlü, 1994: 2.

Lykaonia'nın Pamphilia- Psidia ile olan batı sınırı Geyik ve Küpe Dağlarını izleyerek Vasada ve Amblada'yı geçerek Beyşehir Gölü'ne kadar uzanmaktaydı¹⁸.

Batı-Kuzey sınırı, Psidia bölgesinin sınırı olan Beyşehir Gölü'nün doğusundan başlayıp Galatia bölgesinin güney sınırı olan Yunuslar'a (Pappa Tiberipolis), Iğın'a (Tyraion) ve Ladik'e (Laodikea Katakekaumene) kadar uzanmaktaydı. Beyşehir Gölü'nün kuzeyindeki sınır hattı, sürekli değişim göstermekle birlikte Psidia ve Phrygia bölgelerinin şehirleri yardımıyla belirlenebilir.

Özet olarak Lykaonia bölgesi günümüz coğrafyasında, batıda Beyşehir Gölü, güneyde Toroslar, doğuda Karaman'dan başlayarak Tuz Gölü boyunca uzanmaktadır. Kuzeyde ise Tuz Gölü'nün kuzey kıyısını kapsamak kaydıyla Ladik'e doğru uzanan alanı kapsamaktadır. Konya, Karaman ve Aksaray illerinin sınırları içinde kaldığı söylenebilir¹⁹.

2.1.3. Lykaonia Bölgesi Yerleşimleri

Amblada: Pergamon Krallığı ile olan ilişkileri nedeniyle Strabon'da Phrygia - Karia sınırında lokalize edilmiştir. Ayrıca kentin, tıbbi amaçla ürettiği bir şarabı Antik dünyaya ihraç ettiği bilinmektedir (Strabon 12. 7.). Amblada'nın adı Hierocles'te ve Byzantionlu Stephanos'ta da geçmektedir (Hierocles 675. 4.; Stephanos Byz. 72.). Şehrin lokalizasyonu J. Jüthner tarafından Beyşehir Gölü'nün güneyindeki hisarlık olarak bilinen Asardağ'a yapılmıştır²⁰.

Anzulada: Oğuzeli, Akörenkışla'ya lokalize edilebilir. Tuz Gölü'nün kuzeybatısında Toprak Kale'nin 4 km kuzeydoğusunda iki sınır taşı bulunmuştur. Bu yazıtlı sınır taşlarından birinde Anzulada adı okunmaktadır²¹.

Barata: Iconium - Tyana yolu üzerinde, Iconium'a yaklaşık 75km, Laranda'ya 30 km mesafede Karapınar yakınlarındaki Madenşehir mevkiindeki Binbirkilise harabelerinin bulunduğu alanda yer almaktadır. Barata, krater benzeri özellik göstermektedir²². Yerleşimin güneyinde aynı isimle anılan bir dağ yer almaktadır. Bulunan malzeme ve kalıntılar genellikle Geç Dönem ağırlıklıdır²³.

Cabalucome: Kulakmurat Han'ın bulunduğu çevrede Konya'nın 36 km kuzeydoğusunda yer almaktadır. Han'da devşirme olarak kullanılan taşlar üzerinde Kral Valans dönemi (375-

¹⁸Belke- Restle, 1984:, 40-42.

¹⁹Belke- Restle, 1984: 40-42.

²⁰Jüthner vd., 1903: 22-25.

²¹ Özlü, 1994: 15.

²² Smith, 1854: 217.

²³Belke- Restle, 1984: 138-143.

378) yazıtları bulunmuştur²⁴.Yapının çevresinde Helenistik, Roma ve Bizans Dönemlerine ait seramikler tespit edilmiştir²⁵.

Comitanasso: Iconium'un 80 km kuzey doğusunda Ortakuyu mevkiinde yer alan yerleşim, Perta ile Ubinace arasındaki yol üzerindedir²⁶. Muhtemel yerleşim alanında bulunan devşirme malzemelerden bazıları üzerinde Comitanasso adı okunabilmektedir²⁷.

Congusse: Muhtemelen Altınekin yakınlarında, Perta'nın 23 km kuzeybatısındadır. Peutinger haritasında Perta ile Pegalla arasında görülmektedir. Ayrıca, Altınekin Camii girişinde yazıtlar bulunmuştur. Fakat yer adı geçmemektedir²⁸.

Cybistra: Konya ili Ereğli ilçesine lokalize edilebilir. Strabon'da sınırlarının Derbe'ye kadar uzandığı geçmektedir (Strabon12.1.).

Derbe: Kerti höyük olarak adlandırılan mevki, Karaman'ın 22 km kuzeydoğusunda yer almaktadır. Strabon'da yerleşimin adı, Romalılar tarafından 11. vali olarak atanan Archelaos'un adının geçtiği bölümde bulunmaktadır (Strabon12.1.). Plinius, Lykaonia'nın bir parçası olarak ifade etmektedir(Plinius 5.42). Cicero'nun dostu Amystas'ı öldüren Tiran Antipatros Derbetes'in kraliyet merkezi olarak geçmektedir. Kerti höyükte bulunan bir yazıtla yeri kesinleşmiştir. Yazıt M.S. 157 yılına tarihlenmektedir²⁹.

Faustinopolis: Suğla Gölü'nün batı kıyısına lokalize edilmesi muhtemeldir³⁰. Cappadokia bölgesinin güneybatısında Niğde-Başmakçı'da yer alan Faustinopolis yerleşimi ile karıştırılmamalıdır³¹.

Hyde: Gölören olarak isimlendirilen mevki Konya-Karapınar'ın kuzeydoğusunda yer almaktadır. Plinius, Lykaonia şehirlerinden biri olarak Cappadokia – Galatia sınırında olduğundan bahsetmektedir. Ayrıca, Plinius'ta Koimon Lykanon (Lykaonia Birliği) üyesi olduğu bilgisi yer almaktadır (Plinius 5.25.).

Iconium: Ksenophon ve Strabon'a göre Konya il merkezi olarak lokalize edilebilir (Ksenophon 1.2.19.; Strabon 13.1.7.). Yapılan çeşitli kazılar ve araştırmalar, yerleşimin yerini arkeolojik olarak kanıtlamıştır. M.Ö. 1. binden günümüze kadar kesintisiz yerleşime sahne olmuştur³². Antipatros'un bölgede etkin bir Tiranlık kurduğu bilinmektedir. M.S. 41'de Cladius Döneminde Roma egemenliği altına girmiştir. Adı Claude Iconium olmuştur. 2. yüzyılda

²⁴ Özlü, 1994: 17.

²⁵Belke- Restle, 1984: 149.

²⁶Belke- Restle, 1984: 153.

²⁷ Özlü, 1994: 16-17.

²⁸Belke- Restle, 1984: 153.

²⁹Ballance, 1917: 147-151.

³⁰Belke- Restle, 1984: 162.

³¹Mitchell, 1995: 1016.

³² Özlü, 1994: 19.

Hadrian tarafından Roma kolonisi olan şehir, bu tarihten itibaren Colonia Aelia Hadriana Augusta Iconensium olarak anılmıştır³³.

İlistra: Karaman iline 17 km uzaklıktaki Yollarbaşı kasabasının olduğu yerdedir. Iconium – Laranda Antik yolu üzerindedir. Hierocles’in Kent Listelerinde 325 Nikia – 431 Ephesos – 451 Chalcedon konsüllerine İlistra tarafından temsilci gönderildiği bilgisi yer almaktadır (Hierocles 675.) . Günümüzde kasaba, Akropol üzerinde kurulmuştur. Kasabadaki yapılarda çok sayıda devşirme malzeme tespit edilmiştir³⁴.

Kanna: Konya ili Karapınar ilçesinin kuzeyinde yer alan Beşağul mevkiindedir. Peutinger haritasında yer almaktadır³⁵. Bizans Devri kilise kalıntıları vardır. 381 ve 451 Chalcedon konsülüne temsilci göndermiştir³⁶.

Kilistra: Konya ili Meram İlçesi Gökyurt Mahallesine lokalize edilmektedir. Yerleşimin adı Konya’da bulunan 4. yüzyıl mezar steline geçmektedir³⁷. Gökyurt höyüğünün olduğu yerde bulunan Kilistra’da, Roma ve Bizans nekropolü, tuf kayaya oyulmuş şapel ve kaya mezarları bulunmuştur. Şehrin güneydoğusundaki mezarlar içinde Grekçe kitabeler mevcuttur. Kuzey çıkışında şehre ait surun kapı kısmının kalıntıları bulunmuştur. Ayrıca şehrin güneydoğusunda kaya zemini üzerinde antik yola ait araba tekerlek izleri net olarak görülmektedir³⁸.

Kodlessos: Karaman’ın 37 km kuzeybatısındaki Gödelesin’de yer almaktadır. Iconium – Laranda Antik yolu üzerindedir. Civarda bulunan bir yazıt üzerinde Kodlessos ismi geçmektedir³⁹.

Korna: Muhtemelen Iconium’un güneyinde Dinorna olarak bilinen alanda yer almaktadır. Sur kalıntıları ve bir kilise kalıntısı bulunmuştur. 381- 451 Chalcedon konsüllerine temsilci göndermiştir⁴⁰.

Koropassos: Akhan tepe yakınlarında yer alan yerleşim, Iconium – Garsaura yolu üzerindedir. Garsaura’ya 20 km mesafededir (Strabon 12.6.1.). Roma ve Bizans Dönemine ait seramik bulunmuştur.

Laranda: Günümüzde Karaman iline lokalize edilebilir. Torosların kuzeyinde Lykaonia'nın güneyinde yer almaktadır. Hitit metinlerinde “Landa” olarak ifade edilmektedir.

³³ Özlü, 1994: 20-21.

³⁴Belke- Restle, 1984: 172; Özlü, 1994: 21-22.

³⁵Belke- Restle, 1984: 185.

³⁶ Özlü, 1994: 22.

³⁷ Özlü, 1994: 22.

³⁸Belke- Restle, 1984: 189; Özlü, 1994: 22-23.

³⁹Belke- Restle, 1984: 192.

⁴⁰ Özlü, 1994: 23; Belke- Restle, 1984: 194.

Strabon'da Soatra (Yağlıbayat) gibi susuzluk çektiği ve koyun üretiminin antik kent ekonomisinde önemli bir yer tuttuğu bilgisi yer almaktadır. Ayrıca, Derbe Tiranı Amyntas'ın bu yerleşim yerinde koyun sürüleri mevcuttur (Strabon 12.6.1.). M.Ö. 370 yılında Lykaonia birliğine girmiştir. 325 Nikaia – 471 Chalcedon – 879 Constantinopolis konsüllerine temsilci göndermiştir. Şehrin merkezinde yer alan höyük üzerinde Bizans seramiği bulunmuştur⁴¹.

Lystra: Konya'nın Hatunsaray ilçesinde yer alan Lystra, Kalkolitik Dönemden itibaren yerleşime sahne olmaktadır. Roma nekropolü bulunmuştur⁴². Aziz Paul'un seyahatnamesinde adı geçen kent, Akgöl yakınlarına lokalize edilebilir. Iconium'un yakın çevresinde yer alan şehirlerdendir. Bu kentin hinterlandında yaşayan insanlara Lystreni / Lystrenes denilmektedir(Plinius 5. 32. 42.).

Mistheia (Parlais): Günümüzde Konya'nın Beyşehir ilçesine tekabül etmektedir. Klasik Devir yerleşimi olan şehrin adı Hierocles'de Ousada ve Amblada'dan sonra geçmektedir (Hierocles, 675). Şehir, Cladius Devrinde (41-54) yeniden kurulmuş olup Via Sebaste'nin bir uzantısı üzerinde yer almaktadır⁴³.

Posala: Özyurt olarak adlandırılan mevki, Karaman'ın 30 km kuzeybatısındadır. 381 yılında Constantinopolis konsülüne temsilci göndermiştir. Civardaki yapılarda Bizans Devrine ait devşirme malzeme bulunmaktadır⁴⁴.

Pyrgoi: Ilıstra'nın 7 km kuzeybatısındaki Kazımkarabekir (Gaferiyat) yakınlarındadır. Civarda Bizans Dönemine ait mimari parçalar bulunmaktadır⁴⁵.

Savatra: Konya'nın Yağlıbayat köyüdür. Strabon, Garsaura yakınında derin kuyuları olan bir kasaba olarak bahsetmektedir (Strabon 12.6.1.). Köyde yapılan kazılarda birçok Roma heykeli bulunmuştur. Ayrıca; arkeolojik kazılarla, basamakları korunmuş bir Roma Tiyatrosuna ait cavea bulunmuştur⁴⁶.

Sidamara: Laranda (Karaman)'nın 50 km kuzeydoğusunda yer almaktadır. Burada Sidamara Lahdi olarak adlandırılan bir lahit Osman Hamdi Bey tarafından bulunmuştur⁴⁷. Ayrıca Roma ve Bizans Devirlerine ait yazıtlar bulunmuş olup; Iconium – Herakleia antik yolu üzerindedir⁴⁸.

⁴¹Belke- Restle, 1984: 197.

⁴² Özlü, 1994: 24-25.

⁴³Ramsay, 1960: 367.

⁴⁴Belke- Restle, 1984: 216.

⁴⁵Belke- Restle, 1984: 218; Özlü, 1994: 26-27.

⁴⁶Karamut, 1986: 1; Özlü, 1994: 27-28.

⁴⁷Boysal, 1984: 121-126.

⁴⁸Belke- Restle, 1984: 126.

Thebase: Konya-Karapınar'ın 20 km doğusundaki Kesmez köyü civarında bulunmaktadır. Plinius, Roma kenti olarak bahsetmektedir(Plinius 5.95.147.). Kesmez köyünün kuzeybatısında çift surla çevrili kale kalıntıları vardır. Ayrıca bir Bizans kilisesine ait mimari parçalar da bulunmuştur⁴⁹.

Ubinace: Sultanhan'ın 12 km güneydoğusu, Comitansso'nun 20 km doğusunda, Malır höyük olarak lokalize edilmektedir⁵⁰. Roma ve Bizans Dönemlerine ait seramik ve Roma Dönemi mezar stelleri bulunmuştur⁵¹.

Vasada (Ousada): Günümüzde Bostandere olarak adlandırılan yerleşim, Konya'nın 65 km güneybatısında Antik yol güzergâhı üzerindedir. Ptolemaios'ta Helenistik Şehir olarak geçmektedir. 451 Chalcedon, konsülüne temsilci göndermiştir (Hierocles 675.). Yaklaşık 1000 kişilik bir tiyatro kalıntısı vardır⁵².

2.2.Isauria Bölgesinin Tarihi Coğrafyası ve Yerleşimleri

2.2.1. Bölgenin Tarihçesi

Isauria bölgesine ilişkin Paleolitik veriler oldukça sınırlıdır. 1963 yılında R. S. Solecki, W. Farrand, K. Kökten ve D.French, Beyşehir ve Suğla Gölleri çevresinde gerçekleştirdikleri yüzey araştırmalarıyla birçok Prehistorik alan tespit etmişlerdir⁵³.

Isauria'da Neolitik Dönem, Suberde yerleşimiyle temsil edilebilir. Suberde (Görüklük Tepe), Suğla Gölü'nün kuzeybatısında, 37°18'59.71"K - 31°56'46.04"D koordinatında yer almaktadır⁵⁴.Yapılan polen analizlerine göre bölgenin ormanlık bir alan olduğunu söylemek mümkündür⁵⁵. Ayrıca, Suberde konumu itibariyle Akdeniz Havzasını, Göller bölgesine ve dolayısıyla Batı Anadolu'ya bağlayan hat üzerinde önemli bir konuma sahiptir.⁵⁶ Yakın çevresinde yer alan Çatalhöyük ile sıkı ilişki içinde olduğunu söylemek mümkündür⁵⁷.

Kalkolitik Dönemde yerleşim sayısında bir artış gözlemlenmektedir. Suğla Gölü çevresindeki Seyithan Höyük, Kızılviran Höyüğü, Seydişehir Höyüğü, gibi yerleşimler örnek gösterilebilir⁵⁸. Isauria bölgesinin batısında yer alan Suğla Gölü civarında J. Mellaart tarafından

⁴⁹ Özlü, 1994: 28.

⁵⁰ Özlü, 1994: 29.

⁵¹Belke- Restle, 1984: 240.

⁵² Özlü, 1994: 29.

⁵³ Solecki, 1964: 129-140; Bahar, 1991: 50.

⁵⁴ Bordaz, 1969: 62; Bahar, 1991: 53.

⁵⁵ Mellaart, 1975: 98; Bahar, 1991: 54.

⁵⁶ Mellaart, 1975: 98; Bahar, 1991: 55.

⁵⁷ Bahar, 1991: 55.

⁵⁸ Bahar, 1991: 59-60.

da araştırmalar yapılmıřtır⁵⁹. Yapılan değerlendirmeye göre bölgedeki kültürel izlerin, Konya ovası kültürünün yapısıyla benzerlik gösterdiği sonucuna ulařılmıřtır⁶⁰.

J. Mellaart ve D. French'in Göksu çevresinde yaptığı araştırmalardan Kalkolitik Dönemde Isauria bölgesinin, Isparta Gller bölgesi ve Akdeniz bölgesi arasında bir köprü işlevi gördüğü sonucuna ulařılabilir⁶¹.

Orta Tunç ağı olarak da anılan Asur Ticaret Kolonileri Dönemi'nde Asurlu tüccarlar, Anadolu ile yakın temasta bulunmuşlardır. M.Ö. 1900'l yıllarda ticaret sistemini geliştirerek Orta Anadolu'nun güney ve güneydoğusunda ticaret kolonisi kurmuřlardır⁶².

Henüz siyasal birliğin sağlanmadığı bu dönemde birçok yerli beyliklerin ve küçük krallıkların mevcut olduğu bilinmektedir⁶³. M.Ö. 2200 yıllarında Luwilerin sınırlarına katılan Isauria bölgesinde, Luwi etkisinin Helenistik ve Roma Dönemi'ne kadar devam ettiği sylenebilir⁶⁴. Orta Anadolu'da hakimiyet kuran Kuşşara krallığı, Konya, Aksaray ve Kayseri'yi içine alan tek merkezli bir krallıktır⁶⁵.

Eski Hitit Dönemi'nde I. Labarna Anadolu'nun güney kısmına hakim olmuştur. Daha sonra I. Murşili'ye yapılan suikast sonrasında ülkenin düzeni bozulmuştur. Orta Hitit Döneminde ise bölgeye ait yazılı belgeler sınırlı sayıda olduğundan çok fazla bilgi bulunmamaktadır⁶⁶. Daha sonra ülkenin toparlanmaya başladığı Hitit İmparatorluk Dönemi'nde Toroslar'ın eteklerinden Erciyes Dağı'nın güneyine kadar Konya Ovası, Arzava (Arzağ a), işgaliyle karşı karşıya kalmıřtır⁶⁷.

Arzava saldırılarına tampon oluşturmak üzere Dağlık Kilikia ve Isauria bölgesinde Tarhundaşşa Krallığı kurulmuřtur⁶⁸. lke, Luwi tanrısı Tarhunt'tan ötürü bu ismi almış olup halkın kullandığı yerel dil olan Luwi dili ülkenin Luwia olarak da anılmasını sağlamıştır. Ayrıca, bölgedeki Hulaia Nehri yüzünden Hulaia lkesi olarak da adlandırılmıřtır⁶⁹.

⁵⁹ Mellaart, 1959: 31-33.

⁶⁰ Bahar, 1991: 59.

⁶¹ Mellaart, 1975: 120-124; French, 1965: 177; Bahar, 1991: 60.

⁶² Karauğuz, 2005: 21.

⁶³ Karauğuz, 2005: 21.

⁶⁴ Yılmaz, 2005, 5.

⁶⁵ Karauğuz, 2005: 24.

⁶⁶ Karauğuz, 2005: 27-29.

⁶⁷ Mellaart, 1974: 504; Karauğuz, 2005: 30.

⁶⁸ Mellaart, 1974: 509; Doğanay, 2009: 33-34.

⁶⁹ Houwink Ten Cate, 1961: 19; Doğanay, 2009: 34.

Yapılan bir antlaşmayla Arzava, Hitit İmparatorluğu'na bağlanmış olsa da gerek Arzava gerek diğer düşman güçleri tarafından saldırılar devam etmiştir⁷⁰. İsyan, işgal ve savaşla geçen Hitit İmparatorluk Dönemi'nde, Anadolu'nun güney kesimi de muhtemelen etkilenmiştir⁷¹.

Hitit İmparatorluğu'nun çöküşünden sonra M.Ö. 1000 yılının başlarında Ege göçleri yüzünden bölgedeki hakim güçte değişim meydana gelmiştir⁷². Asur kaynaklarına göre Hilakku olarak isimlendirilen Dağlık Kilikia⁷³, Asurlar ile Phrygler arasında el değiştirirken Isauria bölgesi daha çok tampon görevi üstlenmiştir⁷⁴.

Kimmer istilasıyla Asur ve Phryg hâkimiyeti son bulmuştur. Phrygia bölgesini de kapsayacak şekilde bir alana kurulan Lydia krallığı sınırlarını Toroslara kadar genişletmiştir⁷⁵. Bu dönemde Isauria ismi henüz geçmese de Herodot, bu bölgeden "Cilicia" olarak bahsetmektedir⁷⁶.

M.Ö. 546 yılında Lydia hâkimiyetini ortadan kaldıran Persler, Alexandros (Büyük İskender)'un seferine kadar Anadolu'da hâkimiyet kurmuşlardır⁷⁷. Perslerin Pisidia'yı tam olarak egemenliğine alamadığı bilgisinden yola çıkarak Toroslar'ın yüksek ve engebeli kısmını oluşturan Isauria topraklarının da o dönemde bağımsız olması muhtemeldir⁷⁸.

Herodotos'a göre M.Ö. 425 – 409 yıllarında Isauria toprakları, "Cilicia" olarak isimlendirmektedir⁷⁹. Hatta bu ismi Ksenophon (M.Ö.430-355) da kullanmıştır⁸⁰.

M.Ö. 333 yılına gelindiğinde Anadolu'da Alexandros (Büyük İskender)'un Issos seferine rastlanılmaktadır⁸¹. Bu sefer sayesinde, egemenliğini kuran Alexandros Anadolu'yu satraplıklara bölerek kral muhafızlarından Nikanoros'un oğlu Balakros'u Kilikia satraplığı için görevlendirmiştir⁸². Pisidia, Isauria ve Laranda'da ortaya çıkan ayaklanmaları bastırmak üzere gelen Balakros Isaurialılar tarafında öldürmüştür⁸³. Daha sonra ceza seferine çıkan Perdikkas, Laranda kentini taş üstünde taş kalmayacak hale getirmiştir. Ancak Isaura kenti, sonunda teslim olmak zorunda kalsa da saldırıya iki gün direnebilmiştir⁸⁴.

⁷⁰ Karauğuz, 2005: 30.

⁷¹ Karauğuz, 2005: 31.

⁷² Ksenophon Anabasis I,19; Doğanay, 2009: 34.

⁷³ Naster, 1938: 22; Erzen, 1940: 14; Zoroğlu, 1994: 301; Doğanay, 2009: 34.

⁷⁴ Ksenophon Anabasis I,19; Doğanay, 2009: 34.

⁷⁵ Herodot Historia 1.16, 74; Doğanay, 2009: 34.

⁷⁶ Herodot Historia 1.72, 74; Doğanay, 2009: 34.

⁷⁷ Erzen, 1940:76; Yılmaz, 2005: 5.

⁷⁸ Ksenophon Anabasis, I. 11, II.1,4; Doğanay, 2009: 34.

⁷⁹ Herodot Historia 1.72; Doğanay, 2009: 35.

⁸⁰ Ksenophon Anabasis, II.21-25; Doğanay, 2009: 35.

⁸¹ Erzen, 1940: 76; Yılmaz, 2005: 5.

⁸² Diodoros, 18.21; Yılmaz, 2005: 5.

⁸³ Diodoros, 18.,22; Yılmaz, 2005: 5.

⁸⁴ Diodoros, 18.,21-22; Yılmaz, 1995: 3.

Diodoros'un anlattıklarından Helenistik Dönemin başlarında Isaura kentinin sağlam ve korunaklı surlarla çevrili olduğu ve zengin bir şehir olduğu yorumunu yapmak mümkündür⁸⁵. Ayrıca Balakros'a göre, Isaura ve Laranda kentleri, Pisidia bölgesinde kalmaktadır. Bunun yanı sıra bu kentlerin Kilikia ve Lykaonia arasında sınır hattı oluşturması, bu üç bölge içinde el değiştirmiş olabileceği ihtimalini vermektedir⁸⁶.

Ptolemaioslar, Dağlık Kilikia'nın zengin ormanlarından yararlanabilmek için sefer düzenlemişlerdir. Bu süreç içinde Seleukoslar ve Ptolemaioslar arasında geçen mücadelelerin sonunda Seleukos kralı III. Antiochos, bölgede hakimiyet kurmuştur⁸⁷.

III. Antiochos'un ele geçirdiği Isauria bölgesi, III. Antiochos, Roma ve müttefiklerine yenilince M.Ö. 188. yılında imzalanan Apemea barışı ile Roma hakimiyetine girmiştir⁸⁸. Barıştan sonra III. Antiochos'un Seleukeia'ya kadar geri çekilmesi, Isauria bölgesinin Bergama Krallığı'na bırakıldığı anlamına gelmektedir⁸⁹. Daha sonra M.Ö. 133 yılında Bergama Kralı III. Attalos'un ölümünden sonra vasiyeti yerine getirilerek Isauria bölgesi, Roma'nın bir eyaleti haline gelmiştir. Roma, M.Ö. 129 yılında Mysia, Lydia, Phrygia ve Karia bölgeleriyle Asia Provincia (Eyalet)'ni oluşturmuştur. Pisidia, Lykaonia, Kilikia ve Pamphylia bölgelerini müttefiki olan Kappadokia'ya bırakmıştır⁹⁰.

Bölgedeki korsan faaliyetleri, Roma'yı rahatsız ettiğinden sorunu çözebilmek⁹¹ ve hakimiyeti arttırabilmek adına M.Ö.103 yılında Praetor (Maliye Bakanı) M.Antonius sefer yapmıştır⁹². Daha sonra M.Ö.102 yılında Pisidia, Lykaonia, Kappadokia ve Pamphylia bölgeleri bir araya gelerek Kilikia Eyaletini oluşturulmuştur⁹³. M.Ö. 80 yılında Cornelius Dolabella, M.Ö. 79 yılında ise Puplius Servilius Vatia Kilikia Proconsül'ü olmuştur. Puplius Servilius, huzursuzluk kaynağı olan Isauria'ya sefer düzenleyerek ele geçirmiştir⁹⁴. Ardından Suğla Gölü yakınlarındaki Homonadeisleri ve Sedasaisleri de etkisiz hale getirmiştir. Bu askeri başarıları ona Isauria fatihi anlamına gelen "Isaurucus" unvanını getirmiştir⁹⁵.

⁸⁵ Yılmaz, 1995: 3.

⁸⁶ Stiilliwel, 1968: 75; Doğanay, 2009: 36.

⁸⁷ Jones 1971,197-198; Doğanay, 2009: 36.

⁸⁸ T.Livius, Ab Urbe Condita XXXVII, 56; Yılmaz, 2005: 6.

⁸⁹ Yılmaz, 2005: 6.

⁹⁰ Jones, 1971: 198; Doğanay, 2009: 36.

⁹¹ Houwink Ten Cate, 1961: 34; Uğurlu, 2007: 81; Doğanay, 2009: 36.

⁹² T.Livius, Ab Urbe Condita LXVII, 56; Yılmaz, 1995: 3.

⁹³ T. Livius, Ab Urbe Condita, LXVIII; Doğanay, 2009: 36.

⁹⁴ Strabon, Geographika, ,XII. 6, 569.

⁹⁵ Ormerod, 1951: 355; Yılmaz, 1995: 4.

Isaurialı korsanlar tekrar faaliyete geçerek Roma'nın deniz ticaretini olumsuz etkilemeye başlamıştır. Bunun üzerine Roma Senatosu, M.Ö. 67 yılında Magnus (Büyük) Pompeius'u görevlendirerek Akdeniz'de yeniden hakimiyet kurmasını sağlamıştır⁹⁶.

Isauria yakınlarındaki Derbe ve Laranda, Derbe Tiranı Antipatros Derbetes'e aitti. Galatia kralı Amyntas, Derbe ve Laranda'yı kendi topraklarına katmasının ardından Romalılara saldıran Amyntas, Isaura kentini önce tahrip etmiştir, daha sonra ikametgahı haline getirmiştir⁹⁷. Homonadeis ülkesine saldıran Amyntas, tiranı öldürüp kendini bölgenin hakimi ilan etmiş; ancak tiranın karısı tarafından bir komploya kurban gitmiştir⁹⁸.

Amyntas'ın ardından Isauria bölgesinin yönetimi, öncelikle Cappadocia kralı I. Archelaos'a; ölümünden sonra M.S.17'de II. Archelaos verilmiştir. M.S. 37 yılına kadar devam eden hakimiyet, daha sonra yönetime Kommagene kralı IV. Antioch'un getirilmesiyle son bulmuştur⁹⁹.

İmparator Vespasianus, M.S. 74 yılında Isauria bölgesini Kilikia eyaletine bağlamıştır¹⁰⁰. İmparator Hadrian Dönemi'nde Kilikia eyaletine Kilikia Tracheia da eklenmiştir. Ayrıca Hadrian şerefine Isaura kentine bir zafer takı yaptırılmıştır. İmparator Antoninus Pius (MS. 138-161) Döneminde, Isauria, Lykaonia ile birleşmiş ve Kilikia eyaletine bağlanmıştır¹⁰¹.

İmparatorluk Döneminde özellikle yol imarına önem verildiği gözlemlenmektedir. Gerek Hadrian gerek Septimius Severus, Isauria bölgesinin diğer bölgelerle olan ulaşım sistemini çözümlenmeye yönelik yenilikler yapmıştır¹⁰².

M.S. 3. yüzyılın ortalarında gücünü kaybeden imparatorlukta Isaurialıların isyanları gözlemlenmektedir. Hatta Isaurialı bir isyancı Lydius, Pisidia, Pamphylia ve Cremna'ya saldırmıştır¹⁰³.

Probus Döneminde (M.S. 276-282), Kilikia'dan ayrılan Isauria, Lystra ve Laranda da sınırlara dahil etmiştir. Bundan sonra Isauria'ya Dağlık Kilikia da denildiği gözlemlenmektedir¹⁰⁴.

⁹⁶ Atlan, 1970: 141; Yılmaz, 2005: 7.

⁹⁷ Strabon, Geographika, ,XII. 6, 569.

⁹⁸ Strabon, Geographika, ,XII. 6, 569.

⁹⁹ Magie, 1950: 550; Doğanay, 2009: 37; Yılmaz, 1995: 5.

¹⁰⁰ Hall, 1968: 59.

¹⁰¹ Ramsay, 1960: 417-418; Hall, 1968: 60; Yılmaz, 2005: 9.

¹⁰² Doğanay, 2009: 38.

¹⁰³ Zosimus, I, 69; Yılmaz, 2005: 9.

¹⁰⁴ Ramsay, 1960: 421; Doğanay, 2009: 38.

Diocletianus Döneminde yeni yapılan eyalet düzenine göre, Suğla gölü birbirine komşu olan Pamphylia Lykaonia, Isauria bölgelerine sınır oluştururken Isauria bölgesinin sınırları büyümüştür¹⁰⁵.

I. Theodosius Döneminde M.S.395 yılında Roma İmparatorluğu Doğu ve Batı olmak üzere ikiye ayrılmıştır. Anadolu topraklarında Doğu Roma İmparatorluğu olarak Bizans devam etmiştir.

2.2.2. Isauria Bölgesinin Sınırları

Isauria bölgesinin başkenti olan Isaura antik kenti ile ilgili ilk yazılı bilgiler Diodoros'un "Bibliotheka Historika" adlı eserinde yer almaktadır¹⁰⁶. Burada yer alan bilgiler Makedonyalı Büyük İskender'in Doğu seferi ile bağlantılı olarak karşımıza çıkar. Bölge adı olarak ilk defa Strabon'da Isaurike olarak geçmektedir¹⁰⁷. Ayrıca Strabon'a göre Isauria Lykaonia Bölgesinde yer almaktadır¹⁰⁸. Bir diğer antik yazar olan, Plinius, Isauria bölgesini Dağlık Kilikia'nın alt bölgesi olarak niteler ve Isaura, Clibanus, Lalasis kentleri ile birlikte Homonadlar Ülkesi'nden (Suğla Gölü havzası) Anemurium'a (Anamur) kadar olan alanı kapsadığını nakleder¹⁰⁹. Ptolemaios, M.S. 2. yüzyılda bölgenin kuzey sınırının Lystra'dan (Hatunsaray) başladığını nakleder¹¹⁰. Diocletianus döneminde (M.S. 284- 305) 12 bölgeye ayrılan Roma imparatorluğu içinde Isauria bölgesinin sınırlarının da Akdeniz'e kadar genişlediği nakledilmektedir¹¹¹. Bu durumda Isauria bölgesinin sınırlarını, Isaura antik kentini merkez kabul ederek güneyde Toroslara, batıda Suğla Gölü havzasına, kuzeyde Konya Ovası'nın başlangıcı kabul edilen Lystra'ya (Hatunsaray) ve doğuda Derbe'nin doğusunda yer alan Kappadokia'ya kadar uzanan coğrafya olarak tanımlamak mümkündür.

2.2.3. Isauria Bölgesi Yerleşimleri

Lauzados (Başyayla): Isauria Dexapolisinde yer alan antik kent, Germanikopolis'e 25 km uzaklıktadır¹¹². Antik kente ait kalıntılar, Başyayla ilçesinin batısındaki Hisarönü mevkiinde yoğunlaşmıştır¹¹³.

¹⁰⁵ Hall, 1968: 60.

¹⁰⁶ Diodoros, Bibliotheka Historika, XVIII, 22.

¹⁰⁷ Strabon, Geographika, XII. 6, 569.

¹⁰⁸ Strabon, Geographika, XII. 6, 568.

¹⁰⁹ Plinius, Naturalis Historia, V. 94.

¹¹⁰ Ptolemaios, Geographia, V.4.3.

¹¹¹ Ammianus Marcellinus, Rerum Gestarum Libri, XIV.3.14;XIV.82.

¹¹² Ramsay, 1960: 411; Ruge, Lauzados, RE, XII, 1, 1924, 1042; Hild-Hellenkemper, 1990: 332.

¹¹³ Hitit belgelerinde geçen Lawanzitiia şehrini hatırlatmaktadır. Karauğuz, 2002, 89.

Isaura Nova (Bozkır Zengibar Kale): Konya ilinin Bozkır ilçesine bağlı Işıklar, Yazdamı, Acılar/Hacılar, Ulupınar köyleri arasında yer almaktadır. Günümüzde de önemli bir kavşak noktası olan Sarıoğlan - Dalisandos'un batısında yer almaktadır. Bazı çalışmalar ile Bozkır ilçe merkezinin Isaura Vetus, Zengibar Kale kalıntılarının bulunduğu alanın Isaura Nova olabileceğini söyleyebiliriz¹¹⁴. Bölgede Doç. Dr. Osman DOĞANAY tarafından arkeolojik çalışmalar sürdürülmektedir¹¹⁵.

Germanikopolis (Ermenek): Karaman ili Ermenek ilçesine lokalize edilen Germanikopolis antik yerleşimi etrafındaki antik yollar sebebiyle stratejik bir konuma sahiptir¹¹⁶. Bazı araştırmacılar, Germanikopolis'in Dağlık Kilikia'nın bir alt bölgesi olan Lalasis'te yer aldığını belirtmişlerdir¹¹⁷.

Philadelphia (Gökçeseki İmsiören): Ermenek ile Mut arasında yer alan Gökçeseki köyünün kuzeyinde yer alan kayalık alana lokalize edilen Philadelphia kenti bazı araştırmacılara göre Lalasis kentleri arasında yer almaktadır¹¹⁸.

Fariske / Pharax (Göktepe): Sarıveliler ilçesi sınırları dahilinde yer alan antik yerleşim yerinde tapınak cepheli kaya mezarlar tespit edilmiştir¹¹⁹. Erken imparatorluk dönemine ait bir sınır taşında "PHARAX" ifadesinin geçmesi yerleşimin antik adı ile ilgili fikir oluşmasına olanak sağlamaktadır¹²⁰.

Gargara/ Neapolis (Güneyyurt): Neapolis antik kentinin Güneyyurt kasabasına lokalize edilmesi hususunda araştırmacılar arasında fikir birliği oluşmuştur¹²¹. Isauria Dexapolisi içindedir¹²².

Domitiopolis (Katranlı Köyü): Katranlı köyüne lokalize edilen yerleşim Germanikopolis'in 20 km kuzey batısında yer almaktadır. Isauria Dexapolisi içinde yer almaktadır¹²³.

¹¹⁴ Hall, 1972: 568.

¹¹⁵ Doğanay, 2012: 403-422; Doğanay, 2013: 97-104; Doğanay vd., 2015:431-436; Doğanay vd., 2016: 207-216; Doğanay vd., 2017: 443-466; Doğanay vd., 2018: 319-

¹¹⁶ Ramsay, 1960: 406; Ruge, "Germanikopolis", RE, VII, 1, 1910, 1258;Head 1911: 721; Honigmann, 1925: 75-87; Schultze 1926: 260; Üçer-Koman, 1945: 7; Hill, 1964: lix;Tomaschek, 1975: 60; Bean-Mitford, 1970:199; Darrouzès, 1981: 30; Hild-Hellenkemper, 1990: 258.

¹¹⁷ Head, 1911: 721.

¹¹⁸ Ramsay, 1960: 414

¹¹⁹ Sterret, 1888: 81; Doğanay vd., 2005:23-24.

¹²⁰ Doğanay vd. 2005: 23-24; Bean-Mitford, 1970: 214; Scarborough, 1991: 238.

¹²¹ Sterret, 1888: 80; Tomaschek, 1975: 60; Bean-Mitford, 1970: 209; Hild-Hellenkemper, 1990: 365.

¹²² Hierokles, 710: 8; Constantine Porphyrogenes, de them 77; Honigmann, 1970: 41; Hild-Hellenkemper, 1990: 365; Ruge, "Neapolis", RE, XVI, 2, 1935, 14, 2126.

¹²³ Ramsay, 1960: 406; Konst. Porph. De Them. 77; Ruge, "Domitiopolis", RE, V, 1, 1903, 1313; Hild-Hellenkemper, 1990: 242.

Adrassos (Mut/Balabolu): Halk arasında değirmenlik veya Balabolu olarak adlandırılmaktadır. Mut ilçesine bağı Yalnızcabağ köyü sınırlarında yer almaktadır. Yerleşim alanında Lahitlere ve kaya mezarlara rastlanılmıştır¹²⁴.

---

¹²⁴ Alföldi-Rosenbaum, 1980: 13.

3. BÖLGEDE GÖRÜLEN MEZAR TİPİ OLARAK OSTOTEKLER

Çalışma alanını oluşturan Lykaonia ve Isauria Bölgelerinde farklı nekropol öğeleri görülmektedir. Bunların başlıcaları arasında kaya mezarlar¹²⁵, lahitler¹²⁶, oyu tekne mezarlar¹²⁷, mezar stelleri¹²⁸, oda mezarlar¹²⁹, anıt mezarlar¹³⁰ ve çalışma konumuzu oluşturan ostotekler gelmektedir. Çalışma konumuzu oluşturan ostoteklere geçmeden önce ostotek kavramı üzerinde durmak yerinde olacaktır.

Ostotek Latince Osteo (Kemik) ve Tect (sığınak, saklı, gizli) kelimelerinden türemiş kemik saklama kabı anlamına gelen Latince kökenli bir sözcük olarak literatüre girmiştir¹³¹.

Ostotek kelime anlamı olarak bir objeyi işaret etmesinin yanı sıra ölü gömme kültürüne ilişkin bir kavramı da işaret etmektedir. Ölü gömme kültürü özelinde bakıldığında ostotek kavramı, kremasyona dayalı olarak ölünün yakılması sonucu arda kalan kül ve kemik parçalarının konulduğu kabı işaret ederken, diğer taraftan, ölünün kremasyon olmaksızın çürütülmesi ve kemiklerle etin birbirinden ayrılması kavramına da işaret ettiği görülmektedir. Kavram bu yönüyle lahitlerde ölünün bütünüyle gömülmesini karşılayan “Somatotek” kavramının karşıtı olarak karşımıza çıkar¹³². Somatotek kavramı, ölünün vücut bütünlüğünün bozulmaksızın bedeninin tümüyle gömülmesini karşılayan bir kavram olarak karşımıza çıkmaktadır. Ancak bu gömü tipinden hareketle bakıldığında ostotek kelimesi bize nekropol öğesinin biçimi hakkında bilgi vermez.

¹²⁵ Bölgede kaya mezarları Küçük Muhsine, Bozkır Küçük Sivri Tepe, Büyük Sivri Tepe, Yelbeyi ve başkent Isaura’da yoğunlukla görülmektedir(Karauğuz, 2004: 4-17; Baytak, 2008: 61-78.). Cephe Tiplerine göre dört ana tipe ayrılmaktadırlar (Doğanay 2009: 69).

¹²⁶ Çalışma alanında bağımsız lahit örnekleri görülmektedir. Bunların başında Sidemara tipi lahitler gelmektedir. Yine başkent Isaura’da lahit örnekleri bulunmaktadır (Baytak, 2008: 76-84). Lahit örnekleri genel olarak Lykia lahitleri ile benzer özellikler göstermemektedirler (İdil, 1985: 43 - 72).

¹²⁷ Kayaya oyulmuş oyu tekne mezar geleneği bölgede görülen bir diğer nekropol öğesidir. Ermenek İkizçınar Köyünde, Bozkır Akçalar Köyünde, Üçbölük Köyü yaylasında da chamasorion tipi mezarlar görülmektedir.

¹²⁸ Yoğun olarak görülen bir başka nekropol öğeside mezar stelleridir. Mezar stellerine çalışma alanının bir çok yerinde rastlanmaktadır (Baldıran, 2008a: 27-42).

¹²⁹ Nicelik olarak az sayıda görülen bir mezar tipidir. Bağdat Kırı ve Bağyurdu köylerinde bulunmaktadır (Baytak, 2008:61).

¹³⁰ Doğanay, 2009: 52-53.

¹³¹ Kabaagaç ve Alova, 1995: 414, 591.

¹³² Asgari, 1966: XVI.

Farklı dillerde aschenurne, funerary urn, urne funerarie, ossuarium, ossuary, ossuaire, ostotek, ostotheke, ostoteque, aschenkiste, funeary chest, ciste funerarie, kelimeleri ile ifade edilmektedir¹³³.

İsim ölçeğinde çok ve çeşitli kullanımlar gösteren ostotekler, ölçü olarak da çok farklı ebatlara sahiptirler. Literatüre dayalı olarak yapılan araştırmalar ostoteklerin boyutlarının lahitlerden küçük olduğunu gösterse de bu genel kanının aksini ispatlayacak durumlar söz konusudur. Örnek vermek gerekirse M.S. 1. yüzyılda yaşamış Trakya krallarından birine ait olan ve literatüre Vize lahdi adıyla giren eserde kül ve kemik parçalarının bulunması eserin maiyetinin ostotek olduğunu ancak dönemin bilgi düzeyinin boyutları itibariyle tasnife müsait olmasından dolayı lahit olarak nitelendiği göstermektedir¹³⁴. Bu durumun aksine boyları 120 cm olan Minos kökenli larnaxların içerisine somatotek gömü yapıldığı görülmektedir. Bu nedenle eser boyutları ölçeğinde yapılacak herhangi bir sınıflama ya da tasnif doğru sonuca götürmeyecektir¹³⁵.

Ostotekleri lahit veya larnaxlardan ayırırken boyutları yardımcı unsur olarak kullanılabilir. Ancak bunun yanı sıra ikonografi, ikonografide bulunan yetişkin unsurlar ve in situ durumda ele geçmesi de göz önünde bulundurulmalıdır.

Minos kültüründe görülen larnaxlara değinecek olursak, genellikle pişmiş topraktan üretilen bu nekropol öğeleri 1 m ila 1.5 m boy ölçülerine sahiptirler. Bu öğe içerisine ölünün bedeni, dizleri karnına çekilerek, küçültülerek yerleştirilmektedir. Taşıdığı somatotek özellikler sebebiyle larnaxlar, ostoteklerden daha çok lahitler ile benzerlik içindedir¹³⁶.

Anadolu'da yaygın olarak görülen ostotek gömü tipi ağırlıklı olarak M.S. 2. yüzyılın ortalarından itibaren görülmeye başlar. Ostotekleri 2 ana gruba ayırmak mümkündür. 1. Grup kaya ostotekleri, 2. Grup ise literatürde farklı şekillerde karşımıza çıkan lahit tipli ya da bağımsız ostoteklerdir¹³⁷. Çalışma alanında üzerinde girland motifi görülen oyu tekne ostotekler bulunmadığından bu tür tez kapsamı içine alınamamıştır. Tez kapsamına alınan ostotekler, lahit biçimli bağımsız ostotekler olup, genellikle yerel kireç taşından imal edilmişlerdir. Malzeme ölçeğinde yerel kireç taşı malzeme seçilmesinin en önemli

¹³³ Asgari, 1966: XVI.

¹³⁴ Eserin boyu 200 cm'dir.

¹³⁵ Mavriyannaki, 1972: 19-20.

¹³⁶ Mavriyannaki, 1972: 20.

¹³⁷ Doğanay, 2005: 43.

nedenlerinden biri bölgede kireç taşı yataklarının fazla olmasıdır¹³⁸. Bu durum maliyeti düşürürken sanatın genel niteliğini mermer kullanan bölgelere göre aşağıya çekmektedir. Tez kapsamına üzerinde girland bezemesi bulunan bağımsız ostotekler dahil edilmiştir. Ostotek kavramı boyut ve sanatsal özellikler itibariyle lahitlere oranla küçük boyutlu olduğundan daha ekonomik bir gömü türünü akla getirirse de kremasyonun getirdiği mali yük göz ardı edilmemelidir. Bu nedenle ostotekleri yalnızca boyutları itibariyle değerlendirmek ekonomik düzey ile ilgili yanıltıcı olabilir.

Çalışma alanını oluşturan bölgede tespit edilen ostotekler genellikle diktörtgen formludur. Ancak komşu bölgelerde küresel formlu ostotek gövdeleri de görülmektedir. Bu nekropol öğeleri için ostotek teriminin kullanılması, bölgede tespit edilen bir ostotek gövdesi üzerinde “ΟΣΘΟΘΗΚ” ifadesinin kullanılmasından ileri gelmektedir. Söz konusu ostotek gövdesi Büyüköz köyünde bulunmuştur. Bu şekilde ostotek ifadesinin geçtiği ostotek gövdelerine Lykia bölgesinde de rastlanmıştır¹³⁹.

Ostoteklerin sergileniş şekli ve yeri, üzerindeki bezemenin dört cepheye mi yoksa üç cepheye mi uygulanacağı konusunu ortaya çıkarmaktadır. Çalışma alanı içerisinde de farklı sayıda cephesi bezenmiş ostotek gövdeleri bulunmaktadır. Bu genel anlamda eserin nekropoldeki konumu ile ilişkili olmalıdır¹⁴⁰.

Ayrıca, bölge ostoteklerinin bazılarının düzenlenmesinde genel ostotek kavramına aykırı olarak adlandırılabilir özellikler bulunmaktadır. Bunların en başta geleni urnesi bulunmayan ostotek gövdeleridir. Ancak bir mezar altarı gibi kullanılmasına karşın çeşitli bölgelerde yapılan kazılarla bu urnesiz ostoteklerin önüne basit gömüler yapıldığı tespit edilmiş olup, genellikle bu mezarlar inhüstasyon değil kremasyon maiyetindedir¹⁴¹.

Bölge ostoteklerine ait kapaklar çoğunlukla tahrip edildiğinden eser kapak ilişkisi bağlamında bilgiler sınırlıdır. Ancak Hamzalar köyünden in situ bir örnekle temsil edilen ostotek gövde ve kapağı ostoteklerin üzerinde aslan biçiminde kapakların kullanıldığı ile ilgili

¹³⁸ Arık – Öztürk, 2011: 161-174.

¹³⁹ Çevik, 2005: 321; Yılmaz, 2005: 216; Doğanay, 2009: 45.

¹⁴⁰ Baldıran, 2005: 67-86; Baldıran, 2008a: 27-42; Baldıran, 2009: 313-332; Baldıran, 2010: 121-134; Baldıran, 2012a: 69-90; Baldıran, 2012b: 73-81; Baldıran, 2013: 85-96. Baldıran, 2015a: 385-398.

¹⁴¹ Baldıran, 2008a: 27-42; Ermişler, 1996: 40; Er-Scarborough, 2017: 217; (Er- Scarborough, Bu eserleri lamax olarak adlandırmakta ancak söz konusu eserlerde somatotek olmayan unsurlar terimin ostotek olarak kullanılmasını gerektirmektedir.)

bilgileri doğrulamaktadır. Arazi çalışmalarında çok sayıda aslan biçimli ostotek kapağı da tespit edilmiştir¹⁴².

Ayrıca bölge genelinde yerleşim birimlerinden bağımsız gibi görünen çok sayıda nekropol alanı ve bu nekropol alanlarında ostotekler tespit edilmiştir. Söz konusu nekropol alanlarının yerleşimlerden bağımsız gibi algılanmasına sebep olan temel unsur yok denecek kadar az mimari öge ile karşılaşmasıdır. Bu durum bazı araştırmacılar tarafından bölge halkının geçici yerleşimler kurması ile açıklanmıştır¹⁴³.

---

¹⁴² Yılmaz, 2005: 114-116; Baldiran, 2005: 67-86; Baldiran, 2008a: 27-42; Baldiran, 2009: 313-332; Baldiran, 2010: 121-134; Baldiran, 2012a: 69-90; Baldiran, 2012b: 73-81; Baldiran, 2013: 85-96. Baldiran, 2015a: 385-398.

¹⁴³ Ünal-Girginer, 2007: 247-248; Doğanay, 2016: 400.

4. BÖLGEDEKİ OSTOTEKLER ÜZERİNDE BULUNAN BEZEMELER

4.1. Ostotekler Üzerinde Görülen Figürler

Bölgede görülen ostotekler üzerinde görülen figürleri, erkek figürleri, kadın figürleri, kompozisyon şeklinde oluşturulmuş betimlemeler olarak üç ana başlığa ayrılmıştır. Bu ana başlıklardan erkek figürleri, kendi içerisinde Palliatus tipinde olanlar, Demosthenes tipinde olanlar ve süvari betimlemeleri olarak üç alt başlığa ayrılmıştır. İkinci ana başlık olan kadın figürleri Pudicitia tipinde olanlar, Fausta tipinde olanlar, Herculaneum tipinde olanlar, oturur pozda betimlenmiş kadın figürleri olarak dört alt başlığa ayrılmıştır. Herculaneum alt başlığı Büyük Herculaneum ve Küçük Herculaneum tipleri olmak üzere iki alt başlığa ayrılmıştır. Ayrıca figürler bağlamında bu başlıklar altında irdelenen figürlerden farklı olarak oluşturulmuş kompozisyon şeklindeki betimlemelerde de symposion sahneleri ve mitolojik frizliler olarak iki başlık yer almaktadır.

4.1.1. Erkek Figürleri

Çalışmanın konusunu oluşturan ostoteklerin birçoğu üzerinde tekil ya da çoğul gruplar halinde erkek figürlerinin yer aldığı sahneler bulunmaktadır. Bu figürler kimi eserlerde kadın figürleri ile bir kompozisyon oluşturur, kimi eserlerde tekil olarak yer alır, kimi eserlerde kline üzerinde symposion sahnelerinde ana figür olarak ya da sahne yanlarında yardımcı figürler olarak yer almaktadırlar. Bu figürlerin büyük çoğunluğu kısa tunik giyimli olarak görülmektedirler. Bazı sahnelerde ise Romalıların ulusal giysisi olan toga giyerek betimlenmişlerdir. Duruş ve giyimlerine göre gruplandırdığımız erkek figürleri, üç başlık altında incelenmiştir.

4.1.1.1. Palliatus Tipi

Bieber, Möbius, Smith, aynı tipte görülen bu erkek yontularına farklı isimler vermişlerdir. Bu tipin erken örneklerinin Delos’lu Dioskurides yontusuyla ilişkili olduğunu biliyoruz¹⁴⁴. Özellikle Geç Hellenistik Dönemde bu tipte bir artış gözlenmektedir. Bu yontu tipi Roma dönemi serbest ve mezar yontularında da artarak kullanılmaya devam etmektedir¹⁴⁵. Bu tipin erkek figürlerinde özellikle kullanıldığı bilinmektedir¹⁴⁶. Söz konusu tip, erkek figürleri üzerinde yaş kısıtlaması olmaksızın kullanılmaktadır. Möbius bu tipi “Normal Tipteki Erkek” olarak adlandırmıştır¹⁴⁷. Bieber sıkı giyimli elbiseli olarak adlandırdığı bu tipi gelişim süreci

¹⁴⁴ Bieber, 1981: 132, Abb. 511; Smith, 1995: 85, Res. 113; Kleiner, 1942: 163.

¹⁴⁵ Saraçoğlu, 1997: 33.

¹⁴⁶ Aydaş, 2000: 35.

¹⁴⁷ Pfuhl-Möbius, 1977: 90, Taf. 34.

içinde inceler ve “Palliatu” olarak adlandırır¹⁴⁸. Bu tipte betimlenen yontularda genellikle tunik üzerine palla giyilmektedir. Sağ el göğüs ya da karın üzerinde sol el ise aşağı yönde kalça hizasında serbest bırakılmıştır. Bu tipe ait en öne çıkan özellik chiton üzerine giyilen himationun kolları içine alacak şekilde vücudu bütünüyle örtmesidir. Roma Döneminde toga giymiş örneklere rastlanmaktadır¹⁴⁹.

Bu tipin gelişim şeması içinde en erken örnek M.Ö. 4. yüzyılın ikinci yarısına tarihlenen Sophokles ve Aiskhynes heykelleridir¹⁵⁰. Bu örnekler dışında M.Ö. 4. yüzyıl sonu 3. yüzyıl başında görülen terrakotta figürinlerde görülmektedir¹⁵¹. Tipin başka bir örneğinde Eretrialı Genç yontusudur¹⁵². Tez kapsamında incelenen eserlerin büyük çoğunluğu Roma Dönemi özellikleri gösterdiği için inceleme kapsamında Palliatu Tipi olarak adlandırmak uygun görülmektedir. Geç döneme tarihlenen eserlerde figürlerin dejenere olmuş yapısı farklı bölge örneklerinde de karşımıza çıkmaktadır¹⁵³. Yine geç döneme tarihlenen eserler üzerinde yatay formlarda diagonal inen kıvrımlar yerini düz inen kıvrımlara bırakmıştır¹⁵⁴.

Tez kapsamında incelenen eserler arasında bu tipte olan figürler, Kat. No. 19, Kat. No. 27, Kat. No. 29, Kat. No. 37, Kat. No. 42 olarak numaralandırılmış eserlerde bulunmaktadır.

4.1.1.2. Demosthenes Tipi

Ostotek gövdeleri üzerinde az da olsa rastladığımız bu tipte önemli olan özellik kolların hareketidir. Bu tipte kollar ön aşağıda karın üzerinde bağlı olarak verilmektedir¹⁵⁵. Bu tipin erken örnekleri Hellenistik Dönemden bildiğimiz Demosthenes yontusundan gelmektedir¹⁵⁶.

Tez kapsamında incelenen eserler arasında bu tipte olan figürler, Kat. No. 20, Kat. No. 21, Kat. No. 29, Kat. No. 32, Kat. No. 40, Kat. No. 41, Kat. No. 44, no’lu eserlerde bulunmaktadır.

¹⁴⁸ Bieber, 1959: 130.

¹⁴⁹ Saraçoğlu, 1997: 34.

¹⁵⁰ Yaylalı, 1979: 47; Bieber, 1981: 175.; Şahin, 1994: 71; Saraçoğlu, 1997: 34; Şahin, 2000: 71-72.

¹⁵¹ Yaylalı, 1979: 47; Işık, 1980: 21.

¹⁵² Fink, 1964: 153.

¹⁵³ Saraçoğlu, 1997: 36.

¹⁵⁴ Saraçoğlu, 1997: 37.

¹⁵⁵ Yaylalı, 1979: 48, bkz. E Tipi.

¹⁵⁶ Horn Gewandstatuen, 3, vd. Taf. 1.2.3; Richter, 1993: 27.

4.1.1.3. Süvari Tipleri

Bölgede incelenen bazı ostotekler üzerinde görülen özgün tiplerden biri olarak karşımıza çıkan süvari tiplerinde at üzerinde bir erkek figürü görülür. Bu tipte at genelde ön iki ayağı havada olacak şekilde şahlanmış olarak betimlenmektedir. Bu şahlanmış pozisyon bölge de görülen atlı tanrılarla ölümlüleri ayırabilmemiz için önemli bir kıstastır¹⁵⁷. At figürü genellikle erkek gömülerinde kullanılan bir figürdür¹⁵⁸. Ostoteklerde görülen süvari betimlemelerinde genellikle süvari sol eliyle atın gemini tutarken betimlenmektedir. Sağ eli ise havada bir mızrak ya da kılıç tutarken betimlenmektedir. Bu betimleme üzerindeki tipin yerel halka mensup kişilerin auxilia olamadığı ve M.S. 2. yüzyıldan itibaren onurlandırılarak Tribunus Militum olabildikleri bilgisinden hareketle eserler M.S. 2. yüzyıl sonrasına tarihlenebilir¹⁵⁹.

Tez kapsamında incelenen eserler arasında bu tipte olan figürler, Kat. No. 19, Kat. No. 50, Kat. No. 52, Kat. No. 53 no'lu eselerinde bulunmaktadır.

4.1.2. Kadın Figürleri

Çalışmanın konusunu oluşturan ostotekler üzerinde giyimli olarak betimlenmiş kadın figürleri görülmektedir. Kadın figürleri beş farklı grupta karşımıza çıkmaktadır. Bu tipler, Pudicitia Tipi, Fausta Tipi, Herculaneum Tipi (Büyük ve Küçük), Oturan tipteki kadınlardan oluşmaktadır. Bu kapsamda Herculaneum tipi kadınlar iki alt başlıkta incelenecektir.

4.1.2.1. Pudicitia Tipi

Erken dönem mezar stellerinde görülen pudicitia tipi genellikle oturur vaziyette betimlenmiştir¹⁶⁰. Ancak ilerleyen süreçle birlikte geç dönemlerde ayakta betimlenen örnekleri de görülmeye başlamıştır¹⁶¹. Pudicitia tipinin genel özelliği chiton üzerine himation giyimli sağ ya da sol kolu karın ya da göğüs üzerine uzanan diğer kolu ise göğüs üzerindeki koldan destek olarak baş ya da boyun bölgesine uzanan kadın tipine verilen genel addır. Aslında figürün kökeninin Homeros'un önemli destanlarından biri olan Odyseia'dan geldiğini söylemek mümkündür. Destanda Odysseus'un karısı Penelope, onu bir kayalığın üzerinde beklerken edebi olarak tasvir edilmiştir. Bu edebi betimleme, plastik sanatlarda kendine Penelope yontusuyla yer bulmuştur. Sonrasında yontunun adı değişerek ana temadan çok uzaklaşmadan namus anlamına gelen pudicitia kelimesi kullanılmaya başlanmıştır¹⁶². Farklı araştırmacıların pudicitia

¹⁵⁷ Er, 2010: 129.

¹⁵⁸ Saraçoğlu, 1997: 46.

¹⁵⁹ Er, 2010: 127.

¹⁶⁰ Saraçoğlu: 1997: 48.

¹⁶¹ Yaylalı, 1979: 36.

¹⁶² Yıldırım, 2009: 175.

ile ilgili birbirinden farklı görüşleri bulunmaktadır. Yaylalı bir kolu karnında diğer kolunun dirsek kısmı karın üzerindeki kola dayalı olarak yukarı yönlü betimlenmiş kadın tipinin genel adı olduğunu söylemektedir¹⁶³. Bazı araştırmacılar bacak hareketini baz alarak bir sınıflama içine gitmeye çalışmaktadır¹⁶⁴. Asıl olarak tipe bu adın verilmesi, 1819 yılında Viscontinin yaptığı araştırmada kraliçeyi pudicitia olarak tanımlaması ve bu tarihten itibaren eserin tüm varyasyonlarının bu adla anılmasıyla başlar¹⁶⁵. Pudicitia tipi M.Ö. 1. yüzyıldan itibaren daha fazla görülmeye başlamıştır¹⁶⁶.

Tez kapsamında incelenen eserler arasında bu tipte olan figürler, Kat. No. 4, Kat. No. 18, Kat. No. 25, Kat. No. 29, Kat. No. 31, Kat. No. 32, no'lu eserlerdir.

4.1.2.2. Fausta Tipi

M.Ö. 4. yüzyıldan itibaren görülmeye başlanan bu tip genellikle el ve kolların duruşu ile tanımlanır. Sağ ya da sol kol göğüs üzerinde betimlenirken diğer kol göğüs üzerinde yer alan kolun altında karın ya da karın altı bölgede yer almaktadır. Bu tip ilk olarak Nikaia kökenli bir mezar steli üzerinde görülmektedir. Stelde betimlenen figürün adı “Fausta” olduğu için tip bu isimle anılmaktadır¹⁶⁷.

Tez kapsamında incelenen eserler arasında bu tipte olan figürler, Kat. No. 21, Kat. No. 27, Kat. No. 29, Kat. No. 30, Kat. No. 31, Kat. No. 40, Kat. No. 41, Kat. No. 42, Kat. No. 44, Kat. No. 45 no'lu eserlerdir.

4.1.2.3. Herculaneum Tipi

a. Büyük Herculaneum Tipi

Bu tipte chiton üzerine himation giyimli kadın figürünün sağ ya da sol ellerinden biri göğüs üzerinde diğer el ise kalça hizasında mantonun dışında olacak şekilde betimlenir. Tip başı kapalı şekilde betimlenmektedir. Bu şekilde betimlenen kadın tiplerine literatür kaynaklarına dayalı olarak Büyük Herculaneum tipi denilmesi uygundur. Bu tip M.S. 2. yüzyıl'dan itibaren sıkça görülür¹⁶⁸. Bu tipin yanında yer alan Palliatus tipindeki erkekler genellikle koca ya da oğuldur.

¹⁶³ Yaylalı, 1979: 36.

¹⁶⁴ Pinkwart, 1973: 149; Yaylalı, 1979: 36.

¹⁶⁵ Cremer, 1991: 82.

¹⁶⁶ Şahin, 1994: 61; Şahin, 2000, 61.

¹⁶⁷ Şahin, 1994, 65; Pfuhl – Möbius, 1977: Taf. 242; Cremer, 1992: 122; Şahin, 2000: 65.

¹⁶⁸ Bieber, 1977: 154.

Tez kapsamında incelenen eserler arasında bu tipte olan figürler, Kat. No. 19, Kat. No. 20, Kat. No. 27, Kat. No. 42 no'lu eserlerdir.

b. Küçük Herculaneum Tipi

Ostotek gövdeleri üzerinde görülen bu tipte yine chiton ya da himation giyimli kadın figürünün sağ ya da sol ellerinden biri göğüs üzerine uzanmış şekilde betimlenir göğüz üzerine uzanmayan diğer eli sağ ya da sol kalça yanında yer almaktadır. Bu figür tipinde Büyük Herculaneum tipinin aksine baş açık şekilde betimlenmiştir. Fausta tipinde karın ya da karın alt bölgesi üzerine gelen el gövdeden çok uzak olmayacak şekilde dışta betimlenmektedir. Geç dönem örneklerinde Küçük ve Büyük Herculaneum'lu kadın örnekleri birbirleri ile ayırt edilemeyecek boyutta benzerlikler göstermektedir¹⁶⁹. Bu tipin yanında yer alan Palliatus tipindeki erkekler genellikle baba ya da kardeştir¹⁷⁰. Başlı kapalı olarak işlenen Büyük Herculaneum Tipi evli kadınlara vurgu yaparken, başı açık betimlenen Küçük Herculaneum Tipi kadın yontuları bekar kadınlara vurgu yapmaktadır¹⁷¹.

Tez kapsamında incelenen eserler arasında bu tipte figür olan tek eser, Kat. No. 19 no'lu eserdir.

4.1.3. Podyum Üzerinde Betimlenen Figürler

Ele alınan girlandlı ostotekler içerisinde Kat. No. 3, Kat. No: 27, Kat. No: 37, Kat. No: 45 ve Kat. No. 49 no'lu eserlerde bulunan bezeme alanları içerisinde kaide üzerinde insan figürleri bulunmaktadır. Söz konusu ostoteklerde bezeme alanının zeminine temas eden figürlerin yanı sıra postament üzerinde duran figürler yer almaktadır. Bu durum onurlandırma ile ilişkili olarak karşımıza çıkmaktadır. Onurlandırma ile ilgili bu görüşün edinilmesindeki en temel unsur Helenistik Dönemden bilinen postament üzerinde betimlenmiş onurlandırma yontularıdır. Bu durum Helenistik Dönem mezar stellerinden itibaren süre gelen bir gelenek olarak karşımıza çıkmaktadır. Stellerde sıklıkla görülen bu betimlemeler, ostotekler ve lahitler üzerinde de karşımıza çıkmaktadır. Cinsiyet farkı olmaksızın onurlandırmaya layık kişilerin bu türden heykellerinin yapıldığı bilinmektedir¹⁷². İkonografik olarak bakıldığında, zaman zaman ölen kişinin üstün bir başarısı olmasada bu şekilde betimlendiği örneklere rastlanılmaktadır. Bu

¹⁶⁹ Bieber, 1977: 154.

¹⁷⁰ Bieber, 1977: 154.

¹⁷¹ Saraçoğlu, 1997: 52.

¹⁷² Özcan, 2014: 145.

durum ölen kişinin dünyada iken sahip olamadığı saygınlığa, Hades'te sahip olması temenni edilerek oluşmuş bir ikonografi olarak da değerlendirilebilir¹⁷³.

Birden fazla figürün kaide üzerinde betimlenmesi mezar sahibinin atalarının kazandığı bir başarıya atıfta bulunuyor olabilir. Bezeme alanında kaide bulunan ostotek örnekleri çalışma alanı içerisinde azınlıkta bir grubu oluşturmaktadır. Ancak sundukları veri bağlamında önem arz etmektedir¹⁷⁴.

Çalışma alanında görülen ostotekler üzerinde Kat. No. 27 ve Kat. No. 37 no'lu eserlerde üç figürün, Kat. No. 3 ve Kat. No. 45 no'lu eserde ise iki figürün kaide üzerinde betimlendiği görülmektedir.

Onurlandırma ile ilgili olarak hem çalışma alanında hem de antik coğrafyada pek çok yerde çelenk motifleri ile de karşılaşılmaktadır. Çelenk motiflerinin de onurlandırma ile ilgili olarak nekropol öğelerinde var olduğu bilinmektedir¹⁷⁵. Bu bağlamda çalışma alanında iki girlandlı ostotek üzerinde çelenk motifi ile karşılaşılmaktadır. Bu eserler Kat. No. 3, Kat. No: 27 ve Kat. No: 49 no'lu eserlerdir. Yukarıda bahsedilen Kat. No. 3 ve Kat. No: 27 no'lu eserlerde hem kaide üzerinde figürler hem de çelenk betimlenmiştir. Söz konusu eserler, yukarıda onurlandırma ile ilgili olarak belirtilen tezi destekler niteliktedir.

4.1.4. Büst Betimlemeleri

Roma döneminde mezarların korunması için hem ölü kültü hem de atalar kültüründen faydalanılmaya çalışılmıştır¹⁷⁶. Özellikle merkezde, atalar kültürünün yoğun şekilde evlerde ve mezar yapılarında uygulandığı örnekler görülmektedir. Symposion sahnelerinde büst ve portrelerin bulunması bunun en iyi örnekleri arasındadır¹⁷⁷. Evlerin içinde "alae" adı verilen özel odalarda da aile büyüklerine ait portrelerin sergilendiği bilinmektedir¹⁷⁸. Bu durumun eve sonsuza kadar sürecek bir onur verdiği inanişmektedir¹⁷⁹. Bu durum nekropol öğeleri için de gündelik yaşamdan çok farklı kurgulanmış olmamalıdır. Nekropol öğeleri üzerinde aile büyüklerinin yer alması, merkezde patrici sınıf içerisinde görülürken, eyaletlerde de yönetici olarak bulunan patrici sınıfın nekropol öğelerinde görülmektedir. Bu bilgiler ışığında olgu

¹⁷³ Özcan, 2014: 145.

¹⁷⁴ Moock, 1998: 126; Stemmer, 1995: 65; Eule, 2001, 119;

¹⁷⁵ Özcan, 2014: 144; Schmaltz, 1983: 224.

¹⁷⁶ Tek, 2002: 135-135.

¹⁷⁷ Demirel, 2018: 42.

¹⁷⁸ Corbier, 2007: 76.

¹⁷⁹ Winkes, 1979: 484.

tekrar ele alındığında durumun aslında durumun patrici sınıfa özgü bir sosyal statü belirteci olduğunu söylemek mümkündür.

Çalışma alanında büst betimlemesi barındıran toplam sekiz örnek görülmektedir. Bunlar; Kat. No: 2, Kat. No: 5, Kat. No: 13, Kat. No: 14, Kat. No: 17 Kat. No: 39, Kat. No: 48 ve Kat. No: 53 no'lu eserlerdir¹⁸⁰. Merkez sanatında üretilmiş ve korunagelmiş eserleri ele alırken stil kritiği yapma imkânı olmasına karşın yukarıda verilen eserlerin uğradığı tahribat ve beraberindeki niteliksiz işçilik bunun yapılmasına engel olmaktadır. Sadece sosyal statü ile ilgili bir takım veriler elde edilebilmektedir.

4.1.5. Kompozisyon Şeklindeki Betimlemeler

4.1.5.1. Symposion Sahneleri

Symposion sahnesi geleneği Attika'da M.Ö. 10. yüzyıldan itibaren görülmeye başlanmış olup ciddi bir değişime uğramadan 8. yüzyıla kadar devam ettiği bilinmektedir¹⁸¹. Antik dünyanın hemen hemen her yerinde bu türden betimlemelere rastlanmaktadır¹⁸². İ.Ö. 8. yüzyıldan itibaren yaygınlaştığı bilinmektedir¹⁸³. Ölü yemeğine ilk adım, tanrılara adanan steller üzerinde görülmektedir¹⁸⁴. Asur ve Geç Hitit kabartmalarında da bu betimlemenin öncüleri olacak kabartmalara rastlanmaktadır¹⁸⁵. Siyah ve kırmızı figür tekniğinde bezenmiş Attika vazolarında da sıklıkla karşılaşılan bir sahnedir¹⁸⁶. Geçmişte yapılan çalışmalarda symposion sahneleri detaylı olarak incelenmiştir¹⁸⁷. Nekropol öğeleri üzerinde ölen kişinin dışında yaşayan bireylerinde betimlenip betimlenmediği ile ilgili kesin bir bilgi yoktur¹⁸⁸. Klinede uzanan figürün yanında bir kadın varsa, bu genellikle eş, iki kadın varsa, birinin eş diğerinin anne olma ihtimali yüksektir. Eğer figür tek başına klinede uzanır şekilde betimlendiyse muhtemelen bekar bir kişiye aittir¹⁸⁹.

Antik dönem mezar ikonografisi içerisinde sıklıkla karşımıza çıkan symposion sahneleri, genellikle bir klinede uzanmış vaziyette görülen bir ya da iki figür ile klinenin sağ ya da sol yanında yer alan figürlerin oluşturduğu kompozisyon olarak tanımlanabilir. Literatür

¹⁸⁰ Ostotekler dışında büst betimlemesi barındıran örnekler için Er- Scarborough, 1998: 79; Doğanay, 2009: 163.

¹⁸¹ Johansen, 1951: 65.

¹⁸² Fıratlı, 1965: 282.

¹⁸³ Johansen, 1951: 105.

¹⁸⁴ Boardman, 1994: 24.

¹⁸⁵ Akurgal, 1949: 135; Schaefer-Andrea, 1955: 399; Frankfort, 1970: 93; Canlı, 2015: 13-29.

¹⁸⁶ Payne 1931: Lev. 27; Fehr, 1971: 26-27; Boardman, 1995: 68.

¹⁸⁷ Stingaris, 1965: 199; Bruns – Özgan, 1987: 236.

¹⁸⁸ Boardman, 1995: 115.

¹⁸⁹ Saraçoğlu, 1997: 60; Ayrıca kline üzerinde iki figür görülmesi M.S. 2. yüzyıl sonlarında ortaya çıkan bir özelliktir (Koch, 2001: 93).

kaynaklarına dayalı yaptığımız araştırmalarda, sahnenin adı çoğunlukla symposion olarak geçmesine karşın bazı literatür kaynaklarında symposion sahnesinde ölen bireyinde yer alması sebebiyle bu ifadenin kullanımının doğru olmadığını bunun yerine totenmahl ifadesinin kullanımının cenaze yemeği anlamında daha doğru olduğunu savunan bir görüşte bulunmaktadır. Ancak geleneksel literatür kaynaklarına dayalı olarak ele aldığımız sahnede ölen bireyin de görülmesi symposion teriminin kullanımının daha doğru olduğunu düşündürmektedir. Symposion sahnelerinde görülen figür tipleri ve figürler, figürler başlığı altında incelendiği için burada değinilmeyecek olup figür boyutunda yalnızca kline üzerinde yer alan figürlere değinilecek, bu figür haricinde dekoratif unsurlar bu başlık altında irdelenecektir.

Symposion sahnelerinde kronolojik bilgi veren unsurların arasında klineler yer almaktadır. Kline kronolojisine baktığımızda Ön asya uygarlıklarından itibaren kullanıldığını görmekteyiz. Ancak dönemimizle ilişkili ve yakın periyodlarda yaptığımız incelemelerde klinenin form özelliklerinin kendi içinde belirli kriterler göz önünde bulundurularak kısmi tarihlere olanak verdiği tespit edilmiştir. Somutlaştıracak olursak Klasik Dönemde kline ayakları dikdörtgen prizması şeklindedir¹⁹⁰. Bu kütleli form genellikle iki boyutlu bezeme unsurları ile Yunan vazo sanatından öğrenilen tezyini öğelerle bezenmektedir. Bu bağlamda ele alındığında antik devir duvar resimciliğinin bir uzantısı durumunda iken, Roma Devrinde M.S. 1. yüzyıldan itibaren kline ayaklarının adeta tornadan çıkmış şekilde bir forma evrilmesi, üzerindeki resim öğelerinden ziyade ortaya koyduğu form itibarıyla estetik unsurlar barındırır hale geldiği görülmektedir. Bu durumdan yapılabilecek bir başka çıkarım ise, mobilya ve dekoratif sanatların bu dönemde gelişimini sürdürdüğü yönünde olacaktır¹⁹¹. Ayrıca kronolojik olarak bakıldığında erken dönem prothesis sahnelerindeki çizgisel kline yatağının yerini Roma Döneminde daha kalın bir kline yatağının aldığı da söylenebilir¹⁹².

Tez kapsamında incelenen eserler arasında symposion sahnesi bulunanlar, Kat. No. 21, Kat. No. 25, Kat. No. 26, Kat. No. 34, Kat. No. 42, Kat. No. 44, Kat. No. 49, Kat. No. 50, Kat. No. 51, Kat. No. 54 no'lu eserlerdir.

¹⁹⁰ Yıldırım, 2008: Tablo VI

¹⁹¹ Estetik unsurların bezmeden daha çok form ile vurgulanır hale gelmesinde şüphesiz maden teknolojisindeki ilerlemenin rolü büyüktür. Bu sayede kline üreticileri hem malzeme yönünden ahşaba bağımlı olmaktan kurtulmuş hem de strüktürel olarak daha ince ancak daha mukavemetli ve estetik kline ayakları üretebilmişlerdir (Ransom, 1905: Plate VIII; Baughan, 2013:40). Tornadan çıkmış şekilde kline ayağı erken dönemlerde de kullanılmasına karşın ayak üzerinde yer alan dış bükey kıvrımların sayısı Roma Dönemiyle birlikte artış göstermektedir(Ransom, 1905: 21, Plate IX).

¹⁹² Ransom, 1905: 45; Richter, 1966: 52; Baughan, 2013: 71.

4.1.5.2. Mitolojik Frizliler

Araştırma alanımızda frizli ostotekler kısıtlı bir grup oluşturmaktadır. Bu grubun içerisinde yer alan mitolojik frizli tek bir örnek bulunmaktadır. Kat. No: 1 olarak isimlendirilen bu eser, Konya ili, Taşkent ilçesi, Avşar mahallesinde bulunmuştur. Dört cephesi de işlenmiştir. Ostotek gövdesinin üç cephesinde mitolojik konular bulunurken arka uzun cephede ise iki girland motifi görülmektedir. Bir uzun cephe ve iki dar cephede iki yatay friz halinde mitolojik sahneler yer almaktadır. Üstteki frizin üst sınırını iki silme sonlandırır. Alttaki silme düz, üstteki ise yuvarlak profilli ve kabartmalı alandan torusvari dışa doğru çıkıntı yapmaktadır. İki friz kuşağı arasında dikdörtgen formlu ve iki sahneyi birbirinden ayıran taban olarak düşünülen düz silme olmalıdır. Üstteki frizde ön cephede işlenen konu Hades'in Persephone'yi kaçırmaya sahnesidir. Ön cephede etkileyici bir biçimde işlenen bu konu, Helenistik ve Roma çağlarında gerek vazo resim sanatında gerek heykeltıraşlık eserlerinde, gerekse sikkeler üzerinde sevilerek tekrar edilen konular arasındadır. Bu sahnede yer alan figürler soldan başlayarak Nike - Hermes - Eros - Hades - Persephone, ayakta duran iki giyimli kadın figürü ile Hypnos'tur. Sağ dar cephede üstte Demeter betimlenirken sol dar cephede Phrygia bölgesi mezar stellerinden iyi bilinen Hades kapısı belirgin profil yapısı ile görülmektedir¹⁹³.

4.1.6. Çalışma Alanında Görülen Figürlü Ostotekler

Kat. No. 2: Eserin uzun yüzü üzerinde girlandlarla bezeli bir alan oluşturulmuş ancak başlı başına bir figür görülmemekle birlikte girland yaylarının iç kısmında iki adet büst yer almaktadır. Ostoteğin solunda yer alan kısa yüz üzerinde ise sol tarafta chiton ve himation giyimli bir kadın figürü ile bu figürün sağ tarafında olasılıkla Demosthenes tipinde bir erkek figürü toga ile betimlenmiştir. Sağ kısa yüzde ise "schöne typus" olarak adlandırılabilir bir medusa betimlemesi yer almaktadır. Yerel kireçtaşı malzemeye dayalı olarak eserin aşırı tahrip olması figürler ile ilgili bilginin sınırlı olmasına neden olmaktadır.

Kat. No. 3: Eserin uzun yüzünde girlandlarla bir kompozisyon oluşturulmuştur. Girlandların dış taraflarında taşıyıcı olarak kullanılmış iki erkek figürü yer almaktadır. Erkek figürleri kıyafetsiz olarak betimlenmişlerdir. Ortada yer alan asma dalının solunda chiton ve himation giyimli bir kadın figürü görülmektedir. Kadın figürü pudicitia tipinde bir betimlemeye sahip olmakla birlikte oldukça tahrip olduğu için kıyafet detayları ile ilgili fikir sahibi olunamamaktadır. Eserin sol kısa yüzü üzerinde bir podyum üzerinde betimlenmiş iki figür yer almaktadır. Bu figürlerden sağda yer alan chiton üzerine himation giyimli bir kadın figürü olup

¹⁹³ Baldıran, 2005: 70-77.

sağ elini sağındaki figürün başının üzerine doğru çelenk tutar pozda kaldırmış ve adeta sağında yer alan tunik giymiş erkek figürünün onurlandırmaktadır. Kadın figürünün sağında belirttiğimiz gibi bir erkek figürü yer almaktadır. Erkek figürü olasılıkla bir savaşçıya işaret etmektedir. Ancak yanındaki kadın figürünün uzattığı çelenk dışında bunu belirtebilecek bir öge bulunmamaktadır. Kadın figürlerinin ellerinde çelenkle betimlenmiş olarak belirtilmesi geç Roma döneminde karşılaşılan bir durum olup Nike figürüne gönderme yapsa da aynı zamanda kanatsız betimlenmiş olması da yine geç dönemde sanatta ve mitolojide görülmeye başlanan dejenerasyon ile ilişkilidir.

Kat. No. 4: İonik başlıklı iki sütunla üç bezeme alanına ayrılmış eser üzerinde oluşan bezeme alanlarında figürler bulunmaktadır. Sağ ve solda yer alan bezeme alanlarında Pudicitia tipinde iki kadın figürü bulunmaktadır. Ağlayan kadınlar ikonografisinin bölgede kullanıldığını göstermektedir. Eser sayesinde bu ikonografinin M.S. 2. yüzyıl'a kadar kullanıldığı düşünülmektedir. Ana sahnenin sağ tarafında, iki figür bulunmaktadır. Bu figürlerden soldaki chiton üzerine himation giyimli bir kadın figürü olup, sağdaki ise kısa chiton giymiş bir erkek figürüdür. Bu figürlerin cenaze sahipleri oldukları fikri düşünülebilir olsa da figürlerin ana sahnede yani uzun yüzde yer almaması düşündürücüdür. Eserin çeşmede yalak olarak kullanıldığı uzun yüzdeki boru ve boru deliğinden anlaşılmaktadır. Yoğun tahribata uğramıştır.

Kat. No. 5: Bu eser üzerinde Kat. No: 4'e benzer bir uzun yüz cephe düzenlemesi görülmekle birlikte önceki eserde bulunan gırlanların yerini bu eserde istiridye nişler almıştır. Ortada iki ionik sütunla 3 panele ayrılmış olan eserin bezeme alanlarında herhangi bir figür bulunmamaktadır. Uzun yüzün sol köşesinde burgulu bir sütun yer almaktadır. Burgulu sütunlar M.S. 3. yüzyıl özelliği olarak karşımıza çıkmaktadır. Eserin sağ kısa yüzünde üstte iki adet amorf hale gelmiş gırlan, 2 adet büst ve chiton üzerine manto giymiş ayakta duran bir kadın figürü görülmektedir. Büstlerden ortada yer alan daha korunagelmiş bir haldedir. Ortada yer alan bu büst Toga ile betimlenmiş olup toganın contabulatio kısmı bulunmaktadır. Contabulatio'da burgulu sütunlar gibi M.S. 3. yüzyıl özelliği olarak karşımıza çıkmaktadır¹⁹⁴. Sağ başta yer alan kadın figürü üzerinde görülen manto yerel özellikler gösteren palla olabilir.

Kat. No. 17: Dikdörtgen iki panele ayrılmış ostotek gövdesi üzerinde solda yer alan panelin sol tarafında üç adet chiton üzerine himation giyimli kadın figürü elleri göğüslerinde olacak şekilde başları örtülü biçimde verilmişlerdir. Bu figürlerin sağında bir adet erkek figürü bulunmaktadır. Panelin üst kısmında file şeklinde bir adet gırlan, gırlanın hemen üzerinde

¹⁹⁴ Dinç, 2015: 83.

rozet motifi ve bir adet erkek büstü yer almaktadır. Sağda yer alan panel içinde ise sol başta kısa tunik ve pallası ile bir erkek figürü bulunmaktadır. Bu figürün sağında başı kapalı şekilde kollarını diğer figürlere doğru uzatmış, chiton üzerine stola ya da palla giyimli bir kadın figürü bulunmaktadır. Bu figürün hemen sağında tuniği birinci figüre göre biraz daha uzun olan bir erkek figürü ve bu figüründe sağında daha uzun tunik ya da stilize toga ile betimlenmiş bir erkek figürü daha bulunmaktadır. Figürlerin kollarını birbirlerine doğru uzatmış olmaları ilgi çekici bir kompozisyon oluşturmaktadır. Bu figürlerin üzerinde yine file içerisinde gibi yontulmuş bir girland motifi ve bu girlandın sağ alt kısmından sarkan bir üzüm salkımı ile girland motifinin üzerinde bir rozet, rozet motifinin solunda ise nekropol öğelerinde sıkça rastladığımız stilize bir medusa figürü bulunmaktadır. Figüratif alanın üzerinde iki satırlık Grekçe yazıt görülmektedir. Eser, stilize özellikleri, figürlerin betimlenişi kompozisyon karmaşaları ile M.S. 3.-4. yüzyıla tarihlenmektedir.

Kat. No. 18: Bir evin duvarında yapı taşı olarak kullanılmış ostoteğin kısa yüzü üzerinde chiton üzerine himation giyimli üç kadın figürü pudicitia tipinde betimlenmişlerdir. Kadın figürünün üzerinde plasterlerin üzerindeki korinth başlıklarından meyve girlandı uzanmaktadır. Üst kısmı düz olarak bitirilmiş olan ostotek gövdesi üzerinde karbonlaşma göze çarpmaktadır. Girlandın yapısındaki amorf form özellikleri şekillerin tanınmasının güçleşmesi tarihlenmeyi zorlaştırmaktadır.

Kat. No. 19: Dülgerler köyüne ait bir çeşmenin duvarında yapıtaşı olarak kullanılmış ostotek gövdesinin uzun yüzü burgulu sütunlarla üç panele ayrılmıştır. En solda yer alan panel içerisinde chiton üzerine toga giyimli palliatus pozunda iki erkek figürü görülmektedir. Figürler bir seki üzerinde durmaktadır. Sekinin hemen altında bir amphora, bir üçayaklı sehpa ve bir kalathos görülmektedir. Ortada yer alan sahnede ise yürür pozda bir at, üzerinde binicisi ile birlikte hafif eğimli bir düzlem üzerinde betimlenmiştir. Atın bulunduğu platformun altında giyimsiz bir erkek figürü bulunmaktadır. Erkek figürünün rahat bir pozda betimlenmiş olması, üzerindeki asma dalı ve üzüm salkımları ile altta “DİONYOSOS” isminin bulunması Roma İmparatorluk Döneminde sevilen bir tanrı olan Dionysos’un burada betimlenmiş olma olasılığını artırır. En sağda yer alan panelde başları örtülü şekilde verilmiş chiton üzerine himation giyimli sağ kolları göğüs üzerinde sol kolları ise sol kalça üzerine sarkık biçimde Büyük Herculaneum tipinde kadın figürleri bulunmaktadır. Kadın figürlerinin hemen üzerine Grekçe tek satırlık yazıt bulunmaktadır. Bu panelin üst kısmında kemerli bir alınlık bulunmaktadır. Bu alınlığı solda ionik burgulu bir sütun sağda korint düzeninde düz bir sütun taşımaktadır. Sütunların üzerinde bulunan baştaban ya da üst profil kısmında, ranke bezemesi

görülmektedir. Ostoteğin alt profilinde bulunan cavetto kısmı ankarp motifi ile süslenmiştir. Cavetto profilinin hemen altında dalga motifi görülmektedir. Ostotek gövdesinin kısa yüzünde üst profilde ranke bezemenin devam ettiği görülmektedir. Bu kısmın altında ion başlıklı plaster ile sol tarafta ion başlıklı yivsiz sütun arasında bir bezeme alanı oluşturulmuştur. Bezeme alanının en üstünde Triskeles motifi bulunmaktadır. Triskeles motifinin altında iki bukephalion tarafından taşınan meyve girlandı bulunmaktadır. Erken dönemde koç başları kullanılıyor olmasına karşın boğa başlarının geç Hadrian döneminde kullanılıyor olması eseri tarihlemeye bir başka kriter olabilir. Girlandın hemen altında en solda Büyük Herculaneum tipinde sağda ise Küçük Herculaneum tipinde üç kadın figürü görülmektedir. Kadın figürleri bir platform üzerine betimlenmiştir. Kadın figürlerinin üzerinde muhtemelen her birinin adı yazıldır. Uzun yüzde altta bulunan ankarp ve dalga motifi burada da devam etmektedir. Er, eserin M.S. 2. yüzyıldan önceye tarihlenmesi durumunda süvarinin Romalı olduğunu M.S. 2. yüzyıldan sonraya tarihlenmesi durumunda Isauria yerlisi bir asker olduğu görüşünü savunmaktadır¹⁹⁵. Ancak eser üzerinde görülen burgulu sütunların varlığı, eseri M.S. 2. yüzyıl sonu, 3. yüzyıl başına tarihlememize olanak sağlamaktadır. Ayrıca eser üzerinde bulunan Dionysos betimlemesi ve Dionysos ile ilişkili asma dalı ve üzüm salkımları, ostoteğin bir Romalıdan ziyade Bir Isaurialıya ait olduğu fikrini destekler niteliktedir¹⁹⁶.

Kat. No. 20: Bir evin duvarında yapıtaşı olarak kullanılmış ostotek gövdesinin bir uzun bir kısa yüzü görülmektedir. Uzun yüzde ionik sütunların taşıdığı iki kemerli niş oluşturulmuştur. Solda yer alan niş içerisinde başları örtülü şekilde chiton ve himation giyimli iki kadın figürü bulunmaktadır. Sağda yer alan niş içerisinde solda chiton ve himation giyimli bir kadın figürü sağda tunik üzerine palla giyimli bir erkek figürü betimlenmiştir. Erkek figürünün kollarının gövde üzerinde birleşiyor olması Demosthenes tipini akla getirmektedir. Kemerli nişlerin üzerinde insan başlarının taşıyıcı olarak kullanıldığı solda defne yapraklı bir girland sağda defne yapraklı ve üzüm salkımlı bir girland bulunmaktadır. Sağ ve solda yer alan muhtemel medusa başları tahrip olmuş, ortada yer alan Medusa korunagelmiştir¹⁹⁷. Kısa yüzde Bukephalionların taşıyıcı olarak kullanıldığı, bir defne girlandı görülmektedir. Bunun hemen altında ionik tarzda sütunların taşıyıcı olduğu kemerli bir niş oluşturulmuş, oluşturulan bu nişin içerisinde chiton ve himation giyimli iki kadın figürü bulunmaktadır. Başörtülü olan bu kadınların giyim ve sağ kol göğüs üzerinde sol kol sol kalça yönünde serbest şekilde

¹⁹⁵ Er, 2010: 131.

¹⁹⁶ Bölgede günümüzde hala bağ ve bağcılık faaliyetleri yürütülmektedir. Bu antik dönemden itibaren süren bir çiftçilik geleneğidir(Yılmaz, 1999, 357).

¹⁹⁷ Hall, 1971: 139.

betimlenmiş olmasından ötürü, Büyük Herculaneum tipinde olduklarını söylemek mümkündür. Sahnenin altında yer alan Cavetto profilinde tek satır yazıt olduğu görülmektedir¹⁹⁸. Bu yazıt, yazıtı yazanların Grekçe bilmediğini ve bu yüzden sadece kendi isimlerini yazdırdıklarını göstermektedir¹⁹⁹.

Kat. No. 21: Ostotek gövdesinin uzun yüzü üzerinde symposion sahnesi betimlenmiştir. Kline üzerinde üç figür yer almaktadır. Sağ başta bir sol başta iki kadın figürü görülmektedir. Kadın figürleri kollarını karın üzerinde bir araya getirmiştir. Bu haliyle fausta tipi ile ilişkilendirilebilir. Erkek figürlerinin de elleri göğüs üzerinde durmaktadır. Bu erkek tipi literatürde Demosthenes tipi olarak adlandırılan tipe yakındır. Sahnenin üst kısmında yaprak ve meyvelerden oluşan iki adet girland bulunmaktadır. Girland taşıyıcının bulunduğu bölüm tahrip olduğundan girland taşıyıcı hakkında fikir sahibi değiliz.

Kat. No. 23: Caminin duvarında yapı taşı olarak kullanılmış bir ostotek gövdesinin ön uzun yüzüdür. Ostotek gövdesi üzerinde ionik sütun başlıklarına sahip köşelerde burgulu ortada gövdeleri defne yapraklarından oluşan sütunlarla üç panele ayrılmıştır. Üç panel içerisinde de birer kadın figürü bulunmaktadır. Kadın figürleri başları kapalı chiton ve himation giyimli olarak verilmişleridir. Kadın figürlerinin sağ elleri karın üzerinde sol elleri ise sol kalça hizasında betimlenmiştir. Kadın figürleri bu duruş ve pozlarıyla Büyük Herculaneum kadını tipinde betimlenmiş olmalıdırlar. Ortada yer alan panelin üst tarafında taşıyıcı olarak sütunların kullanıldığı defne yapraklarından oluşan bir girland görülmektedir. Girlandın ortasında bir manşet ve iki kenarında teania (kurdele) bulunmaktadır. Sağ ve sol başta bulunan burgulu sütunlar M.S. 2. yüzyıl sonu 3. yüzyıl başında görülmeye başlamaktadır. Bu sebeple eseri bu tarih periyoduna tarihlemek sağlıklı olacaktır. Sahnenin altında bir sıra inci payet ve bir sıra bitkisel bezeme (defne yaprağı) ve en altta urgan motifi tezyini unsur olarak kullanılmıştır.

Kat. No. 25: Çeşme duvarında kullanılmış bir ostotek gövdesi sağ köşede burgulu bir sütun, ortada defne yapraklarından iki sütun ile üç bezeme alanı oluşturulmuştur. Sütun başlıkları ioniktir. Ortada yer alan defne yapraklı sütunların arasında ortası manşetli bir defne girlandı bulunmaktadır. Defne girlandının iki yanından taenia'lar sarkmaktadır. Ortada yer alan bu bezeme alanının içerisinde bir symposion sahnesi betimlenmiştir. Kalın yataklı bir kline üzerinde uzanan bir erkek figürü klinenin altında 3 ayaklı bir sehpa ve klinenin başucunda chiton ve himation giyimli pudicitia tipinde bir kadın figürü yer almaktadır. Klinenin bacak

¹⁹⁸ Yılmaz, 2005: 213.

¹⁹⁹ Yılmaz, 2005: 213.

detaylarındaki madeni özellikler Roma Dönemi kline tiplerine benzemektedir. Bu sahnenin solunda bir kadın ve bir erkek figürü yer almaktadır. Erkek figürünün tuniği daha kısa olarak verilmiştir. Kadın figürü ise chiton ve himation giyimli sağ kolu göğüs üzerinde tahribattan dolayı sol koluyla ilgili fikir sahibi değiliz ama başının sola eğimli olarak verilmesi literatürdeki pudicitia tipi ile benzerlik göstermektedir. Sağ tarafta yer alan panel içerisinde sağ kolları göğüs üzerinde iki erkek figürü kısa chitonlarıyla görülmektedir. Sahnenin en sağında burgulu bir sütun yer almaktadır. Sütunların üzerinde arşitrav işleviyle düz bir çıkıntı bulunmaktadır. Sağ taraftaki alanın üçgen alınlıklı olması muhtemeldir. Bu alanın içerisinde bir yıldız rozeti bulunmaktadır. Sahnenin en altında bir urgan motifi ve inci payet bezemesi tezyinat unsuru olarak görülmektedir. Ostotek gövdesinin sağ kısa yüzü üzerinde yıpranmış olduğu için detayları algılayamayan bir kadın bir erkek figürü bulunmaktadır. Kadın figürünün zor da olsa görülebilen elbise kıvrımlarından chiton üzerine himation giydiği görülmektedir. Sol kısa yüz tahrip olduğu için görülememektedir. Gövdenin arka yüzünde ortada bir plaster yer alır plasterin solunda oluşan panel içerisinde bir girland görülür. Girlandın altındaki alanda iki figüre ait başlar bulunmaktadır. Sağda oluşan ikinci panel içerisinde ne olduğu tahribattan dolayı görülememektedir.

Kat. No. 26: Bağımsız ostotek gövdesi üzerinde ortada bir üçgen alınlık sağ ve sol yanında ise kemerli alınlık bulunmaktadır. Bu alınlıklar bir arşitrav üzerine oturmaktadır. Alınlıkların orta kısımlarında kabara motifi vardır. Arşitravın, torre novo tipi lahitlerde olduğu gibi iki yanında sütunlarla taşındığı görülmektedir. Bu sütunlu alanın içinde üst kısımda çok fazla sehim yapmayan iki girland motifi görülmektedir. Girlandlı kısmın altında symposion sahnesi betimlenmiştir. Sahne içerisinde sağ tarafta bir kline, kline üzerinde uzanmış pozda bir erkek figürü, erkek figürü ile klinenin arkasında küçük boyutlu bir başka erkek figürü yer almaktadır. Klinenin madeni özellikler taşıyan ayakları Roma Dönemine özgü bir üslup belirtir. Klinenin sol tarafında boyları giderek kısalan şekilde 4 kadın figürü yer almaktadır. Sahnenin en solunda yer alan küçük boyuttaki iki figürde hizmetçi figürü olabilir. Klinenin hemen solunda ayakucunda iki bayan figürü bulunmaktadır. Olasılıkla bu figürler ölünün yakınları olmalıdır. Eserin sol kısa yüzünde üçgen alınlık içerisinde bir medusa başı, solda plaster sütun sağda ise yuvarlak bir sütun yer almaktadır. Üçgen alınlığın altında sütunların taşıyıcı olduğu girland motifi görülmektedir. Girlandın altında iki kadın figürü yer almaktadır. Kadın figürleri chiton üzerine himation giyimli olup mantoları tarafından sıkıca sarılmış şekilde betimlenen bu figürler fausta tipi olabilir. Eserin üst kısmında yer alan urne bölümünün etrafında ostotek kapağının oturacağı silmeler bulunmaktadır.

Kat. No. 27: Bağımsız ostotek gövdesi ortadan bir plaster sütunla iki panele ayrılmıştır. Panellerin bitiş noktalarında köşelerde Nike figürleri görülmektedir. Solda yer alan nike figürünün sol elinde bir çelenk betimlemesi bulunmaktadır. Soldaki panel içerisinde 4 figür görülmektedir. Sahnenin en solunda başı kapalı şekilde bir kadın figürü görülmektedir. Sağ eli göğüs üzerinde sol eli sol kalça üzerinde olup başı kapalı chiton üzerine himation giymiş şekilde betimlenmiştir. Kadın figürü bu tipteki betimleme ile büyük Herculaneum tipi kadın figürlerine benzemektedir. Bu figürün hemen sağında tunik giyimli bir erkek figürü palliatus tipinde betimlenmiştir. Bu figürün sağında ise başı kapalı chiton ve himation giyimli şekilde elleri göğüste kapalı olacak şekilde muhtemelen fausta tipinde kadın figürü bulunmaktadır. Bu figürün sağında ise kısa tunik giyimli palliatus tipinde bir erkek figürü yer almaktadır. Sahnenin hemen üzerinde defne yapraklarından bir girland yer almaktadır. Girlandın iç kısmında ise bir bukephalion bulunmaktadır. Sağda yer alan panelde platform üzerinde üç erkek figürü, bulunmaktadır. Erkek figürleri diğer figürlerden kısa boylu ve tunikle betimlenmiştir. Sahnenin en sağında, paneldeki figürlerden daha büyük boyutlu bir erkek figürü görülmektedir. Sahnenin hemen üzerinde bir defne girlandı bulunmaktadır. Girland motifinin iç kısmında bulunan yay içerisinde kuş betimlemesi bulunmaktadır. Yan yüzde plasterlerle taşınan defne girlandının altında chiton üzerine himation giyimli üç kadın figürü betimlenmiştir. Kadınların kollarının kapalı duruşu fausta tipi olabilme ihtimalini akla getirmektedir. Arka yüz üzerinde plasterlerle taşınan bir defne girlandı yer almaktadır.

Kat. No. 28: Ostotek gövdesinin kısa yüzü üzerinde kemerli bir alınlık içerisinde çiçek rozeti betimlenmiştir. Bu alanın altında plasterlerle oluşturulmuş bir panel, panel içinde plasterlerin taşıyıcı olarak kullanıldığı taenialara sahip bir girland motifi görülmektedir. Girland motifinin altında bir erkek figürü bulunmaktadır. Deformasyondan dolayı erkek figürü hakkında çok fazla bilgi edinilememektedir. Ostotek gövdesinin uzun yüzü üzerinde yine kısa yüzdeki kompozisyona benzer şekilde kemerli bir alınlık ile oluşturulmuş panel içerisinde altta bir girland girlandın altında da başı örtülü bir kadın figürü yer almaktadır. Deformasyon sebebi ile kadın figürünün el, kol ve duruşu hakkında fikir sahibi olunamamaktadır. Ancak chiton ve himation giyimli olduğu görülmektedir.

Kat. No. 29: Urnesiz bir ostotek gövdesidir. Kısa yüzü üzerinde köşelerde nike betimlemeleri üstte stilize şekilde defne yapraklarından oluşturulmuş bir girland, girlandın altında 4 figür görülmektedir. Figürler solda Demosthenes tipinde bir erkek figürü, sağda Fausta tipinde bir kadın figürü (chiton ve himation giyimli olarak verilmiş), yanında Palliatus tipinde başka bir erkek figürü, onun sağında da başı kapalı chiton ve himation giyimli bir kadın figürü

yer almaktadır. Nike figürü diğer figürlerden boyut olarak büyük işlenmiştir. Uzun yüzde oluşturulmuş bir panelde ise yine üste girland altında üç kadın figürü bulunmaktadır. Kadın figürleri pudicitia tipinde betimlenmiş olup chiton üzerine himation giyimli olarak tasvir edilmişler ve başları örtülüdür. Bu kadın figürleri ağlayan kadınlar ikonografisi ile ilişkili olabilir. Sahnenin solda yer alan bitiminde stilize defne yaprakları ile oluşturulmuş bir sütun yer almaktadır.

Kat. No. 30: Kısa yüz üzerinde kemerli alınlık içerisinde bir yıldız rozeti, altında plasterlerin taşıdığı girland, girlandın sağ ve sol tarafından sarkan taenialar görülmektedir. Girlandın altında sağ ve sol tarafta iki kadın figürü ortada ise bir erkek figürü görülmektedir. Kadın figürleri chiton ve himation giyimli olarak elleri karın üzerinde birleşmiş şekilde fausta tipinde betimlenmiştir. Erkek figürü de elleri vücuduna yakın şekilde karın hizasında demosthenes tipinde betimlenmiştir. Eserin görünebilen uzun yüzü bezemeli değildir.

Kat. No. 31: Ostotek gövdesinin uzun ön yüzü üzerinde iki üçgen alınlığın arasında bir kemerli alınlık bulunmaktadır. Alınlıkların altında bir baştaban ve baştabanın altında urgan motifi görülmektedir. Urgan motifinin altında ortada ionik bir sütunla ikiye ayrılmış bezeme alanları bulunmaktadır. Sol ve sağda stilize girland motifleri yer almaktadır. Solda yer alan panel içerisinde dört figür yer almaktadır. Sahnenin en solunda kısa tunik giyimli bir erkek figürü onuna sağında chiton ve himation giyimli bir kadın figürü olasılıkla pudicitia pozunda verilmiştir. Kadın figürünün sağında kısa tunikli bir erkek figürü, erkek figürünün sağında ise başı örtülü chiton ve himation giyimli el ve kolları vücuduna oldukça yakın şekilde betimlenmiş fausta tipinde olabilecek bir kadın figürü yer almaktadır. Paneli burada ionik başlık taşıyan bir sütun sonlandırmaktadır. Sağdaki panelde ise soldakine simetrik şekilde bir girland görülmektedir. Panel içerisinde soldan sağa doğru kısa tunik giyimli kolları karın hizasında birleşen Demosthenes tipinde bir erkek figürü, sağında başı açık şekilde chiton ve himation giyimli bir kadın figürü, onun sağında soldaki figürle benzer özellikler taşıyan bir erkek figürü ve sahnenin en sağında ikinci sırada yer alan kadınla benzer giyim ve pozda bir kadın figürü daha bulunmaktadır. Kadın figürlerinin kol duruşları ile ilgili detaylı bilgi edinilememektedir. Ancak, kollar vücuttan uzak olmayan betimlemeleri ile Fausta tipini akla getirmektedirler. Ostotek gövdesinin sol kısa yüzü üzerinde kemerli alınlığın içerisinde bir çiçek rozeti, rozetin altında plasterler tarafından taşınan taenialı bir girland, girlandın altında oluşan panelde ise solda başı örtülü chiton ve himation giyimli olasılıkla fausta tipinde bir kadın figürü ile sağında kısa tunik giyimli el ve kolları belirgin olmayan demosthenes tipinde olabilecek bir erkek figürü

görülmektedir. Ostotek gövdesinin urne kısmının çevresinde kapağın oturabilmesi için yapılmış bir çıkıntı yer almaktadır.

Kat. No. 32: Ostotek gövdesinin uzun yüzü üzerinde üçgen, kemerli, üçgen olmak üzere bir alınlık kompozisyonu oluşturulmuştur. Bu alınlık kompozisyonunun solunda, sağında ve içlerinde rozet motifleri görülmektedir. Alınlıklar arşitravın üzerine oturmaktadır. Ostotek gövdesinin ana bezeme paneli ortada bir sütun ile ikiye ayrılmıştır. Sahne solda ve sağda plaster sütunlarla sonlandırılmaktadır. Solda yer alan panel içerisinde sol tarafta bir kadın figürü bulunmaktadır. Kadın figürü chiton üzerine himation giyimli olarak betimlenmiştir. Bu figürün hemen sağında bir erkek figürü kısa tunikle betimlenmiştir. Erkek figürünün sağında yine chiton ve himation giyimli bir kadın figürü daha bulunmaktadır. Panelin en sağında ise ellerini karın üzerinde birleştirmiş şekilde Demosthenes tipinde bir erkek figürü betimlenmiştir. Bezeme alanının üst kısmında solda plaster sağda bir sütun tarafından taşınan girland görülmektedir. Sağda yer alan panelde ise solda bir kadın figürü chiton ve himation ile betimlenmiştir. Bu figürün sağında kısa tunik giyimli bir erkek figürü bulunmaktadır. Erkek figürünün sağında bir chiton ve himation giyimli bir kadın figürü olasılıkla pudicitia pozunda verilmiştir. Sahnenin en sağında kısa tunik giyimli bir erkek figürü elleri karın hizasında bağlı şekilde demosthenes tipinde verilmiştir. Sahnenin en üst kısmında soldaki panelde olduğu gibi bir girland bulunmaktadır. Girlandın ortasında bir manşet bulunurken sağında ve solunda taenia'lar görülmektedir. Ostotek gövdesinin sol kısa yüzünde kemerli bir alınlık içerisinde göbek rozet bulunmaktadır. Kemerli alınlık sahnenin üst sınırı olan arşitravın üzerine oturmaktadır. Arşitravın altında plasterlerle taşınan girland bulunmaktadır. Girlandın ortasında bir manşet yer alır. Girlandın sağında ve solunda taenia'lar bulunmaktadır. Panelin asıl bezeme alanında aşırı deforme olmuş erkek olması muhtemel bir figür bulunmaktadır.

Kat. No. 33: Eserin sağ üst tarafı kırıktır. Uzun yüzde insan başı betimlenmiştir. Başından sağ tarafa doğru dış yüzeyi aşınmış girland olabileceğini düşündüğümüz bir motif betimlenmiştir. Sol kısa kenarda kemerli alınlık içerisinde güvercin ?, kırlangıç ? motifi bulunmaktadır. Kemerin altında girland motifi, girlandın altında bir kadın bir erkek figürü betimlenmiştir. Figürler ayakta durmaktadır. Kadın figürün başı kapalı ve uzun bir elbise giymiştir. Elleri göbeğinin üzerinde bağlanmıştır. Alınlığın üst sağ kısmında daire içerisinde 6 yapraklı rozet motifi vardır. Alınlığın tepesinde tepe akroteri köşelerde köşe akroterleri vardır. Sol üst arka kısım kırık olduğu için tanımlama yapılamamıştır. Sahnenin solunda burgulu bir sütun bulunmaktadır. M.S. 3. yüzyıl özelliği olarak karşımıza çıkar. Ostotek gövdesinin üstünde urne kısmı görülmektedir.

Kat. No. 34: Kısa kenarların bir kısmı görülebilmektedir. Diğer bölümler tahrip olmuştur. Podyum üzerinde 4 tane figür betimlenmiştir. İki erkek iki kadın figürü görülmektedir. Ancak eserin yüzeyi yoğun şekilde tahribatta uğradığından figürlerin duruş, poz ve kıyafetleri hakkında fikir sahibi olunamamaktadır. Ayrıca aşırı tahrip olmakla birlikte uzun yüz üzerinde bir kline betimlemesi ve dolayısıyla symposium sahnesine ait bir detay olduğunu söylemek mümkündür. Ancak eser üzerindeki aşırı tahribat bu konuda veri oluşturulmasına engel olmaktadır.

Kat. No. 37: Stilize bir sütunla iki panele ayrılmış ostotek gövdesi üzerinde sol taraftaki panelde sol başta kısa tunik giyimli bir erkek figürü, bu figürün sağında chiton üzerine himation giyimli bir kadın figürü, kadın figürünün hemen sağında kısa tunik ile betimlenmiş bir erkek figürü görülmektedir. Panelde yer alan figürler bir platform üzerinde verilmiştir. Panel stilize bir sütunla sonlanmaktadır. Sağdaki panelde ise tahribattan dolayı sol başta palliatus tipinde bir erkek figürü, sağında tunik üzerine palla giyimli bir erkek figürü daha görülmektedir.

Kat. No. 38: Plasterlerle sınırlandırılmış alan içerisinde ayakta betimlenmiş dört figür bulunmaktadır. Deforme olduğu için figürler hakkında yeterli veri yoktur. Kısa yüz üzerinde girland, girlandın altında iki boğa figürü bulunmaktadır²⁰⁰.

Kat. No. 39: Ostotek gövdesinin kısa yüzü üzerinde bir kemerli bir alınlık içerisinde bir at figürü, at figürünün altında bir arşitrav, arşitravın altında plaster sütunların taşıdığı bir girland, girland yayının içerisinde bir erkek büstü yer almaktadır. Plaster sütunların arasında kalan bezeme alanı içerisinde başları örtülü şekilde iki kadın figürü chiton üzerinde himation giyimli olarak betimlenmiştir.

Kat. No. 40: Serbest duran bir ostotek gövdesi, Sol kısımda bulunan plaster ve ortada yer alan sütunun girland taşıyıcı olarak kullanıldığı panel içerisinde Solda diğer figürlerden küçük betimlenmiş bir erkek figürü görülmektedir. Figürün sağında başka bir figür yer almasına rağmen yüzeydeki bozulmadan dolayı görülememektedir. Bu figürün sağında chiton üzerine himation giyimli bir kadın figürü kadın figürünün sağında ise kısa tunik giyimli bir erkek figürü görülmektedir. Bölge ikonografisinden gözlemediğimiz bilgiler ışığında soldan ikinci figüründe kadın figürü olması muhtemeldir. Sağda yer alan panel içerisinde Solda kısa chiton giyimli iki erkek figürü, bunların sağında chiton üzerine himation giyimli bir kadın figürü

²⁰⁰ Bu örnekte olduğu gibi yan yana betimlenmiş boğa betimlemeleri genellikle çift sürme sahneleri ile ilişkili olarak ortaya çıkmaktadır. Çift sürme sahneleri ise bölgede yoğun bir tapınım gören Zeus Bronton kültü ile ilişkili olmalıdır (Şahin, 2002: 21).

bulunmaktadır. Eser üzerinde oluşan tahribattan ötürü figürlerin duruş ve pozları hakkında çok fazla bilgiye sahip olunamamaktadır. Eserin sol kısa yüzü üzerinde plasterler tarafından taşınan stilize bir girland görülmektedir. Girlanda ait taenialar görülebilmektedir. Bu alanın altında solda başı kapalı olasılıkla fausta tipinde bir kadın figürü, sağda elleri karın üzerinde birleşmiş demosthenes tipinde bir erkek figürü görülmektedir.

Kat. No. 41: Çeşme duvarında yapı taşı olarak kullanılmış ostotek gövdesi, ön yüzünde iki kemerli alınlık bulunmaktadır. Kemerli alınlıkların ortalarında rozet motifi görülmektedir. Kemerli alınlıkların altında bir arşitrav bölümü bulunmaktadır. Kenar ve ortalarda plasterler tarafından taşınan defne yapraklarından bir girland bulunmaktadır. Girlandın altında solda kısa chiton ile betimlenmiş bir erkek figürü, sağında chiton ve himation giyimli bir kadın figürü, bu figüründe sağında yine chiton ve himationla betimlenmiş bir kadın figürü ve sahnenin en sağında kısa tunik giyimli bir erkek figürü yer almaktadır. Sağda yer alan diğer panel içerisinde, sol ve sağ başta kolları kadın üzerinde birleşir vaziyette kısa tunikli iki erkek figürü bulunur. Bu figürler Demosthenes tipindedir. Bu iki figürün ortalarında başları kapalı chiton ve himation giyimli iki kadın figürü bulunmaktadır. Kollarının vücuda yakın betimlenmesi kadın figürlerinin fausta tipinde olduğuna işaret edebilir. Solda yer alan kısa yüzde plasterler tarafından taşınan deforme olmuş bir girland ve girlandın altında sol tarafta iki kadın figürü görülmektedir. Kadın figürleri chiton üzerine himation giyimli olarak betimlenmişlerdir. Sahnenin en sağında kısa tunik giysili bir erkek figürü görülmektedir. Diğer kısa yüz üzerinde amorlaşmış şekilde üstte bir girland girlandın altında üç figür yer almaktadır. Arka yüzü bezemesizdir.

Kat. No. 42: Uzun yüz üzerinde sol ve sağ köşelerde plasterler ortada ionik sütun başlığına sahip bir sütun ile oluşturulmuş iki panel bulunmaktadır. Sol tarafta üstte plaster ve ortadaki ionik sütun tarafından taşınan ortasında medusa başı betimlenmiş bir girland, girlandın altında solda Büyük Herculaneum tipinde sağ eli karın üzerinde sol eli sol kalça hizasında bulunan başı örtürülü bir kadın figürü bulunmaktadır. Bu figürün sağında sağ eli karın üzerinde sol eli aşağıda kalça hizasında betimlenmiş kısa tunik ve palla giyimli bir erkek figürü palliatus pozunda betimlenmiştir. Bu figürün sağında yine aynı pozda ve benzer bir giysiyle betimlenmiş bir erkek figürü daha bulunmaktadır. Sağ tarafta yer alan diğer panelde bir symposion sahnesi betimlenmiştir. Sahnede kalın yataklı bir kline üzerinde sağ elinde phiale tutan sol eli başının arkasından klineye doğru uzanan bir erkek figürü uzanmaktadır. Kline madeni unsurlar barındıran ayaklarıyla tipik roma klinelerine benzemektedir. Klinenin altında bir adet üçayaklı sehpa bulunmaktadır. Klinenin ayakucunda chiton ve himation giyimli elleri karın üzerinde

fausta tipinde bir kadın bulunmaktadır. Klinenin baş tarafında ise sağ eli göğüs üzerinde sol eli sol kalça hizasında chiton ve himation giyimli başı örtülü Büyük Herculaneum tipinde bir kadın figürü daha bulunmaktadır. Bu panelin üst kısmında da solda sütun sağda plaster tarafından taşınan ortasında medusa başı bulunan bir girland yer almaktadır. Girlandın iki tarafında da taenia'lar vardır. Ostotek gövdesinin sol kısa yanında plasterler tarafından taşınan bir adet stilize defne girlandı yer alır. Girlandın altında solda başı kapalı şekilde sağ eli göğüs üzerinde sol eli sol kalçasına yakın şekilde betimlenmiş chiton ve himation giyimli bir kadın figürü yer alır. Bu figürün sağında sağ eli karın üzerinde sol eli kalça üzerinde betimlenmiş kısa tunik giyimli palliatus tipinde bir erkek figürü görülmektedir. Eserin sağ kısa yüzünde yine plasterler tarafından taşınan bir defne girlandı yer almaktadır. Girlandın altında yer alan bezeme alanında sağ elleri karın üzerinde sol elleri aşağı salınmış şekilde kısa tunik giyimli palliatus tipinde iki erkek figürü görülmektedir. Çeşme duvarına sabitlendiği için arka yüzü hakkında fikir sahibi olunamamaktadır.

Kat. No. 44: Köşelerde plaster sütunlar yer almaktadır. Ortada yer alan yuvarlak gövdeli sütunlarla üç bezeme alanına ayrılmıştır. Sol taraftaki bezeme alanı içerisinde plaster ve sütun tarafından taşınan defne yapraklı bir girland altında yer alan bezeme alanı içerisinde sol tarafta sağ eli göğüs üzerinde sol eli sol kalçası üzerinde kısa tunik giyimli bir erkek figürü yer almaktadır. Sağ tarafında ise sağ ve sol kolu gövde üzerinde birleşmiş şekilde chiton üzerine himation giyimli fausta tipinde bir kadın figürü yer almaktadır. Ortada yer alan panel içerisinde kalın yataklı roma tipi bir kline üzerinde bir erkek figürü yer almaktadır. Sağ tarafta yer alan panelde sol tarafta chiton ve himation giyimli bir kadın figürü sağ tarafında kısa tunik giyimli elleri karın üzerinde buluşmuş şekilde Demosthenes tipinde bir erkek figürü yer almaktadır. Ostotek gövdesinin üst kısmında bulunan silmede tek satırlık tahrip olmuş Grekçe bir yazıt bulunmaktadır.

Kat. No. 45: Ortada stilize bir sütun ile iki bezeme alanına bölünmüş ostotek gövdesinin uzun yüzü üzerinde sağ ve solda plasterler yer almaktadır. Bu plasterler ile ortada yer alan sütunun arasında stilize girlandlar yer almaktadır. Sol tarafta yer alan panel içerisinde sol başta kısa tunik giyimli bir erkek figürü, bu figürün yanında ortada chiton üzerine himation giyimli bir kadın figürü kadın figürünün yanında elleri gövdeye yakın şekilde betimlenmiş Demosthenes tipinde bir erkek figürü bulunmaktadır. Sağ tarafta yer alan ikinci panelde sol tarafta elleri demosthenes tipinde verilmiş tunik üzerine palla giyimli bir erkek figürü ortada ellerini karın üzerinde birleştirmiş şekilde fausta tipinde bir kadın figürü, kadın figürünün sağında elleri gövde üzerinde betimlenmiş demosthenes tipinde başka bir erkek figürü yer

almaktadır. Ostoteğin sağ kısa yüzü üzerinde plasterlerin taşıdığı taeniaeli bir girland, girlandın altında solda kısa tunik giyimli demosthenes tipinde bir erkek figürü, bunun sağında yine aynı poz ve giyimde bir başka erkek figürü, bu erkek figürünün sağında chiton üzerine himation giyimli fausta tipinde bir kadın figürü görülmektedir. Eserin sol kısa yüzü üzerinde solda kısa tunik giyimli Demosthenes tipinde bir erkek figürü, bu figürün sağında platform üzerinde elleri karın üzerinde yine Demosthenes tipinde iki erkek figürü daha yer almaktadır. Sahnenin en üstünde deforme olmuş bir girland motifi görülmektedir. Eserin arka yüzü bezemesizdir.

Kat. No. 46: Stilize ionik sütunlarla oluşturulmuş panel içerisinde, ionik sütunlar tarafından taşınan bir girland ve girlandın altında başları kapalı şekilde chiton ve himation giyimli üç kadın figürü yer almaktadır. Üst kısımda stilize bir kemerli niş görülmektedir.

Kat. No. 47: Yoğun şekilde tahrip olmuş eser üzerinde girlandların alt kısmında 5 figüre ait baş kısımları görülmektedir. Figürlerin duruş ve pozları ile ilgili veri elde edilememektedir.

Kat. No. 48: Yüzeyi tahrip olmuş eserin ön yüzü ortada yer alan stilize bir sütunla iki panele ayrılmıştır. Üstte yer alan kısımda sağda ve solda kemerli bir alınlık bulunmaktadır. Sağda yer alan kemerli alınlığın içerisinde bir portre bulunmaktadır. Yüzeydeki aşınmalar portrenin yüz özelliklerinin algılanmasına engel olmaktadır. Solda yer alan sahnede bir girland, girlandın altında Fausta tipinde chiton üzerine himation giyimli bir kadın figürü yer almaktadır. Sağda yer alan sahnede ise sol tarafta yine chiton üzerine himation giyimli Fausta tipinde bir kadın figürü, sağında ise kısa tunik giyimli Demosthenes tipinde bir erkek figürü görülmektedir.

Kat. No. 49: Ön yüzde bir symposion sahnesi betimlenmiştir. Üst kısımda herhangi bir taşıyıcıya sahip olmayan girlandlar bulunmaktadır. Symposion sahnesinin sol tarafında bir pense çekiç ve örs betimlemesi bulunmaktadır. Sahnede yer alan figürler, En solda sağ kolu elbisesinin içinde olacak şekilde sol eliye yanındaki kız çocuğunun elini tutar vaziyette betimlenmiş bir erkek figürüdür. Erkek figürünün başında bir Phryg başlığı bulunmaktadır. Erkek figürünün yanında başı kapalı şekilde bir kız çocuğu bulunmaktadır. Kız çocuğunun sağ tarafında sağ elinde bir çelenk tutan chiton üzerine himation giyimli bir kadın figürü görülmektedir. Kadın figürünün sol eli sol göğsü üzerinde durmaktadır. Kadın figürünün hemen sağında başlayan kline üzerinde klinenin üzerine eğilmiş vaziyette solda bir erkek sağda başı kapalı şekilde betimlenmiş bir kadın figürü bulunmaktadır. Klinenin alt kısmında solda bir amphora sağında bir krater, kraterin sağında ise symposion sahnelerinin önemli öğelerinden olan üç ayaklı sehpanın ayakları görülmektedir. Sahnenin sağ başında, sağ elinde çelenk tutan sol eli sol kalçasına doğru uzanmış bir kadın figürü görülmektedir. Elleri çelenk taşıyan bu

figürler ölen kişinin hayattayken elde ettiği başarıları simgelemektedir. Figürlerin oturduğu zemin çizgisi düz bir hat oluşturmamaktadır. Eserin sol kısa yüzünde psidia etkili bir kalkan motifi işlendiği görülmektedir. Eserin sağ kısa yüzünde düz bir platform üzerinde iki kadın figürü betimlenmiştir. Solda yer alan kadın figürü chiton üzerine himation giyimli başı açık şekilde betimlenmiş bir kadın figürüdür. Bu kadın figürünün duruşu büyük Herculaneum tipine benzemektedir. Sahnenin sağ tarafında ise chiton üzerine himation giyimli bir kadın figürü yer almaktadır. Figürün elleri göğüs üzerine yer alırken başı kapalı şekilde betimlenmiştir. Fausta tipinin yerel bir örneği olarak betimlendiğini söylemek mümkündür. Eserin arka yüzeyi bezemesiz bırakılmıştır.

Kat. No. 50: Üç yüzü bezemeli olan ostotek gövdesinin ön uzun yüzü üzerinde üst kısımda sağ ve sol başta aslan başları ortada ise medusa olması muhtemel bir figür ile taşınan defne gırlandları bulunmaktadır. Sahnenin ana bezeme unsurunu iki kemerli bir mimari kompozisyon içerisinde betimlenmiş solda bir süvari sağda ise symposion sahnesi oluşturmaktadır. Kemerli mimari öğeleri ion başlıklı stilize sütunlar taşımaktadır. Soldaki sahnede yer alan üzerinde tunik ile betimlenmiş süvari figürünün sağ eli yukarda mızrak tutar pozisyonda verilmiştir. Sağ eli muhtemelen atın dizginlerini tutmaktadır. Atın ön ayakları arka ayaklarından yukarıda betimlenmiştir. Atın yelelerinin belirgin işlendiği görülmektedir. Sağda yer alan niş içerisinde ise symposion sahnesi betimlenmiştir. Symposion sahnesinin sol tarafında klinenin önünde chiton üzerine himation giyimli başı kapalı bir kadın figürü bulunmaktadır. Kadın figürünün elleri ile ilgili detaylar görülememektedir. Ancak vücudunun dış hattına taşmayan hareket yapısı Fausta tipi olabileceği ihtimalini akla getirmektedir. Kline üzerinde ise sol elleri çenelerinde sağ elleri sol göğüs hizasına doğru uzanmış iki erkek figürü görülmektedir. Kline üzerine yer alan yatağın dolgun yapısı, kline ayaklarının adeta tornadan çıkmış gibi işlenmesi Roma Dönemi özellikleri olarak karşımıza çıkmaktadır. Klinenin altında üç ayaklı bir sehpa, sehpanın sağında ise bir kalathos görülmektedir.

Eserin sol kısa yüzünde üstte iki bukephalion tarafından taşınan bir defne gırlandı bulunmaktadır. Gırlanın altında solda, sağ eli havada mızrak tutar şekilde betimlenmiş bir süvari figürü bulunmaktadır. Süvarinin üzerinde olduğu atın detayları ön yüzde anlatılan atla aynıdır. Süvari figürünün önünde Kısa tunikle betimlenmiş Palliatus tipinde bir erkek figürü bulunmaktadır. Bu figür de diğer figürler gibi başında başlıkla betimlenmiştir.

Sağ kısa yüzde bukephalionlar tarafından taşınan meyve ve yapraklardan oluşan bir gırland motifi görülmektedir. Gırlanın altında yanyana dizilmiş şekilde Fausta tipi olarak

adlandırılabilir tipte dört kadın chiton üzerine himation giyimli şekilde betimlenmişlerdir. Kadın figürleri başları kapalı olacak şekilde yontulmuşlardır. Gözlerinin ise badem şeklinde oluşu Geç Antoninler dönemi özelliği olarak karşımıza çıkmaktadır²⁰¹. Eserin arka yüzü bezemesiz bırakılmıştır.

Kat. No. 51: Yerel kireçtaşından imal edilmiş eser üzerinde yoğun şekilde tahribat görülmektedir. Üç yüzü bezemeli olan ostotek gövdesinin ön yüzünde köşelerde aslan başları ortada bukephalion tarafından taşınan bir girland bulunmaktadır. Girlandın altında iki kemerli bir kompozisyon alanı bulunmaktadır. Kemerleri plaster biçimli sütunlar taşımaktadır. Solda yer alan niş içerisinde chiton üzerine himation giyimli üç kadın figürü bulunmaktadır. Kadın figürlerinin kollarının vücutları ile bütünleşik yapısı Fausta tipinde olabileceklerini düşündürmektedir. Ancak eserin yüzeyi üzerinde yoğun şekilde tahribat oluşmuştur. Sağda yer alan kemerli niş içerisinde symposion sahnesi betimlendiği görülmektedir. Symposion sahnesinde kline üzerine uzanmış iki figür görülmektedir. Proporsiyon olarak yüksek yapılmış klinenin altında üç ayaklı bir sehpa bulunmaktadır. Klinenin sağında arkalıklı bir sandalyeye (klismos) oturmuş Pudicitia tipinde bir kadın figürü bulunmaktadır. Eserin tahrip olmuş sağ kısa yüzünde sol üstte bir aslan başının sağında uzanan girlandın ucu görülmektedir. Girlandlı bu alanın altında kemerli bir alan oluşturulmuştur. Kemerli alanın içerisinde bir erkek figürü görülmektedir.

Kat. No. 52: Eserin ön yüzünün üst kısmında sol ve sağ köşelerde aslan başları ortada ise stilize medusa başı tarafından taşınan defne yapraklı girlandlar bulunmaktadır. Bu girlandlı alanın altında sağda ve solda atları şaha kalkmış vaziyette iki süvari görülmektedir. Süvariler tunik giyimlidir. Solda yer alan süvarinin tuniğinin altında pantolon olduğu görülmektedir. Her iki süvari figürü de sağ ellerinde mızrak tutar pozda betimlenmişlerdir. Atların yelelerinde çizgisel işçilik göze çarpmaktadır. Süvari figürlerinin ortasında ayakta duran kısa tunik giyimli bir erkek figürü ve sağında oturur pozisyonda sağ eli çenesine uzanmış sol eli karnı üzerinde duran pudicitia tipinde bir kadın figürü bulunmaktadır. Sol kısa yüzde bukephalionlar tarafından taşınan bir girland, girlandın altında, solda bir süvari yer almaktadır. Süvari sol elini havaya kaldırmış mızrak tutar pozisyonda betimlenmiştir. Süvari figürünün önünde başı kapalı biçimde elleri vücuduyla bütünleşmiş bir halde chiton üzerine himation giyimli bir kadın figürü betimlendiği görülmektedir. Sağ kısa yüzde iki kenarda chiton üzerine himation giyimli olarak iki kadın figürü betimlenmiştir. Kadın figürleri fausta tipindedir. Ortada bir erkek figürü

²⁰¹ Zoroğlu, 2010: 23; Kleiner, 1992: 278.

bulunmaktadır. Erkek figürü sağ elinde bir asa tutmaktadır. Sol eli sol yanında serbest durmaktadır. Figür kısa tunik giyimli olarak betimlenmiştir.

Kat. No. 53: Yalnızca ön uzun yüzü bezemeli olan ostotek gövdesinin üst kısmında bukephalionlar tarafından taşınan gırlanlar bulunmaktadır. Gırlan yaylarında portreler görülmektedir. Ancak eserin yüzeyindeki aşırı tahribat stil özelliklerinin algılanmasını olanaksız kılmaktadır. Gırlanların altındaki alanda solda kemerli bir alan içerisinde chiton üzerine himation giyimli bir kadın figürü Fausta tipinde betimlenmiştir. Bu betimlenin sağında antitetik pozda durmuş iki süvari betimlemesi bulunmaktadır. Solda yer alan süvari sağ elini havaya kaldırmış mızrak tutar pozdadır. Kısa tunik giyimlidir. Sağda yer alan süvarinin sol elinde bir kalkan görülmektedir. Her iki süvari de atlarını şaha kaldırmış pozda betimlenmişlerdir. İki süvari figürünün arasında kısa tunik giyimli bir erkek figürü süvarilerin atlarının dizginlerini tutmaktadır. Eserin kısa yüzleri tahrip olmuştur.

Kat. No. 54: Dört cephesinde bezemeli ostotek gövdesi ön uzun yüzde symposion sahnesi betimlenmiştir. Symposion sahnesini kenarlarda plasterler sınırlandırmaktadır. Symposion sahnesinin sol tarafında ayakta betimlenmiş chiton üzerine himation giyimli bir kadın figürü görülmektedir. Sağda kline üzerinde üç erkek figürü görülmektedir. Kline üzerindeki yatak dolgun yapılmıştır. Klinenin ayaklarındaki adeta kalıptan çıkmış gibi görülen işçilik Roma Dönemi özelliği olarak karşımıza çıkmaktadır. Sahnenin en sağında başı kapalı şekilde betimlenmiş chiton üzerine himation giyimli bir kadın figürü bulunmaktadır. Sol kısa yüzde bir podyum üzerinde betimlenmiş iki kadın figürü bulunmaktadır. Kadın figürlerinin başları kapalıdır. Vücut hattının dışına taşmayan kol yapıları figürlerin fausta tipinde olabileceklerini düşündürmektedir. Sağda yer alan figür soldakine göre daha küçük betimlenmiştir. Bu aralarındaki akrabalık ilişkisine vurgu yapan bir durum olabilir. Sağ kısa yüzde plasterle ile sınırlandırılmış alan içerisinde üç figür görülmektedir. Solda diğerlerine göre daha büyük bir kadın figürü bulunmaktadır. Kadın figürü başı kapalı olarak betimlenmiştir. Büyük kadın figürünün sağında yer alan kadın figürü de başı kapalı olarak betimlenmiştir. Bu kadın figürünün sağında da aynı boylarda bir erkek figürü yer almaktadır. Eserlerin boyun hizasının altında yer alan tahribat nedeniyle figürlerin el kol duruşları hakkında çok fazla fikir sahibi olunamamaktadır. Eserin arka yüzünde köşelerde ve ortada olmak üzere toplam üç plaster işlenmiştir. Plasterlerin aralarında bezeme unsurları belirgin olmayan iki gırlan asılıdır.

4.2. Ostotekler Üzerinde Görülen Kapı Betimlemeleri

Lykaonia ve Isauria bölgeleri girlandlı ostotekleri içerisinde kapı betimlemeli olan örneklerde görülmektedir. Kapı betimlemeleri, yalnızca ostotekler üzerinde değil, bölgede görülen diğer nekropol öğelerinde de sıklıkla karşımıza çıkmaktadır. Kapı betimlemelerinin sembolik anlamlar taşıdığı düşünülmektedir.

Kapı betimlemeleri, ölünün yaşadığı dünyadan Hades'e (Ölümler Ülkesi) geçişini simgeler. Ancak kapı üzerindeki dört adet kapı aynasının sembolizmini mitolojiden bilindiği kadarıyla Hades'te (yeraltı dünyasında) akan dört ırmaktan aldığı düşünülmektedir²⁰². Bu kapıların ve kapı aynalarında bulunan bezemelerin betimlenişleri dönemleri hakkında bilgi vermektedir. Ayrıca Lykaonia ve Isauria bölgelerinde incelediğimiz ostotek gövdelerinde görülen kapı betimlemelerinin söve kısımlarında görülen ranke bezemeleri bölgeye özgü bir nitelik yani bezeme unsuru olarak karşımıza çıkmaktadır.

Çalışma alanında görülen nekropol öğeleri üzerindeki kapı betimlemeleri Phryglerle ilişkili olarak ortaya çıktığı gibi²⁰³, kapı temalı nekropol öğelerinin de ilk kez Phrygia bölgesinde ortaya çıktığı bilinmektedir²⁰⁴. Marc Waelkens tarafından bu tip nekropol öğelerinin Phryglerin ev veya tapınak tipli mezarlarından etkilenerek ortaya çıktığı ve buradanda tüm Anadolu'ya yayıldığı görüşü savunulmaktadır²⁰⁵. Küçük Asya'da ev-mezar tipinin en yoğun görüldüğü bölge Phrygia'dır. Bölgede, özellikle M.Ö. 9-6. yüzyıllar arasında ev-mezar tipi yoğunluk göstermektedir²⁰⁶. Nekropol öğelerinde kapı temasının sıklıkla görülmesinin sebeplerinden biri de halkın, mezarları yakınlarının evleri olarak görmeleridir²⁰⁷. Phrygler ustaca kullandıkları ahşap üzerindeki işçilik öğelerini taşa aktarmışlardır. Bu sebeple kapı betimlemeleri üzerinde ahşap mimari detaylar sıklıkla görülmektedir²⁰⁸. Nekropol öğelerinde sıklıkla kullanılan kapı öğesi, ölümden sonraki hayata geçişi simgelemektedir. Bu nedenle dönemin kapı karakteristiği ile ilişkili olarak realistik bir biçimde betimlenmişlerdir²⁰⁹. Mezarın ya da nekropol öğelerinin kişinin öldükten sonraki ikametgâhı olduğu fikri Roma Dönemi sonlarına kadar devam etmiş ve Bizans Döneminde dini ve sosyal yapıdaki değişimden

²⁰² Bu ırmaklar, Akheron (Acı Irmağı), Pyriphleion (Alev Irmağı), Kokytos (İnilti Irmağı) ve son olarak Styx (Yemin Irmağı)'dır.

²⁰³ Karagöz, 1984:10.

²⁰⁴ Mitchell – McNicoll, 1978-1979: 79.

²⁰⁵ Waelkens, 1986: 14.

²⁰⁶ Ramsay, 1888: 351.

²⁰⁷ Erdoğan, 2007: 10.

²⁰⁸ Haspels, 1971:101; Keleş, 2008: 80.

²⁰⁹ Karagöz, 1984: 10.

dolayı terk edilmiştir²¹⁰. Phryg kökenli olan kapı betimlemeli nekropol öğeleri Anadolu'nun çoğu yerinde görülmektedir²¹¹. Paphlagonia Bölgesinde Kimistene'de²¹², Pimolisa'da²¹³, Docea'da²¹⁴, Pompeipolis'te²¹⁵, Phrygia'da Pessinius'ta²¹⁶, Cotiaecion'da²¹⁷ olduğu gibi Anadolunun birçok yerinde görülmektedir²¹⁸.

Genellikle bu tip kapı betimlemeleri dört kapı aynasından oluşmaktadır. Ancak az da olsa altı kapı aynalı örneklerde bulunmaktadır²¹⁹. Kapı aynalarında sıklıkla görülen motifler kapı tokmakları ve kilit aynalarıdır²²⁰. Bu motiflere genellikle üstte yer alan iki kapı aynasında rastlanmaktadır. Kapı tokmağı, yuvarlak biçimli bir halka ve bu halkanın üst kısmında yer alan sabitleme aparatından oluşmaktadır. Anahtar aynası, kapı betimlemelerinin karakteristik öğelerinden olan anahtar aynaları dört köşesi çıkıntı yapan kenarları ise içbükeyleşmiş bir forma sahip olan bezeme öğeleridir. Bu tipte anahtar aynaları birçok bölgede karşımıza çıkmaktadır²²¹. Anahtar aynaları aynı zamanda Hekate dolayısıyla Hekatenin yeraltı dünyası ile olan bağlantısı açısından önemlidir. Kilit deliği ve aynası Hekate'nin atribütleri arasındadır. Anahtar ve kilidin işlendiği nekropol öğeleri ölümler ülkesinin yeni sakinlerinin evlerini simgelemektedir²²².

Hades kapısının her iki gözünde de farklı konular işlenmesi M.S. 175 – 180'den sonraki bir tarihe işaret eder²²³. M.S. 3. yüzyıl başlarında kapı aynaları bezemesiz olarak yapılmaya başlar²²⁴. Bezemesiz şekilde betimlenmiş Hades kapısının dört kapı aynası M.S. 3. yüzyılın ikinci çeyreğine ait bir özellik olarak görülmektedir²²⁵. Kapı betimlemelerinde kapının sövesiz olarak işlenmesi özelliği M.S. 3. yüzyıl özelliği olarak karşımıza çıkmaktadır²²⁶. M.S. 3. yüzyılın ikinci çeyreğinden son çeyreğine kadar olan dönemde kapı aynalarının dört bölümden

²¹⁰ Waelkens, 1986: 15.

²¹¹ Korkut, 2006: Tafel 20, 1-6.

²¹² Lafli-Christof, 2012: Abb.: 37C-37D.

²¹³ Waelkens, 1986: 305-306, 801, Taf. 99.

²¹⁴ Waelkens, 1986: 305-306, 801, Taf. 99.

²¹⁵ Waelkens, 1986: 305-306, 801, Taf. 99.

²¹⁶ Devreker-Thoen-Vermeulen, 2003: 122, Fig. 46-47.

²¹⁷ Buckler, 1925: 179, Pla.: XXIII, Fig.: 161-162; Pfuhl- Möbius; 1977, 505, 2102, Taf. 303.

²¹⁸ Pfuhl-Möbius, 1977: 530, 2206, Taf.315; Pfuhl-Möbius, 1977: 531, 2209, Taf.313; Karagöz, 1984: 15, Res. 27; Roosevelt, 2006: 69, Fig.2; Harrison, 1990: 163.

²¹⁹ Keleş – Çelikbaş, 2013: 368.

²²⁰ Keleş – Çelikbaş, 2013: 369.

²²¹ Oransay, 2006: 140-141.

²²² Thomas, 2009: 1151; Karagöz, 2002: 317, Res. 3.

²²³ Tavukçu, 1993: 19.

²²⁴ Tavukçu, 1993: 24-25.

²²⁵ Tavukçu, 1993: 28.

²²⁶ Tavukçu, 1993: 35.

oluştugu üstte yer alan iki aynanın bezendiği altta yer alan iki aynanın ise boş bırakıldığı görülür²²⁷. M.S. 3. yüzyılın ilk çeyreğinden sonra kapılarda basitleşme görülür²²⁸.

Kapı bezemeli ostotekler ya da nekropol öğeleri, Phrygia kökenli mezar stelleri ile ilişkilidir²²⁹. Bu tip nekropol öğelerinin Phrygia'da görülen ev ya da tapınak biçimli mezarlardan etkilenecek ortaya çıktığı ve tüm Anadolu'yu etkisi altına aldığı düşünülmektedir²³⁰. M.S. 3. yüzyıldan sonra kapı betimlemeli nekropol öğeleri azalmaya başlar²³¹.

4.2.1. Tip 1

Bu isimle adlandıracağımız tipte kapı yatay ve dikey çizgilerle dört kapı aynası oluşacak şekilde bölümlenmiştir. Üstte yer alan kapı aynalarından soldakinde çoğunlukla bir kapı tokmağı sağdakinde dört köşeli bir yıldız şeklinde anahtar aynası, altta yer alan kapı aynalarında ise simetrik şekilde yerleştirilmiş karo (baklava dilimi) motifleri işlenmiştir. Bu tipte kompoze edilmiş bir adet kapı betimlemesi görülmektedir. M.S. 3. yüzyılın ikinci yarısından sonra görülen genel sanat eğilimi içindedir.

Kat. No. 11: Eserin kısa yüzü üzerinde kapı betimlemesi görülmektedir. Lento kısmı oldukça iri yapılmıştır. Dört kapı aynası bulunmaktadır. Kapı aynalarından sağ üst köşedekinin içerisinde kapı tokmağı yer almaktadır. Sol üstte yer alan aynanın içindeki bezeme tahrip olmuştur. Alt iki gözde baklava dilimi şeklinde bezemeler görülmektedir.

4.2.2. Tip 2

Bu isimle adlandırdığımız tipte kapı aynaları bezenmeden boş şekilde bırakılmıştır. Lento, söve ve yanlarda yer alan kıvrık dalların M.S. 3. yüzyılın sonlarında görülen sanat eğilimi içinde sade şekilde betimlendiği görülmektedir. Bu tipe ait bir adet kapı betimlemeli ostotek parçası bulunmaktadır.

Kat. No. 6: Ostotek gövdesinin kısa yüzü üzerinde pencere tipi kapı olarak adlandırılan bir kapı formu görülmektedir²³². Bu kapı formu bezeme özelliklerinde görülen sadelik ile kapı

²²⁷ Tavukçu, 1993: 39.

²²⁸ Tavukçu, 1993: 45.

²²⁹ Karagöz, 1984: 10; Mitchell- McNicoll, 1978-1979: 79.

²³⁰ Waelkens, 1986: 14.

²³¹ Waelkens, 1986: 16.

²³² Köse, 2005: 12.

aynalarında bezeme görülmemesi gibi özellikler ışığında M.S. 3. yüzyıl'ın 2. Yarısından sonraya tarihlenebilir.

4.2.3. Tip 3

Bu isimle adlandırdığımız tipte yine dört bölüme ayrılmış kapı aynaları bulunmaktadır. Üst solda yer alan kapı aynası içerisinde yalnızca bir kapı tokmağı işlendiği diğer gözlerin ise boş bırakıldığı görülmektedir. Bu durum M.S. 3. yüzyılın son çeyreğinden itibaren üstteki kapı aynalarının doldurulduğu altta kalanların ise boş bırakıldığı döneme ilişkin sanat gelişimi ile ilişkilidir.

Herhangi bir tipe girmeyen bir adet kapı betimlemesi bulunmaktadır. Aslında bu durum tamamıyla tahribattan kaynaklanmaktadır.

Kat. No. 1: ostotek gövdesinin sol kısa yüzü üzerinde üstte yer alan bölüm içerisinde bir kapı betimlemesi görülmektedir. Tahrip olduğu için kapı aynalarının motif içerip içermediği ile ilgili bilgiye sahip olunamamaktadır.

Genel olarak bakıldığında 3 tipe de giren ortak özellikler bulunmaktadır. Bunlar; lento ve sövelerin yüzeysel olarak işlenmesi, bazı örneklerde söve yanlarında bulunan ranke motiflerinin yüzeysel işlenmesi, kapı aynalarında M.S. 2. yüzyıldan itibaren görülen bezemenin azalması gibi unsurlardır. Tüm bu bilgiler ortak olarak değerlendirildiğinde M.S. 3. yüzyılın başından M.S. 4. yüzyılın sonuna kadar olan sanat eğilimini göstermektedir. Bu tiplerin dışında tahribata uğradığı için herhangi bir tipe yerleştiremediğimiz bir örneğimiz bulunmaktadır. Bu örnekte diğer heykeltıraşlık özellikleri ile Geç Antoninler dönemine tarihlenmektedir.

4.3. Ostotekler Üzerinde Görülen Rozet Bezemeleri

Lykaonia ve Isauria bölgelerinde görülen ostotekler üzerinde, bazı eserlerde mimari öğelerin yanında tamamlayıcı öğe olarak bazı eserlerde ise büyük boyutlu doldurma motifi olarak rozet motifleri görülmektedir. Rozet motiflerinin içinde ağırlıklı gruba çiçek rozetleri oluşturmaktadır²³³. Çiçek rozetleri ile tezyini bir unsur olarak karşılaşılmalarının yanı sıra sunu amaçlı yapıldığına ilişkin bir görüşte bulunmaktadır²³⁴. Rozetler, Klasik dönemden itibaren görülmeye başlanan bezeme öğeleridir²³⁵. Roma dönemi rozet bezemeleri daha belirgin ve orta

²³³ Ayrıca bölgede görülen diğer rozet örnekleri için bkz. Doğanay, 2009: 147.

²³⁴ Rumscheid, 1994: 280-282. Rumscheid Roma sosyal hayatında mezarlara çiçek sunma geleneği olduğunu ve bunun taş plastik eserlerdeki tezyini unsurlara yansıdığını ve bu yüzden sunu amaçlı yapıldığını öne sürmektedir.

²³⁵ Yıldırım, 2014: 93.

yükseklikte bir kabartma ile yapılırken kabartma yüksekliği M.S. 4. yüzyıla doğru azalmıştır²³⁶. Geç antik dönemde 4.- 6. yüzyıllar arasında yüzeysel ve şematik bir biçim almıştır²³⁷.

Tez kapsamında ele alınan rozet motifleri M.S. 2. yüzyıldan M.S. 4. yüzyıl sonlarına kadar bir çeşitlilik göstermektedir. M.S. 2. yüzyıldan itibaren Küçük boyutlu rozetler derin matkap izleriyle görülürken, Severuslar döneminde rozetler, dört yapraklı çiçekler şeklindedir. Severuslar dönemi ve sonrasında rozetler daha büyük boyutlu çalışılmış ancak yüksek kabartma özelliklerini kaybetmişlerdir. Yapraklar plastik özelliklerini yitirirken aynı zamanda birbirinden ayrı betimlenmektedirler²³⁸. Yıldız şeklinde rozet Asker imparatorlar dönemine tarihlenir²³⁹. 8 kollu yıldız şeklinde göbek rozetler ise 3. yüzyılın ilk çeyreğine tarihlenmektedir²⁴⁰.

Tez kapsamında ele alınan rozet bezemeleri, Kat. No. 10, Kat. No. 11, Kat. No. 13, Kat. No. 14, Kat. No. 16, Kat. No. 25, Kat. No. 26, Kat. No. 28, Kat. No. 30, Kat. No. 31, Kat. No. 32, Kat. No. 33, Kat. No. 34, Kat. No. 45, Kat. No. 47, no'lu eserlerde görülmektedir. Uğradığı tahribattan ötürü hiçbir başlık altına girmeyen tek bir eser bulunmaktadır. Bu eser, Kat. No. 34 no'lu eserdir. Eserde girland yayının içerisinde bozulmaya uğramış bir rozet bulunmaktadır. Dönem ve form özelliği vermemektedir.

4.3.1. Dört Yapraklı Rozet Bulunanlar

Kat. No. 10: Girland yayının içerisinde dört yapraklı bir rozet motifi işlenmiştir. Orta yükseklikte kabartma olarak işlenen motif gösterdiği Severuslar dönemi özellikleri ile M.S. 3. yüzyılın başlarına tarihlendirilebilir.

Kat. No. 11: Ortada bir plasterle sınırlandırılmış iki panelde yer alan girland yaylarının iç kısımlarında dört yapraklı bir rozet motifi işlenmiştir. Severuslar dönemi özellikleri taşıyan bu rozet motifi, M.S. 3. yüzyılın başlarına tarihlendirilebilir.

Kat. No. 13: Ostoteğin arka yüzü üzerinde dört ana yapraktan oluşan çiçek rozeti betimlenmiştir. Orta yükseklikte bir kabartmayla işlenen rozet Severuslar dönemi özellikleri göstermektedir.

Kat. No. 14: Bir evin duvarında devşirme olarak kullanılmış ostotek gövdesinin uzun yüzü üzerinde girland yaylarının arasında doldurma motifi olarak kullanılmış, 4 yapraklı orta

²³⁶ Kaplan, 2013: 138.

²³⁷ Temple, 2013: 132.

²³⁸ Kaplan, 2013: 199-200.

²³⁹ Tavukçu, 1993: 41.

²⁴⁰ Tavukçu, 1993: 45.

yüksek kabartma olarak işlenmiş çiçek rozeti bulunmaktadır. Rozet stilistik özellikleri ile Severuslar devri özelliklerini yansıtmaktadır. Muhtemelen M.S. 3. yüzyılın ilk çeyreğine tarihlenebilir.

Kat. No. 26: Eser üzerinde deforme olmuş bir adet dört yapraklı rozet yer almaktadır. Tarihlemeye olanak sağlamamaktadır.

4.3.2. Altı Yapraklı Rozet Bulunanlar

Kat. No. 16: Sütunlu bir ostotek gövdesinin uzun yüzü üzerinde köşelerde yer alan plasterler üzerinde solda 5, sağda 6 yapraklı iki çiçek rozeti görülmektedir. Büyük boyutlu işlenişleriyle Severuslar dönemi sonrası özellikleriyle dikkat çeken rozet motifleri alçak kabartma olarak işlenmişler ve stilizedirler. Bu stilistik bilgiler ışığında rozet motifleri M.S. 3. yüzyılın 2. Yarısına tarihlenebilir.

Kat. No. 28: Altı yapraklı çiçek rozeti üzerinde Severuslar dönemi özelliği olarak yapraklar birbirinden ayrılmış ve kabartma yüksekliği azalmaya başlamıştır. Bu özelliklerle eser M.S. 2. yüzyıl sonu 3. yüzyıl başına tarihlenmektedir.

Ayrıca, Kat. No. 30, Kat. No. 31, Kat. No. 32 ve Kat. No. 45 no'lu eserler üzerinde de altı yapraklı rozet motifi yer almaktadır.

4.3.3. Göbek Rozet Bulunanlar

Kat. No. 32: Bu eser üzerinde hem göbek rozet hem de altı yapraklı rozet görülmektedir. Kat. No. 33 no'lu eserde bir adet göbek rozet bulunmaktadır. Kat. No. 47 no'lu eserde ise M.S. 3. yüzyılın ilk çeyreğinde ortaya çıktığı düşünülen bir adet göbek rozet motifi yer almaktadır.

4.3.4. Yıldız Rozet Bulunanlar

Kat. No. 25: Arşitrav'ın üst kısmında üçgen alınlığın içerisinde bir adet yıldız rozeti bulunmaktadır. Bu türden yıldız rozetleri eserin, M.S. 3. yüzyılın 2. yarısına yani Asker İmparatorlar Dönemine tarihlenmesine olanak sağlar.

4.4. Ostotekler Üzerinde Görülen Pusat Kabartmaları

Çalışma alanında Pusat yani kılıç, kalkan betimlemesi bulunan ostotek sayısı üç adettir. Bunlar, Kat. No: 13, Kat. No: 26 ve Kat. No: 49 no'lu eserlerdir. Bu eserlerden Kat. No: 13 ve Kat. No: 26 no'lu olanlarda uzun yüzde Kat. No: 49 no'lu olan eserde ise kısa yüzde diğer iki esere göre biraz daha büyük betimlenmiş bir kalkan motifi yer almaktadır. Kalkan motifleri kılıcsız olarak betimlenmiştir. Çalışma alanının batısında bulunan Pisidia Bölgesi'nde ve kuzey

batısında bulunan Phrygia Bölgesi'nde kılıç - kalkan kabartmalı nekropol öğelerine sıklıkla rastlanmaktadır. Psidia ve Phrigia bölgesi ile etkileşim içinde olan, çalışma alanımızı oluşturan, Lykaonia ve Isauria bölgelerinde de yukarıda bahsedildiği gibi üç adet eser üzerinde kalkan kabartması görülmektedir²⁴¹. Kalkan motifine ikonografik düzlemde bakılacak olursa savaşçılarla ilgili sahnelerde bulunduğu görülmektedir²⁴². Bazı araştırmacılar tarafından bölge halkının savaşçı bir karakter taşıdığı belirtilmektedir²⁴³. Savaşçıların betimlenmesi amacıyla kahramanlara özgü bir kabartma olarak nekropol öğeleri üzerinde yer almaktadır²⁴⁴. Psidia Bölgesi başta olmak üzere Anadolu'nun tamamına yakın bir bölümünde görülmektedir²⁴⁵.

Kalkan kabartmalarının stilistik gelişimine bakıldığında kalkanın arkasından geçen bir kılıç motifi görülmektedir. İlerleyen süreç ile birlikte kalkan motifinin tek başına kılıçsız olarak betimlendiği görülmektedir. Lochman, M.S. 1. yüzyıl boyunca ve hatta 140 yıllarına kadar kılıç bulunan tipin kullanıldığını M.S. 140 sonrası kılıçsız yalnızca kalkanın kullanıldığını ifade etmektedir²⁴⁶.

4.5. Ostotekler Üzerinde Görülen Triskeles Motifleri

Anadolu coğrafyasının neredeyse tamamına yakın bir bölümünde görülen triskeles motifi merkezden dışa doğru açılan üç koldan oluşmaktadır. Latince "Triquetra" ve "Trinakria" olarak kullanılan üç köşeli ya da üçgen kelimelerinden türeyerek²⁴⁷ Grekçe ayak – bacak anlamına gelen "skeles" kelimelerinin birleşimi ile oluşmuş bir sözcüktür²⁴⁸. Anadolu coğrafyasında sikkeler üzerinde karşımıza çıkan triskeles motifi Kilikia Bölgesinde mimari yapılarda da görülmektedir²⁴⁹. Motifin Ön Asya'dan bildiğimiz svastika motifinden türediği düşünülürse triskelesin doğu etkili bir motif olduğu savı yerinde olacaktır²⁵⁰.

Motifle ilgili olarak Likya Bölgesi örneklerinde bacakların, ortada yer alan merkezi bir daire etrafında şekillendiği bilinmektedir²⁵¹. Ancak çalışma alanımızdaki tek triskeles örneği, merkezi bir çembere sahip olmayan türde olup triskeles motifinin yoğun görüldüğü Lykia Bölgesi'nden bu bağlamda etkilenilmemiş olmadığını en azından bu motif özelinde söylemek

²⁴¹ Haspels, 1971: 52.

²⁴² Laborde, 1838: 78; Kortanoğlu, 2007: 418.

²⁴³ Doğanay, 2009: 160-161.

²⁴⁴ Fıratlı, 1965: 304.

²⁴⁵ Koch, 2001:225; Koçyiğit, 2014: 6; Horsley, 2007: 146-147, Köse, 2005: 49; Mitchell – Güceren, 1995: 500; Mitchel, 1997: 53; Özsait-Şahin, 1998: 125; Hürmüzlü, 2007: 8.

²⁴⁶ Lochman, 2003: 225.

²⁴⁷ Kabağağaç - Alova, 1995: 609.

²⁴⁸ Bulut, 2004:15.

²⁴⁹ Umar, 2000: 199.

²⁵⁰ Roes, 1936: 7.

²⁵¹ Bulut, 2004: 18; Babelon, 1907: 510; Markholm-Zahle, 1972: 79.

mümkündür. Diğer bölge sikkeleri özelinde bir değerlendirme yapılacak olursa genel sanat anlamında etkisi yoğun olarak görülen Pamphylia Bölgesi sikkeleri üzerinde görülen triskeles motifinin bir varyasyonu olduğu savını ileri sürmek mümkün olacaktır²⁵².

4.6. Ostotekler Üzerinde Görülen Kartal Betimlemeleri

Çalışma alanını oluşturan Lykaonia ve Isauria bölgelerinde görülen gırlanlı ostoteklerden yalnızca iki adeti üzerinde kartal betimlemesi görülmektedir. Kat. No: 1 ve Kat. No: 25 no'lu eserler üzerinde bulunmaktadır. Ancak gırlanlı ostotekler dışında bölgede görülen taş plastik eserler üzerinde sıklıkla karşılaşılmaktadır²⁵³. Kartal betimlemeleri mitolojiden bilindiği üzere Yunan panteonunun baş tanrısı Zeus ile ilişkidir. Zeus ile ilişkili betimlemelerde Anadolu coğrafyasının birçok yerinde karşımıza çıkmaktadır. Zeus ile ilgili mitolojik anlam taşıyan kartal figürlerini heykeltıraşlık unsurları ile tarihleyebilmek mümkünken ele geçen kartal betimlemelerindeki tahribat stil kritiği yapılmasına engel olmaktadır. Ancak genel kanı olarak nekropol öğelerinde bu türden mitolojik atribülerin kullanıldığının tespiti noktasında genel bir yargıya varılmasına olanak sağlamaktadır. Ayrıca Lykaonia bölgesinin doğu sınırını oluşturan Kapadokya bölgesinde de yerel Zeus kültlerinin varlığı bilinmektedir²⁵⁴. Yerel Zeus kültlerinden Zeus Bronton ile ilişkili olarak da karşımıza çıkmaktadır²⁵⁵. Ele alınan dönemde ölü gömme geleneklerine bakıldığında genellikle kartal betimlemesinin erkek mezarlarında görüldüğü ile ilgili bir düşünce bulunmaktadır²⁵⁶. Tüm bu bilgilerden hareketle ikonografik olarak kartala hem apotropeik anlam yüklenmesi hem de güç ve iktidar ile bağdaştırılması mümkündür²⁵⁷.

4.7. Ostotekler Üzerinde Görülen Medusa Betimlemeleri

Mitolojide sıklıkla karşımıza çıkan Medusa figürünü nekropol öğelerinde de takip edebilmekteyiz. Nekropol öğeleri dışında tapınaklarda ve diğer kamusal yapılarda da karşılaşılan bir figürdür.

²⁵² Arslan, 2009: 342.

²⁵³ Baldıran, 2015b: 417-420.

²⁵⁴ Hakman, 2012: 17.

²⁵⁵ Wujewski, 1991: 23; Doğanay, 2009: 156. Ayrıca kartal betimlemeleri bölgede kaya mezarları gibi nekropol öğelerinde de sıklıklar karşımıza çıkmaktadır.(Doğanay, 2009: 156-157).

²⁵⁶ Parlasca, 1982: 12.

²⁵⁷ Doğanay, 2009: 157.

Medusa betimlemeleri yalnızca bir korku ögesi olarak kullanılmamış, iki dünya arasındaki geçişi simgelemesi sebebiyle de kabartma öğelerinde yani plastik sanatlarda ve antik dönem resim sanatında sıklıkla kullanılan bir öge olmuştur²⁵⁸.

Medusa betimlemeleri dışında kalan sanat eserlerinde olduğu gibi medusa figürlerinde de kronolojik olarak stil değişimi söz konusudur. Arkaik dönemde yüzdeki ve saç detaylarındaki yılan betimlemeleri stilize bir forma sahipken M.Ö. 5. yüzyılın ortasından itibaren “schöne typus” olarak adlandırılan tipe geçiş olmuştur²⁵⁹.

Schöne Typus olarak adlandırılan tip yaklaşık olarak M.Ö. 5. yüzyılın ortalarından M.S. 5. yüzyıla kadar geniş bir periyotta kullanılmıştır²⁶⁰. Bu betimlemenin daha zarif bir betimleme olduğu hatta güzel bir kadın yüzündeki idealize unsurlara sahip olduğunu söylemek mümkündür²⁶¹.

Çalışma alanının güneydoğusunda yer alan Dağlık Kilikia Bölgesi’nde de çok sayıda örnekle temsil edilmektedir²⁶². Çalışma alanının kuzeydoğusunda yer alan Phrygia Bölgesi’nde de lahitler üzerinde sıklıkla kullanılan bir figür olarak karşımıza çıkmaktadır²⁶³. Yine çalışma alanından olasılıkla mimari bir öge olarak yontulmuş bir medusa başı da görülmektedir²⁶⁴. Isauria Bölgesi’nden çok sayıda örnekte Isauria antik kentindeki nekropol öğeleri üzerinde görülmektedir²⁶⁵. Astra antik kenti nekropol öğelerinde de medusa betimlemelerinin görüldüğü bilinmektedir²⁶⁶.

Medusa figürünün M.S. 2. yüzyıldan itibaren kullanımının arttığı kamusal yapılarda da karşılaşıldığı farklı bölgelerdeki mimari öğelerden izlenebilmektedir²⁶⁷. M.S. 2. yüzyıldan itibaren medusa figürlerindeki artış hiç şüphesiz bölgede imar faaliyetlerinin arttığı bir dönem olarak bilinmekte ve bununla ilişki olarak mimari öğelerde de artış görülmektedir.

²⁵⁸ Fuchs, 2001: 79-83; Cormack, 2004: 93-96.

²⁵⁹ Fuchs, 2001: 79.

²⁶⁰ Carpenter, 2002: 107.

²⁶¹ Carpenter, 2002: 107; Fuchs, 2001: 79.

²⁶² Scarborough, 1991: 358-360; Scarborough, 1998: 81-82.

²⁶³ Waelkens, 1982; Koch, 2001: 163-171.

²⁶⁴ Baldiran-Gider, 2008: 122.

²⁶⁵ Swoboda-Keil-Knoll, 1935; 137; Yılmaz, 2005: Res. 76-77.

²⁶⁶ Yılmaz, 2005; 262-263; Doğanay, 2009:173-176.

²⁶⁷ Erim, 1986: Fig. 41; Mansel, 1978: 117-118; Baldiran – Gider, 2008: 123.

Çalışma kapsamında ele alından ostoteklerden 11'i üzerinde medusa betimlemesi görülmektedir. Bu eserler, Kat. No: 2, Kat. No: 3, Kat. No: 14, Kat. No: 17, Kat. No: 20, Kat. No: 26, Kat. No: 27, Kat. No: 42, Kat. No: 50, Kat. No: 52 no'lu eserlerdir.

Eserler üzerinde görülen medusa betimlemelerinin bir çoğu dejenere olmuş sanat özellikleri barındırmaktadır. Ancak bölge üslubu kendi içinde bir tutarlılık gösterdiğinden az da olsa stilistik bir takım bilgiler üretilebilmektedir.

Bu bağlamda Kat. No: 2, Kat. No: 3, Kat. No: 14, Kat. No: 20, Kat. No: 50, Kat. No: 52 no'lu eserler gösterdikleri yüz detayları ve yüzün işleniş özellikleri ile "Schöne Typus" olarak tanımlanabilir. Ancak bu grubun içindeki Kat. No: 14, Kat. No: 20, Kat. No: 50, Kat. No: 52 no'lu eserler, "Schöne Typus"un bölge genelindeki plastik sanat eserlerinde görülen dejenere olmuş form özelliklerini barındırmaktadır. Kat. No: 26, Kat. No: 27 no'lu eserler yoğun şekilde tahrip olduğundan bilgi üretmek mümkün değildir. Kat. No: 17, Kat. No: 42 no'lu eserler ise gösterdikleri yoğun stilize etki ile M.S. 3. yüzyıla tarihlenebilirler.

4.8. Ostotekler Üzerinde Görülen Asma Dalı Betimlemeleri

Asma dalı motifi ranke motifi ile birlikte nekropol öğeleri üzerinde sıklıkla karşılaşılan bir motif olarak görülmektedir²⁶⁸. Doldurma motifi olarak nekropol öğelerinde kendine yer edinmekle birlikte bağbozumu ritüelinin doğrudan betimlendiği kabartma örnekleri de bulunmaktadır. Bu kabartma örneklerinde bağbozumu sahnesinde Eros betimlemelerinin olduğu görülmektedir. Doldurma motifi olarak bu betimlemenin kullanımı M.S. 2. yüzyıldan M.S. 4. yüzyıla kadar sürmektedir. Dionysos kültü ile olan ilişkisinin yanı sıra antik ekonominin önemli bir unsuru olması sebebiyle de kabartmalar üzerinde kendine yer bulmuştur²⁶⁹. Stil özellikleri bağlamında bakıldığında stilistik olarak çok az değişimle iki yüzyıl boyunca yoğun bir şekilde kullanıldığı görülmektedir²⁷⁰.

Çalışma alanımız içerisinde Kat. No: 2, Kat. No: 3, Kat. No: 7, Kat. No:13 ve Kat. No: 19 no'lu eserlerde görülmektedir.

4.9. Mimari Kompozisyonlu Ostotekler

Roma Dönemi boyunca lahit üreten atölyelere kentler ölçeğinde baktığımızda en önemli merkezler Roma, Atina ve Dokimeion'dur. Bu merkezler kendi yayılım alanları içerisinde oldukça önemli ihracata sahiptirler. Dokimeion'un yalnızca mermer mi yoksa yarı mamül ya

²⁶⁸ Gerhard, 1836: 53; Verzeichnis, 1885: 163; Conze, 1891:342.

²⁶⁹ Yılmaz, 1999: 357.

²⁷⁰ Bielefeld, 1997: 48-57; Zanker-Ewald, 2004: 154-159.

da mamül ürünler mi ürettiği uzunca bir süre tartışılmış olmasına rağmen Hall ve Waelkens'in bölge üzerine yaptığı çalışmalarda Dokimeion kökenli iki ustanın Konya'da üretimde buldukları tespit edilmiştir²⁷¹. Waelkens epigrafik ve arkeolojik bilgilerden hareketle Dokimeion'da bir heykeltıraşlık okulu olduğunu iddia etmektedir²⁷². Çalışma konusunu oluşturan Lykaonia ve Isauria bölgelerinin kuzey batısında yer alan Phrygia Bölgesi dolayısıyla Dokimeion kenti çalışma bölgesini etkileyen önemli üretim merkezlerinden biridir²⁷³. Bilinen antik coğrafyanın neredeyse çoğu üzerinde Dokimeion tipi sütunlu lahitler görülmektedir²⁷⁴. Dokimeion'un kurulum olarak çok büyük bir kent olmadığı, ancak önemli bir üretim merkezi olduğu bilinmektedir²⁷⁵. Dokimeion idari olarak Synnada (Şuhut)'ya bağlıdır. Dokimeion'da çok farklı gruplarda ostotek ve lahitler üretilmesine rağmen en önemli grubu sütunlu lahitler oluşturmaktadır²⁷⁶. Sütunlu lahit ve ostoteklerin Dokimeion'da üretildiğini ve buradan yayıldığını söylemek mümkündür. Bazen yarı mamül olarak üretilen eserler Pamphylia gibi coğrafyalarda Dokimeionlu gezici ustalar tarafından son hali verilmek üzere ithal edilmektedir²⁷⁷. Kimi zaman da lahitlerin son şekillerini Dokimeion'lu olmayan yerel ustalar vermektedir²⁷⁸. Sütunlu lahitler grubunun çalışma alanında bulunan stel ve ostotek gibi öğeleri etkilediği ve bu alanlarda taklit edildiği düşünülmektedir²⁷⁹. Bölge dışındaki lahit ve ostotekler dışında da geniş bir alanda mimari etkileşim oluşturmuşlardır²⁸⁰. Şüphesiz Ağlayan Kadınlar Lahdi Dokimeion sütunlu lahitlerinin öncülerindedir²⁸¹. Phrygia'da bu tür sütunlu lahit ve ostotek üretiminin M.S. 140 yıllarından itibaren başladığı bilinmektedir²⁸². M.S. 260 – 270 yıllarında ise bilinmeyen bir sebeple lahit üretimi sona ermiştir. Dokimeion'da çalışan ustalarda farklı coğrafyalarda üretime dahil olarak üretimi sürdürmüşlerdir²⁸³. Sütunlu ostotek grubunu, lahit tipolojisinden hareketle dört ana başlık altında incelemek mümkündür²⁸⁴. Dört ana tip dışında tip2, tip2a ve tip 2b olarak iki alt başlığa ayrılmıştır. Ayrıca tahribattan dolayı her hangi bir başlığa girmeyen grup üst yapı görülmeyenler olarak adlandırılmıştır.

²⁷¹ Waelkens, 1982: 105; Hall, 1971: 125-166. (Bu ustaların isimleri yapılan epigrafik incelemelerle tespit edilmiştir. Ustaların isimleri Limnaios ve Diomedes olarak bilinmektedir.)

²⁷² Waelkens, 1982: 155.

²⁷³ Koch, 2001: 163; Yılmaz, 1999: 364.

²⁷⁴ Ögüş, 2003: 16;

²⁷⁵ Koch, 2001: 163.

²⁷⁶ Fant, 1985: 659; Wiegartz, 1965: 49.

²⁷⁷ Rodenwalt, 1933: 206; Wiegartz, 1974: 376; Waelkens, 1982: 70; Cormack, 1997: 147.

²⁷⁸ Strong, 1961: 45; Ward-Perkins, 1980: 331-332; Dodge, 1991: 39.

²⁷⁹ Strong, 1961: 45; Ward-Perkins, 1980: 331-332; Dodge, 1991: 39.

²⁸⁰ Cormack, 1997: 147; Wiegartz, 1965: 14.

²⁸¹ Mansel, 1999: 422; Fedak, 1997: 176; Elderkin, 1939: 102; Ögüş, 2003: 23.

²⁸² Koch, 2001: 14.

²⁸³ Koch, 2001: 85-170-172; Wiegartz, 1961: 31; Waelkens, 1982: 71.

²⁸⁴ Wiegartz, 1965: Tafel 46; Koch-Sichterman, 1982: 504-507; Koch, 2001: 170.

4.9.1. Tip 1

Bu grupta yer alan eserler üzerinde bulunan bezeme alanı sütunlarla genellikle üç bölüme ayrılmıştır. Bezeme alanlarının içerisinde genellikle insan figürleri, bazı örneklerde girland betimlemeleri görülmektedir. Sütunlar üst kısımda temsili taşıyıcı olarak bulunan arşitravı taşıırken arşitravın üzerinde bir üst yapı elemanı bulunmamaktadır. Bu kapsamda bölgede incelenen eserler arasında birinci tipi oluşturanlar: Kat. No. 4, Kat. No. 11, Kat. No. 13, Kat. No. 15, Kat. No. 16, Kat. No. 17, Kat. No. 18, Kat. No. 19, Kat. No. 23, , Kat. No. 42, Kat. No. 44, Kat. No. 45 no'lu eserlerdir²⁸⁵.

Kat. No. 4: Eser üzerinde ortada yer alan iki ionik başlıklı sütun, üstte yer alan arşitravı taşımaktadır. İonik sütunların aralarında girlandlar görülür. İonik sütunlarla oluşturulmuş alanlardan sağ ve sol başta yer alan panellerde iki kadın figürü görülmektedir. Sütunların yivli olarak işlendiği, düz bir bant şeklinde işlenmiş olan arşitravın üzerinde de ankarp bezemesi bulunduğu görülmektedir. Aşınmadan dolayı sütun kaideleri ile ilgili bilgi edinilememektedir. Sütunların altında yer alan alanda inci payet uzun yüzü uçtan uca süslemektedir.

Kat. No. 11: Eserin ön uzun yüzü ortada yer alan bir plasterle iki bölüme ayrılmıştır. Ortada yer alan plasterden sağa ve sola uzanan girlandlar ve girland yaylarının içerisinde çiçek rozetleri görülmektedir. Üst yapının düz bir arşitrav şeklinde bitirilmesi sebebiyle tip1 içerisine girmektedir.

Kat. No. 13: Eserin ön uzun yüzü başlık tipleri belli olmayan iki sütunla üç bölüme ayrılmıştır. Bu bezeme alanlarında sütunların taşıyıcı olduğu girland motifleri ve girland yaylarının içerisinde portreler betimlenmiştir. Eser sütunlarla oluşturulmuş paneller gibi özellikleri ile Dokimeion etkili bir izlenim oluşturmakla birlikte, girland konusunda anlatıldığı gibi girlandların işlenişi ve girland yaylarının içerisinde görülen portrelerden ötürü Pamphylia etkileri taşıdığı da söylenebilir.

Kat. No. 15: Bir evin duvarında boyanmış şekilde bulunan eserin sağ tarafında yivli bir sütun, sütunun solundan uzanan bir girland bulunmaktadır. Üst yapısına ait herhangi bir unsura ait bulgu bulunmadığından tip1 olarak adlandırılması mümkün olmaktadır.

Kat. No. 16: Sağ ve solda iki plaster ile sınırlandırılmış ostotek gövdesinin ortasında simetrik şekilde iki sütun bulunmaktadır. Sütunların arasında girlandlar bulunmaktadır.

---

²⁸⁵ Ögüş, 2003: 18.

Sütunların üstte bir arşitrav ile sınırlandırıldığı ve arşitravın üzerinde herhangi bir unsur bulunmaması eserin tip1 olarak nitelenmesine olanak sağlamaktadır.

Kat. No. 17: Eser dejenere olmuş geç dönem özellikleri göstermektedir. Ortada stilize bir sütunla iki panel oluşturulmuştur. Bu iki panelin üst kısımlarında stilize girlandlar bulunmaktadır. Sütunların üst kısmında arşitrav, arşitravın üzerinde ise herhangi bir unsur bulunmamaktadır. Bu bilgiler ışığında eser, tip1 olarak nitelenebilir.

Kat. No. 18: Eser üzerinde sütunlarla sınırlandırılmış bir panel panelin üst kısmında bir girland yer almaktadır. Panelin üst kısmında herhangi bir mimari unsur bulunmamaktadır. Bu bağlamda eser tip 1 olarak nitelendirilebilir.

Kat. No. 19: İki burmalı sütunla üç bezeme alanına ayrılan ostotek gövdesinin üst kısmında herhangi bir mimari öge bulunmamaktadır. Bu bilgiler ışığında eser tip1 olarak adlandırılabilir.

Kat. No. 23: Eser üzerinde sağda ve solda burmalı sütunlar ortada stilize bitkisel bezemeli sütunlar bulunmaktadır. Sütunların arasında oluşan bezeme alanlarında kadın figürleri bulunmaktadır. Sütunların taşıdığı arşitravın üst kısmında herhangi bir mimari unsur bulunmamaktadır.

Kat. No. 42: Beyaz damarlı gri mermerden imal edilmiş ostotek gövdesinin ön uzun yüzünü köşelerde plasterler sınırlandırmaktadır. Ortada yüzeyi aşınmış ion başlıklı bir sütun bulunmaktadır. Plaster ve sütunların üzerinde temsili taşıyıcı olarak aynı zamanda sahnenin üst sınırını oluşturan fasciasız bir arşitrav yer almaktadır. Bu bilgiler eseri tip1 olarak nitelendirmemize olanak sağlamaktadır.

Kat. No. 44: Ön uzun yüzü köşelerde plasterler ile sınırlandırılmış ostotek gövdesinin ortasında iki sütunla toplam üç bezeme alanı oluşturulmuştur. Sütunların üst kısmında yatay taşıyıcı öge olarak bir arşitrav yer almaktadır. Arşitrav'ın üst kısmında herhangi bir yapı ögesi görülmemektedir. Bu durum eserin tip1 olarak tanımlanmasını mümkün kılmaktadır.

Kat. No. 45: Ön uzun yüzde köşelerde plasterler ile sınırlandırılmış ostotek gövdesinin ortasında stilize bezemeler bulunan bir sütun görülmektedir. Sütunun sağında ve solunda iki bezeme alanı oluşmuştur. Sütun ve plasterlerin üst kısmında arşitrav türevi düz yatay bir silme yer almaktadır. Bu silmenin üzerinde herhangi bir mimari kompozisyon ögesi

bulunmamaktadır. Bu özellikler göz önünde bulundurulduğunda eserin tip1 olarak nitelendirilmesi mümkündür.

4.9.2. Tip 2

Tip 2 olarak adlandırılan grup içerisinde yer alan eserler üzerinde bezeme unsuru olarak, kemerlerin oluşturduğu nişler yer almaktadır. Bu gruba bazı tanımlamalarda kemerli tip de denilmektedir²⁸⁶. Bu grup içerisinde ele alacağımız eser; Kat. No. 5 no'lu eserdir.

Kat. No. 5: Yüzeyi tahrip olmuş olan ostotek gövdesinin sol köşesinde burmalı bir sütun bulunmaktadır. Tahrip olmuş olan sağ köşede de benzeri bir sütun olması muhtemeldir. Sahnenin orta kısmında ion başlıklı yivli iki sütun üst yapıda yer alan kemerli istiridye nişleri taşımaktadır. İstiridye nişlerin altında oluşan bezeme alanlarına herhangi bir bezeme unsuru işlenmediği görülmektedir. Eser bu özellikler göz önünde bulundurularak M.S. 2. yüzyıl sonu 3. yüzyıl başına tarihlendirilebilir. Mimari kompozisyonun işlenişi itibariyle de tip2 kapsamında değerlendirilebilir.

a) Tip 2a

Tip 2 olarak adlandırılan genel şemanın dışına çıkan örneklerde bulunmaktadır. Kemerli yapısıyla Tip2 içerisine giren bu alt grup kemerlerin üzerinde bulunan bukhepalion ve girlandlarla bezeli olan bu grubun tip 2a olarak adlandırılması genel şemanın dışına çıkan özelliklerini vurgulamak adına yerinde olacaktır. Bu grupta yer alan eserler, Kat. No. 20, Kat. No. 50, Kat. No. 51, Kat. No. 53 no'lu eserlerdir.

Kat. No. 20: Eserin görünen ön uzun yüzünde üstte sol ve sağda aslan başları ortada bir medusa başı tarafından taşınan defne girlandı bulunmaktadır. Alt kısımda ön yüzün tamamını kaplayan iki kemerli alınlıklı bir niş bulunmaktadır. Eserin kısa yüzünde de üstte iki bukephalion arasına asılı şekilde defne girlandı bulunmaktadır. Girlandın altında kemerli bir niş oluşturulmuştur. Tip2 genel formunun başkalaşmış hali olarak kabul edebileceğimiz bu mimari kompozisyonun tip2a olarak nitelendirilmesi kendi içinde bir grup oluşturması açısından daha uygundur.

Kat. No. 50: Eserin uzun yüzü üzerinde üstte iki kenarda aslan başları ortada medusa başının taşıdığı girland görülmektedir. Girlandın altında iki kemerli bir alan bulunmaktadır.

---

²⁸⁶ Ögüş, 2003: 18.

Kemerli nişleri taşıyan ionik sütunlar görülmektedir. Bu kompozisyon Kat. No. 21'deki eserle çok yakın benzerlikler göstermektedir. Bu bilgiler ışığında eser tip2a olarak nitelendirilmelidir.

Kat. No. 51: eser üzerinde iki yanda aslan ortada bukephalion tarafından taşınan girland görülmektedir. Girlandın altında iki kemerli bir niş bulunur. Kompozisyon öğeleri itibariyle Tip2a olarak adlandırılması mümkündür.

Kat. No. 53: Üstte ortada bir bukephalion tarafından taşınan iki girland bulunur. Girlandın altında sol tarafta yarısı görülebilen kemerli bir niş yer almaktadır. Bu kompozisyon öğesinden dolayı tip2a olarak adlandırılmalıdır.

b) Tip 2b

Genel şemanın dışına çıkan bir başka alt grupta tip2b olarak adlandırılan gruptur. Bu grupta genel kemerli Dokimeion şeması görülmekte ancak kemerlerin altında bir arşitrav çizgisi betimlendiği görülmektedir. Bu perspektiften bakılacak olursa tip2 üst grubu içinde ancak gruptan farklı özellikler barındıran bir grup ortaya çıkmaktadır. Bu alt grup içerisinde yer alan eserler, Kat. No. 24, Kat. No. 28, Kat. No. 30, Kat. No. 33, Kat. No. 39, Kat. No. 48 no'lu eserlerdir.

Kat. No. 24: Eser yüzeyi oldukça tahrip olmuştur. Üç kemer ve sütunlardan oluşan bir kompozisyon görülmektedir. Kemerlerin alt kısımlarında arşitrav çizgisi görülmektedir. Bu özellikler eserin tip2b olarak nitelenmesini mümkün kılmaktadır.

Kat. No. 28: Yoğun şekilde tahrip olmuş eser üzerinde üst kısımda bir kemer ve köşe plasteri görülmektedir. Köşe plasterinin üzerinde görülen düz yatay çizgi eserin tip2b olarak değerlendirilmesini sağlamaktadır.

Kat. No. 30: Eserin kısa yüzü üzerinde kemerli bir alınlık bulunmaktadır. Alınlığı köşelerde yer alan plasterler taşımaktadır. Kemerli alınlığın altında yer alan çizgi (arşitrav) eserin tip2b olarak adlandırılmasına olanak sağlar

Kat. No. 33: Eserin görülebilen kısa yüzü üzerinde üstte kemerli bir alınlık altta altında yatay bir silme (arşitrav) ve bu üst yapıyı taşıyan köşe plasterleri görülmektedir. Eser bu özellikleri ile tip2b olarak adlandırılabilir.

Kat. No. 39: Eserin kısa yüzü üzerinde üstte kemerli bir alınlık alınlığın altında yatay bir silme ve alınlığı taşıyan köşe plasterleri eserin tip2b olarak tanımlanmasına olanak sağlar.

Kat. No. 48: Eser üzerinde üstte sol ve sağda iki kemerli mimari öge yer almaktadır. Kemerli alanın altında görülen köşede plaster ortada ise stilize çizgisel bezemeli bir sütun yer almaktadır. Eser bu kompozisyon öğeleri ilse tip2b olarak adlandırılabilir.

4.9.3. Tip 3

Bu başlık altında incelenen eserler üzerinde sütunlar tarafından bölünmüş bir bezeme alanı ve bezeme alanını üst kısmında bir arşitrav ve arşitravın üzerinde kemerli ve üçgen alınlıklardan oluşan bir kompozisyon oluşturulmuştur²⁸⁷. Bu başlıkta incelenen eserler; Kat. No. 26, Kat. No. 31, Kat. No. 32, Kat. No. 41, no'lu eserlerdir.

Kat. No. 26: Eserin üst kısmında iki kemerli alınlığın ortasında bir üçgen alınlık yer almaktadır. Alınlıkların olduğu bu alanın altında düz bir silme yer almaktadır. Bu silme figürlü alanla alınlık alanını birbirinden ayırmaktadır. Bu özellikleri ile eser 3. tip olarak adlandırılmalıdır.

Kat. No. 31: Eserin uzun ön yüzünün üst kısmında iki üçgen alınlığın arasında bir kemerli alınlıkla kompoze edilmiş sahne görülmektedir. Bu üst yapı elemanlarının altında arşitrav olarak nitelendirilebilecek yatay düz bir çizgi yer almaktadır. Bu üst yapıyı köşelerde plasterler ortada ise bir ion sütunu taşımaktadır. Kompozisyon özellikleri itibariyle eser tip3 olarak nitelendirilebilir.

Kat. No. 32: Eserin ön yüzünde Kat. No. 32'de olduğu gibi kenarlarda iki üçgen alınlık ortada bir kemerli alınlıktan oluşan üst yapı elemanları bulunmaktadır. Bu üst yapı elemanları arşitrav olabilecek yatay bir silmenin üzerindedir. Üst yapıyı köşelerde plasterler ortada bir sütun taşımaktadır. Kompozisyon unsurları sayesinde eser tip3 olarak adlandırılmaktadır.

Kat. No. 41: Eserin ön uzun yüzü üzerinde iki kemerli alınlık görülmektedir. Kemerli alınlığın altında yatay bir silme (arşitrav) bulunmaktadır. Bu yatay silmeyi yanlarda plasterler ortada stilize bir sütun taşımaktadır. Eser bu özellikleri ile tip3 olarak adlandırılabilir.

4.9.4. Diğer

Bu grup içerisinde sütunlu ve Dokimeion etkili olduğu görülen ancak üst kısımlarında (Kemer, arşitrav, alınlık) tahribat oluşmuş olduğundan görülemeyen eserler bulunmaktadır. Bu başlık altında ele alınan eserler, Kat. No. 25, Kat. No. 27, Kat. No. 37, no'lu eserlerdir.

²⁸⁷ Ögüş, 2003: 19; Morey, 1924: 29.

Kat. No. 25: Eserin uzun yüzü üzerinde altta yer alan sütun ve arşitrav gibi mimari kompozisyona dönük örneklerle rağmen üst yapısı günümüze ulaşmadığı için eser bu grupta değerlendirilmiştir.

Kat. No. 27: Bir önceki eserde olduğu gibi ana sahnede mimari kompozisyon öğeleri görülmesine rağmen üst yapı yoluyla sınıflandırmaya uygun değildir.

Kat. No. 37: Eserde oluşan yoğun tahribat, ön yüzündeki mimari öğelere rağmen herhangi bir tipolojiye sokulmasına engel olmaktadır.

4.9.5. Kyma Profilleri

Mimari kompozisyon üst başlığı altında ele alından bezeme tiplerinin dışında profillerde önemli bir veri kaynağı oluşturduğundan mimari ile ilişkili olarak bu başlık altında ele alınmıştır.

Konkav ve konveks formların birleşimiyle oluşan, dalga şeklindeki silme profiline “kyma” adı verilmektedir.²⁸⁸ Kyma profilini oluşturan iç ve dış bükey formların altta veya üstte olma durumlarına göre biçimsel olarak ikiye ayrılmaktadır²⁸⁹.

Bu iki kyma arasındaki farkı 15. yüzyılda fark eden Alberti, L harfinin altına konulan S harfiyle bu iki tipi tanımlamıştır. L harfinin altına normal bir şekilde konulan S, “kyma reversa” formunu oluştururken, L harfinin altına konulan ters S, “kyma rekta” formunu meydana getirmektedir²⁹⁰.

L harfi fascia gibi düşünülürse; kyma reversa, üstte ovolo altta iç bükey, kyma rekta, üstte kavetto altta dış bükey olmak üzere iki formun birleştirilmesiyle elde edilmiştir. Alberti'nin yaptığı bu tariflemeyen sonra 17. ve 18. yüzyılda yapılmış çalışmalarda da benzer şekilde, soldaki çizim “gola reverscia” veya “reversa” sağdaki çizim “gola dritta” veya “recta” olarak ifade edilmiştir²⁹¹. Bu iki profil tipinin özelliklerini sunabilmek için bu konu, kyma rekta profili ve kyma reversa profili olmak üzere iki başlık altında ele alınmıştır.

²⁸⁸ Er, 2004: 202; Saltuk, 1993: 107.

²⁸⁹ Er, 2004: 202-203; Sözen - Tanyeli, 1994: 145; Erder, 1967: 6.

²⁹⁰ Erder, 1967: 6.

²⁹¹ Erder, 1967: 6-7.

A) Kyma Rekta Profili

En erken örneklerinden biri, M.Ö. 580-560'da yapılmış Korfu'daki Artemis Tapınağı'nın simasındadır. Bu profilin, Mısır kökenli ve üst yapıya ait "kavetto" profilinin dönüşümüyle oluştuğu söylenebilir. İç bükey bir forma sahip kavettonun alt kısmına küçük bir dış bükey formun eklenmesiyle profil, kyma rekta olarak yeni halini almıştır.

Bu profil, genellikle mimari yapıların simalarında görülmektedir. Hellenistik Dönemin önemli bir ögesi olan bu profilin, Roma Döneminde de devam ettiği bilinmektedir. Bunun yanı sıra az sayıda olsa da, friz, epistyl, geison, podium, kaide vb. yerlerde de kullanılmıştır²⁹². Profil bezemesiz kullanıldığı gibi, lotus ve palmet bezemesiyle de çokça kullanılmaktadır. Kyma reversa ise daha çok lesbos kymationu ile süslenmiştir²⁹³.

Kyma rekta ve kyma reversa arasındaki farklardan biri de, kyma rektanın tek başına, bağımsız bir profil olabilmesidir. Kyma reversa ise genellikle astragal, silme gibi devamlılık sağlayan bir elemanlarla tercih edilmektedir. Bu şekilde kullanım, kyma rekta için sık rastlanılan bir durum değildir²⁹⁴.

B) Kyma Reversa Profili

İoniali mimar tarafından ortaya atılan ve üstte dış bükey altta iç bükey olarak tanımlanan bu profilin en erken örnekleri, M.Ö. 6. yüzyıla kadar dayanmaktadır. Delos, Delphi ve Ephesos'da bu profilin bilinen en eski örneklerine rastlanılmaktadır²⁹⁵. Ovolonun altına iç bükey bir kısmın eklenmesiyle bu profilin ortaya çıktığı söylenebilir. Bu profiller, kyma rekta gibi belirli kısımlarda değil, yapının çeşitli bölgelerinde kullanılmaktadır²⁹⁶.

C) Çalışma Alanında Görülen Profilli Ostotekler

Veli Köse tarafından Psidia Bölgesi ostoteklerinin alt profilleri ele alınmış ve bunlarla ilgili bir tipoloji oluşturulmuştur²⁹⁷. Bu tipolojiye göre incelediği eserleri, Geç Roma İmparatorluk Dönemine tarihlendirmektedir. Çalışma alanının batısında kalan Psidia bölgesinde görülen profil tipleri ile bölgemizde görülen profil tipleri analogik açıdan benzer

²⁹² Erder, 1967: 6, 21, 24.

²⁹³ Erder, 1967: 6.

²⁹⁴ Erder, 1967: 21.

²⁹⁵ Shoe, 1936: 54; Çörtük, 2012: 230.

²⁹⁶ Erder, 1967: 25.

²⁹⁷ Köse, 2005: 45.

özellikler barındırmaktadır. Bu sebeple tarihlendirme unsurları oluşturulurken profiilerde çalışmaya dahil edilerek figür ve bezeme unsurları ile paralellik gösterdiği tespit edilmiştir.

Kat. No. 1 no'lu eserin alt profilinde Veli Köse'nin oluşturduğu ostotek alt profil tipolojisine göre Tip 10 olarak adlandırılabilcek bir profil yer almaktadır²⁹⁸. Orta ve üst profili ise cavetto profil olarak imal edilmiştir. Kat. No. 2 no'lu eserin alt profili, Köse Tip 3'e benzemektedir. Üst profilinde ise cavetto yer almaktadır. Kat. No. 3 no'lu eserin alt profili Köse Tip 3 ile benzerlik göstermektedir. Üst profili ise cavettodur. Kat. No. 6 no'lu eserin üst profili cavetto olarak düzenlenmiştir. Kat. No. 10 no'lu eserin alt profili Köse Tip 10'a benzemektedir. Kat. No. 13 no'lu eserin alt profili, kyma recta olup Köse Tip 7 ile benzerlik göstermektedir. Kat. No 16 no'lu eserin alt profili Köse Tip 3 ile benzer özelliklere sahiptir. Kat. No. 19 no'lu eserin alt profili cavetto profiline sahiptir. Cavetto profilin üzerinde sarmaşık motifi işlenmiştir. Kat. No. 20 no'lu eserin alt profili, kyma recta olup Köse Tip 7 ile benzerlik göstermektedir. Kat. No. 22 no'lu eserin alt kısmında bulunan kyma recta profili de Köse Tip 7'ye benzemektedir. Üst profil de Kyma recta profilidir. Kat. No. 38 no'lu eserin alt profili Köse Tip 10'a benzemektedir. Kat. No. 49 no'lu eserin alt profili Köse Tip 10 ile benzer özellikler göstermektedir. Kat. No. 50 no'lu eserin alt profili kyma rectadır. Bu profil, Köse Tip 7'ye benzemektedir. Kat. No. 51 no'lu eserin alt profili Köse Tip 10 ile aynı özelliklere sahiptir. Kat. No. 52 no'lu eserin Köse Tip 7'ye benzeyen alt profili kyma rectadır.

---

²⁹⁸ Köse, 2005: 45.

5. BÖLGEDEKİ OSTOTEKLER ÜZERİNDE GÖRÜLEN GİRLANGLAR

Girland, genel olarak meşe yaprağı, çiçek hevangi, sarmaşık yaprağı, defne yaprağı, akantus yaprağı gibi çeşitli yaprakların ya da çeşitli meyvelerin örgüsüyle oluşan bir bezeme türü olarak karşımıza çıkmaktadır²⁹⁹. Erken örneklerin, ahşap sunakların etrafına, çiviyle tutturulmuş girland örneklerinden çıktığını söylemek mümkündür³⁰⁰.

Erken girland örneklerinden bir diğeri de Mısır'da bulunmuştur. Söz konusu girland, Yeni İmparatorluk Dönemi sanat ürünü olarak Teb'li bir vatandaşın mezarında görülmektedir³⁰¹. Bergama'dan bir diğerk erken örnek olan Athena Polias Tapınağı'nın propylonunda ise bukephalionlar kullanılmıştır. Bukranionlar, sadece kemik yani kafatası olarak betimlenmiş hayvan başlarıyken, bukephalionlar et, deri, kıl ve diğerk kafa uzuvlarını barındırmaktadır³⁰². Klasik Dönem girland örneklerinden biri de Delphi'de yuvarlak bir sunak üzerinde görülmüştür. Bu girland örneğı sertum veya encarpa olarak adlandırılmaktadır. Söz konusu bu sunak M.Ö. 300 civarına tarihlenmektedir³⁰³. Kesin tarihi bilinen en erken girland örneğı, Philetairos tarafından inşa ettirilen Demeter Tapınağı üzerindeki örnektir³⁰⁴. Bu örnekte bukranionlar kullanılmıştır. Roma İmparatorluk Döneminin en erken ve en kaliteli girlandlı lahit örneklerinden biri de Caffarelli Lahdi'dir³⁰⁵. Aralara atılmış meşe ve defne yapraklarıyla süslenmiş girlandın üzerinde ağırlıklı olarak çeşitli meyveler ve kozalak motiflerinin yer aldığı görülmektedir. Meyveler belirgin ve matkap izleriyle gerçeğe yakın hale getirilmiştir. Girlandların aralarında Bukranionlar, Bukranionların boynuzlarından simetrik bir şekilde sarkan kurdeleler (taeniae) dikkat çekmektedir. Eserle ilgili yapılan tarihlendirme, Geç Augustus Döneminden³⁰⁶ Claudiuslar Dönemine kadar değişmektedir³⁰⁷.

Girland bezemesinin kurgusu; meyveli ya da yapraklı örgülerden, girlandın asıldığı taşıyıcılardan, taşıyıcıdan sarkan kurdelelerden ve girland yayı boşluklarından oluşmaktadır. Zincirleme bir motif olan girlandın asıldığı yerlerde bağlayıcı motif olarak girland taşıyıcıları bulunmaktadır³⁰⁸. Taşıyıcı olarak bukranion, bukephalion, koçbaşı, medusa, eros, viktoria, büst,

²⁹⁹ Anadolu, 1984: 1; Er, 2004:119; Işık: 1975, 276-282.

³⁰⁰ Anadolu,1984:1.

³⁰¹ Diler, 1996: 9.

³⁰² Anadolu, 1984:1.

³⁰³ Diler, 1996: 10.

³⁰⁴ Anadolu, 1984:1.

³⁰⁵ Trillmich,1986: 298.

³⁰⁶ Honroth,1971: 20-73; Gabelmann, 1977: 220

³⁰⁷ EAA VII, 1966: 12.

³⁰⁸Anadolu, 1984:1

palmet ve sütunlar kullanılmıştır³⁰⁹. Taşıyıcılar, “taeniae” adı verilen kurdelelerle bağlanmaktadır³¹⁰. Taeniaelar, geçme ya da düğüm şeklinde, girlandı taşıyıcılara sabitlemektedir. Buradan aşağıya ikili ya da dörtlü şekilde sarkabilir ya da bunun yerine dalgalı ince bir bant şeklinde de gösterilmektedir. Bazı örneklerde taeniaenin hiç sarkmadığı da görülmektedir³¹¹.

Girland yayı boşluğu, bazı örneklerde bezemesiz bırakılırken, bazı örneklerde rozet, büst, çelenk, Medusa, mask, phiale gibi öğelerle süslenmiştir³¹². Çok nadir de olsa levha, tondo, ayakta duran insan betimi, portre, büst kullanılmaktadır³¹³ Girland yayının boşluğuna figür yapma, merkezi sanattan gelen bir gelenek olup Anadolu sanatında kendine özgü bir hal almıştır. Roma’daki örneklerden bağımsız bir şekilde, basit ve sade motifler tercih edilmiştir³¹⁴. Girland yayının boşluğunda görülen Medusa figürü de Roma’dan Anadolu’ya geçen bir öğe olup ilk örneklerini Geç Hadrian Dönemine tarihlendirmek mümkündür³¹⁵.

Victorialar, merkez sanatının erken girland örneklerinde yer almaktadır; ancak daha sonraları yerini Eroslara bırakmıştır. Anadolu’daki girlandlarda ise Viktoria’nın kullanımına devam edilmiştir. Eroslar ise altarlardan lahitlere geçen bir taşıyıcı olup önce Roma’da daha sonra Anadolu üslubunda görülmektedir³¹⁶. Girlandlarda görülen tombul ve çocuksu Eroslar, Hadrian ve Erken Antoninler Döneminde yaygındır³¹⁷. Kısa saçlı Eros betimi, Anadolu’da bir süre daha devam ettikten sonra uzun saçlı versiyonlarına geçiş yapılmıştır³¹⁸. Kısa saç ve çocuksu suretten uzaklaşma ilk kez, Geç Antoninus Pius Dönemine rastlamaktadır. Bu geçiş, Marcus Aurelius Döneminin sonlarına kadar devam etmiştir (M.S. 2. yüzyılın sonları)³¹⁹.

Girlandlardan sarkan üzüm salkımı, Anadolu sanatına özgü bir bezeme olup³²⁰ Roma’da ya da Atina’da görülmemektedir. Anadolu etkisiyle yayılan bu girland, sadece yukarı İtalya ve Napoli’de izlenmiştir³²¹. Girlandlardan sarkan üzüm salkımı motifinin Anadolu lahitlerinde ilk

³⁰⁹ Işık, 2007: Tafel 1- 112; Korkut, 2006: 9; Tavukçu, 1993: 12

³¹⁰ Anabolu, 1984:1. Genellikle simetrik olan bu motifin, tekil arkeolojik eserlerde doldurma öğesi olarak kullanıldığı da görülmektedir (Diler, 1996: 14).

³¹¹ Tavukçu, 1993: 12.

³¹² Anabolu, 1984:1-2; Işık, 2007: Tafel 1- 112, Koch, 2001:128.

³¹³ Koch, 2001:128.

³¹⁴ Işık, 1975: 286.

³¹⁵ Işık, 1975: 287.

³¹⁶ Işık, 1975: 284.

³¹⁷ Işık, 1975: 286.

³¹⁸ Işık, 1975: 286-290.

³¹⁹ Işık, 1975: 290; Çalık, 1997:181, Kılınç, 2012:72-73.

³²⁰ Hatta bu bezemenin Kilikia kökenli olduğu söylenebilir (Işık, 1975: 282).

³²¹ Işık, 1975: 287 Benzer bezeme, Suriye, Filistin ve Mısır’da da görüldüğünden, kökeninin bu bölge mi yoksa Anadolu mu olduğu tam olarak bilinmemektedir (Işık, 1975: 287).

görüldüğü ve yaygın kullanıldığı bölge, Kilikia Bölgesi olduğundan çalışma alanındaki ostoteklerde görülen bu motifinin Kilikia etkili olduğunu söylemek mümkündür³²².

Girlandlarda kullanılan manşet; ilk olarak Augustus Döneminde ortaya çıkmış, daha sonraları Tiberius Döneminde kendini göstermiş, Claudius Döneminde yaygınlaşmıştır³²³. Commodus Döneminde manşetler, terk edilmiştir³²⁴ Elagabalus ve erken Severus Alexander Döneminde altta halka üstte külah şeklindeki manşetler tekrar popüler olmuştur³²⁵.

Girlandların kronolojik gelişimi incelendiğinde, Hellenistik Dönem örnekleri yalnızca yapraklardan yontulmuş ve incedirler. Başından sonuna aynı kalınlıkta devam ederek sonlanırken, Roma İmparatorluk Dönemi örneklerinin orta kısımları kalınlaşır ve aşağı doğru sehim yapmış şekilde betimlenmiştir³²⁶.

Marcus Aurelius Döneminin başlangıcında girlandlarda baroğa hazırlık devri görülmektedir. Girland yaprakları farklı yönlerde serpilirken girland ortası yarılmaktadır. Commodus Döneminde ise kumaş izlenimi veren fiyonklar, girland örgüsünü oluşturan öğelerde parçalanma, dağılma, çözülme, derinlik ve ışık gölge oyunları ile barok etkisi görülmektedir³²⁷. M.S. 3. yüzyılın başlarında girlandlar, daha yoğun bitkisel öğe içermektedir³²⁸. Bununla birlikte bu dönemde, öğelerin biçimleri gerçeklikten uzaklaşarak şematik bir forma bürünmektedir. Figürlerin, elbiselerin, taeniaelerin oranları bozulmaktadır. Bu Geç Antik Dönem, “Şematik Dönem” olarak da ifade edilmektedir. Caracalla ve Elagabalus Dönemlerinde ilk kez öğeler arasında iri ve dişli meşe yaprakları serpilirken meyvelerin Y ve T şeklinde yarıldığı görülmektedir³²⁹. Asker İmparatorlar Döneminde de ışık gölge oyunları ve derinlik ön plana çıkmıştır; ancak Commodus Dönemi barok sanatından farklı olarak şematik bir etki gözlemlenmektedir³³⁰.

Boğa Başları: Boğa başlarının en erken kullanımlarına, Çatalhöyük Neolitik kültüründe rastlanmaktadır. Bukranionlar, Yunan sanatında vazo resimlerinde ve Arkaik pişmiş toprak sunaklarda da görülmektedir³³¹. Bukranion kullanımı, Pergamon anıtsal mimarisiyle ilişkili

³²² Işık, 1975: 282.

³²³ Işık, 1975: 289.

³²⁴ Işık, 1975: 276.

³²⁵ Işık, 1975: 278.

³²⁶ Anabolu, 1984: 2-3.

³²⁷ Işık, 1975: 276.

³²⁸ Anabolu, 1984: 3.

³²⁹ Işık, 1975: 277.

³³⁰ Işık, 1975: 278.

³³¹ Mellart, 1975:109; Diler, 1996: 12.

olarak batı ve orta Anadolu'yu etkilemiş olabilir³³². Hellenistik Dönem sanatından Roma sanatına aktarılan Bukranion'un Roma'daki ilk örnekleri, Julius-Claudiuslar Dönemine denk gelmektedir. Daha sonraları yerini, koç başı ve Ammons başına bırakmaktadır³³³. Geç Hadiran Döneminde boğa başlarının girland taşıyıcısı olarak kullanımı, tekrar moda olmuştur. Boğa başlarının girland taşıyıcısında iskelet olarak kullanımı, ilk olarak Priene kentinin Hellenistik Dönem eserlerinde görülmektedir. Bunun yanı sıra Anadolu sanatında, boğa başının iskelet olarak kullanımı ender görülmektedir³³⁴. M.Ö. 130'dan itibaren iskelet şeklindeki boğa betimlemesi denenmeye başlanmıştır³³⁵.

Girlandlar, girland örgüsünü oluşturan bezemelere göre iki ayrılmaktadır. Bunlar: meyveli girlandlar ve yapraklı girlandlar olmak üzere tanımlanabilir.

5.1. Meyveli Girlandlar

Meyveli girlandlarda sadece meyve olduğu gibi aralarına yaprak serpiştirilmiş örnekler de mevcuttur³³⁶. Meyveli girlandlarda, kozalak, haşhaş başı, nar, incir, üzüm vb. yuvarlak meyveler görülmektedir³³⁷. Meyveli girlandlar Traian Döneminden M.S. 3. yüzyılın ortalarına kadar devam etmiştir³³⁸. Pamphylia bölgesinde gelişmiş meyve girlandlı lahitler görülürken ostoteklerde bu tip bezeme çok yaygın değildir. Benzer şekilde çalışma alanımızda da çok az miktarda meyve girlandlı ostotek bulunmaktadır. Çalışma alanımızdaki Kat. No. 11, Kat. No.16, no'lu eserler, iri yuvarlak meyvelerden oluşmaktadır. Kat. No. 19 ve Kat. No. 20 (sağdaki girland), Kat. No. 52 (soldaki girland) no'lu eserlerin girlandları, kenarlarda defne yapraklı olarak başlayıp ortada üzüm taneleriyle son bulmaktadır. Kat. No. 18 no'lu eserde meyve taneleri ve defne yapraklarının karışık olarak düzenlendiği görülmektedir.

5.2. Yapraklı Girlandlar

Yapraklı girlandlar, defne, meşe, lotus, akantus ve sarmaşık yapraklarından oluşturulan bir örgüyle elde edilmektedir³³⁹. İki uç kısımdan başlayan girland örgüsü tam ortada yaprakların girift geçişiyle, çiçek ya da figürle tamamlanabilir³⁴⁰. Çalışma alanımızda meşe ve sarmaşık

³³² Diler,1996: 13.

³³³ Roma merkezi uslüpta koç başları, girland taşıyıcısı olarak kullanılmazken, Anadolu'da bu şekilde biçimlendirilmiş girlandlar görülmektedir (Işık, 1975: 285).

³³⁴ Işık, 1975, 309.

³³⁵ Diler, 1996: 14; Ayrıca bukranon / bukephalionlar tarafından taşınan girland kullanımının "Pax Romana" süreci ile sınırlı olduğunu savunan bir görüş bulunmaktadır (Robinson, 1926: 12).

³³⁶ Işık, 1975: 277.

³³⁷ Diler, 1996: 16.

³³⁸ Işık, 1975: 278.

³³⁹ Korkut, 2006: 8-9.

³⁴⁰ Işık, 2007: Tafel 1- 112; Korkut, 2006: Abbildungen 1- 38.

yapraklı girland örneğine rastlanılmamıştır. Lykaonia ve Isauria bölgelerinde defne yaprağı çokça tercih edilmiş olup dönemin popüler sanat üslubuna ya da atölyenin genel sanat anlayışına göre yaprağın biçimi farklılık göstermektedir. Buna göre yaprak şekillerini XII grup altında incelemek mümkündür³⁴¹.

Bu yaprak gruplarından biri kapalı lotus yaprağının başkalaşmış formu, biri akanthus yaprağının stilize hali olup diğer on tanesi de defne yaprağının çeşitli varyasyonları şeklindedir. Bu bilgiden hareketle yaprak türü olarak ayrılan kapalı lotus yaprağı I. grup olarak nitelendirilmiştir. Bu grupta Kat. No. 7, Kat. No. 13 (arka yüz) no'lu eserler yer almaktadır.

II. grup olarak nitelendirilen girlandlarda görülen defne yapraklarının dipleri eğrisel, uç kısımları merkezin aksi yönünde ilerleyerek sivrilmektedir. Yaprak uçları akstan uzaklaşarak dağınık bir görünüm içindedir. Bu grupta Kat. No.10, Kat. No. 49 no'lu eserler bulunmaktadır.

III. gruptaki girlandların yaprakları, defne yaprağının gerçek formuna en yakın olanlarıdır. III. grupta incelenen eserler, Kat. No. 12, Kat. No. 44'tir.

IV. grupta incelenen eserler üzerinde görülen girlandlardaki defne yapraklarının dip kısımları eğrisel uç kısımları sivridir. Yapraklar, üç yöne düzenli bir şekilde dizilmişlerdir. II. gruptan farklı olarak yaprak dizilişi dağınık değildir. Bu grupta incelenen eser, Kat. No. 14, no'lu eserdir.

V. grupta yer alan eserler üzerinde görülen girlandlardaki defne yapraklarının ortaları oyuk, kenar hattı çıkıntılı olacak şekilde üretilmiştir. Bu grupta yer alan eserler, Kat. No. 19, Kat. No. 38, Kat. No. 41 (uzun yüz sağdaki girland), Kat. No. 51, Kat. No. 53 no'lu eserlerdir.

VI. grupta yer alan eserlerin, V. gruptakinin aksine orta kısımları çıkıntılıdır. Bu çıkıntının etrafında kanal gibi çizgisel bir oyukluk bulunmaktadır. Bu grupta yer alan eserler, Kat. No. 20, Kat. No. 50, Kat. No. 52 no'lu eserlerdir.

VII. gruptaki girlandlı ostoteklerin girland yaprakları uçlara doğru sivrilmektedir. Yaprakların ortalarında kanal şeklinde çizgisel oyukluklar bulunmaktadır. Bu gruptaki eserler, Kat. No. 22 (solda yer alan girland), Kat. No. 42 (uzun yüzünde) no'lu eserlerdir.

VIII. grupta yer alan eserlerin girland yaprakları, defne yaprağının stilize olmuş halidir. Defne yaprakları üçgen formda ve çeşitli dizilişlerde betimlenmişlerdir. Bu grupta görülen

³⁴¹ Yapılan sınıflandırma, kronolojik tasniften ziyade, biçimsel tasnife yönelik olarak oluşturulmuştur.

eserler, Kat. No. 23, Kat. No. 25, Kat. No. 29, Kat. No. 36, Kat. No. 37, Kat. No. 45, Kat. No. 47 no'lu eserlerdir.

IX. gruptaki eserlerin üzerinde görülen girlandlarda balıksırtına benzer bir motif bulunmaktadır. Bu motif muhtemelen akanthusun stilize hali olmalıdır. Bu grupta görülen eserler Kat. No. 28, Kat. No. 30, Kat. No. 31, Kat. No. 32, Kat. No. 40, Kat. No. 48 no'lu eserlerdir.

X. grupta görülen girland üzerindeki defne yaprağının başlangıç ve bitiş kısımları eğrisel formda olup yapraklar oval bir şekil almıştır. Bu grubu temsil eden eser, Kat. No. 4'dür. Bu yaprak formu Pamphylia Bölgesi örneklerinde sıklıkla karşımıza çıkmaktadır.

XI. grupta yer alan Kat. No. 43 nolu eserin girland yaprakları küçük, yaprak başlangıcı düz ve uçları sivri olacak şekilde betimlenmiştir. Bu yaprak şekli de Pamphylia bölgesi örneklerinde görülmektedir.

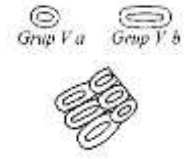
XII. grupta görülen Kat. No. 13 no'lu eserin uzun yüzünde solda yer alan girlandın yaprakları, dipten uçlara doğru daralan formdadır. Bu yapraklar saç örgüsü şeklinde dizilmiştir. Tahribattan ötürü deforme olan girlandların bezemeleri anlayamadığından herhangi bir grubun içine dahil edilememiştir.

Tablo-1: Lykaonia ve Isauria bölgeleri Ostoteklerinde Görülen Girlandların Yaprak Şekillerine Göre Sınıflandırılması

Grup Adı	Karakteristik Özelliği	Yaprak Şekli
I. Grup	Yaprak şekli, kapalı lotus çiçeğini andırmaktadır. Yapraklar, düzgün bir yay aksı üzerinde dizildiğinden, girland yayının konturlarını oluşturmaktadır.	
II. Grup	Defne yaprağı kullanılmıştır. Yaprak dipleri geniş ve eğriseldir. Yaprak, uçlara doğru daralarak sivrilmektedir. Yapraklar, farklı doğrultulara yönelmiştir. Bu yönlenme, girland yayının kontur oluşumunu engellemektedir.	
III. Grup	Defne yaprağının gerçek formuna en yakın halidir. Yaprak dipleri ve uçları sivridir. Yaprığın orta kısmında bombeleşme mevcuttur. Bu yaprak şekli, farklı girlandlarda farklı dizilişlerde görülmektedir.	
IV. Grup	Defne yaprağının dipleri eğrisel, uçları sivridir, Yaprığın orta kısımları, iç bükey, dış bükey ya da düzdür. Yaprak dizilişi,	

düzenlidir. Yapraklar, girland yayının konturlarının dışına çıkmamaktadır.

V. Grup Oval defne yaprağının ortası çukur olarak betimlenmiştir. Yaprığın dip ve uç kısımları da eğriseldir. Bu grup altında iki farklı yaprak şekli görülmektedir. Bunlardan birinin oval şeklinin x eksenine doğrultusundaki çapı küçükken, diğerinin x eksenine doğrultusundaki çapı büyüktür. Bu yaprak şekli, farklı girlandlarda, farklı dizilişlerde ve farklı kombinlerde düzenlenmiştir.

VI. Grup Uçları sivri oval formlu defne yaprağını, diğer yapraklardan ayıran özellik, orta kısmının kabarık olmasıdır. Bu kabarık kısmın etrafında kanal şeklinde oyuk mevcuttur.

VII. Grup Yaprak uçları sivri olan bu defne yaprağının ortasında kanal şeklinde tek ya da iki çizgiden oluşan oyuk mevcuttur.

VIII. Grup Defne yaprağı, gerçek şeklinden uzaklaşarak üçgen bir form almıştır. Bu grupta yer alan stilize üçgen yapraklar iki sıra ya da üç sıra şeklinde dizilmektedir.

IX. Grup Bu tipteki girlandlar üzerinde balık sırtına benzeyen bir motif bulunmaktadır. Bu motif akantus yaprağının stilize formu olabilir.

X. Grup Defne yaprağının gerçek formuna yakın olan bir yaprak şeklidir. III. Gruptan farkı yaprağın uç kısımları yuvarlaktır.

XI. Grup Bu defne yaprağının kenarları dış bükeydir ve yaprak, uç kısma doğru sivrilmiştir. Yaprak dibinden ucuna olan aks kısadır. Bu da yaprağa kendine özgü bir form vermektedir. Yaprak formu ve dizilişleriyle yılan derisini andıran bir görüntü elde edilmiştir.

XII. Grup Yaprak dipleri eğrisel, uçları sivridir. IV. gruptan farkı, yaprak dizilişleridir. Saç örgüsünü andıran bir yaprak dizilişi görülmektedir.

5.3. Çalışma Alanında Görülen Girlandlı Ostotekler

Kat. No. 1: Girland bezemesi belirsizdir. Girland yayı yarım daireye yakındır.

Kat. No. 2: Girland uçlarda incelik ortalarda kalınlaşmaktadır. Girland ortası aşağıya doğru sarkmaktadır. İki girlandın birleşim noktasında bir bukephalion bulunmaktadır. Girland yaylarından solda yer alan girland yayı boşluğunda bir kadın büstü, sağda yer alan girland yayı

boşluğunun içerisinde ise deforme olmuş bir figür görülmektedir. Girlandın üzerindeki bezeme tahrip olduğu için çok belirgin değildir. Girlandların üst kısmında ortada bir Eros? tarafından taşınan asma dalı görülmektedir.

Kat. No. 3: Girlandların üzerindeki bezemeler belirsizdir. Girland yayı sağ ve solda yer alan iki figür tarafından taşınmaktadır. İki girlandın ortasında yer alan taşıyıcı tahrip olduğundan görülememektedir. Girlandların altında figürler yer almaktadır. Girland taşıyıcısı olarak figürlerin kullanılması, bölge ikonografisinde ender görülen bir durumdur.

Kat. No. 4: Girlandı oluşturan defne yaprağı oval bir forma sahiptir³⁴². Girland, asıldığı yerlerde ince, orta kısımda oldukça kalındır. Girlandın tam ortasındaki taeniae yukarı doğru kıvrılmaktadır.

Kat. No. 5: Girland bezemesi belirsizdir. Yoğun şekilde tahrip olduğu için girland bezemesi ile ilgili bilgi edinilememektedir.

Kat. No. 6: Girland bezemesi belirsizdir. İki girlandın birleşim yerinde taşıyıcı olarak boğa başı kullanılmıştır.

Kat. No. 7: Girland yaprakları kapalı lotus yaprağının değişime uğramış hali olabilir. Kapalı lotus yaprağının art arda dizilmesiyle girland oluşturulmuştur.³⁴³ Girlandın etrafında asma dalları vardır.

Kat. No. 8: Girland yaprakları belirsiz olup taşıyıcı olarak boğa başı kullanılmıştır. Girland yayı boşluğunda üç adet üzüm salkımı ve üç adet yuvarlak meyve (elma?) bulunmaktadır.

Kat. No. 9: Girland bezemesi tahrip olduğu için belirsizdir. Tipolojik özellikleri görülememektedir.

Kat. No. 10: Küçük bir boynuz ve kabarık alın tüyelerine sahip bir boğa başının boynuzuna bağlı bir girland görülmektedir. Sola doğru devam eden eser kırılmıştır. Girland yapraklarının başlangıçları eğrisel ve yumuşak olup uçlara doğru sivrildiği görülmektedir. Yapraklar, iç ve dış bükey kavis çizmektedir. Girlandların yaprak dizisi şeklinde meydana geldiği düşünülürse, kapalı bir lotusun iç içe yerleştirilmesiyle sıra dizi halinde böyle bir motif

³⁴² Yaprak formu açısından Korkut, 2006: Kat.80 - Kat.158'e; girland yay oranı, Tavukçu, 1993: 16-A1.2 ve 24-A1.26'ya, Korkut, 2006: Kat.189'a benzemektedir (Korkut, 2006: Abbildungen 1- 38; Tavukçu, 1993: Levha 8-12).

³⁴³ Işık Tafel 109 3 Ephesos B'deki girland başlangıcıyla aynı motife sahiptir (Işık, 2007: Tafel 109).

elde edilmiş olabilir. Yapraklar, oldukça belirgin ve farklı yönlere serpiştirilmiştir. Tek bir aks doğrultusunda değildir. Bu bilgiler eseri, Marcus Aurelius Dönemine tarihlemeye yardımcı olabilir.

Kat. No. 11: Meyveli girland olarak tanımlayabileceğimiz bu girlandlar, sütunlarla taşınmaktadır. Girlandların içleri bölünmüş olup araları yuvarlak formlu meyvelerle doldurulmuştur. Uçlardan gelen meyveler girlandın tam ortasında, yonca motifiyile birleştirilmiştir. Girlandın uçları ve ortaları aynı kalınlıktadır. Girlandın yayının ortasında dört yapraklı rozeti bulunmaktadır.

Kat. No. 12: Uçlarda ve ortalarda aynı kalınlıklarda olan girlandlar, sivri defne yapraklarından oluşmaktadır³⁴⁴.

Kat. No. 13: Ostoteğin uzun cephesinde mimari sütunlarla bölünmüş üç niş yer almaktadır. Bu nişlerin her birinde girland, girland yaylarının ortalarında portreler bulunmaktadır. Soldaki girland, defne yapraklarıyla saç örgüsü gibi örülmüştür. Yaprakların başlangıçları eğrisel, uçları sivridir. Ortadaki girlandın yaprakları muhtemelen akanthustur³⁴⁵. Aynı girlandın ortasından simetrik vaziyette iki adet üzüm salkımı sarkmaktadır³⁴⁶. Sağdaki girland çeşitli yaprak ve meyvelerden oluşmaktadır.

Ostoteğin diğer uzun yüzünde ise yine aynı şekilde oluşturulmuş üç farklı niş ve bu nişlere yerleştirilmiş üç adet meyveli girland yer almaktadır. Yuvarlak formlu bu meyvelerle birlikte yapraklar da kullanılmıştır³⁴⁷. Girland yayı boşluklarında da kalkan ve çiçek rozeti yapılmıştır.

Kat. No. 14: Girlandı oluşturan defne yapraklarının sivri uçları girlandın ortasına doğru yönelmiştir³⁴⁸. Bununla birlikte her iki eserde de girland, boğa başlarıyla taşınmaktadır. İncelediğimiz ostoteğin sağındaki girlandın yayındaki Medusa ya da portre olabilir. Bu yönüyle de benzer özellik gösterdiği düşünülebilir. Ancak genel üslup açısından benzerlik yoktur. Girlandın diğer yayında çiçek rozeti vardır.

Girlandın yaprakları çok belirgindir ve derinlik kendini hissettirmektedir. Farklı yönlere bakan yapraklar, zemin yüzeyinden ayrılmıştır. Bu yönüyle eseri M.S. 2. yüzyılın sonlarına

³⁴⁴ Yapraklar açısından Korkut Kat.80'e benzemektedir (Korkut, 2006: Abbildungen 1- 38).

³⁴⁵ Bu girland, sadece yaprak şekli bakımından Korkut Kat.77'e benzemektedir (Korkut, 2006: Abbildungen 1-38).

³⁴⁶ Eserde, girlandlardan sarkan üzüm salkımı, Kilikia etkisini hatırlatmaktadır (Işık, 1975: 282).

³⁴⁷ Işık Tafel 109 3 Ephesos B'deki girlanda oldukça benzemektedir (Işık, 2007: Tafel 109).

³⁴⁸ Girlandın askılarının birbirine ters yönde ve orta kısma doğru yönelen yapraklar, bu özelliğiyle Tavukçu 16-A1.2'ye benzemektedir (Tavukçu, 1993: Levha 8).

tarhlandırılmak doğru olabilir³⁴⁹. Ayrıca eserin benzerlik gösterdiği Pamphylia Bölgesi örnekleri bulunmaktadır³⁵⁰.

Kat. No. 15: Ostoteğin yüzeyi çimento esaslı bir malzemeyle sıvandığından algılamak güçleşmektedir. Girlandın asıldığı yerde dikey doğrultulu şeritler bu şeritlerden sonra girlandı halka şeklinde saran manşetler bulunmaktadır.

Kat. No. 16: Girlandı enine bölen manşetlerle, girland içinde beş farklı alan oluşturmaktadır. Girlandın asıldığı yerlerde, askıya doğru giden dikey doğrultulu çizgiler, çizgilerden sonra aşağıya doğru halka şeklindeki manşetler yer almaktadır. Girland uçları simetrik bir şekilde kurgulanmıştır. Diğer üç alan oldukça iri taneli meyvelerle doldurulmuştur. Girland yayında portre, girland ortasında üzüm olmamasına rağmen iri taneli meyveler bulunmaktadır³⁵¹. Girland başlangıçlarında yer alan külah ve sonrasında yer alan halka motifinin Elagabalus ve Alexander Severus Döneminde popüler olması, eserin bu döneme ait olabileceğini düşündürmektedir³⁵².

Kat. No. 17: Eserin üzerinde üç adet taşıyıcı ve bu taşıyıcılara asılmış iki adet girland bulunmaktadır. Girland, özensizce yapılmış olup yay oranı eşit ve simetrik değildir. Girland üzeri yatay ve dikey olmak üzere ızgaralara bölünmüştür. Soldaki girlandın sola asıldığı noktada bir adet üzüm salkımı, sağdaki girlandın yine sağ tarafında bir adet üzüm salkımı yer almaktadır. girland yayı boşluklarında rozet ve büstler bulunmaktadır.

Kat. No. 18: Meyve ve yapraklarla oluşturulan girlandın benzer örnekleri bulunmaktadır.³⁵³. Ancak Pamphylia'daki örneklerde meyveler daha belirgindir ve derinlik hissi vardır.

Kat. No. 19: Ostoteğin kısa kenarında girland bulunmaktadır. Girland, iki adet boğa başı tarafından taşınmaktadır. Girland yaprakları, yuvarlak formu ve içleri biraz çukurdur. Taşıyıcılardan gelen yapraklar, girlandın orta noktasında üzüm motifiyle tamamlanmıştır.

Kat. No. 20: Ostoteğin uzun yüzünde sağda ve solda kıvrıkcık yelelere sahip bir aslan, ortada ise Medusa başı bulunmaktadır. Medusanın saçları normalden farklı olarak dalgalı değil,

³⁴⁹ Işık, 1975: 276.

³⁵⁰ Tavukçu 2-A1.3 ve Korkut Kat.80, Kat.158, Kat.166'ya yaprak şekli olarak benzemektedir (Tavukçu, 1993: Levha 1; Korkut, 2006: Abbildungen 1- 38).

³⁵¹ Girlandın asıldığı yerlerdeki külahlar Işık, Tafel 98-Kat.178'e benzemektedir (Işık, 2007: Tafel 98).

³⁵² Işık,1975: 277.

³⁵³ Işık Tafel 12 resim 7 – 8 Kat 28f'deki örneğe benzemektedir (Işık, 2007: Tafel 12).

düz, kısa ve dik olarak betimlenmiştir. Gözleri oldukça iridir. Burnu kırık, ağzı da büyük ve yuvarlağa yakındır. Girlandlar; Medusa ve aslan taşıyıcılara asılmıştır. Soldaki girland tamamen defne yapraklarından üretilmiştir. Sağdaki girland, asıldığı yerlerden defne yaprakları olarak inip ortada üzüm motifine sahiptir. Girlandlardaki defne yapraklarının konturlarından birkaç mm içeride bir çizgi daha geçmektedir³⁵⁴.

Ostoteğin kısa yüzünde simetrik olarak düzenlenmiş iki adet boğa başıyla taşınan bir girland bulunmaktadır. Boğaların boynuzları küçük, gözleri iri, burnu ve alın tüyleri belirgindir. Girland, defne yapraklı olup ortasında lotus çiçeği vardır. Yaprak şekli, uzun yüzdeki ile aynıdır.

Kat. No. 21: Yuvarlatılmış forma sahip yapraklarıyla sanki yivli bir sütun süslemesiymiş gibi derin kanallar oluşturulmuş bir girland kullanılmıştır. Girlandın tam ortası, yuvarlak formlu üzüm tanelerine benzeyen bir meyveyle tamamlanmıştır. Girland yayı boşluğunda kırık çiçek rozeti bulunmaktadır.

Kat. No. 22: Sivri defne yapraklarının ortalarında yaprak damarını ifade eden çift çizgi bulunmaktadır. Soldaki girlandın yaprakları dağınık yönlere dizilmiştir. Bu özellik, eseri M.S. 2. yüzyılın sonlarına tarihlenmeye yardımcı olmaktadır³⁵⁵. Sağdaki girland bir miktar deformasyona uğradığından çok net görülemez de meyveli girland olduğu söylenebilir. İki girland yeleli bir aslan tarafından taşınmaktadır. Aslanın altından taeniae sarkmaktadır.

Kat. No. 23: Yaprakların şekli ve dizilişi, Pamphylia Bölgesi'nden bir örneğe benzemektedir³⁵⁶. Aslında defne yaprağı olan bu yapraklar, stilize hale getirildiğinden gerçek dışı görünmektedir. Bu gerçek dışı görünüm, girlandı taşıyan sütunların proporsiyonlarında ve sütun üzerindeki bezemelerde de görülmektedir. Bu özellikleri eseri, M.S. 3. yüzyılın başlarına tarihlenmeye mümkün kılmaktadır. Girland kalınlığı, başlangıçlarda ve ortalarda aynı olup taşıyıcılardan taeniaelar sarkmaktadır.

Kat. No. 24: Sütunlara asılmış üç adet girland bulunmaktadır. Yoğun tahribat yüzünden girlandlara ilişkin bilgi elde edilememektedir.

³⁵⁴ Yapraklar, Korkut Kat.13 ve Kat. 94'e benzemektedir (Korkut, 2006: Abbildungen 1- 38).

³⁵⁵ Girlandın yaprakları, Korkut Kat.13 ve Kat.94'e benzemektedir (Korkut, 2006: Abbildungen 1- 38).

³⁵⁶ Yapraklar şekil ve diziliş itibarıyla Tavukçu 9-A1.25'e benzemektedir (Tavukçu, 1993: Levha 5).

Kat. No. 25: Eserin uzun yüzünde yer alan bezeme üslup açısından Kat. No.23'e benzemektedir. Dolayısıyla eseri, M.S. 3. yüzyılın başlarına tarihlemek doğru bir yaklaşım olacaktır. Diğer uzun yüzünde ise bezemesi belirsiz bir girland bulunmaktadır.

Kat. No. 26: Eserin hem ön hem de yan yüzünde girland bulunmaktadır; ancak girlandların bezemesi belirsizdir. Girland yayı yaygın kullanımdan farklı olarak diğer yay oranlarına göre daha basıktır.

Kat. No. 27: Uzun yüzdeki girlandların yaprak şekli pek belirgin değildir. Girlandın ortası kalın, asıldığı yerler incedir. Asıldığı yerlerden taeniae sarkmaktadır. Girland yayı boşluğunda çeşitli nesnelere yer almaktadır. Yan yüzdeki girlandın yaprakları da aynı şekildedir.

Kat. No. 28: İlginç bir yaprak şekline sahip girlandın uç kısımlarından taeniae sarkmaktadır. Bu taeniae Pamphylia bölgesindeki ostoteklerde yer alan taeniaelara benzemektedir. Balıksırtını andıran yaprak motifi, akantusun stilize olmuş hali olabilir. M.S. 2. sonu 3. yüzyılın başlarına tarihlenebilir³⁵⁷.

Kat. No. 29: Stilize defne yaprağı, form olarak çalışma alanımızdaki, Kat. No.23, Kat. No.25'e ve Pamphylia Bölgesi'nden bir esere benzemektedir³⁵⁸. Girland içi çeşitli bölücülerle ayrılmıştır. Köşede girland taşıyıcı olarak Victoria kullanılmıştır. Eser, M.S. 3. yüzyılın başlarına tarihlenebilir.

Kat. No. 30: Bu eserin girlandı Kat. No. 28'e benzemektedir. Yapraklar, akantusun stilize hali olabilir. Bu yönüyle eseri, M.S. 2. sonu 3. yüzyılın başlarına tarihlenebilir³⁵⁹.

Kat. No. 31: Balıksırtı motifini anımsatan girland yaprakları, akantusun stilize hali olabilir. Kat. No.28 ve Kat. No.30'daki gibi taşıyıcılardan taeniaelar sarkmakta ve yaprak şekli üç eserde de benzemektedir. Yan yüz de aynı şekildedir. M.S. 2. sonu 3. yüzyılın başlarına tarihlenebilir.

Kat. No. 32: Eser, Kat. No. 28, Kat. No.30 ve Kat. No.31'e benzemektedir. Bu dört ostoteğin de Bozkır'ın Dereköy Mahallesi'nde yer alması dikkat çekicidir. Eserlerde benzer çizginin görülmesi ve aynı bölgede yer alması, tek bir zanaatkar tarafından üretildiği fikrini akıllara getirmektedir. M.S. 2. sonu 3. yüzyılın başlarına tarihlenebilir³⁶⁰.

³⁵⁷ Tavukçu, 1993: Levha 5; Temple, 2013: 132.

³⁵⁸ Eser, Tavukçu 9-A1.25'e benzemesine rağmen yaprak dizilişi farklıdır (Tavukçu, 1993: Levha 5).

³⁵⁹ Tavukçu, 1993: Levha 5; Temple, 2013: 132.

³⁶⁰ Tavukçu, 1993: Levha 5; Temple, 2013: 132.

Kat. No. 33: Girlandın ortadan ikiye ayrıldığı görülmektedir; ancak üzerindeki bezemeler tahribattan ötürü tespit edilememiştir.

Kat. No. 34: Eserin uzun ve dar yüzünde birer girland bulunmaktadır; ancak tahribat girland üzerindeki bezemenin algılanması engellemektedir.

Kat. No. 35: Taeniaelarla asılmış girlandların tam ortasında üzüm motifi bulunmaktadır. Üzüm motifinin her iki yanında stilize yaprak motifleri (akanthusun stilize hali?) yer almaktadır.

Kat. No. 36: Ostoteğin ön ve yan yüzünde yer alan girlandların üzerinde üçgenlerle stilize edilmiş sıra dizi halinde yaprak motifi vardır³⁶¹. Eser, M.S. 3. yüzyılın başlarına tarihlenebilir.

Kat. No. 37: Girlandın defne yaprakları stilize bir form almıştır. Stilistik etkinin görüldüğü bu eser, M.S. 3. yüzyılın başlarına tarihlenebilir³⁶².

Kat. No. 38: Uzun yüzdeki girland bezemesi belirsizdir. Dar yüzdeki girland, defne yapraklarından meydana gelmiş olup yaprağın ortası bölünmüştür³⁶³.

Kat. No. 39: Girland ortası çizgili manşetle bölünmüş olup iki tarafında baklava dilimi motifi oluşturulmuştur. Girlandın asıldığı yerlerden taeniaelar sarkmaktadır.

Kat. No. 40: Ostoteğin uzun kenarındaki girland, balık sırtına benzeyen stilize akantus motifinden oluşturulmuştur. Çalışma alanımızdaki Kat. No. 28, Kat. No.30, Kat. No.31 ve Kat. No.32'ye benzemektedir. Kısa kenarındaki girlandın ortasında çift çizgi şeklinde manşet vardır. Manşetin her iki tarafında yatay çizgiler vardır. Bu çizgiden sonra balık sırtına benzeyen motif devam etmektedir. Eser, M.S. 2. sonu 3. yüzyılın başlarına tarihlenebilir.

Kat. No. 41: Eserin uzun kenarındaki girlandlar, sivri defne yapraklarından meydana gelmiştir. Yapraklar, belirgin; ancak kabarık değildir. Yaprağın ortası bölünerek damar izi gösterilmiştir³⁶⁴. Eserin yan yüzlerindeki girlandlar, belirsizdir.

³⁶¹ Yaprak şekilleri, çalışma alanımızdaki, Kat. No.23, Kat. No.25, Kat. No.27, Kat. No.29 ve Tavukçu 9-Al.25'teki yaprak şekillerine benzemekle birlikte daha küçüktür (Tavukçu, 1993: Levha 5).

³⁶² Bu açıdan eser, çalışma alanımızdaki Kat. No.23, Kat. No.25, Kat. No.27, Kat. No.29 ve Kat. No.36'ya, ayrıca Tavukçu 9-Al.25'e benzemektedir (Tavukçu, 1993: Levha 5).

³⁶³ Yaprak şekli, Korkut Kat.13 ve Kat.94'e, Diler 36. Bodrum 23, Tavukçu 28-Al.11'e benzemektedir (Korkut, 2006: Abbildungen 1- 38; Diler,1996: 57-58, Levha 36; Tavukçu, 1993: Levha 14)

³⁶⁴ Yaprak şekli, Korkut Kat.13 ve Kat.94'e, Diler 36. Bodrum 23 ve Tavukçu 28-Al.11'e benzemektedir (Korkut, 2006: Abbildungen 1- 38; Diler,1996: 57-58, Levha 36; Tavukçu, 1993: Levha 14).

Kat. No. 42: Ostoteğin uzun yüzünde taşıyıcılara asılan iki adet defne yapraklı girland, girland ortasında, Medusa başı vardır. Girlandların başlangıç kısımlarından taeniaelar sarkmaktadır. Kısa yüzlerinde ise sivri defne yapraklı girlandlar ve taeniaelar bulunmaktadır.

Kat. No. 43: Girland, küçük ve sivri defne yapraklarından oluşmaktadır³⁶⁵. Girlandın ortası bir manşetle bölünmüştür. Diğer yüzde de aynı şekilde defne yapraklı girland vardır.

Kat. No. 44: Dört adet sütuna asılan defne yapraklı üç girland bulunmaktadır. Girlandlar, sivri defne yapraklarına sahiptir. Ortadaki girland deformasyona uğramıştır, algılamak güçleşmektedir. Sağdaki girland üzerinde de aşınma meydana gelmiştir.

Kat. No. 45: Ostoteğin uzun yüzündeki girlandın defne yaprakları, üçgen şekilde belirtilmiştir. Bu açıdan bakıldığında eserin bölgede ve bölge dışında benzer örnekleri bulunmaktadır³⁶⁶. Yaprakların stilize formunun yanı sıra, sütun oranları da eserin şematik bir üslupla yapıldığını gözler önüne sermektedir. Bu durumda eseri, M.S. 3. yüzyılın başlarına tarihlendirmek gerekmektedir. Girlandların asıldığı sağ tarafta, girland kalınlığı, sol uca göre daha incedir. Girland kalınlıkları, iki uçta eşit değildir. Girland uçlarında taeniaelar mevcuttur. Ostoteğin her iki dar yüzünde de ön yüzden daha farklı girlandlar görülmektedir. Sivri ve çok kabarık olmayan yapraklardan meydana gelmektedir.

Kat. No. 46: Girlandın üzerindeki bezeme tahribata uğramıştır. Girlandın manşetlerle birkaç bölüme ayrıldığı ve uçlarından taeniaelar sarktığı görülmektedir.

Kat. No. 47: Taşıyıcı sütunlar, sütunlar üzerinden geçerek sarkan taeniaelar ve girland yayının ortasında rozet bulunması yönüyle Kat. No.47'ya benzemektedir. Girlandların yaprakları ise üçgen şekilli, stilize defne yaprağı şeklindedir³⁶⁷. Bu veri, eseri M.S. 3. yüzyılın başlarına tarihlendirebilmeyi sağlamaktadır. Bu iki girlandın hemen yanında yeni bir meyveli girland başlangıcı bulunmaktadır; ancak eserin bu kısmı kırıktır.

Kat. No. 48: Tahribattan ötürü girlandın bezemesi çok net görülemez de balık sırtı motifini andıran bir bezeme görülmektedir. Eser, Kat. No. 27, Kat. No.30, Kat. No.31, Kat. No.32 ve Kat. No.40'a benzemektedir. Yaprakların bu stilize formu, eserin M.S. 2. sonu 3. yüzyılın başlarında yapıldığına işaret etmektedir. Bu eserde girlandlar, sütuna asılmış gibi değil,

³⁶⁵ Yaprak şekli bakımından Korkut Kat.158, Kat.166'ya benzemektedir (Korkut, 2006: Abbildungen 1- 38).

³⁶⁶ Bu açıdan eser, çalışma alanımızdaki Kat. No.23, Kat. No.25, Kat. No.27, Kat. No.29, Kat. No.36 ve Kat. No.37'ye, ayrıca Tavukçu 9-A1.25'e benzemektedir (Tavukçu, 1993: Levha 5).

³⁶⁷ Bu özellikler sayesinde eser çalışma alanımızdaki Kat. No.23, Kat. No.25, Kat. No.27, Kat. No.29, Kat. No.36, Kat. No.37 ve Kat. No.45'e, ayrıca Tavukçu 9-A1.25'e benzemektedir (Tavukçu, 1993: Levha 5).

bağımsız duruyor gibi yapılmıştır. Girlandlar, sütunlara temas etmemektedir. Sütunlar sanki sadece sahneyi bölücü bir fonksiyon üstlenmiştir³⁶⁸.

Kat. No. 49: Girlandların yay oranları birbirinden farklı olup girlandlar taşıyıcı olmadan tutturulmuştur. Sol tarafta girlandın bittiği yerden bir taeniae ile girlandlar asılmıştır. Sağ tarafta ise taeniae bulunmamaktadır. Girlanda ait yaprakların başlangıçları yuvarlak uçları sivridir. Bu yapraklardan sağ ve solda yer alanlar iç ve dış bükey bir hat oluştururken ortadaki yapraklar düz olarak betimlenmiştir³⁶⁹.

Kat. No. 50: Bozkır Bağyurdu'dan Konya Arkeoloji Müze'sine getirilen bu eser, yine Bozkır Ahırlı'da tarafımızdan tespit edilen Kat. No. 20'ye, girland taşıyıcıları, girland yaprakları, girland ortası birleşim detayları açısından oldukça bezemektedir. Eserlerin Bozkır civarında tespit edilmesi ve sanat üslubu olarak benzer yanlarının olması, bu eserlerin tek bir usta tarafından yapılmış olabileceğini düşündürmektedir.

Eserin uzun yüzünde sağda ve solda iki adet aslan başı, ortada ise tahribattan ötürü net olarak tanımlanamayan (muhtemelen Medusa) bir nesne ile taşınan iki adet küçük girland bulunmaktadır. Girland defne yapraklarıyla başlayıp ortada lotus çiçeğiyle tamamlanmıştır. Yan yüzde, iki adet boğa başı ve bu başlara asılmış bir girland bulunmaktadır. Boğaların alın tüyleri belirgin, boynuzları küçük, gözleri iridir. Girland tamamen defne yapraklarından meydana gelmiş olup yaprak şekli, uzun yüzdeki girlanda benzemektedir. Diğer yan yüzdeki boğa başları da aynı şekilde betimlenmiştir. Yaprak şekilleri de yine aynıdır. Askılardan gelen defne yaprakları, girlandın ortasında üzüm taneleriyle birleştirilmiştir.

Kat. No. 51: Ostoteğin uzun yüzü, sağda muhtemelen aslan başı, ortada boğa başı tarafından taşınan iki adet girlandtan oluşmaktadır. Girland, beş bölüme ayrılmış olup her bir bölümdeki yapraklar birbirine ters yönde bakacak şekilde yerleştirilmiştir. Yaprakların ortaları oyulmuş gibi çukurdur. Yaprak şekilleri, Kat. No.19'ye benzemektedir. Eserin yan yüzü yine soldan aslan başı taşıyıcıyla başlayıp yapraklı girlanda dönüşmektedir. Yaprak şekilleri uzun yüzle aynıdır.

Kat. No. 52: Eser, Kat. No. 20 ve Kat. No. 50'e girland taşıyıcıları, girland yaprakları, girland ortası birleşim detayları açısından benzerlik göstermektedir. Ostoteğin uzun yüzünde solda bir aslan başı, ortada Medusa, sağda ise kırık olmasından ötürü tanımlanamayan

³⁶⁸ Tavukçu, 1993: Levha 5; Temple, 2013: 132.

³⁶⁹ Kat. No. 49 – 50 – 51- 53 ve 54 no'lu eserler Mclean tarafından İmparatorluk Dönemi olarak geniş bir aralığa tarihlendirilmiştir (Mclean, 2002:63-64).

(muhtemelen aslan başı) bir taşıyıcı tarafından taşınan iki adet küçük girland mevcuttur. Defne yapraklı soldaki girlandın ortasında üzüm taneleri, sağdaki girlandın ortasında lotus çiçeği yer almaktadır. Medusa, Kat. No. 21 nolu eserde de tanımlandığı gibi yaygın kullanımından farklı bir şekilde betimlenmiştir. Saçlarının hem kısa hem de dik olması dikkat çekicidir. Eserin kısa yan yüzünde oldukça iri gözlere ve belirgin bir buruna sahip iki boğa başı tarafından taşınan tamamen defne yapraklarından oluşmuş bir girland yer almaktadır.

Kat. No. 53: Boğa başıyla taşınan iki girlandın uç kısımları defne yapraklarından, alt kısımları yuvarlak meyvelerden (üzüm) meydana gelmiştir. Girlandların tam orta kısmında girlandı halka şeklinde saran şerit bulunmaktadır. Bu şerit üzerinde iç içe dairesel motif bulunmaktadır. Girlandı oluşturan defne yapraklarının ortaları az miktarda çukurlaştırılarak derinlik etkisi katılmıştır³⁷⁰. Girland yayı boşluklarında büst bulunmaktadır.

Kat. No. 54: Eserin uzun yüzünün birinde klineli sahne yer alırken diğer uzun yüzde üç sütun arasına asılmış iki adet girland mevcuttur. Girlandlar, asıldığı yerlerde ince, ortalarda kalındır. Girland üzerinde bezeme yoktur. Sade olarak düzenlenmiş bu cephe arka yüz olarak düşünülebilir.

5.4. Bölgedeki Girland Üslubundaki Etkileşim

Çalışma alanımızdaki ostotek gövdelerinde görülen girlandların üslubu ile Pamphylia lahit ve ostoteklerinde görülen girland üslubu arasındaki benzerlik dikkat çekmektedir. Işık (1975), bu durumu, Konya'da bir Pamphylia atölyesinin var olması ya da Pamphylia etkili bir yerel atölyenin varlığıyla açıklamaktadır³⁷¹. İkinci görüş daha doğru bir tez olacaktır. Çünkü bölgede, Pamphylia sanatındaki kadar gelişmiş sanat ürünleri görülmesi de Pamphylia sanatından esinlendiği ya da etkilenildiği düşünülebilir.

Bu etkinin yanı sıra bölgede Kilikia etkisinin de mevcut olduğunu söylemek mümkündür. Özellikle girlandlardan sarkan üzümler, bu bölgenin etkisini vurgulamaktadır. Kilikia bölgesinde M.S. 2. yüzyılda boğa başlı, M.S. 3. yüzyılda figürlü lahitler popüler olmuştur³⁷². Ölü gömme kültüründeki bu popülerite, Lykaonia ve Isauria bölgelerini de etkilemiştir.

³⁷⁰ Yaprak şekli, çalışma alanımızdaki Kat. No. 38'a ve Korkut Kat.13 ve Kat.94'e, Diler 36. Bodrum 23 ve Tavukçu 28-Al.11'e benzemektedir (Korkut, 2006: Abbildungen 1- 38; Diler,1996: 57-58, Levha 36; Tavukçu, 1993: Levha 14).

³⁷¹ Işık: 1975; 190-191.

³⁷² Işık, 1975: 282.

6. TARİHLENDİRME

Çalışma alanı içerisinde ele alınan eserler, deformasyon, yerel işçilik, malzeme kalitesi gibi nedenlerle çoğu zaman tek bir öge üzerinden tarihlendirilmeye imkan tanımamaktadır³⁷³.

Bu sebeple form özelliklerini yitirmemiş her bir öge, kendi başlığı altında tarihleme kriterleri ile birlikte verilmiştir. Bu bağlamda figürlerin büyük çoğunluğu tarihleme kriteri sunmamakla birlikte contabulatio bölümleri bulunan kıyafetlerden detaylandırılan figürler M.S. 3. yüzyıl özellikleri ile görülmektedir³⁷⁴. Çalışma alanında yer alan ostotek gövdelerinin kısa yüzlerinde görülen “Hades Kapısı” betimlemeleri de M.S. 2. yüzyılda başlayarak M.S. 3. yüzyıl sonlarına kadar yoğun bir üretim ile göze çarpmaktadır. Hades kapılarının dört kapı aynasında da farklı konuların işlenmesi ve kabartmanın yüksekliğini kaybetmesi gibi unsurlar eserler için tarihleme kriterleri oluşmasını sağlamaktadır³⁷⁵. Ostotekler üzerinde görülen bir diğer bezeme unsuru ise rozet motifleri olup ele alınan rozet motiflerinin büyük çoğunluğu M.S. 2. – 3. yüzyıl özellikleri göstermektedir. Tarihleme ile ilgili bilgi veren bir diğer bezeme unsuru da kılıç kalkan betimlemeleri olup M.S. 140’dan önce kalkan betimlemelerinin arkasında kılıç görülürken, M.S. 140 yılı sonrası kılıç betimlemelerinin kalkan betimlemelerinin arkasında yer almadığı görülmektedir³⁷⁶.

Mimari öğelere de tarihsel perspektiften bakıldığında, barındırdıkları stilize bezeme unsurlar ve burmalı sütunlar, eserlerin M.S. 2. yüzyıl sonu, M.S. 3. yüzyıl başına tarihlendirilmelerine olanak sağlamaktadır³⁷⁷. Eserler girlandlar boyutu ile ele alındığında akanthus ve defne yaprağının stilize formu ile karşımıza çıkan eserler, M.S. 2. yüzyıl sonu M.S. 3. yüzyıl başı gibi kesin bir tarihe yöneltirken, diğer girlandlı ostotekler için M.S. 140 yılı alt zaman sınırı olarak kabul edilebilir. Tüm bu bulgular ışığında çalışma alanında görülen en erken eserlerin M.S. 2. yüzyıl ortalarından başlayıp M.S. 4. yüzyıla kadar uzandığını söylemek mümkündür.

³⁷³ Bu durum O. Doğanay’ın ele aldığı kaya mezarlarında da görülmektedir (Doğanay, 2009: 280).

³⁷⁴ Dinç, 2015: 83.

³⁷⁵ Tavukçu, 1993: 24-25.

³⁷⁶ Lochman, 2003: 225.

³⁷⁷ Benson, 1956: 386.

7. SONUÇ

Lykaonia ve Isauria bölgeleri ostotekleri üzerine yapılan bu çalışmada, söz konusu mezar ögelerinin bezeme bulunan cephelerine göre nekropollerdeki konumları tespit edilmeye çalışılmıştır. Örneğin dört tarafı bezemeli olan ostotek gövdelerinin nekropoller içerisinde bağımsız duran eserler olduğunu söylemek mümkündür. Buna karşılık azımsanamayacak sayıda sahip üç cephesi bezemeli ostotek gövdelerinin bir duvarın önünde ya da nekropol alanının dış sınırına yakın bir noktada sergilendiği ile ilgili bir çıkarım yapmak mümkündür.

Ostotekler üzerinde yer alan bezeme ögeleri, figürlüler, kapı betimlemeliler, rozetliler, mimari kompozisyonlular ve girlandlılar olarak ele alınmıştır. Söz konusu eserlerin tümünde girland ögesi bulunmakta olup diğer ögeler ikincil tarihlendirme unsurları olarak değerlendirilmiştir. Figürlü olan ostotekler, erkek figürlü olanlar, kadın figürlü olanlar ve kompozisyon şeklindeki betimlemeye sahip olanlar olarak üç ana başlıkta ele alınmıştır. Erkek figürlü ostotekler kendi içerisinde Palliatu s tipindekiler, Demosthenes tipindekiler ve Süvari betimlemeleri olarak üç alt başlığa ayrılmıştır.

Çalışma kapsamında ele alınan kadın figürleri; Pudicitia tipinde olanlar, Fausta tipinde olanlar ve Herculaneum tipinde olanlar olmak üzere üç ana başlığa ayrılmıştır. Herculaneum tipinde olanlar, literatür kaynaklarında yer aldığı şekliyle Küçük Herculaneum ve Büyük Herculaneum tipinde olanlar olarak iki alt başlıkta incelenmiştir. Tekil ya da çoğul olarak bu figürlerin kullanıldığı örnekler dışında kompozisyon şeklinde betimlemeler barındıran ostotekler de bulunmaktadır. Bu ostotekler, symposion sahneliler ve mitolojik frizli ostotekler olarak iki alt başlık altında ele alınmıştır. Bu grup içerisinde symposion sahneli olanlar sayıca daha fazla iken mitolojik frizli ostotekler grubu yalnızca bir örnekle temsil edilmektedir.

Diğer bir başlık altında incelediğimiz kapı betimlemeleri, hem Lykaonia ve Isauria bölgelerinde hem de Anadolu'nun büyük bir bölümünde görülen nekropol ögeleri üzerinde sıklıkla karşımıza çıkan betimlemelerdir. Kapı betimlemelerini üç ayrı alt tipe ayırarak incelemek, ortaya çıkan kriterler bağlamında kronolojik ayırım yapılmasını kolaylaştırmıştır.

Ostotekler üzerinde görülen bir diğer bezeme unsuru rozet bezemeleridir. Ele alınan eserler içerisinde onaltı adet rozetli ostotek gövdesi görülmektedir. Ostotekler üzerinde görülen rozet betimlemeleri de kronolojik perspektifte analogik biçimde değerlendirilmiştir.

Çalışma alanındaki ostoteklerin büyük bölümü üzerinde görülen mimari kompozisyonlar da çalışmanın alt başlıkları içerisinde incelenmiştir. Mimari kompozisyona sahip ostotekler,

kompozisyonun niteliğine göre farklı alt gruplara ayrılmıştır. I. Tip olarak adlandırdığımız tipte ostotek gövdesinin uzun ve yan yüzleri sütunlarla bezeme alanlarına ayrılmıştır. Sütunların üzerinde antikçağ mimarlığından bildiğimiz, arşitrav ögesi yer almaktadır. Sütunların arasında oluşan bezeme alanlarının içerisinde figürler ya da girlandlar bulunduğu görülmektedir. Kimi örneklerde girlandların ve figürlerin bir arada bulunduğu görülmektedir.

Mimari kompozisyonlu ostotekler başlığı altında II. Tip olarak adlandırdığımız türde ise ostotek gövdesini eşit bezeme alanlarına ayıran sütunların üzerinde kemerli nişlerin bulunduğu görülmektedir. Bu türe bazı literatür kaynaklarında kemerli tip de denilmektedir. II. Tip'i kendi içerisinde, bukephalion ve girland öğeleri barındıran Tip 2a ve kemerlerin alt kısmında arşitrav barındıran Tip 2b olarak iki alt başlığa ayırmak mümkündür.

Mimari kompozisyona sahip bir diğer tip ise sütunlarla bezeme alanları oluşturulmuş olan ancak sütunların üzerinde bir arşitrav, arşitravın üzerinde ise sağ ve sol yanda kemerli alınlıkların ortada ise üçgen alınlığın oluşturduğu Tip III oluşturmaktadır.

Yukarıda bahsedilen gruplar dışında üst yapı öğeleri tahribat ya da farklı bir sebeple görülemeyen bir grup eser de "Diğer Ostotekler" grubu altında ele alınarak incelenmiştir.

Mimari kompozisyon barındıran ostotekler dışında kompozisyon olarak adlandırılmayacak ancak mimari profiller barındıran ostotekler de profil tiplerine göre gruplandırılarak tipolojik olarak değerlendirilmiştir. İncelenen eserler üzerinde ağırlıklı olarak kyma recta ve kyma reversa profilleri görülmektedir. Bu eserler üzerinde yer alan profiller Veli Köse'nin profil tipolojisi aracılığı ile tarihlendirme kriteri olarak kullanılmıştır.

Asıl çalışma konumuzu oluşturan girlandlar barındırdıkları tüm öğeler bağlamında ele alınmıştır. Girlandlarla ilgili olarak literatürde yer alan taşıyıcılar ve sabitleme elemanları heykeltıraşlık ölçeğinde ele alınmış ve stil kritiği bağlamında incelenmiştir. Girlandlar üzerinde taşıyıcı olarak genellikle bukephalion, Victoria/Nike ya da Eros betimlemeleri kullanıldığı tespit edilmiştir. Sonrasında girland yayının genel stil gelişimi ve nekropol öğeleri üzerinde görülmeye başlandığı periyod ele alınarak analogik perspektifte bir inceleme gerçekleştirilmiştir. Girlandlar temelde iki ana başlık altında incelenmiştir. Bunlardan ilki meyveli girlandlar olup, farklı türden meyvelerin bir araya gelmesiyle oluşturulmuş örneklerdir. İkinci girland grubunu ise yapraklı girlandlar oluşturmaktadır. Yapraklı girlandlar, eserler arasında yoğunluklu bir grubu oluşturmaktadır. Bu ana grup, oniki alt başlık altında incelenmiştir. Yapraklı girlandlar başlığı altında incelenen 12 gruptan, 1. grupta yer alan

eserlerde kapalı lotus yaprağına benzeyenler bulunmaktadır. 2. grupta dipleri eğri uçları sivri forma sahip yapraklar kullanılmıştır. Girlandlar dağınık bir görünüm içindedir. 3. grupta yer alan defne girlandlarının yaprakları gerçeğe en yakın formda olanlardır. 4. grupta yer alan girlandlarda yer alan yaprakların uçları sivri, dipleri eğrisel form özellikleri göstermektedir. Ancak dışa doğru dağınık dizilişte değillerdir. 5. grupta incelenen girlandların yapraklarının ortaları oyuk dış konturları çıkıntılı bir biçimde oluşturulmuştur. 6. grupta ele alınan girlandlardaki defne yaprakları 5. gruptakilerin aksine ortaları şişkin bırakılmış örneklerle temsil edilmektedir. 7. grupta ise sivri uçlu yapraklarla oluşturulmuş bir kompozisyon yer almaktadır. Bu gruptaki yapraklarda kanal şeklinde tek ya da iki çizgi bulunur. 8. grupta yaprak formu gerçek formundan bir hayli uzaklaşarak stilize bir görünümde verilmiştir. 9. grupta oluşturulan kompozisyonda yapraklar çizgisel bezemelerle (balık sırtı) ifade edilmiştir. Bu bezeme akanthus yaprağının stilize olmuş hali olabilir. 10. grupta, defne yaprakları gerçek formuna yakın olmakla birlikte, 3. gruptan farklı olarak uçları sivri değil yuvarlak formdadır. 11. grupta kısa bir biçimde betimlenmiş yaprakların uçlarının eğrisel betimlendiği görülmektedir. 12. grupta ise 4. grupta benzer özellikler gösteren yaprak formlarının dizilişleri adeta saç örgüsünü anımsatmaktadır. Tüm bu gruplandırmalar altında detaylı analizleri yapılan yaprak dizilişleri ve girland tipleri sayesinde çalışma alanında görülen girlandların Pamphylia ve Kilikia ile olan etkileşimi ortaya konmuştur. Bu etkileşim ve çıkarımlar sonucunda Lykaonia ve Isauria bölgelerinin yerel girland tipolojisine yönelik bir çıkarımda bulunulmuştur.

Bu sayede bölgenin genel girland tipolojisi oluşturularak bölgede görülen diğer girlandlı arkeolojik öğelerin tarihlenmesi ölçeğinde sonraki araştırmalara bir zemin ve başlangıç noktası oluşturmak amaçlanmıştır.

Çalışma alanındaki girlandlı ostotekler üzerinde yer alan tüm bezeme unsurları kronoloji ve stil gelişimi açısından ayrı ayrı incelenmiştir. Farklı bezeme unsurlarından elde edilen veriler keşitirilerek incelenen eserlerin tarihi ile ilgili çıkarımlarda bulunulmuştur. Bu sayede hata payı en aza indirilmiş bir kronoloji ile tipolojik stil gelişimi ortaya konmuştur.

Bu bilgiler ışığında çalışma alanını oluşturan Lykaonia ve Isauria bölgelerinin gelişimini coğrafi durumu ile ilişkilendirecek olursak, bölgenin barındırdığı etkileşimin nedenlerini daha iyi anlamak mümkün olacaktır.

Çalışma alanımızı oluşturan Lykaonia ve Isauria bölgeleri, Küçük Asya'nın merkezinde yer alması sebebiyle, yoğun bir şekilde doğu – batı ve kuzey – güney etkileşimi altında kalmıştır. Bu etkileşime kısaca değinmek gerekirse, çalışma alanının güneyinde yer alan

Pamphylia Bölgesi, Roma Döneminde ürettiği girlandlı lahit ve ostoteklerle tüm Anadolu'yu olduğu gibi Lykaonia ve Isauria bölgelerini de etkisi altına almıştır. Ancak bu etkileşimin sadece girland şemasının genel hatlarından ibaret olduğu görülmektedir. Pamphylia Bölgesinde, üslup ve işçilik gibi özellikler yönüyle sanat, Lykaonia ve Isauria bölgelerinin çok üzerindedir. Kısaca Lykaonia ve Isauria bölgelerinde girlandlı nekropol öğeleri üretilmiş; fakat bunlar sanat kalitesi olarak Pamphylia'daki kadar üst seviyelere taşınmamıştır. Ayrıca girlandlardan sarkan üzüm salkımı motifi, bölgenin güneydoğusunda yer alan Kilikia Bölgesi ile olan etkileşimi gözler önüne sermektedir.

Bölgenin batısında yer alan Psidia Bölgesi'yle de bölgeler arası bir etkileşimin olduğu söylenebilir. Çalışma alanının batı kesimindeki ostotek örnekleri üzerinde (özellikle kısa yüzlerde), yoğun olarak kılıç, kalkan ya da genel adıyla pusat kabartmaları karşımıza çıkmaktadır.

Bölgelerarası bir diğer etkileşim verisi ise Lykaonia ve Isauria örneklerinde sıkça görülen kapı betimlemesidir. Kapı betimlemesine, bölgenin kuzeybatısında yer alan Phrygia Bölgesi taş eserlerinde sıklıkla rastlanılmaktadır. Phrygia Bölgesi'nden gelen bir başka etki de Dokimeion etkisidir. Bulunduğu bölgenin sanat ekolünün çok üzerinde eserler üreten Dokimeion'a ait sütunlu lahitlerde yer alan cephe bezemesi, Lykaonia ve Isauria ostoteklerinin uzun yüzlerinde yerleşmiş biçimiyle karşımıza çıkmaktadır. Buna ek olarak yine Dokimeion'un ürettiği Torre Nova tipi de Lykaonia ve Isauria bölgeleri ostoteklerinde görülmektedir.

Tüm bu etkileşim unsurları göz önünde bulundurularak incelenen eserler, çevredeki bölgelerle etkileşim halinde gelişmiş olsalar da yerel ölçekteki sanat sınırlarını aşamamışlardır. Bu durum, sanat unsurlarının yerel kalmasına sebep olmuş ve literatürde sıkça karşımıza çıkan "Taşra Üslubu" ya da "Lykaonia ve Isauria Yerel Üslubunu" oluşturmuştur.

Bu yerel üslubun barındırdığı özellikler ölçeğinde bakıldığında, girlandlı ostoteklerin birçoğunda yaprak, meyve ve bitki biçimlerinin anlaşılmasının güçleştiği ve Pamphylia etkisinde gelişen girlandların yerel usta ve atölyelerin üretiminde dejenere olduğu görülmektedir. Figürlerin işleniş noktasında yapılan incelemelerde de yoğun şekilde yozlaşmanın olduğu tespit edilmiştir. Çalışma alanının batısında bulunan Psidia etkili pusat betimlemelerinde dejenereasyonun az görülmesinin sebebi bu bezemenin yalın unsurlardan oluşması ve işlenişinin kolaylığı olabilir.

Çalışma alanında görülen yazıtlı ostotekler, etnik kimlik tanımlamaya yönelik ifadeler barındırmayan, daha çok veda amaçlı ifadelerin kullanıldığını eserlerdir. İncelenen eserlerin büyük çoğunluğu yerel kireçtaşından üretilmiştir. Eserlerde yerel kireçtaşı kullanımı, bozulmanın hızını ve seviyesini arttırmış, yerel işçilikle de birleşerek kimi eserlerde tanımlamayı güçleştirmiştir.

Ancak Lykaonia ve Isauria Bölgelerinin diğer bölgelerle gösterdiği analogik benzerlikler göz önünde bulundurularak yapılan metodolojik incelemeler, eserlerin üretim yılı, stilistik ve ikonografik özellikleri ile ilgili bilgiler üretmemizi sağlamaktadır. Bu sayede eserlerin üretim periyodunun M.S. 2. yüzyıldan M.S. 3. yüzyıl sonuna kadar uzandığını söylemek mümkündür.

Tez kapsamında incelenen eserlerin stilistik, ikonografik, tipolojik, kronolojik incelemeleri, bölgenin Roma Dönemi yerleşiminin yoğun olduğunu göstermektedir. Yerleşim ve nüfustaki bu artışın yanı sıra bölgelerarası etkileşimle, Küçük Asya'da Roma varlığına bağlı sanat eseri ihracatı da ticaretin yoğun bir şekilde tesis edildiği ortaya çıkmaktadır. Bu durum Romanizasyon hareketinin de somut delilleri arasında sayılabilir.

Tüm bu bilgiler ışığında, M.S. 2. yüzyıldan M.S. 3. yüzyıla kadar ostoteklerin en az diğer nekropol öğeleri kadar yaygın kullanıldığını, M.S. 3. yüzyıldan sonra ise Anadolu'da değişen inanç sistemi ile birlikte sayılarının azaldığını söylemek mümkündür.

KAYNAKÇA

Antik Kaynaklar

- Ammianus** Ammianus, Marcellinus (1939), *III Books XXVII-XXXI, Excerpta Valescona*, (Çev. J.C. Rolfe), Londra: Harvard University Press.
- Diodoros** Diodoros, *Bibliotheka Historika*
- Herodotos** Herodotos, *Historia (Herodot Tarihi)*, çev. P. Kuturman, Hürriyet Yayınları, İstanbul, 1973.
- Hierocles,** Synecedernos.
- Ksenophon** Ksenophon, *Anabasis (On binlerin Dönüşü)*, çev. Turhan Gökçöl, İstanbul, 1998.
- Livius** Livius T. *Ab Urbe Condita*, LXVIII.
- Livius** Livius T. *Ab Urbe Condita*, XXXVIII.
- Plinius** G. Plinius Secundus, *Naturalis Historiae*, çev. H. R. Rackham W.H.S. Jones, D.E. Eichholz, *Pliny Natural History, with an English Translation, (The Loeb Classical Library)*, Mass.- London 1938-1971.
- Stephanos Byz.** Stephan von Byzanz, *Ethnika*, Ed.: A. Meineke. Berlin: Reimer, 1849 repr. Graz: Akademische Druck- und Verlagsanstalt, 1958.
- Strabon** Strabon, *Geographika*, (Antik Anadolu Coğrafyası, Kitap XII, XIII, XIV) çev. A. Pekman, Arkeoloji ve Sanat Yayınları, İstanbul, 1987.
- Zosimus** *Historia nova*; edit: Ludovicus Mendelssohn, Leipzig, 1887.

Modern Kaynaklar

- Akçay 2017** Akçay, Tuna (2017). *Yunan ve Roma'da Ölü Kültü*. Ankara: Bilgin Kültür Sanat Yayınları.
- Akurgal 1949** Akurgal, Ekrem (1949), *Späthethitische Bildkunst*, Ankara: Ankara Üniversitesi Dil Tarih Coğrafya Fakültesi Yayınları.
- Alföldi-Rosenbaum 1980** Eizabeth, Alföldi-Rosenbaum (1980), *The Necropolis of Adrassus (Balabolu) in Rough Cilicia (Isauria)*, Wien: Osterreichische Akademie der Wissenschaften.
- Anadolu 1984** Anadolu, Mükerrrem (1984), “Batı Anadolu’da Bulunan Hellenistik Çağ ve Roma İmparatorluk Çağı Girland Askılı Sunakları”, *Sanat Tarihi Dergisi* Cilt:3, Sayı:3, 1-17.
- Arık-Öztürk 2011** Arık, Fetullah ve Öztürk, Alican (2011). “Konya’nın Yeraltı Kaynakları Ve Potansiyeli”. *I. Konya Kent Sempozyumu Bildiriler Kitabı*. 26-27 Kasım 2011. Konya: E-Kitap, 161 – 174.
- Arslan 2009** Arslan, Melih (2009), “Mut-Dağpazarı Aspendos Stater Definesi”, *Bellekten LXXIII*, 337-394.
- Asgari 1965** Asgari, Nuşin (1965). *Hellenistik ve Roma Çağlarında Anadolu Ostohekleri*, Doktora Tezi, İstanbul Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Arkeoloji Anabilim Dalı, İstanbul.
- Atlan 1970** Atlan Sabahat (1979). *Roma Tarihinin Ana Hatları I-II*. İstanbul: İ.Ü. Edebiyat Fakültesi Yayınları.
- Aydaş 2000** Aydaş, Murat (2000). *Vezinli Yunanca Yazıtlar*, Doktora Tezi, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Batı Dilleri ve Edebiyatı Ana Bilim Dalı, Ankara.

- Babelon 1907** Babelon, E. (1907), *Traite des monnaies greques et romaines*.Paris.
- Bahar 1991** Bahar, Hasan (1991). *Isauria Bölgesi Tarihi*, Doktora Tezi, Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Eski Çağ Tarihi Ana Bilim Dalı, Konya.
- Bahar 2001** Bahar, Hasan (2001). “İlk Çağda Çumra”, *I.Uluslararası Çatalhöyük'ten Günümüze Çumra Kongresi Bildiriler Kitabı*. 15-16 Eylül 2000. Konya, 15-30.
- Bahar 2008** Bahar, Hasan (2008). “Konya-Karaman Yüzey Araştırmaları 2006”, 25. *Araştırma Sonuçları Toplantısı, Çanakkale: Dösım Basımevi*, 235-254.
- Baldıran 2005** Baldıran, Asuman (2005). “Taşkent-Avşar Ostotekleri”. *Hacettepe Üniversitesi Edebiyat Dergisi*, 22-2, 67-86.
- Baldıran 2008a** Baldıran, Asuman (2008). “2005 Yılı Taşkent (Konya) Yüzey Araştırması”, 25. *Araştırma Sonuçları Toplantısı 1, Çanakkale: Dösım Basımevi*, 27-42.
- Baldıran 2008b** Baldıran, Asuman (2008), “A Study About Cults of Lykaonia Region”, *ANODOS Studies of The Ancient World 6-7-2006-2007*, Trnava: *Trnava University Press*, 35-46.
- Baldıran – Gider 2008**
Baldıran, Asuman – Gider, Zeliha (2008), “Mimari Bloklar Işığında Isauria Bölgesinin Mimari Uygulamaları”, *Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi* 20, 109-134.
- Baldıran 2009** Baldıran, Asuman (2009). “Taşkent İlçesi ve Civarı 2007 Yılı Yüzey Araştırması Raporu”, 26. *Araştırma Sonuçları Toplantısı 1*, Ankara: *Dösım Basımevi*, 313-332.

Baldıran 2010 Baldıran, Asuman (2010). “Taşkent-Seydişehir 2008 Yılı Yüzey Araştırması”, *27. Araştırma Sonuçları Toplantısı 1*, Denizli: Dösım Basımevi, 121-134.

Baldıran ve Korkmaz 2010

Baldıran, Asuman ve Korkmaz Zafer (2008), “Selçuk Üniversitesi Arkeoloji Bölümü Tarafından Çatalhöyük ve Civarında Yapılan Araştırmalar”, *Medeniyetlerin Beşiği Tarımın Öncüsü Çumra Sempozyumu 2008*, Konya: *Merhaba Ofset*, 427-435.

Baldıran 2011 Baldıran, Asuman (2011), “An Ostrotech with Hunting Scene in Çumra-Sırçalı Höyük”, *ANODOS Studies of The Ancient World 10-2010*, Trnava: *Trnava University Press*, 9-16.

Baldıran 2012a Baldıran, Asuman ve Büyüközer, Aytekin, vd. (2012), “Taşkent Seydişehir 2010 Yılı Yüzey Araştırması”, *29. Araştırma Sonuçları Toplantısı 1*, Malatya: *Dösım Basımevi*, 69-90.

Baldıran 2012b Baldıran, Asuman (2012), “Yeni Araştırmaları Işığında Lykaonia Bölgesi Kültürleri”, (Editör: Bilal Söğüt) *Stratonikea'dan Lagina'ya Ahmet Adil Tırpan Armağanı*. İstanbul: Ege Yayınları, 73-81.

Baldıran 2013 Baldıran, Asuman ve Büyüközer, Aytekin vd. (2013), “Taşkent-Seydişehir 2011 Yılı Yüzey Araştırması”, *30. Araştırma Sonuçları Toplantısı 2*, Çorum: *Dösım Basımevi*, 85-96.

Baldıran 2015a Baldıran, Asuman (2015). “Seydişehir 2013 Yılı Yüzey Araştırması”, *32. Araştırma Sonuçları Toplantısı 1*, Gaziantep: *Dösım Basımevi*, 385-398.

Baldıran 2015b Baldıran, Asuman (2015), “The Cult Of Zeus in Lykaonia”, *15 Th SOMA*, Catania: *BAR International Series 2695 (1)*, 417- 420.

- Baldıran 2015c** Baldıran, Asuman (2015), “Some Archaeological Material from Seydişehir”, *15 Th SOMA*, Catania: *BAR International Series 2695 (1)*, 361- 377.
- Baldıran 2016a** Baldıran, Asuman (2016), “Amblada Antik Kenti ve Civar Köylerdeki Helenistik Roma Dönemi Arkeolojik Materyaller”, (Editör: Sedat Şimşek), *Amblada'nın (Yeniceköy) Deşifresi*, Konya: Selçuk Üniversitesi Matbaası, 104-149.
- Baldıran 2016b** Baldıran, Asuman (2016), “An Ostothek With Mitological Scene From Avşar”, *18Th Symposium on Mediterranean Archaeology 24-26 April 2014*, Wrocław: *Archaeopress*, 41-46.
- Baldıran 2016c** Baldıran, Asuman (2016), “Yalıhuyuk: A Settlement on the coast of Sugla Lake”, *ANODOS Studies of The Ancient World 12-2012*, Trnava: *Trnava University Press*, 27-42.
- Ballance 1917** Ballance M. H. (1917), “The Site of Derbe: A New Inscription”, *Anatolian Studies*, vol. 7, 147-151.
- Baytak 2008** Baytak, İsmail (2008), *Lykaonia Bölgesi Kaya Mezarları*, Yüksek Lisans Tezi, Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Eski Çağ Tarihi Ana Bilim Dalı, Konya.
- Baughan 2013** Baughan, P., Elizabeth (2013) *Couched In Death*, London: University Of Wisconsin Press.
- Bean-Mitford 1970** Bean, G. E. and T. B. Mitford (1970), *Journeys In Rough Cilicia 1964-1968*, Vienna: Hermann Bohlaus Nachf.
- Belke-Restle 1984** K. Belke and M. Restle (1984), *Galatien und Lykaonien*, TIB 4, Wien: Verlag de Österreichischen Akademie der Wissenschaften.

- Benson 1956** Benson, J. L. (1956), *Spirally Fluted Columns in Cyprus*, *AJA Vol. 60, No: 4*, 385-387.
- Bieber 1959** Bieber, Margarete (1959), “Roman Men in Greek Himation (Romani Palliati) a Contribution to the History Of Copying”, *Proceedings of the American Philosophical Society Vol 103, No. 3*, 374-417.
- Bieber 1977** Bieber, Margarete (1977), *Ancient copies: contributions to the history of Greek and Roman Art*, New York: New York University Press.
- Bieber 1981** Bieber, Margarete (1981), *The Sculpture of the Hellenistic Age*, New York: Columbia University Press.
- Bielefeld 1997** Bielefeld, Doris (1997), “Die Stadrömischen Erotensarkophage”, *ASR 5.2.2*, Berlin.
- Boardman 1994** Boardman, John (1994), *The Diffusion of Classical Art in Antiquity*, London: Thames & Hudson.
- Boardman 1995** John Boardman (1995) *Greek sculpture: the Late Classical Period*, London: Thames & Hudson.
- Bordaz 1968** Bordaz, Jacques, (1968), “The Suberde Excavation”, *TAD 17, Cilt 2*, Ankara: *Türk Tarih Kurumu Basımevi*, 43-71.
- Bordaz 1969** Bordaz Jacques 1(1969), “A Preliminary Report of the 1969 Excavations at Erbaba, a Neolithic Site near Beyşehir”, Turkey, *TAD 18, Cilt 2*, Ankara: *Türk Tarih Kurumu Basımevi*, 59–64.
- Boysal 1984** Boysal, Yusuf (1984), *Konya Bölgesinde Bulunan Önemli Lahitler*, Konya.

- Bruns-Özgan 1987** Christine, Bruns-Özgan (1987), “Lykische Grabreliefs des 5. und 4. Jahrhundert v. Chr.”, *Istanbuler Mitteilungen Beiheft 33*, Tubingen: Wasmuth.
- Buckler 1924** Buckler W. H. –Calder W. M. – Cox C. W. M. (1924), “Asia Minor 1924, Monuments from Iconium, Lycaonia and Isauria”, *JRS 14*, London: *Cambridge University Press*, 24-84.
- Bulut 2004** Bulut, Süleyman (2004), “Erken Dönem Lykia Sikkelerinde Triskeles Motifi”, *ADALYA VII*, 15-68.
- Canlı 2015** Canlı, Handegül (2015), *Hellenistik ve Roma Dönemlerinde Mezar Stellerinde Semboller*, Yüksek Lisans Tezi, Mersin Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Arkeoloji Anabilim Dalı, Mersin.
- Carpenter 2002** Carpenter, H. Thomas (2002), *Antik Yunan’da Sanat ve Mitoloji*, İstanbul: Homer Yayınları.
- Cohen 1969** H.R. Cohen - O. Erol (1969), “Aspects of Paleogeography of Central Anatolia”, *The Geographical Journal*, vol.135-3, London: *Cambridge University Press*, 388-398.
- Conze 1891** Conze, Alexander (1891), *Köglliche Museen zu Berlin. Beschreibung der antiken Sculpturen mit Ausschluss der pergamenischen Fundstücke*, Berlin.
- Corbier 2007** Corbier, Mireille (2007), *Painting and Familial and Geneological Memory (Pliny Natural History 35, 1-14)*, *Bulletin of the Institute of Classical Studies*, Supplement N1. 100, *Vita Vigilia Est: Essays in Honour of Barbara Levick*, 69-83.

- Cormack 1997** Cormack, S. (1997), “Funerary Monuments and Mortuary Practice in Roman Asia Minor”, (Ed. S.E. Alcock), *In Early Roman Empire in the East*, Oxford: *Oxbow Books*, 137- 156.
- Cremer 1991** Cremer, M. (1991), “Hellenistisch-romische Grabstelen im nordwestlichen Kleinasien 1. Mysien”, *Asia Minor Studien Band 4*, Bonn: *Habelt- Verlag*, 67-118.
- Cremer 1992** Cremer, M. (1992), “Hellenistisch-römische Grabstelen im nordwestlichen Kleinasien. 2. Bithynien”, *Asia Minor Studien 4, 2*, Bonn: *Habelt- Verlag*, 14-95.
- Çalık 1997** Çalık, Ayşe (1997). *Roman Imperial Sculpture from Cilicia*, PHD Thesis, King’s College, London.
- Çevik vd. 2005** Çevik, Nevzat- Varkıvaç, Burhan ve Akyürek, Engin (2006), *Trebenna, Tarihi, Arkeolojisi ve Doğası / Trebenna. Its History, Archaeology and Natural Environment, ADALYA Supplement 1*, Antalya: AKMED Yayınları.
- Çörtük 2012** Çörtük, Ufuk (2012), *Kaunos Liman Agorası Anıtları*, Doktora Tezi, Ege Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Klasik Arkeoloji Ana Bilim Dalı, İzmir.
- Darrouzes 1981** Darrouzes, J. (1981), *Notitiae episcopatum ecclesiae Constantiopolitanae, Geograpihe ecclesiastique de L’empire byzantin*, Paris: Peeters Publishers.
- Demirel 2018** Demirel, Berk, Onur (2018), *Anadolu’da Bulunmuş olan Hellenistik ve Roma Dönemi Tondo Büstleri ve Portreleri*, Yüksek Lisans Tezi, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.

Devreker-Thoen-Vermeulen 2003

Devreker, John - Thoen, Hugo and Vermeulen, Frank (2003), *Excavations in Pessinius: the so called Acropolis. From Hellenistic an Roman cemenetry to Byzantine castle* (Archaeological reports Ghent University), Ghent: Ghent University Press.

Diler 1996

Diler, Neşe (1996), *Anadolu Girlandlı Sunakları*, Doktora Tezi, Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Arkeoloji ve Sanat Tarihi Anabilim Dalı, Erzurum.

Dinç 2015

Dinç, Münteha (2015), Manisa Müzesi'ndeki Hellenistik - Roma Dönemi Heykelleri, (Ed. Serra Durugönül), *Manisa Müzesi Heykeltıraşlık Eserleri*, İstanbul: Ege Yayınları, 27-99.

Dodge 1991

Dodge, H. (1991), "Ancient Marble Studies. Recent Research", *Journal of Roman Archaeology* 4, 28-50.

Doğanay vd. 2005

Doğanay, Osman – Karauğuz, Güngör ve Kunt, Halil, İbrahim (2005), *İsauria Bölgesinde Bir Kale Kent: Pharax (Fariske)*, Konya: Kervan Kitabevi.

Doğanay 2009

Doğanay, Osman (2009), *İsauria Bölgesi Kaya Mezarları ve Ölü Gömme Gelenekleri*, Konya: Çizgi Kitabevi.

Doğanay 2010

Doğanay, O. (2010), "İsauria Heykeltıraşlık Sanatında Herakles'in Keryneia Geyiğini Yakalaması Sahnesi", *Pamukkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, Sayı 6: 51-60.

Doğanay 2012

Doğanay, Osman (2012), "Zengibar Kalesi (Bozkır/Konya) 2010 Yılı Yüzey Araştırması", 29. *Araştırma Sonuçları Toplantısı* 3, Malatya: Dösım Basımevi, 403-422.

- Doğanay 2013** Doğanay, Osman (2013), “Zengibar Kalesi (Bozkır/Konya) 2011 Yılı Yüzey Araştırması”, 30. *Araştırma Sonuçları Toplantısı 2*, Çorum: *Dösım Basımevi*, 97-104.
- Doğanay vd. 2015** Doğanay, Osman – Sunay, Serkan ve Köker, Emine (2015), “Zengibar Kalesi (Bozkır/Konya) 2013 Yılı Yüzey Araştırmaları”, 32. *Araştırma Sonuçları Toplantısı 1*, Gaziantep: *Dösım Basımevi*, 431-436.
- Doğanay vd. 2016** Doğanay, Osman – Köker, Emine- Yılmazer, Aynur ve Altun, Savaş (2016), “Zengibar Kalesi (Isaura) 2014 Yılı Yüzey Araştırmaları”, 33. *Araştırma Sonuçları Toplantısı 2*, Erzurum: *Dösım Basımevi*, 207-216.
- Doğanay 2016** Doğanay, Osman (2016), “Zengibar Kalesi (İsaura) 2010-2015 Yılları Yüzey Araştırmaları: İlk Sonuçlar ve Düşünceler”, *İdil 5. 21*, 390-403.
- Doğanay vd. 2017** Doğanay, Osman – Altun, Savaş ve Altun, Özge (2017), “Zengibar Kalesi (Bozkır/Konya) 2015 Yılı Yüzey Araştırmaları”, 34. *Araştırma Sonuçları Toplantısı 2*, Edirne: *Dösım Basımevi*, 443-466.
- Doğanay vd. 2018** Doğanay, Osman – Kurt, Mehmet – Aydaş, Murat ve Eraslan, Hakan (2018), “Zengibar Kalesi (Bozkır/Konya) 2016 Yılı Yüzey Araştırmaları”, 35. *Araştırma Sonuçları Toplantısı 2*, Bursa: *Dösım Basımevi*, 319-330.
- Durugönül 2016** Durugönül, Serra (2016). *Tarsus Müzesi Taş Eserleri. Heykeltıraşlık ve Mimari Plastik Eserler*, İstanbul: Tarsus Tic.ve Sanayi Odası Tarsus Tic. Borsası Yayını.
- EAA VII 1966** EAA VII (1966). *Enciclopedia dell'arte antica classica e orientale*. Roma: Istituto della Enciclopedia Italiana, 12.
- Elderkin 1939** Elderkin, G. W. (1939), The Sarcophagus of Sidamara. *Hesperia. (Apr. - Jun.)*, 101-115.

Er - Scarborough 1991

Scarborough, Er, Yasemin (1991), *The Funerary Monuments of Cilicia Tracheia*, PHD Thesis, Cornell University, New York.

Er - Scarborough 1998

Scarborough, Er, Yasemin (1998), “Dağlık Kilikya – Lamotis Mezarları”, *Olba 1*, 77-85.

Er - Scarborough 2004

Er, Yasemin (2004), *Klasik Arkeoloji Sözlüğü* (1. Baskı). Ankara: Phoenix Yayınevi.

Er - Scarborough 2010

Er, Yasemin (2010), “İsauria’da Yelbeyi Kaya Mezarı ve Süvari Kabartması”, *Pamukkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, Sayı 7, 125-133.

Er- Scarborough 2017

Er-Scarborough, Yasemin (2017), *The Funerary Monuments of Rough Cilicia and Isauria*, Oxford: BAR Publishing.

Erder 1967

Erder, Cevat (1967), *Hellenistik Devir Anadolu Mimarisinde Kyma Rekta - Kyma Reversa* (1.Baskı). Ankara: ODTÜ Mimarlık Fakültesi Yayını (Yayın No:8).

Erdoğan 2007

Erdoğan, Serap (2007), *Gordion Tümülüsleri Işığında Frigler’de Oda Mezarlara Ölü Gömme Gelenekleri*, Yüksek Lisans Tezi, Selçuk Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Arkeoloji Ana Bilim Dalı, Konya.

Erim 1986

Erim, K.T. (1986), *Aphrodisias, City Of Venus Aphrodite*, London: Facts on File Publications.

- Ermişler 1996** Ermişler, Osman ve Sertok, Kemal (1996), “1994 Yılında Astra ve Çevresinde Yapılan Arkeolojik Arayışlar”, VI. *Müze Kurtarma Kazıları Sempozyumu 1995 Didim*, Ankara: Milli Kütüphane Basımevi, 315-334.
- Erzen 1940** Erzen, Afif (1940), *Kilikien bis zum Ende der Perserherrschaft*, Leipzig: Spezialbetrieb für Dissertations von Robert Noske in Borna-Leipzig.
- Eule 2001** Eule, C. (2001), *Hellenistische Bürgerinnen aus Kleinasien, Weibliche Gewandstatuen in ihrem antiken Kontext*, İstanbul: TASK.
- Fant 1985** Fant, J.C. (1985), “Four Unfinished Sarcophagus Lids in the Quarries at Docimium and the imperial quarry system in Phrygia”, *AJA* 89, 655-661.
- Fedak 1997** Fedak, J. (1997), “Excavations at Tac-Gorsium in Hungary”, 1995-1996, *EMC/CV 41-16*, 107-26.
- Fehr 1971** Fehr, B. (1971), *Orientalische und Griechische Gelage*, Bonn: Bouvier.
- Fıratlı 1965** Fıratlı, Nezih (1965), “İstanbul’un Yunan ve Roma Mezar Stelleri”, *Bellekten XXIX*, 263-328
- Fink 1964** Fink, Joseph (1964), “Ein Kopf für viele”, *RM* 71, 152-157.
- Frankfort 1970** Frankfort, Henri (1979), *The art and architecture of ancient Orient*, London: Penguin books.
- French 1965** French, David (1965) “Prehistoric Sites in the Göksu Valley”, *Anatolian Studies* 15, 177–201.
- French 1988** French, David (1988), *Roman Roads and Mile stones of Asia Minor, fasc.2, part 2*, Oxford: Oxford University Press.
- Fuchs 2001** Fuchs, M. (2001), “Medusa et la Mort”, *AIPMA*, 79-84.

- Gabelmann 1977** Gabelmann, Hanns (1977), Zur Tektonik der oberitalischen Sarkophage, Altäre und Stelen, *Bonner Jahrbücher* 177, 199–244.
- Gerhard 1836** Gerhard, Eduard (1836), Antike Bildwerke zum ersten Male Bekannt gemacht, München.
- Güleç 1999** E. Güleç - F.C. Howell ve T. White (1999) Dursunlu – A New Lower Pleistocene Faunaland Artifact-bearing Locality in Southern Anatolia, (Ed. H. Ullrich), *Hominid Evolution: Lifestyles and Survival Strategies*, Berlin: Edition Archea, 349-364.
- Hakman 2012** Hakman, Meral (2012), *Kapadokya’da Zeus Kültü*, Doktora Tezi, Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.
- Hall 1968** Hall A.S. (1968), “Notes and inscriptions from eastern Pisidia”, *Anat.St. XVIII*, 57-92.
- Hall 1971** Hall A.S. (1971), “The Gorgomeis”, *Anat.St. XXI*, 125-166.
- Hall 1972** Hall, A.S. (1972), *New Light of the Capture of Isaura Vetus by Servilius Vatia*, *Akten VI. Inter.Kongr.Ger.Lat.Epigr.*, München.
- Harrison 1990** Harrison, R.M. (1990), “Emirdağ (Afyon)’da Amorium Birinci Kazı Raporu”, *XI. Kazı Sonuçları Toplantısı, Cilt -II*, Ankara Üniversitesi Basımevi, 247-259.
- Haspels 1971** Haspels, E (1971), *The Highlands of Phrygia: Sites and Monuments I-II*, Princeton: Oxford University Press.
- Head 1911** Head, B.V. (1911), *Historia Numorum a Manuel of Grek Numismatics*, Oxford: Oxford University Press.

Hild – Hellenkemper 1990

Hild, F. and Hellenkemper, H.(1990), *Kilikien und Isaurien, TIB 5*, Wien: Verlag der Österreichischen Akademie der Wissenschaften.

Hill 1964

Hill, G.F. (1964), *A Catalogue of the Greek Coins in the British Museum*, Bologna: Printed By Order Of The Trustees.

Honigmann 1925

Honigmann, E. (1925), “Studien zur Notitia Antiochena”, *Byz 25*, 60-88.

Honroth 1971

Honroth, Margret (1971), *Stadtrömische Girlanden. Ein Versuch zur Entwicklungsgeschichte römischer Ornamentik*, Wien: Sonderschriften Österreichisches Archäologisches Institut.

Horsley 2007

Horsley, G.H.R. (2007), *The Greek and Latin Inscriptions in the Burdur Archaeological Museum*, London: BAR.

Houwink Ten Cate 1961

Houwink Ten Cate P.H.J. (1961), *The Luwian population groups of Lycia and Cilicia Aspera during the Hellenistic Period*, Leiden: E. J. Brill.

Hürmüzlü 2007

Hürmüzlü, Bilge (2007), “Psidia’da “ Gümü Geleneklerinin” Işığında Kùltürler Arası İlişkiler”, *SDÜ Fen Edebiyat Fakùltesi Sosyal Bilimler Dergisi 15*,1-22.

Işık 1975

Işık, Fahri (1975). *Anadolu Girlandlı Lahitleri*, Doçentlik Tezi, Atatürk Üniversitesi Edebiyat Fakùltesi, Erzurum.

Işık 1980

Işık, Fahri (1980), “Die Koroplastik von Theangela in Karien und ihre Beziehungen zu Ostionien, Tùbingen: Wasmuth Verlag.

Işık 2007

Işık, Fahri (2007), *Girlanden-Sarkophage Aus Aphrodisias (Band:5)*, Mainz Am Rhein: Verlag Philipp von Zabern.

- Johansen 1951** Johansen, K., Friis (1951), *The Attic Grave Reliefs of the Classical Period*, Frederiksberg: Ejnar Munksgaard.
- Jones 1971** Jones A.H.M. (1971), *The Cities of Eastern Roman Provinces*, Oxford: Oxford University Press.
- Jüthner vd. 1903** J. Jüthner, *Vorlautiger Bericht über eine archäologische Expedition nach Kleinasien*, Unternommen im Auftrage der Gessellschaft zur Förderung Deutscher Wissenschaft, Kunst und Literater in in Böhmen, Prag, 1903.
- Kabağaç ve Alova 1995**
Kabağaç, Sina ve Alova, Erdal (1995). *Latince – Türkçe Sözlük*, İstanbul: Sosyal Yayınları.
- Kaplan 2013** Kaplan, Deniz (2013), *Kilikia Bölgesi Roma İmparatorluk Dönemi Mimari Süslemeleri*, Doktora Tezi, Mersin Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Klasik Arkeoloji Ana Bilim Dalı, Mersin.
- Karagöz 1984** Karagöz, Şehrazat (1984). *Anadolu'dan Mezar Stelleri*, İstanbul: Arkeoloji ve Sanat Yayınları.
- Karagöz 2002** Karagöz, Şehrazat (2002), “Küçük Asya’ya Özgü Bir Tanrıça: Hekate”, *Anadolu Araştırmaları XVI*, 303-320.
- Karakoç 2012** Karakoç, Müşerref (2012). *M.Ö. II. Bin’de Doğu Anadolu’da Ölü Gömme Adetleri*. Yüksek Lisans Tezi, Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Arkeoloji Anabilim Dalı, İzmir.
- Karamut 1986** İ. Karamut (1986), “Yağlıbayat Heykeltraşlık Eserleri”, *Eski Eserler ve Müzeler Genel Müdürlüğü Bülteni*.
- Karauğuz 2002** Karauğuz, Güngöz (2002), *Boğazköy ve Ugarit Çivi Yazılı Belgelerine Göre Hitit Devletinin Siyasi Antlaşma Metinleri*, Konya: Çizgi Kitabevi.

Karauğuz 2004 Karauğuz, GÜNGÖR (2004), *Lykaonia Bölgesi Kaya Mezarları*, Konya: Çizgi Kitabevi.

Karauğuz 2005 Karauğuz, GÜNGÖR (2005), *Arkeolojik ve Filolojik Belgeler Işığında M.Ö. II.Binde Orta Anadolunun Güney Kesimi*, Konya: Çizgi Kitabevi.

Keleş 2008 Keleş, Vedat (2008), “Ordu İli Dikenlice Köyü Kaya Mezarları”, *Arkeoloji ve Sanat*, Sayı: 129, 77-93.

Keleş-Çelikbaş 2013

Keleş, Vedat ve Çelikbaş, Ersin (2013), “Paphlagonia Hadrianoupolis’inde Bulunmuş Kapı Temalı Mezar Steli”, *Turkish Studies, Volume 8/6*, 365-376.

Kılınç 2012 Kılınç, Olcay (2012), *Adana Arkeoloji Müzesi’ndeki Roma Dönemi Heykelleri Kataloğu*, Yüksek Lisans Tezi, Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Arkeoloji Anabilim Dalı, İzmir.

Kleiner 1992 Kleiner, Diana Elizabeth Edelman (1992), *Roman Sculpture*, Connecticut: Yale University Press.

Koch 2001 Koch, Guntram (2001). *Roma İmparatorluk Dönemi Lahitleri*, İstanbul: Arkeoloji ve Sanat Yayınları.

Koch-Scihterman 1982

Koch, Guntram and Sichterterman Hellmut (1982), *Handbuch der Archäologie, Römische Sarkophage*, Munich: C.H.Beck.

Koçyiğit 2014 Koçyiğit, Oğuz (2014), “Beyşehir Gölü Kıyılarında Tespit Edilen Roma Dönemi Mezar Stelleri”, *Arkeoloji ve Sanat Dergisi 147*, 79-92.

Korkut 2006 Korkut Taner (2006), *Girlanden-Ostotheken Aus Kalkstein In Pamphylien Und Kilikien*, Mainz am Rhein: Verlag Philipp von Zabern.

- Kortanoğlu 2007** Kortanoğlu, Eser (2007), “Dağlık Phrygia’da Aslan Kabartmalı Roma İmparatorluk Dönemi Kaya Mezarları”, (Ed. Metin Alpaslan vd.), *Belkis Dinçol ve Ali Dinçol’a Armağan*, İstanbul: Ege Yayınları, 417-432.
- Köse 2005** Köse Veli (2005), *Nekropolen und Grabdenkmäler von Sagalassos in Pisidien in hellenistischer und römischer Zeit, SEMA VII*, Turnhout: Brepols Publisher.
- Küçükefe 2011** Küçükefe, Ertan (2011). *Troas Bölgesi Ölü Gömme Gelenekleri*. Doktora Tezi, Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Arkeoloji Anabilim Dalı, Erzurum.
- Laborde 1838** Laborde, L. (1838), *Voyage de L’Asie Mineure*, Paris.
- Lafli-Christof 2012** Lafli, E. ve Christof, E. (2012), *Hadrianoupolis I: Inschriften aus Paphlagonia*, Oxford: Oxford University Press.
- Leroi-Gourhan 1975** Leroi -Gourhan, Andre (1975), “The Flowers found with Shanidar IV, a Neanderthal burial in Iraq”, *Science 190 (4214)*, 562-564.
- Lewin 1998** Lewin, Roger (1998), *The Origin of Modern Humans*, New York: Scientific American Library.
- LIMC IV I** Lexicon Iconographicum Mythologiae Classicae, Artemis Verlag Zürich-München, Dusseldorf 1981-1997.
- LIMC VI I** Lexicon Iconographicum Mythologiae Classicae, Artemis Verlag Zürich-München, Dusseldorf 1981-1997.
- Lochman 2003** Lochman, Thomas (2003), *Grab und Votivreliefs asu Phrygien*, Basel: Art Print.

- Magie 1950** Magie David (1950), *Roman Rule in Asia Minor: To the End of the Third Century After Christ, I-II*, New Jersey: Princeton University Press.
- Mansel 1978** Mansel, A. M. (1978), *1947-1966 Yılları Kazıları ve Araştırmalarının Sonuçları*, Ankara: TTK Yayınları.
- Mansel 1999** Mansel, Arif, Müfit (1999). *Ege ve Yunan Tarihi*, Ankara: Türk Tarih Kurumu Yayınları.
- Markholm – Zahle 1972**
Markholm, O. – Zahle, J. (1972), “The Coinage of Kuprili, Numismatic And Archaeological Study”, *ActaArch* 43, 57-113.
- Mavriyannaki 1972** Mavriyannaki, Caterina (1972), *Recherches sur les larnakes minoennes de la Crète occidentale*, Atina: Edizioni dell'Ateneo.
- McLean 2002** McLean B.H. (2002), *Greek and Latin Inscriptions In The Konya Archaeological Museum*, Ankara: BAR Publishing.
- Mellaart 1959** Mellaart, James (1959) “Archaeological Survey of the Konya Plain”, *Anatolian Studies*, 9, 31-33.
- Mellaart 1964** Mellaart James (1964), “Excavations at Catal Hüyük 1963, Third Preliminary Report”, *Anatolian Studies* 14, 39-119.
- Mellaart 1967** Mellaart, James (1967), *Çatalhöyük, A Neolithic Town in Anatolia*, New York: Thames and Hudson.
- Mellaart 1974** James, Mellaart (1974), “Western Anatolia, Beycesultan and The Hittites”, *Mansel'e Armağan*, Ankara: TTKY, 493-526.
- Mellaart 1975** Mellaart, James (1975), *The Neolithic of the Near East*, (The World of Archaeology Series.), London: Thames and Hudson.

Mitchell – Güceren 1995

Mitchell, Stephen ve Güceren, İlhan (1995), “1993 Yılı Pisidia Yüzey Araştırmaları”, *12. Araştırma Sonuçları Toplantısı 2*, Ankara: 497-512.

Mitchell – McNicoll 1978-1979

Mitchell, S. and McNicoll, A. W. (1978-1979), “Arhaeology in Western and Southern Asia Minor 1971-78”, *Archaeological Reports No. 25*, 59-90.

Mitchell 1995 Mitchell, S. (1995) Map 66 Taurus, *Barrington Atlas*, Princeton: Princeton University Press, map 66.

Mitchel 1997 Mitchell, Stephen (1997), “1995 Yılı Pisidia Araştırması”, *14. Araştırma Sonuçları Toplantısı 1*, Ankara: 47-62.

Mithen 1999 Mithen, Steven (1999), *Aklyn Tarih Öncesi*, Ankara: Dost Kitapevi.

Moock 1998 Moock, W. (1998), *Die figürlichen Grabstelen Attikas in der Kaiserzeit*, Mainz am Rhein: Zabern.

Morey 1924 Morey, Charles Rufus (1924), “*The Sarcophagus of Claudia Antonia Sabina*”, *SARDIS Vol. 5*, Princeton: Princeton University Press.

Naster 1938 Naster, P. (1938), *L'Asie Mineure et l'Assyrie vol. 8*, Louvain: Bibliotheque du Museon.

Oransay 2006 Alptekin - Oransay, B.S. (2006), *Arykanda Antik Kentinde 1971-2002 Kazı Sezonlarında Ele Geçen Madeni Buluntular ve Madencilik Faaliyetleri*, Doktora Tezi, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Arkeoloji Anabilim Dalı, Ankara.

Ormerod 1951 Ormerod, H.A. (1951), On Cilician Piracy, *The Cambridge Ancient History IX*, Cambridge: Cambirdge University Press, 355.

- Öğüş 2003** Öğüş, Esen (2003), *The Antakya sarcophagus: Design elements and the chronology of docimeum columnar sarcophagi / Antakya lahdi: Bezek unsurları ve dokimeion sütunlu lahitlerinin tarihlemesi*, Doktora Tezi, İhsan Doğramacı Bilkent Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.
- Özbek 2006** Özbek, Çiğdem (2006). “Roma Dönemi’nde Anadolu’da Ölü Gömme Geleneği ve Ölü Kültü”, (Editör: Öktü Erkanal), *Prof. Dr. Hayat Erkanal’a Armağan: Kültürlerin Yansıması*, İstanbul: Homer Kitabevi, 560–563.
- Özcan 2014** Özcan, Fikret (2014), “Isparta Müzesi’ndeki Yerel Stilde Bazı Roma Dönemi Mezar Stelleri”, *SDÜ Fen Edebiyat Fakültesi Sosyal Bilimler Dergisi* 32,143-154.
- Özlu 1994** Özlu, İshak (1994), *Lykaonia Bölgesi Tarihi Coğrafyası*, Doktora Tezi, Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Arkeoloji Ana Bilim Dalı, Konya.
- Özsait-Şahin 1998** Özsait, Mehmet ve Şahin, Hamdi (1998), “1996 Yılı Isparta ve Çevresi Yüzey Araştırmaları”, *15. Araştırma Sonuçları Toplantısı 2*, Ankara: 121-142.
- Parlasca 1982** Parlasca, Klaus (1982), *Syrische Grabreliefs Hellenistischer und Römischer Zeit: Fundgruppen und Probleme*, Mainz: P. von Zabern.
- Payne 1931** Payne H.G.G. (1931), *Necrocorinthia*, Oxford, Oxford University Press.
- Pfuhl - Möbius 1977**
Pfuhl, E. and Möbius, H. (1977), *Die Ostgriechischen Grabrelief: Textband I*, Mainz: Verlag Phillip von Zabern.

Pfuhl - Möbius 1977

Pfuhl, E. and Möbius, H. (1977), *Die Ostgriechischen Grabrelief: Textband II*, Mainz: Verlag Phillip von Zabern.

Pfuhl - Möbius 1977

Pfuhl, E. and Möbius, H. (1977), *Die Ostgriechischen Grabrelief: Tafelband I*, Mainz: Verlag Phillip von Zabern.

Pfuhl - Möbius 1977

Pfuhl, E. and Möbius, H. (1977), *Die Ostgriechischen Grabrelief: Tafelband II*, Mainz: Verlag Phillip von Zabern.

Pinkwart 1973

Pinkwart, Doris (1973), *Das Reliefs des Archelaos von Priene und die "Muses des Philiskos"*, Kalmünz: Lassleben.

Ramsay 1888

Ramsay, W. M. (1888) "A Study of Phrygian Art I", *JHS* 9, 350–382.

Ramsay 1960

Ramsay, W. M. (1960), *The Historical Geography of Asia Minor (Anadolu Tarihi Coğrafyası)*, Çev. M. Pektaş, İstanbul: Milli Eğitim Bakanlığı.

Ransom 1905

Ransom, Caroline (1905), *Studies in Ancient Furniture*, Chicago: University of Chicago Press.

Richter 1966

Richter, G. M. A. (1966), *The Furniture of Greeks, Etruscans and Romans*, London: Published by Phaidon Press.

Richter 1993

Richter, G. M. A. (1993), *The Portraits of the Greeks*, Lewerentz: Cornell University Press.

Robinson 1926

Robinson, D. M. (1926), "Roman sculptures from Colonia Caesarea (Psidian Antioch)", *Art. Bul.* 9.5-69.

Robinson 1927

Robinson, D. M. (1927), "The Discoveries of Prehistoric Site at Sızma", *AJA. vol. 31*, 26-50.

- Rodenwaldt 1933** Rodenwaldt, Gerhart (1933), "Sarcophagi from Xanthos", *The Journal of Hellenic Studies*, Vol. 53, 181- 213.
- Roes 1936** Roes, A. (1936), "Tierwirbel", *Ipek II*, 85-105.
- Roosevelt 2006** Roosevelt, C.H. (2006), "Symbolic Door Stelae and Graveside Monuments in Western Anatolia", *American Journal of Archaeology*, Vol.: 110, No:1, 65-91.
- Ruge 1910** Paulys Realencyclopädie Der Classischen Altertumswissenschaft, Neue Bearbeitung, Begonnen Von Georg Wissowa, Unter Mitwirkung Zahreicher Fachgenossen Herausge Geben Von Wilhelm Kroll, Seuchszwanzigster Halbband Lokroi bis Lysimachides, J.B. Metzlersche Verlagsbuchhandlung Stuttgart.
- Ruge 1924** Paulys Realencyclopädie Der Classischen Altertumswissenschaft, Neue Bearbeitung, Begonnen Von Georg Wissowa, Unter Mitwirkung Zahreicher Fachgenossen Herausge Geben Von Wilhelm Kroll, Seuchszwanzigster Halbband Lokroi bis Lysimachides, J.B. Metzlersche Verlagsbuchhandlung Stuttgart.
- Ruge 1935** Paulys Realencyclopädie Der Classischen Altertumswissenschaft, Neue Bearbeitung, Begonnen Von Georg Wissowa, Unter Mitwirkung Zahreicher Fachgenossen Herausge Geben Von Wilhelm Kroll, Seuchszwanzigster Halbband Lokroi bis Lysimachides, J.B. Metzlersche Verlagsbuchhandlung Stuttgart.
- Rumscheid 1994** Rumscheid, Frank (1994), *Untersuchungen zur Kleinasiatischen Bauornamentik des Hellenismus*, Mainz Am Rhein: Verlag Philipp Von Zabern.
- Saltuk 1993** Saltuk, Secda (1993), *Arkeoloji Sözlüğü* (2. Baskı). İstanbul: İnkılâp Yayınevi.

- Saraçoğlu 1997** Saraçoğlu, Aslı (1997), *Antakya Yöresi Mezar Stelleri*, Doktora Tezi, Atatürk Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Arkeoloji ve Sanat Tarihi Ana Bilim Dalı, Erzurum.
- Schmaltz 1983** Schmaltz, B. (1983), *Griechische Grabreliefs*, Darmstadt: Wissenschaftliche Buchgesellschaft.
- Schultze 1926** Schultze, Victor (1926), *Altchristliche Städte und Landschaften II. Kleinasien*, Gütersloh: C. Bertelsmann.
- Shoe 1936** Shoe, Lucy Meritt (1936), *Profiles of Greek Moulding*, Cambridge: Harvard University Press.
- Smith 1854** Smith William (1854), *Dictionary of Greek and Roman Geography*, Boston: Little, Brown, And Company.
- Smith 1995** Smith, R.R.R. (1995), "A New Shield Portrait in Izmir", *RM* 102, 331-339.
- Solecki 1964** Solecki Ralph Stefan (1964), "An Archaeological Reconnaissance in the Beyşehir Suğla Area of South Western Turkey", *Türk Arkeoloji Dergisi*, 13/1, 129-140.
- Solecki 1975** Solecki, Ralph Stefan (1975), "Shanidar IV, a Neanderthal flower burial in Northern Iraq", *Science* 190 (4217), 880-881.
- Sözen 1994** Sözen, Metin ve Tanyeli, Uğur (1994). *Sanat Kavram ve Terimleri Sözlüğü (3. Baskı)*, İstanbul: Remzi Kitabevi.
- Stemmer 1995** Stemmer, K. (1995), *Kontext und Function antiker Skulptur*, Berlin: Ausstellungskatalog.
- Sterret 1888** Sterret, J.R.S. (1888), *An Epigraphical Journey in Asia Minor, during the summer of 1884*, Boston: Papers of the American School at Athens.

- Stilliwell 1968** Stilliwell, Theodora MacKay (1968), *Olba in Rough Cilicia*, Michigan: University Microfilms International.
- Stingaris 1965** Stingaris, Thönges (1965), *Das Griechische Totenmahl*, Athenische: Mann.
- Strang 1961** Strong, D. (1961) *Roman Imperial Sculpture*, London: Alec Tiranti.
- Swoboda- Keil-Knoll, 1935**
Swoboda, H. – Keil, J.- Knoll, F. (1935), *Denkmaler aus Lykaonien, Pamphylien un Isaurien*, Prag: R.M. Rohrer.
- Şahin 1994** Şahin, Mustafa (1994), *Miletopolis Kökenli Mezar Stelleri*, Doktora Tezi, Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Klasik Arkeoloji Anabilim Dalı, Erzurum.
- Şahin 2000** Şahin, Mustafa (2000), *Miletopolis Kökenli Mezar Stelleri*, Ankara: TTK Basımevi.
- Şahin 2002** Şahin, Akyürek, Eda, Nalan (2002), *Phrygia'da Çiftçi Tanrısı: "DII Brontonti Eukhen"*, Doktora Tezi, Akdeniz Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Eskiçağ Dilleri ve Kültürleri Anabilim Dalı, Antalya.
- Tavukçu 1993** Tavukçu, Yalçın Ali (1993) *Pamphylia Bölgesi Ostothepleri*, Yüksek Lisans Tezi, Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Arkeoloji ve Sanat Tarihi Anabilim Dalı, Erzurum.
- Tek 2002** Tek, Tolga, Ahmet (2002), Antik Literatür ve Yazıtlardan Örneklerle Roma Dünyasında Ölüm, *Anadolu Sanat 13*, 121-148.
- Temple 2013** Temple Çiğdem (2013), *Konya/ İkonion ve Çevresinde Bulunan Bizans Dönemi Taş Eserleri*, Doktora Tezi, Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Sanat Tarihi Anabilim Dalı, Ankara.

- Thomas 2009** Thomas, J. (2009), *The Universal Dictionary of Biography and Mythology, Vol.II*, London: Paternoster Row.
- Tomaschek 1975** Tomaschek, Wilhelm (1975), *Zur historischen Topographie von Kleinasien im Mittelalter*, Wien: Verlag von Tempsky.
- Trillmich 1986** Trillmich, Walter (1986), *Ein historisches Relief in Mérida mit Darstellung des M. Agrippa beim Opfer: Ein Rekonstruktionsversuch*, Mainz Am Rhein: Verlag Philipp Von Zabern, 279–304.
- Uğurlu 2007** Uğurlu, Elif (2007), “Olympos ve Zeniketes’in Kalesinin Lokalizasyonu” *Adalya X*, 81-92.
- Umar 2000** Umar, Bilge (2000), *Kilikia Bir Tarihsel Coğrafya Araştırması ve Gezi Rehberi*, İstanbul: İnkilap Kitabevi.
- Üçer-Koman 1945** Üçer, S.S.-Koman, M.M. (1945), *Konya İli Köy ve Yer Adları Üzerine Bir Deneme*, Konya: Konya Halkevi Tarih ve Müze Komitesi Yayınları.
- Ünal- Girginer 2007**
Ünal, Ahmet – Girginer, Serdar (2007), *Kilikya - Çukurova İlk Çağlardan Osmanlılar Dönemine Kadar Kilikya’da Tarihi Coğrafya, Tarih ve Arkeoloji*, İstanbul: Homer Yayınevi.
- Verzeichnis 1885** Verzeichnis (1885), *Der Antiken Skulpturen mit Ausschluss der Pergamenischen Fundstücke*, Berlin.
- Waelkens 1982** Waelkens, Marc (1982), “Dokimeion. Die Werkstatt der Repräsentativen Kleinasiatischen Sarkophage. Chronologie und Typologie ihrer Production”, *AF II*, Berlin: Erschienen.

- Waelkens 1986** Waelkens, Marc (1986), *Die Kleianasiatischen Türsteine: Typologische und epigrafische Untersuchungen mit Scheintür*, Mainz am Rhein: Verlag Phillip von Zabern.
- Ward-Perkins 1980** Ward-Perkins J. B. (1980), “Four Roman Garland Sarcophagi in America”, *Archaeology* XI, 2, 98-104.
- Wiegartz 1965** Hans Wiegartz (1965), *Kleinasiatische Sarkophagtypen: Untersuchungen zum Sarkophag Typus und zu den figürlichen Darstellungen*, Berlin: Verlag von Mann.
- Winkes 1979** Winkes, R. (1979), “Pliny’s Chapter on Funeral Customs in the Light of Clipseae Imagines”, *AJA* 83/4, 481-484.
- Wujewski 1991** Wujewski, T. (1991), *Anatolian Sepulchral Stelae in Roman Times*, Poznan: Adam Mickiewicz University Press.
- Yaylalı 1979** Yaylalı, Abdullah (1979), *Hellenistik Devir İzmir Kökenli Figürlü Mezar Stelleri*, Atatürk Üniversitesi Edebiyat Fakültesi, Erzurum.
- Yıldırım 2008** Yıldırım, Nazlı (2008), *Anadolu Klineleri*, Yüksek Lisans Tezi, Akdeniz Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Antalya.
- Yıldırım 2009** Yıldırım, Ülfet (2009) *Antik Dönemde Kadın ve Süslenme*, Yüksek Lisans Tezi, Dokuz Eylül Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İzmir.
- Yıldırım 2014** Yıldırım Ömer Can (2014), *Çanakkale Müzesindeki Antik Çağ Mezar Stelleri*, Yüksek Lisans Tezi, Çanakkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Arkeoloji Ana Bilim Dalı, Çanakkale.

- Yılmaz 1995** Yılmaz, Mustafa (1995), *Heykeltraşlık Açısından İsauria Bölgesi Figürlü Mezar Anıtları*, Doktora Tezi, Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Arkeoloji ve Sanat Tarihi Anabilim Dalı Arkeoloji Bilim Dalı, Konya.
- Yılmaz 1999** Yılmaz, Mustafa (1999), “Mezar Steli Betimlemelerine Göre İsauria Bölgesine Bağcılık ve Bağbozumu Şenlikleri”, *Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi – 4*, 357-381.
- Yılmaz 2005** Yılmaz, Mustafa (2005), *Bozkır Çevresinin (Hadim- Ahırlı- Yalıhüyük) Antik Tarihi ve Eserleri*, Konya: Selçuk Üniversitesi Basımevi.
- Zanker-Ewald 2004** Zanker, Paul – Ewald, c. Björn (2004), *Mit Mythen leben. Die Bilderwelt der Römischen Sarkophage*, München.
- Zoroğlu 1994** Zoroğlu, L., “Cilicia Tracheia in the Iron Age: the Khilakku Problem”, *Anatolian Iron Ages 3 BIA Monography 16 (The Proceeding of the Third Anatolian Iron Ages Colloquium held at Van, 6-12 August 1990)*, Edited by A. Çilingiroğlu and D. H. French, Published by The British Institute of Archaeology at Ankara: 1994, 301-306.
- Zoroğlu 2010** Zoroğlu, Leyla (2010). *Anadolu Medeniyetleri Müzesindeki Roma Portreleri*, Yüksek Lisans Tezi, Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Konya.

KATALOG

Kat. No.	1
Levha No	2-1, 2-2, 3-1, 3-2
Buluntu Yeri	Konya/ Taşkent/ Avşar Mah.
Gövde Ölçüleri	En: 62 cm Boy: 156 cm Yük.: 153 cm
Urne Ölçüleri	En:- Boy:- Yük.: -
Kabartma Yük.	4,2 cm

Ön cephe fotoğrafı

Tanım

Yerel kireçtaşı malzemeden imal edilmiş ostotek gövdesi ortalama ölçekte korunmuştur. Mitolojik sahneli iki katlı frizli ostotek gövdesinin ön üç yüzü üzerinde mitolojik sahne ve betimlemeler yer alırken, arka yüzünde iki girland motifi görülmektedir. Ön yüzde iki sahneyi birbirinden ayıran yatay bir silme yer almaktadır. Üstte yer alan sahnede Hades'in Persephone'yi kaçırmayı canlandırılmıştır. Bu sahnede soldan sağa doğru Nike, Hermes, Eros, Hades, Persephone yer alır, Persephone'nin sağında ayakta duran iki kadın figürü ve bu figürlerin sağında Hynpos yer almaktadır. Sağ dar cephede üstte Demeter, Sol dar yüzde ise Phrygia bölgesi etkisi ile ostotek gövdelerinde görülen Hades kapısı betimlenmiştir. Kapı betimlemesinin altında iki erkek figürü yer almaktadır. Sağ kısa yüzde de üstte iki altta iki olmak üzere erkek figürleri yer almaktadır. Altta yer alan frizde Herakles'in yaptığı işler yer almaktadır. Heraklesin on iki işinin ad ve sırası bu eserde biraz farklı kompozite edilmiştir. Toplam dokuz işin betimlendiği eserde sekiz iş birinci dereceden önemli işler arasında yer alırken bir iş ise ikincil öneme sahip gruptadır. Ön cephede ilk sırada Nemea aslanının öldürülüşü yer almaktadır. Herakles aslanla mücadelesinde silahsız, çıplak, ayakta ve cepheden betimlenmiştir. İkinci iş Lerna bataklığının ejderi olan Hydra ile Herakles'in mücadelesidir. Herakles burada da çıplak, ayakta ve cepheden betimlenmiştir. Sağ elindeki lobutunu ejdere vuracak pozda betimlenmiştir. Üçüncü iş, Eurymanthos yaban domuzunun yakalanışıdır. Bu sahnede ilk iki işin aksine mücadele anı değil olayın sonucu betimlenmiştir. Herakles burada yaban domuzunu omzuna almış şekilde çıplak ve cepheden betimlenmiştir. Dördüncü iş Stymphalos gölü kuşlarının avlanması sahnesidir. Herakles elinde yay ve ok ile betimlenmiştir. Önünde kanatları açık şekilde betimlenmiş bir kartal yer almaktadır. Bu sahnede de Herakles çıplak ve cepheden betimlenmiştir. Heraklesin beşinci işi ise Keryneia geyiğinin yakalanması sahnesidir. Çıplak şekilde betimlenen Herakles geyiği alt ederken betimlenmiştir. Altıncı iş Diomedes'in atlarının ehlileştirilmesi işidir. Sahne yoğun şekilde tahribata uğramıştır. Kısa yüzde betimlenen yedinci iş, Antaios isimli mitolojik karakterin öldürülmesidir. Heraklesin altın elmaları ele geçirmek için öldürmek zorunda olduğu bu dev ile olan mücadelesi betimlenmiştir. Çıplak ve ayakta betimlenen Heraklesin sekizinci işi Augias'ın ahırlarının temizlenmesi işidir. Herakles burada elinde kürek ile betimlenmiştir. Sol elinde lobut tutan çıplak şekilde betimlenmiş Herakles'in dokuzuncu işi Hyppolythe'nin büyülü kemerinin ele geçirilmesidir. Herakles'in omzunda aslan postu görülmektedir. Ayrıca ostotek

gövdesinde yer alan silmeler üzerinde 3 cm yüksekliğinde, 3 cm genişliğinde tahrip olmuş Grekçe bir yazıt bulunmaktadır.

“ΨΥΧΗ ΚΩΡΗCΑΡ ΠΑ ΤΗ ΥΠΙΒΟC” yazıtı yer almaktadır. Yazıtta .....

“oğlunun ruhu uykudadır”. İfadesi yer almaktadır.

Tarihlendirme

Geç Antoninler M.S. 130-180

Kaynakça

Baldıran, 2005: 67-86; Baldıran, 2008a: 27-42; Baldıran, 2008b: 43; Baldıran, 2012b: 77; Baldıran, 2015b: 418; Baldıran, 2016b, 41-46.

Analoji

Doğanay, 2010: 51-60; LIMC IV I; LIMC V I.

Kat. No.	2
Levha No	4-1, 4,2
Buluntu Yeri	Konya/ Taşkent/ Avşar Mah.
Gövde Ölçüleri	En: 66 cm Boy: 133 cm Yük.: 194 cm
Urne Ölçüleri	En:- Boy:- Yük.: -
Kabartma Yük.	3,7 cm

Ön cephe fotoğrafı

Tanım Yerel kireçtaşı malzemeden imal edilmiş ostotek gövdesi ortalama ölçekte korunmuştur. Urnesiz ostotek gövdesidir. Ön uzun cephede iki girland, ortada duran bukephalion tarafından taşınmaktadır. Girlandın üst kısmında asma dalı, üzüm yaprakları ve salkımları alçak kabartma olarak yüzeysel işlenmiştir. Soldaki girland yayının içinde bir kadın büstü, sağdaki girland yayının içerisinde bir erkek yontusu görülmektedir. Solda bulunan girland yayının sağ tarafında üstte yer alan asma dalına uzanan Eros? betimlemesi görülmektedir. Sol dar yüzde ayakta duran biri chiton üzerine himation giyimli, pudicitia tipinde bir kadın figürü ile toga giymiş şekilde Demosthenes tipinde bir erkek figürü olmak üzere iki figür görülmektedir. Figürler tahrip olduğundan duruş ve pozları ile ilgili fikir sahibi olunamamaktadır. Diğer dar yüzde tahribata uğramış medusa başı görülmektedir. Eserin meydana getirildiği taş kolay aşınan bir özellik gösterdiğinden figürlerin detayları ile ilgili yeterli veri toplanamamaktadır.

Tarihlendirme	M.S. 2. yüzyıl sonu M.S. 3. yüzyıl başı
Kaynakça	Baldıran, 2005: 67-86; Baldıran, 2008: 27-42.
Analoji	-

Kat. No.	3
Levha No	5-1, 5-2, 5-3
Buluntu Yeri	Konya/ Taşkent/ Avşar Mah.
Gövde Ölçüleri	En: 70 cm Boy: 151 cm Yük.: 140 cm
Urne Ölçüleri	En:- Boy:- Yük.: -
Kabartma Yük.	3,6 cm

Ön cephe fotoğrafı

Tanım Yerel kireçtaşı malzemeden imal edilmiş ostotek gövdesi tahribata uğramıştır. Uzun cephede iki girland, girlandların dış taraflarında taşıyıcı olarak iki erkek figürü görülmektedir. Sahnenin ortasında bir asma dalı motifi aşağıdan yukarıya doğru uzanmakta ve sahnenin üst kısmında iki yana ayrılmaktadır. Asma dalının solunda bir kadın figürü bulunmaktadır. Ostoteğin sol kısa yüzünde kısa tunik giyimli bir erkek figürü ve hemen sağında chiton üzerine himation giyimli bir kadın figürü yer almaktadır. Kadın figürünün sağ eli erkek figürünün başına doğru elindeki çelengi uzatmaktadır. Bu da diğer ikonografik bilgiler ışığında değerlendirildiğinde mezar sahibinin hayattayken gerçekleştirdiği bir başarının taçlandırılması anlamında oluşturulmuş bir kompozisyon olabilir. Bu tip sahnelerde personifikasyona uğrayan kadın figürü genellikle Nike'ye işaret etmektedir. Ancak kanatsız olarak betimlenmesi Roma'nın geç döneminde sanatın ve mitolojinin yozlaşması ile yorumlanabilir. Ostoteğin sağ kısa yüzünde bir medusa başı görülmektedir.

Tarihlendirme M.S. 2. yüzyıl sonu M.S. 3. yüzyıl başı

Kaynakça Baldıran, 2005: 67-86; Baldıran, 2008: 27-42.

Analoji -

Kat. No.	4
Levha No	6-1, 6-2, 6-3
Buluntu Yeri	Konya/ Taşkent/ Bolay Mah.
Gövde Ölçüleri	En: 110 cm Boy: 56 cm Yük.: 76 cm
Urne Ölçüleri	En: 78 cm Boy: 27 cm Yük.: 33 cm
Kabartma Yük.	4,2 cm

Ön cephe fotoğrafı

Tanım Kireçtaşından imal edilmiş eserin ön uzun yüzü üzerinde iki ionik sütunla oluşturulmuş üç bezeme alanı görülmektedir. İonik sütunların taşıdığı orta kısımlarından schim yapmış Roma dönemi özelliği gösteren 3 adet defne girlandı bulunmaktadır. Bu girlandların olduğu bölümler aynı zamanda figüratif bezeme alanları olup sağ ve solda bulunan alanda chiton üzerine himation giymiş şekilde iki kadın figürü görülmektedir. Bu kadınların pudicitia tipinde olduklarını ve ağlayan kadınlar ikonografisinden hareketle yontulduğu ve erken bir ikonografi olan ağlayan kadınlar ikonografisinin bölgede M.S. 2. yüzyıl içlerine kadar kullanıldığı düşünülmektedir. Eserin sağ kısa yüzünde iki figür görülmektedir. Bu figürlerden solda olanı chiton üzerine himation giyimli bir kadın figürü, sağda olanı ise kısa chiton giymiş bir erkek figürüdür. Bu figürlerin cenaze sahipleri oldukları fikri düşünülebilir olsa da figürlerin ana sahnede yani uzun yüzde yer almaması düşündürücüdür. Eserin çeşmede yapıtaşı olarak kullanıldığı uzun yüzdeki boru ve boru deliğinden anlaşılmaktadır. Bu sebeple yoğun şekilde tahrip olmuştur.

Tarihlendirme M.S. 2. yüzyıl sonu M.S. 3. yüzyıl başı

Kaynakça Baldıran, 2008a:32-33.

Analoji Korkut, 2006: Kat. 80, Kat. 158; Tavukçu, 1993: 16-A1.2 ve 24-A1.26

Kat. No.	5
Levha No	7-1, 7-2, 7-3
Buluntu Yeri	Konya/ Taşkent/ Bolay Mah.
Gövde Ölçüleri	En: 77 cm Boy: 54 cm Yük.: 60 cm
Urne Ölçüleri	En: 55 cm Boy: 33 cm Yük.: 37 cm
Kabartma Yük.	1,6 cm

Ön cephe fotoğrafı

Tanım Kireçtaşı ostotek gövdesi tahribata uğramıştır. Ostotek gövdesinin üç cephesi işlenmiş olup arka cephesi boş bırakılmıştır. Ön cephenin her iki kenarı burğu yivli Korinth başlıklı sütunlarla sınırlandırılmış, orta kısım İon başlıklı iki sütun ile bölünmüştür. İon başlıklarının üstüne açık lotus, aralarına ise stilize palmetler işlenmiştir. Ön cephedeki bu sahneler boş bırakılmıştır. Buna karşın her iki dar cephesinde de figürlü betimlemeler yer almaktadır. Dar cephelerden birinde, sağ tarafta ayakta duran giysili bir kadın figürü, sol tarafta ise büst olarak işlenmiş iki erkek figürü görülmektedir. Sahne üstte gırlanlar ile tamamlanmıştır. Diğer dar cephede, sağda, daha sonraki bir dönemde tıraşlanmış olan ayakta duran giyimli bir kadın figürünün etek kısmı görülmektedir.

Tarihlendirme M.S. 2. yüzyıl sonu M.S. 3. yüzyıl başı

Kaynakça Baldıran, 2008a:32-33.

Analoji -

Kat. No.	6
Levha No	8-1, 8-2
Buluntu Yeri	Konya/ Taşkent/ Keçimen Mah.
Gövde Ölçüleri	En: 62 cm Boy: 124 cm Yük.: 87 cm
Urne Ölçüleri	En: - Boy: - Yük.: -
Kabartma Yük.	1,9 cm

Ön cephe fotoğrafı

Tanım Kireçtaşından imal edilmiş ostotek gövdesi yoğun şekilde tahribata uğramıştır. Ön cephede bir bukephalion tarafından taşınan iki girland görülmektedir. Yüzeyde ve eserin genelinde yer alan tahribat nedeniyle girlandlar ve boğa başının stilistik özellikleri ile ilgili bilgi üretilememektedir. Eserin sağ kısa yüzünde Phrygia mezar stelleri ve nekropol öğelerinden sıklıkla tanıdığımız Hades kapısı yer almaktadır. Kapının sığ ve sade işçiliği eserin M.S. 2. yüzyıl sonu 3. yüzyıl başına tarihlenmesine olanak sağlamaktadır. Sol da yer alan kısa yüz bezemesiz olarak bırakılmıştır.

Tarihlendirme M.S. 2. yüzyıl sonu M.S. 3. yüzyıl başı

Kaynakça Baldıran, 2009: 316.

Analoji -

Kat. No.	7
Levha No	9-1
Buluntu Yeri	Konya/ Seydişehir/ Kavak Mah.
Gövde Ölçüleri	En: 28 cm Boy: 53 cm Yük.: 60 cm
Urne Ölçüleri	En: - Boy: - Yük.: -
Kabartma Yük.	3,7 cm

Ön cephe fotoğrafı

Tanım Kireçtaşından imal edilmiş ostotek gövdesi yoğun şekilde tahribata uğramıştır. Profillerle oluşturulmuş bir bezeme alanı içerisinde bir girlanda ait yarım parça görülmektedir. Girland yayının ortasında bir asma dalı yer almaktadır. Taş cinsi ve insan faktörüne bağlı olarak aşırı şekilde tahrip olan ostotek yüzeyinde başka bir bezeme unsuru görülmemektedir. Girlandlı alanın üzerinde yine yoğun şekilde tahrip olmuş okunamayacak durumda tek satırlık yazıt bulunmaktadır.

Tarihlendirme

Kaynakça Baldıran, 2016a:126.

Analoji Işık, 2007: Taf. 109.

Kat. No.	8
Levha No	9-2
Buluntu Yeri	Konya/ Seydişehir/ Kavak Mah.
Gövde Ölçüleri	En: - Boy: 113 cm Yük.: 46 cm
Urne Ölçüleri	En: - Boy: - Yük.: -
Kabartma Yük.	3,1 cm

Ön cephe fotoğrafı

Tanım Yoğun yüzey aşınmasına maruz kalmış kireçtaşından ostotek gövdesi üzerinde dışbükey profillerle oluşturulmuş bezeme alanı içerisinde ortada tahrip olmuş bir portre? / medusa? yer almaktadır. Girland yaylarının içlerinde solda yer alan boşlukta üzüm salkımı sağda yer alan boşlukta ise üç elma işlenmiştir. Yüzey aşınmasının yoğun olduğu bu eser üzerinde girland, ve diğer dekoratif bezeme unsurlarının yoğun şekilde tahrip olduğu görülmektedir.

Tarihlendirme -

Kaynakça Baldıran, 2016a:129 - 138.

Analoji -

Kat. No.	9
Levha No	10-1, 10-2
Buluntu Yeri	Konya/ Seydişehir/ Kavak Mah.
Gövde Ölçüleri	En: 36 cm Boy: 57 cm Yük.: 36 cm
Urne Ölçüleri	En: - Boy: - Yük.: -
Kabartma Yük.	2,6 cm

Ön cephe fotoğrafı

Tanım Kireçtaşından imal edilmiş ve bir evin duvarında yapı taşı olarak kullanılan ostotek gövdesi taş cinsi ve çevresel faktörler nedeniyle yoğun şekilde tahribata uğramıştır. Yalnızca bir yüzünde bezeme unsurları görülmektedir. Bezeme olan bu yüzde işlenmeden bırakılmış bir adet girland görülmektedir. Girlandın işlenmeden bırakıldığı tespit edilmiş olmasına karşın genel karakterindeki ortada yer alan aşağı sarkma durumu girlandı, dolayısıyla eseri M.S. 2. yüzyıla tarihlemeye olanak sağlar.

Tarihlendirme M.S. 2. yüzyıl

Kaynakça Baldıran, 2016a:126.

Analoji -

Kat. No.	10
Levha No	11-1
Buluntu Yeri	Konya/ Seydişehir/ Kızılca Mah.
Gövde Ölçüleri	En: 31 cm Boy: - Yük.: 40 cm
Urne Ölçüleri	En: - Boy: - Yük.: -
Kabartma Yük.	2,6 cm

Ön cephe fotoğrafı

Tanım Kireçtaşı malzemeden imal edilmiş ostotek gövdesi yoğun şekilde tahribata uğramıştır. Ancak tespit edilen parça bezemenin geneli ve eserin boyutlarıyla ilgili yeterli bilgi vermektedir. Parçanın görünen kısmının sağ tarafında bir bukephalion, bukephaliona bağlı olarak da sola doğru devam eden bir girland görülmektedir. Girlandın yaprakları kapalı lotus yaprakları şeklinde olup tek bir aksta ilerlememektedir. Bu durumda Marcus Aurelius dönemi sanat akımına ait olabileceği fikrini ortaya çıkarmaktadır.

Tarhlendirme	M.S. 3. yüzyıl başı
Kaynakça	Baldıran, 2016a: 126 – 128.
Analoji	-

Kat. No.	11
Levha No	11-2, 12-1
Buluntu Yeri	Konya/ Seydişehir/ Kızılca Mah.
Gövde Ölçüleri	En: 47 cm Boy: 69 cm Yük.: 51 cm
Urne Ölçüleri	En: - Boy: - Yük.: -
Kabartma Yük.	2,9 cm

Ön cephe fotoğrafı

Tanım Bir evin duvarında yapı taşı olarak kullanılmış kireçtaşı ostotek gövdesi kısmi şekilde tahribata uğramıştır. Ostotek gövdesinin uzun yüzü ortada yer alan bir plaster ile iki bezeme alanına ayrılmıştır. Ostotek gövdesinin köşelerinde de plasterler bezeme alanını sınırlandırmaktadır. Köşe plasterlerinden ortada yer alan plasterye doğru uzanan iki meyve girlandı bulunmaktadır. Meyve girlandlarının ortalarında çiçek rozeti (yonca) görülmektedir. Ayrıca girland yayının iç kısmında da 4 yapraklı rozet motifleri betimlenmiştir. Bezeme alanının alt sınırı düz bir silme ile sonlandırılmaktadır. Eserin sağ kısa yüzünde Hades kapısı betimlemesi bulunmaktadır. Hades kapısının kapı aynaları içerisinde baklava dilimi motifleri bulunmakta ancak kapı profillerinin yüzeysel işlendiği görülmektedir. Kapı betimlemesi ile ilgili bu bilgiler eserin M.S. 3. yüzyılın 2. yarısına tarihlenmesine olanak sağlar. Kapı betimlemesinin iki yanında yer alan yüzeysel işlenmiş ranke bezemesi de aynı dönemin sanat özelliği olarak görülmektedir.

Tarihlendirme	M.S. 3. yüzyılın 2. yarısı
Kaynakça	Baldıran, 2016a:129 – 133.
Analoji	-

Kat. No.	12
Levha No	12-2
Buluntu Yeri	Konya/ Seydişehir/ Kızılca Mah.
Gövde Ölçüleri	En: 37 cm Boy: 88 cm Yük.: 45 cm
Urne Ölçüleri	En: - Boy: - Yük.: -
Kabartma Yük.	3,9 cm

Ön cephe fotoğrafı

Tanım Bir evin duvarının köşesinde yapı taşı olarak kullanılmış kireçtaşı ostotek gövdesidir. Taşın niteliği sebebi ile yüzeysel biçimde tahribata uğradığı görülmektedir. Yalnızca uzun yüzünde bezeme bulunmaktadır. Bezeme bulunan uzun yüzde sivri defne yapraklarından oluşan iki girland görülmektedir. Girland yaylarının ortada birleştiği yerden aşağı doğru sarkan taenialar bezeme alanını ikiye bölmektedir. Girland yaylarının ortada ve uçlarda aynı kalınlıkta olduğu görülmektedir.

Tarhlendirme	M.S. 2. yüzyıl ortaları
Kaynakça	Baldıran, 2016a:129 – 136.
Analoji	Korkut, 2006: Kat. 80.

Kat. No.	13
Levha No	13-1, 13-2
Buluntu Yeri	Konya/ Seydişehir/ Kızılca Mah.
Gövde Ölçüleri	En: 61 cm Boy: 122 cm Yük.: 68 cm
Urne Ölçüleri	En: 37 cm Boy: 97 cm Yük.: 12 cm
Kabartma Yük.	3,6 cm

Ön cephe fotoğrafı

Tanım Yerel kireçtaşıdan imal edilmiş ostotek gövdesi 4 cephesinde de bezeme bulunmaktadır. Ön uzun yüzün köşelerinde plasterler bulunmaktadır. Bezeme alanı ise iki dorik sütunla 3 bölüme ayrılmıştır. Sütunların taşıyıcı olarak kullanıldığı defne gırlandları görülmektedir. Gırland yaylarının içlerinde portreler bulunmaktadır. Arka uzun yüzde de ön yüzdeki kompozisyona benzer bir kompozisyon bulunmasına karşın gırland yaylarından en soldakinin içi boş bırakılmış ortadakinin içinde çiçek rozeti en sağdaki gırland yayında ise bir rozet bezemesi doldurma motifi olarak kullanılmıştır. Sağda yer alan kısa yüzde asma dalları ve üzüm salkımları ile bir adet lotus çiçeği görülmektedir. Solda yer alan kısa yüzde ise gırland bezemesi bulunduğu görülmektedir.

Tarihlendirme	M.S. 3. yüzyıl
Kaynakça	Baldıran, 2010: 122, Baldıran, 2016a: 107, 129,132, 133.
Analoji	Korkut, 2006: Kat. 77; Işık, 1975: 276; Işık, 2007: Taf. 109.

Kat. No.	14
Levha No	13-3
Buluntu Yeri	Konya/ Seydişehir/ Yenice Mah.
Gövde Ölçüleri	En: - Boy: - Yü.: -
Urne Ölçüleri	En: - Boy: - Yü.: -
Kabartma Yü.	-

Ön cephe fotoğrafı

Tanım Bir evin duvarında yapı taşı olarak kullanılmış kireçtaşından imal edilmiş ostotek gövdesi üzerinde ortada yüzeysel işlenmiş bir bukephalionun taşıyıcı olarak kullanıldığı iki defne girlandı bulunmaktadır. Solda yer alan girland yayının içerisinde bir büst sağda yer alan girland yayının içerisinde ise dört yapraklı bir çiçek rozeti yer almaktadır.

Tarihlendirme M.S. 3. yüzyıl

Kaynakça Baldıran, 2016a: 129, 139.

Analoji Tavukçu, 1993: Levha 8; Korkut, 2006: Kat. 80, Kat. 158, Kat. 166.

Kat. No.	15
Levha No	14-1
Buluntu Yeri	Konya/ Seydişehir/ Bostandere Mah.
Gövde Ölçüleri	En: 32 cm Boy: - Yük.: 33 cm
Urne Ölçüleri	En: - Boy: - Yük.: -
Kabartma Yük.	5 cm

Ön cephe fotoğrafı

Tanım Yerel kireç taşından imal edilmiş ostotek gövdesi oldukça yoğun şekilde tahribata uğramıştır. Evin alt katındaki iç duvarında kullanılan ostoteğin yüzeyi kireç ile sıvanmıştır. Sağda yivli bir sütun tarafından taşınan dor başlığı bulunmaktadır. Başlığın ekinus kısmına girland asılmıştır. Eser yüzeyi sıvanmış olduğu için detaylar belirlenememektedir.

Tarhlendirme -

Kaynakça -

Analoji -

Kat. No.	16
Levha No	14-2
Buluntu Yeri	Konya/ Seydişehir/ Merkez Mah.
Gövde Ölçüleri	En: 75 cm Boy: 117 cm Yük.: 71 cm
Urne Ölçüleri	En: 51 cm Boy: 87 cm Yük.: 52 cm
Kabartma Yük.	3,7 cm

Ön cephe fotoğrafı

Tanım Yerel kireçtaşından tek yüzü bezemeli olarak imal edilmiş ostotek gövdesi kireçtaşı malzemeden dolayı yüzeyde aşınmalar görünmektedir. Uzun yüzünde her iki yanda dörtgen plasterler ortasında iki dorik sütun ve bu sütunlar tarafından taşınan meyve girdanları betimlenmiştir. Plasterlerin yüzeyinde çiçek rozeti motifi görülmektedir. İki dar yüz ve arka uzun yüzün etrafına profillerle bir çerçeve oluşturulmuş iç kısımları boş bırakılmıştır. Ön cephede plaster başlıkları tarafından taşınan silmede tek satır Grekçe yazıt vardır. Ancak yazıt yüzey aşınmalarından dolayı okunamamaktadır. Ostotek gövdesinin alt kısmı profil ile sonlandırılmaktadır.

Tarhlendirme	M.S. 3. yüzyıl
Kaynakça	Baldıran, 2012a: 71, Baldıran, 2015c: 362.
Analoji	Işık, 1975: 277; Işık, 2007: Taf. 98.

Kat. No.	17
Levha No	15-1
Buluntu Yeri	Konya/ Seydişehir/ Kesecik Mah.
Gövde Ölçüleri	En: 40 cm Boy: 83 cm Yük.: 51 cm
Urne Ölçüleri	En: - Boy: - Yük.: -
Kabartma Yük.	1,9 cm

Ön cephe fotoğrafı

Tanım Yerel kireçtaşından imal edilmiş ostotek gövdesinin uzun yüzü üzerinde ikisi köşelerde biri bezeme alanının ortasında olmak üzere üç plaster yer almaktadır. Plasterler ortaya yakın kısımlarından dejenere olmuş bir biçimde betimlenmiş girdanları taşımaktadır. Solda yer alan girdan yayının altında 3 kadın 1 erkek olmak üzere toplamda 4 figür betimlenmiştir. Sağdaki bezeme alanında ise solda 1 erkek hemen sağında 1 kadın ve kadın figürünün sağında da 2 erkek figürü olmak üzere yine toplamda 4 figür betimlendiği görülmektedir. Soldaki girdan yayının iç kısmında solda bir rozet sağda bir büst yer almaktadır. Sağda yer alan girdan yayının içerisinde ise solda bir büst sağda bir rozet motifi yer almaktadır. Girdanların köşe plasterleri ile birleştiği yerlerde üzüm salkımları betimlenmiştir. Figürlü sahnenin en üst kısmında iki satırlık Grekçe yazıt bulunmaktadır.

“ΕΑΝΘΗΝΜΗΤΕΡΑΝΑΝΝΑΚΑΤΟΝ

ΟΤΕΡΑΟΨΡΟΨΑΕΑΝΜΝΗΜΗΕΧΑΡΙΝ”

Yazıtta “ Lallis tarafından kocası için diktirilmiştir.

.....Anısına elvada” yazılıdır.

Tarihlendirme	M.S. 3. yüzyıl sonu
Kaynakça	Baldıran, 2012a: 77; Baldıran, 2011: 16; SEG, 1938; 49.
Analoji	-

Kat. No.	18
Levha No	15-2
Buluntu Yeri	Konya/ Seydişehir/ Kesecik Mah.
Gövde Ölçüleri	En: 46 cm Boy: 82 cm Yük.: 60 cm
Urne Ölçüleri	En: - Boy: - Yük.: -
Kabartma Yük.	1,9 cm

Yan cephe fotoğrafı

Tanım Ev duvarında yapıtaşı olarak kullanılmış ostotek gövdesi yerel kireçtaşından imal edilmiştir. Kısa yüzü görülmektedir. Köşelerde plasterler yer almaktadır. Plasterlere bağlı biçimde bir meyve girlandı işlenmiştir. Girland yayının iç kısmında bezeme bulunmazken altında 3 kadın figürü işlenmiştir. Sahnenin üst alanı düz bir arşitrav şeklinde sınırlandırılarak son bulmaktadır.

Tarihlendirme -

Kaynakça Baldıran, 2012a: 77.

Analoji Işık, 2007: Taf. 12.

Kat. No.	19
Levha No	16-1, 16-2
Buluntu Yeri	Konya/ Hadım / Dülgerler Mah.
Gövde Ölçüleri	En: 53 cm Boy: 109 cm Yük.: 77 cm
Urne Ölçüleri	En: - Boy: - Yük.: -
Kabartma Yük.	1,5 cm

Ön cephe fotoğrafı

Tanım Çeşme duvarında yapı taşı olarak kullanılmış ostotek gövdesi yerel kireçtaşından imal edilmiştir. Bir uzun bir kısa yüzü görülebilmektedir. Uzun yüz sütunlarla 3 bezeme alanına ayrılmıştır. Solda yer alan bezeme alanı içerisinde bir sekinin üzerinde iki erkek figürü görülmektedir. Erkek figürlerinin üzerinde durduğu sekinin alt kısmında bir amphora bir üç ayaklı sehpa ve bir adette kalathos yer almaktadır. Bu sahne burgulu bir sütunla son bulmaktadır. Burgulu sütunun sağında at üzerinde bir süvari betimlemesi yer almaktadır. Süvari betimlemesinin altında Dionysos betimlemesi görülmektedir. Bu sahne de burgulu bir sütunla son bulmaktadır. Sütunun sağında ye alan sahnede podyum üzerinde iki kadın figürü görülmektedir. Figürlerin üstlerinde Grek alfabesi ile adlarının yazıldığı görülmektedir. Sahnenin altında cavetto profil üzerine sarmaşık motifi ve onunda altında dalga motifi işlendiği görülmektedir. Sahnenin üst kısmında ranke bezemesi bulunmaktadır. Kısa yüzde ise solda silindirik ionik başlıklı bir sütun sağda bir plaster yer almaktadır. Plaster başlığı ionik şekilde kompoze edilmiştir. Sütunlarla sınırlanmış bezeme alanının içerisinde sol ve sağ başta bukephalionların taşıdığı bir defne gırlandı betimlenmiştir. Gırland yayında bir triskeles motifi bulunmaktadır. Gırland yayının altında solda bir kadın sağda ise iki erkek figürü bulunmaktadır.

Tarihlendirme	M.S. 2. yüzyıl sonu 3. yüzyıl başı
Kaynakça	Baldıran, 2013: 88, Yılmaz, 2005: 244 - 246, Er, 2010: 131.
Analoji	-

Kat. No.	20
Levha No	17-1, 17-2
Buluntu Yeri	Konya/ Ahırlı / Akkise Mah.
Gövde Ölçüleri	En: 43 cm Boy: 84 cm Yük.: 64,5 cm
Urne Ölçüleri	En: - Boy: - Yük.: -
Kabartma Yük.	1,5 cm

Ön cephe fotoğrafı

Tanım Bir evin duvarında yapı taşı olarak kullanılmış ostotek gövdesinin iki yüzü görülmektedir. Uzun yüzde önde iki adet kemerli niş vardır. Nişlerin üzerinde kenarlarda aslan başı ortada ise bir medusa başı tarafından taşınan iki girland görülmektedir. Solda yer alan girland defne yapraklarından oluşmaktadır. Sağda yer alan girland ise her iki kenarında defne yaprakları ile başlayıp ortada üzüm salkımı ile sonlanmaktadır. Kemerli nişler ionik başlıklı sütunlar tarafından taşınmaktadır. Solda yer alan niş içerisinde iki kadın figürü sağda yer alan niş içerisinde solda bir kadın sağda ise bir erkek figürü yer almaktadır. Eser alt kısmı da kyma rekta profili ile sonlanmaktadır. Kısa yüzde üst kısımda iki bukephalion tarafından taşınan bir defne girlandı bulunmaktadır. Defne girlandının ortasında çiçek rozeti yer almaktadır. Ana sahnede yer alan kemerli nişin üst yapısını ionik başlıklara sahip iki sütun taşımaktadır. Bu nişin içerisinde iki kadın figürü görülmektedir. Bu sahne de altta kyma rekta profili ile sona ermektedir. Kadın figürlerinin altında isimleri Grekçe yazılı bir biçimde verilmiştir.

Yazıtta “ ΙΜΜΑΘΙΕ – ΙΝΝΕΙΣ yazılı olduğu görülmektedir.

Kişi adlarıdır.

Tarihlendirme	M. S. 2. yüzyıl ortası 3. yüzyıl başı
Kaynakça	Yılmaz, 2005: 212 - 213, Hall, 1971: 139.
Analoji	Korkut, 2006: Kat. 13, Kat. 94.

Kat. No.	21
Levha No	18-1
Buluntu Yeri	Konya/ Yalihüyük
Gövde Ölçüleri	En: 40 cm Boy: 85 cm Yük.: 54 cm
Urne Ölçüleri	En: 18 cm Boy: 57 cm Yük.: 8 cm
Kabartma Yük.	2,2 cm

Ön cephe fotoğrafı

Tanım Kireçtaşından imal edilmiş ostotek gövdesi tahribata uğramıştır. Ele geçen uzun yüzü üzerinde Symposion sahnesi betimlenmiştir. Sahnenin solunda ayakta iki kadın figürü, Klinenin üzerinde de üç kadın figürü betimlenmiştir. Sahnenin en sağında ayakta duran bir kadın figürü daha bulunmaktadır. Sahnenin üst kısmında ortasında üzüm salkımı betimlemesi bulunan iki girland işlenmiştir.

Tarihlendirme -

Kaynakça Yılmaz, 2005: 219 – 220; Baldıran 2016c: 36.

Analoji -

Kat. No.	22
Levha No	18-2
Buluntu Yeri	Konya/ Ahırlı/ Büyüköz Mah.
Gövde Ölçüleri	En: 61 cm Boy: 130 cm Yük.: 23 cm
Urne Ölçüleri	En: - Boy: - Yük.: -
Kabartma Yük.	2,7 cm

Ön cephe fotoğrafı

Tanım Yerel kireçtaşından yapılmış ostotheke gövdesi. Köy camisinin karşısındaki eski köy odasının batı duvarında devşirme malzeme olarak kullanılmıştır. Mazleme cinsinden ötürü tahribata uğramıştır. Köşeye yerleştirilmiş olan ostothekekin görünen kısa yüzü kırıktır. Uzun yüzünde aslan başı tarafından taşınan iki girland vardır. Aslan yelelerinin alt kısmından çıkarak aşağıya doğru sarkan ve tek kıvrım ile sonlanan kurdaleler vardır. Sağlam durumda olan sağdaki girland yayının içerisinde ne olduğu anlaşılamayan tahrip olmuş bir bezeme unsuru bulunmaktadır. Solda yer alan girland yayının içerisinde ise 3 yapraklı bir çiçek rozeti bulunmaktadır. Ostoteke gövdesi üstte ve altta kyma rekta profilleri ile sonlanmaktadır.

Tarhlendirme	M.S. 2. yüzyıl sonu
Kaynakça	Baldıran, 2015a: 385, Yılmaz, 2005: 215 - 217.
Analoji	Korkut, 2006: Kat. 13, Kat. 94.

Kat. No.	23
Levha No	19-1, 19-2
Buluntu Yeri	Konya/ Bozkır/ Harmanpınar Mah.
Gövde Ölçüleri	En: 35,5 cm Boy: 96 cm Yük.: 46 cm
Urne Ölçüleri	En: - Boy: - Yük.: -
Kabartma Yük.	3,1 cm

Ön cephe fotoğrafı

Tanım Harmanpınar beldesindeki Büyük Camii'nin yola bakan duvarında minarenin kaidesinde devşirme malzeme olarak kullanılmıştır. Kireçtaşından yapılmıştır. Uzun yüzü dışarıda kalacak şekilde yerleştirilmiştir. Uzun yüzün her iki yanı burgu yivli ion başlıklı sütunlar tarafından sınırlandırılmıştır. Merkezde cepheden betimlenmiş giyimli kadın figürü her iki yanında yüzeyi defne yapraklarıyla bezenmiş ion başlıklı iki sütun vardır. Bu sütunlar bir girland taşımaktadır. Girlandın başladığı yerde başlıkların abakusunun arkasından çıkan şekilde betimlenmiş, aşağıya sarkan kurdaleler bulunmaktadır. Girlandın ortasında manşet bulunmaktadır. Her iki kenarda köşelerde burgu yivli ion sütunları ile ortadaki sütunlar tarafından oluşturulan panellere cepheden giyimli kadın figürleri betimlenmiştir. Yani cephede toplam üç figür vardır. Kadınların sağ elleri göğüs üzerine yerleştirilmiştir. Ostotekin kaide kısmında altta urgan motifi bir üst sırada defne yaprağı dizisi en üstte ise inci-payet dizisi işlenmiştir. Ostotekin sol kısa kenarı camii duvarının içinde kalmasına rağmen görülebilmesi için ön kısmında 11 cm genişliğindeki bir bölüm açık bırakılmıştır. Yan yana cepheden betimlenmiş iki kadın figürü bulunmaktadır. Figürlerin biçimi uzun yüzdekilerle aynıdır.

Tarihlendirme	M.S. 2. yüzyıl sonu 3. yüzyıl başı
Kaynakça	Baldıran, 2015a: 386, Yılmaz, 2005: 121 - 122.
Analoji	Tavukçu, 1993: Levha 5.

Kat. No.	24
Levha No	20-1
Buluntu Yeri	Konya/ Bozkır/ Dibektaş Yaylası
Gövde Ölçüleri	En: - Boy: 80 cm Yük.: 62 cm
Urne Ölçüleri	En: - Boy: - Yük.: -
Kabartma Yük.	1,9 cm

Ön cephe fotoğrafı

Tanım Üç kemerli niş bulunmaktadır. Sol ve sağ nişlerin içerisinde kemerleri taşıyan sütunlara asılı girlandlar ve girlandların altında da balık figürleri yer almaktadır. Ortada yer alan niş boş bırakılmıştır. Taş cinsinden (kireçtaşı) dolayı eserin yüzeyi aşırı şekilde tahrip olmuştur.

Tarihlendirme -

Kaynakça Baldıran, 2015a: 390.

Analoji -

Kat. No.	25
Levha No	20-2, 21-1, 21-2
Buluntu Yeri	Konya/ Bozkır/ Dibektaş Yaylası
Gövde Ölçüleri	En: 52 cm Boy: 98 cm Yük.: 65 cm
Urne Ölçüleri	En: 25 cm Boy: 64 cm Yük.: 10 cm
Kabartma Yük.	3,4 cm

Ön cephe fotoğrafı

Tanım Büyük Sülek olarak adlandırılan mevkii de yolun batısında çeşmenin önünde yer almaktadır. Kireçtaşı malzemeden imal edilmiştir. Ön yüzde sağ köşede burgulu gövdeye sahip ion başlıklı bir sütun yer almaktadır. Ortada ise defne yapraklı ion başlıklı iki sütun yer almaktadır. Bu sütunlarla toplamda 3 bezeme alanına ayrılan ostotek gövdesinin uzun yüzü üzerinde en sağda ayakta betimlenmiş iki erkek figürü, ortadaki bezeme alanında bir symposion sahnesi yer almaktadır. Symposion sahnesinin sağında ayakta duran bir kadın figürü, birde kline üzerinde uzanır vaziyette betimlenmiş bir erkek figürü yer almaktadır. Klinenin önünde üç ayaklı bir sehpa, sehpanın sol tarafında hizmetkar olabilecek boyutta küçük betimlenmiş bir erkek figürü yer almaktadır. Symposion sahnesinin üst kısmında defne yapraklarından imal edilmiş bir girland görülmektedir. Solda yer alan üçüncü bezeme alanında solda bir erkek sağda bir kadın figürü betimlendiği görülmektedir. Sütunların taşıdığı üst silmenin üzerinde üçgen alınlıklar yer almaktadır. Üçgen alınlıklardan ortadakinin içerisinde bir kartal motifi bulunur. Sahnenin alt kısmında bir urgan motifi urgan motifinin altında inci payet, inci payet dizisinin altında ise defnelerle oluşturulmuş bezeme unsuru yer almaktadır. Sağ kısa yüz üzerinde bir kadın ve bir erkek figürü görülmektedir.

Tarihlendirme	M.S. 3. yüzyıl
Kaynakça	-
Analoji	Tavukçu, 1993: Levha 5.

Kat. No.	26
Levha No	22-1, 22-2
Buluntu Yeri	Konya/ Bozkır/ Dereköy Mah.
Gövde Ölçüleri	En: 54 cm Boy: 100 cm Yük.: 66 cm
Urne Ölçüleri	En: 26,5 cm Boy: 70,5 cm Yük.: 23 cm
Kabartma Yük.	2,8 cm

Ön cephe fotoğrafı

Tanım	<p>Kireç taşından imal edilmiş ostotek gövdesini üç cephesinde bezeme görülmektedir. Ön uzun yüzde iki kemerli alınlığın ortasında üçgen bir alınlık görülmektedir. Alınlıkların aralarında sarmaşık motifleri görülmektedir. Kemerli üst bölümün alt kısmı bölge ostoteklerinin genelinin aksine tek sahne torre nova tipi ostoteklerde olduğu gibi işlenmiştir. Sahnenin ana konusu symposion'dur. Sağ ve sol köşede iki ionik sütunla sınırlandırılan sahnede sağ tarafta kline üzerinde uzanır vaziyette bir erkek figürü betimlenmiştir. Klinenin hemen arkasında ayakta betimlenmiş bir erkek figürü daha bulunmaktadır. Klinenin sol tarafında sağdan sola doğru boyları kısalan üç kadın figürü görülmektedir. Sahnenin en solunda ise ayakta duran bir erkek figürü betimlenmiştir. Bezeme alanının üst kısmında sağ ve sol baştaki sütunlara bağlı şekilde iki girland görülmektedir. Eserin solda yer alan kısa yüzünde sağ tarafta ön yüzdeki ion başlıklı sütunun yan yüzü, solda ise bir plaster yer almaktadır. Üstte yer alan üçgen alınlık Plaster ve sütun tarafından taşınmaktadır. Üçgen alınlığın içersinde medusa başı görülmektedir. Sütun ve plasterin arasında girland bulunmaktadır. Girlandın altında 2 kadın figürü yer almaktadır. Ancak taş cinsine bağlı olarak yüzeydeki aşınmalar figürlerle ilgili detayları analiz etmeyi zorlaştırmaktadır. Sağ kısa kenar kemerli niş içersinde ne olduğu aşınmadan dolayı belirlenemeyen bir figür vardır. Alt kısmı sağlam, üst kısmı aşınmıştır. Kemerli bölümün altında bir girland ve onun içinde kalkan motifi vardır. Arka yüz bezemesiz olarak bırakılmıştır.</p>
Tarihlendirme	M.S. 140 Sonrası
Kaynakça	-
Analoji	Lochman, 2003: 225.

Kat. No.	27
Levha No	23-1, 23-2, 23-3
Buluntu Yeri	Konya/ Bozkır/ Dereköy Mah.
Gövde Ölçüleri	En: 51 cm Boy: 106 cm Yük.: 79 cm
Urne Ölçüleri	En: 16 cm Boy: 61 cm Yük.: 9 cm
Kabartma Yük.	1,6 cm

Ön cephe fotoğrafı

Tanım Kireçtaşından imal edilmiş ostotek gövdesi yüzeyi kısmen tahrip olmuş durumdadır. Sahne ortada bir plaster ile iki bezeme alanına ayrılmıştır. Solda yer alan sahnenin köşesinde sol elinde çelenk tutar vaziyette bir nike figürü betimlenmiştir. Nike figürünün sağında soldan sağa doğru bir kadın bir erkek olarak şekilde dört figür betimlenmiştir. Sahnenin üst kısmında ortası manşetli kenarlarında taenialar asılı olarak bir girland betimlenmiştir. Girland yayının içerisinde bir bukephalion görülmektedir. Sahne sağda plaster ile sona ermektedir. Plasterin sağında bir podyum üzerinde üç erkek figürü görülmektedir. Bu figürlerin sağında podyumda durmayan bir erkek figürü daha bulunmaktadır. Figürlerin üst kısmında bir girland motifi ortası manşetli olacak şekilde betimlenmiştir. Girland yayının içerisinde tavuskuşu görülmektedir. Sahne en sağda bir nike figürü ile sona ermektedir. Eserin sol kısa yüzünde silmelerle oluşturulmuş bir panel içerisinde üstte bir girland altında ise üç kadın figürü görülmektedir. Eserin sağ kısa yüzünde aşınmış bir şekilde girland motifi ve girdan motifinin altında bir kadın bir erkek figürü görülmektedir. Eserin arka yüzünde ise ortada yer alan plaster ile iki bezeme alanı oluşturulmuştur. Solda yer alan bezeme alanı içerisinde iki plaster arasında bir girland, girlandın altında ise bir medusa başı yer alır. Sağda yer alan sahne de soldaki sahne ile aynı öğelere sahiptir.

Tarihlendirme M.S. 150 sonrası

Kaynakça -

Analoji Tavukçu, 1993: Levha 5

Kat. No.	28
Levha No	24-1
Buluntu Yeri	Konya/ Bozkır/ Dereköy Mah.
Gövde Ölçüleri	En: 37,5 cm Boy: 24 cm Yük.: 64 cm
Urne Ölçüleri	En: 11 cm Boy: 6 cm Yük.: 18,5 cm
Kabartma Yük.	0,9 cm

Yan cephe fotoğrafı

Tanım Yerel kireç taşından imal edilmiş ostotek gövdesi tahrip olmuştur. Yalnızca kısa kenarı ve uzun kenarın küçük bir bölümü günümüze ulaşabilmiştir. Kısa kenarda köşelerde iki plaster ve plastere asılı şekilde stilize akanthus yapraklarından oluşmuş girland görülmektedir. Girlandın iki kenarında taenia'lar vardır. Girlandın altında yer alan bezeme alanında bir erkek figürü görülmektedir. Plasterlerin üzerinde yer alan silmenin üst kısmında kemerli bir alınlık alınlığın içerisinde ise 6 yapraklı çiçek rozet bulunmaktadır. Yoğun şekilde tahrip olmuş uzun yüzün bir bölümü görülebilmektedir. Burada da kısa yüzdekine benzer bir kompozisyon işlenmiştir. Plasterin sağına doğru bir girland uzanmakta girlandın altında bir kadın figürü yer almaktadır. Üstte yer alan kemerli alınlığın içerisinde bezeme olup olmadığı tahribattan dolayı görülememektedir.

Tarihlendirme	M.S. 2. yüzyıl sonu 3. yüzyıl başı
Kaynakça	-
Analoji	Temple, 2013: 132.

Kat. No.	29
Levha No	24-2, 25-1
Buluntu Yeri	Konya/ Bozkır/ Dereköy Mah.
Gövde Ölçüleri	En: 44 cm Boy: 51,5 cm Yük.: 43 cm
Urne Ölçüleri	En: 14 cm Boy: 28 cm Yük.: 4,5 cm
Kabartma Yük.	1,4 cm

Yan cephe fotoğrafı

Tanım Yerel kireç taşından imal edilmiş ostotek gövdesinin kısa yüzü üzerinde sol ve sağ başlarda birer Nike figürü görülmektedir. Üst kısımda nike figürlerinin taşıyıcı olduğu stilize defne gırlandı, gırlanın altında solda bir erkek sağında bir kadın figürü, kadın figürünün sağında bir erkek bir kadın figürü daha yer almaktadır. Solda yer alan figürlerin boyutu sağdakilere oranla daha küçük yapılmıştır. Bu durum, kompozisyonda aile fertlerinin tümünün betimlenmiş olabileceğini düşündürmektedir. Eserin kısa yüzünde, sol tarafta stilize bitkisel bezemeli bir sütun, sütunun sağında yer alan bezeme alanında ise solda bir erkek, sağda iki kadın figürü görülmektedir.

Tarhlendirme	M.S. 2. yüzyıl sonu 3. yüzyıl başı
Kaynakça	-
Analoji	Tavukçu, 1993: Levha 5.

Kat. No.	30
Levha No	25-2
Buluntu Yeri	Konya/ Bozkır/ Saçlar Mev.
Gövde Ölçüleri	En: 43 cm Boy: 90,4 cm Yük.: 71 cm
Urne Ölçüleri	En: 13,5 cm Boy: 61 cm Yük.: 23 cm
Kabartma Yük.	1,5 cm

Yan cephe fotoğrafı

Tanım Yerel kireçtaşından imal edilmiş ostotek gövdesi yalnızca kısa yüzü görülebilmektedir. Kısa yüz üzerinde üstte kemerli bir alınlık içerisinde 6 yapraklı rozet bulunmaktadır. Kemerli alınlığı köşelerde plasterler taşımaktadır. Plasterlerle sınırlanmış bezeme alanının içerisinde üstte bir girland, girlandın altında ise üç kadın figürü yer almaktadır. Uzun ve muhtemelen bezemeli olan kenarı toprağa temas etmektedir.

Tarihlendirme M.S. 2. yüzyıl sonu 3. yüzyıl başı

Kaynakça -

Analoji Tavukçu, 1993: Levha 5; Temple, 2013: 132.

Kat. No.	31
Levha No	26-1, 26-2, 27-1
Buluntu Yeri	Konya/ Bozkır/ Saçlar Mev.
Gövde Ölçüleri	En: 31 cm Boy: 90,5 cm Yük.: 82,5 cm
Urne Ölçüleri	En: 8 cm Boy: 49,5 cm Yük.: 8 cm
Kabartma Yük.	2,2 cm

Ön cephe fotoğrafı

Tanım Yerel kireç taşından imal edilmiş ostotek gövdesinin ön uzun yüzü üzerinde üst kısımda iki üçgen alınlığın ortasında bir kemerli alınlık yer almaktadır. Bu alınlık kısmının altında yatay bir şekilde urgan motifi görülmektedir. Urgan motifinin altında kemerli alınlığın tam ortasına gelecek şekilde ion başlıklı bir sütun bulunmaktadır. Sütun sağda ve solda iki ayrı sahne oluşturmaktadır. Sütunun taşıyıcı olduğu iki girland köşelerdeki plasterlere doğru uzanmaktadır. Soldaki sahnede sol başta bir erkek sağında bir kadın, kadın figürünün sağında bir erkek ve erkek figürünün sağında da bir kadın figürü olacak şekilde dört figür olduğu görülmektedir. Sağda yer alan bezeme alanında ise sol başta bir erkek figürü, sağında bir kadın onun sağında bir erkek ve en sağda bir kadın figürü olacak şekilde yine toplamda dört figür olduğu görülmektedir. Eserin sol kısa yüzünde üstte kemerli bir alınlık alınlığın içerisinde çiçek rozeti bulunmaktadır. Bu bezemenin altında bir girland motifi girland motifinin altında ise plasterlerle sınırlandırılmış bezeme alanı içerisinde solda bir kadın sağda bir erkek figürü görülmektedir. Sağ kısa kenarda ise kemerli bir alınlık alınlığın içerisinde bir balık motifi bulunmaktadır. Bu bezeme alanının hemen altında plasterler tarafından taşınan bir girland, girlandın altında ise iki kadın figürü görülmektedir.

Tarihlendirme M.S. 2. yüzyıl sonu 3. yüzyıl başı

Kaynakça -

Analoji Tavukçu, 1993: Levha 5; Temple, 2013: 132.

Kat. No.	32
Levha No	27-2, 28-1, 28-2
Buluntu Yeri	Konya/ Bozkır/ Saçlar Mev.
Gövde Ölçüleri	En: 33 cm Boy: 90 cm Yük.: 76 cm
Urne Ölçüleri	En: 17 cm Boy: 47 cm Yük.: 6 cm
Kabartma Yük.	1,1 cm

Ön cephe fotoğrafı

Tanım Yerel kireçtaşından imal edilmiş ostotek gövdesi üzerinde üst kısımda kenarlarda iki üçgen alınlık içerisinde rozet motifleri bulunmaktadır. Üçgen alınlıkların sağ ve sol köşelerinde ve ortasında rozet motifleri bulunmaktadır. Üçgen alınlıkların ortasından aşağıya doğru bir sütun uzanmaktadır. Bu sütun sahneyi iki bezeme alanına ayırmaktadır. Solda yer alan bezeme alanı içerisinde bir kadın bir erkek olacak şekilde dört figür betimlenmiştir. Sağda yer alan sahnede de benzer şekilde dört figür yerleştirilmiştir. Sahneyi iki yanda plasterler sınırlandırmaktadır. Sağ kısa yüzde kemerli bir alınlık alınlığın içerisinde çiçek rozeti bulunmaktadır. Kemerli alınlığın altında köşelerde sahneyi sınırlandıran plasterlere asılı gırland stilize akanthus yaprağı şeklindedir. Kenarlarda taenialar bulunmaktadır. Gırlanın altında bir erkek figürü görülmektedir. Sol kısa yüzde de benzer bir kompozisyon işlenmiş olmalıdır. Ancak sol kısa yüzün büyük bölümü toprak altındadır.

Tarihlendirme M.S. 2. yüzyıl sonu 3. yüzyıl başı

Kaynakça -

Analoji Tavukçu, 1993: Levha 5; Temple, 2013: 132.

Kat. No.	33
Levha No	28-3, 29-1
Buluntu Yeri	Konya/ Bozkır/ Tosuntaşı Yaylası
Gövde Ölçüleri	En: 46 cm Boy: 84,5 cm Yük.: 77 cm
Urne Ölçüleri	En: 25,5 cm Boy: 41 cm Yük.: 19 cm
Kabartma Yük.	2 cm

Ön cephe fotoğrafı

Tanım Eserin sağ üst tarafı kırıktır. Uzun yüzde insan başı betimlenmiştir. İnsan başından sağ tarafa doğru dış yüzeyi aşınmış gırland olabileceğini düşünülen bir motif betimlenmiştir. Sol kısa kenarda kemerli alınlık içerisinde güvercin ?, kırlangıç ? motifi bulunmaktadır. Kemerin altında gırland motifi, gırlanın altında bir kadın bir erkek figürü betimlenmiştir. Figürler ayakta durmaktadır. Kadın figürün başı kapalı ve uzun bir elbise giymiştir. Elleri göbeğinin üzerinde bağlanmıştır. Alınlığın üst sağ kısmında daire içerisinde 6 yapraklı rozet motifi vardır. Alınlığın tepesinde tepe akroteri köşelerde köşe akroterleri vardır. Aarka kısım kırık olduğu için herhangi bir bezeme unsuru görülememektedir.

Tarihlendirme	M.S. 2. yüzyıl sonu 3. yüzyıl başı
Kaynakça	Yılmaz, 2005: 188 - 189.
Analoji	-

Kat. No.	34
Levha No	29-2, 30-1
Buluntu Yeri	Konya/ Bozkır/ Tosuntaşı Yaylası
Gövde Ölçüleri	En: 52 cm Boy: 83 cm Yük.: 61 cm
Urne Ölçüleri	En: - Boy: - Yük.: -
Kabartma Yük.	3,5 cm

Yan cephe fotoğrafı

Tanım Yerel kireçtaşından imal edilmiş ostotek gövdesi yüzeyi yoğun şekilde tahribata uğramıştır. Ön yüz sütunlar tarafından iki sahneye ayrılmıştır. Girland motifleri sütunlar tarafından taşınmaktadır. Girlandın ortasında rozet ya da medusa başı (?) motifi betimlenmiştir. Ön yüzde sağda symposion sahnesi betimlenmiştir. Syposion sahnesindeki figür kline üzerinde yatar pozisyonda betimlenmiştir. Soldaki sahnede ise iki tane figür yer almaktadır. Figürlerin, belden yukarısı görünmektedir. Belden aşağı kısımlar tahrip olmuştur.

Tarihlendirme	M.S. 2. yüzyıl sonu 3. yüzyıl başı
Kaynakça	-
Analoji	-

Kat. No.	35
Levha No	30-2
Buluntu Yeri	Konya/ Bozkır/ Sarot Yaylası
Gövde Ölçüleri	En: 40 cm Boy: 40 cm Yük.: 57 cm
Urne Ölçüleri	En: 23,5 cm Boy: 15,5 cm Yük.: 16,5 cm
Kabartma Yük.	2,4 cm

Ön cephe fotoğrafı

Tanım Yerel kireç taşından imal edilmiş ostotek gövdesi üzerinde manşetlerle zemine sabitlenmiş girland bezemesi bulunmaktadır. Üst profilinde 2 satır Grekçe yazıt bulunmaktadır. Yazıt yüzeyinde de tahribat bulunmaktadır.

“.....ONΨION ETHE MNHM....”

“.....Anısına Elveda” yazılıdır.

Tarhlendirme -

Kaynakça -

Analoji -

Kat. No.	36
Levha No	31-1, 31-2
Buluntu Yeri	Konya/ Bozkır/ Sarot Yaylası
Gövde Ölçüleri	En: 39 cm Boy: 45 cm Yük.: 35 cm
Urne Ölçüleri	En: - Boy: - Yük.: -
Kabartma Yük.	1,1 cm
Tanım	Yerel kireç taşından imal edilmiş ostotek gövdesidir. Ön yüzde ve dar kısa kenarda girland motifi vardır. Ön yüzde iki satır yazıt bulunmaktadır. Ancak taş cinsi ve diğer faktörler sebebi ile aşırı şekilde tahrip olduğundan yazıt okunamamaktadır.
Tarihlendirme	M.S. 2. yüzyıl sonu 3. yüzyıl başı
Kaynakça	-
Analoji	Tavukçu, 1993: Levha 5.

Ön cephe fotoğrafı

Kat. No.	37
Levha No	32-1
Buluntu Yeri	Konya/ Bozkır/ Sarot Yaylası
Gövde Ölçüleri	En: 48 cm Boy: 74 cm Yük.: 61 cm
Urne Ölçüleri	En: - Boy: - Yük.: -
Kabartma Yük.	1,6 cm

Ön cephe fotoğrafı

Tanım Yerel kireçtaşından imal edilmiş ostotek gövdesinin uzun yüzü üzerinde ortada bir sütunla oluşturulmuş iki bezeme alanı görülmektedir. Soldaki bezeme alanında bir podyum üzerinde üç figür bulunmaktadır. Sol ve sağ baştakiler erkek ortadaki figür ise kadın figürüdür. Sağ tarafta yer alan bezeme alanında ise üstte bir girland, girlandın altında iki erkek figürü ayakta betimlenmiştir.

Tarihlendirme M.S. 2. yüzyıl sonu 3. yüzyıl başı

Kaynakça -

Analoji Tavukçu, 1993: Levha 5.

Kat. No.	38
Levha No	32-2, 33-1
Buluntu Yeri	Konya/ Bozkır/ Hisarlık Mah.
Gövde Ölçüleri	En: 61 cm Boy: 50 cm Yük.: 64 cm
Urne Ölçüleri	En: - Boy: - Yük.: -
Kabartma Yük.	1,8 cm

Ön cephe fotoğrafı

Tanım Hisarlık camiiinin köşesinde yapı taşı olarak kullanılmış yerel kireçtaşı malzemeden torre nova tipi ostotek gövdesi, kısa yüzde sağ kenarda bir plaster plasterin taşıyıcı olarak kullanıldığı bir girland ve girlandın altındada iki boğa figürü işlendiği görülmektedir. Çift sürme sahnesi işlenmiştir. Ön yüzü ve kısa kenarı görülmektedir. Uzun kenarda ayakta betimlenmiş dört figür vardır. Üzerlerinde defne yapraklarından girland motifi bulunmaktadır.

Tarihlendirme M. S. 2. yüzyıl ortası 3. yüzyıl başı

Kaynakça -

Analoji Tavukçu, 1993: Levha 14; Diler, 1996: 57-58; Korkut, 2006: Kat. 13, Kat. 94.

Kat. No.	39
Levha No	33-2
Buluntu Yeri	Konya/ Bozkır/ Tufanderesi Yaylası
Gövde Ölçüleri	En: 39 cm Boy: 58 cm Yük.: 78,5 cm
Urne Ölçüleri	En: - Boy: - Yük.: -
Kabartma Yük.	1,7 cm

Yan cephe fotoğrafı

Tanım Hanay denilen yapıda devşirme malzeme olarak kullanılmıştır. Köşelerde plasterler ve üzerinde kemerli bir alınlık bulunmaktadır. Kemerin ortasında bir ayağı havada olacak şekilde at figürü betimlenmiştir. Altında girland ve girland yayının içerisinde insan büstü bulunmaktadır. Girlandın altında iki kadın figürünün ayakta betimlendiği görülmektedir.

Tarihlendirme -

Kaynakça Yılmaz, 2005: 194.

Analoji -

Kat. No.	40
Levha No	34-1, 34-2
Buluntu Yeri	Konya/ Bozkır/ Tufanderesi Yaylası
Gövde Ölçüleri	En: 44,5 cm Boy: 90,5 cm Yük.: 54 cm
Urne Ölçüleri	En: - Boy: - Yük.: -
Kabartma Yük.	1,5 cm

Ön cephe fotoğrafı

Tanım Yerel kireçtaşından imal edilmiş ostotek gövdesi üzerinde ortada ve köşelerde plasterler bulunmaktadır. Ortada yer alan plaster bezeme alanını iki eşit parçaya bölmektedir. Solda yer alan bezeme alanı içerisinde en solda iki erkek figürü sağında bir kadın figürü en sağda bir erkek figürü daha görülmektedir. Plaster ile ayrılmış alanın sağında, solda iki erkek figürü, sağında bir kadın figürü en sağda ise bir erkek figürü daha betimlendiği görülmektedir. Figürlü alanların üst kısımlarında stilize akanthus yaprağı biçiminde iki girland görülmektedir. Sol kısa yüzde iki plaster arasına asılı vaziyette bir girland ve girlandın altında solda bir kadın sağda bir erkek figürü görülmektedir.

Tarhlendirme M. S. 2. yüzyıl sonu 3. yüzyıl başı

Kaynakça Yılmaz, 2005: 194.

Analoji Tavukçu, 1993: Levha 5; Temple, 2013: 132.

Kat. No.	41
Levha No	35-1, 35-2, 35-3
Buluntu Yeri	Konya/ Bozkır/ Tosuntaşı Yaylası
Gövde Ölçüleri	En: 40 cm Boy: 83 cm Yük.: 65 cm
Urne Ölçüleri	En: 20 cm Boy: 55 cm Yük.: 27 cm
Kabartma Yük.	1,1 cm

Ön cephe fotoğrafı

Tanım Yerel kireçtaşından imal edilmiş ostotek gövdesinin ön uzun yüzünde köşelerde ve ortada üç plaster yer almaktadır. Ortada yer alan plaster sahneyi iki eşit bezeme alanına ayırmaktadır. Bezeme alanlarının üst kısmında iki kemerli alınlık alınlıkların içerisinde ise rozet motifleri görülmektedir. Alt kısımda yer alan bezeme alanlarında plasterlere asılı şekilde iki girland görülmektedir. Soldaki bezeme alanında solda bir erkek figürü ortada iki kadın figürü en sağda bir erkek figürü görülmektedir. Sağda yer alan bezeme alanı içerisinde solda bir erkek figürü ortada iki kadın figürü en sağda yine bir erkek figürü olacak şekilde bezeme oluşturulmuştur. Sol kısa yüzde üst kısım düz bırakılmış, hemen altında bir girland girlandın altında plasterler ile sınırlı alanda ise solda iki kadın sağda bir erkek figürü betimlendiği görülmektedir. Sağ kısa yüzde de sol kısa yüzde yer alan sahnenin tekrar edildiği görülmektedir.

Tarihlendirme	M. S. 2. yüzyıl ortası 3. yüzyıl başı
Kaynakça	Yılmaz, 2005: 194.
Analoji	Tavukçu, 1993: Levha 14; Diler, 1996: 57-58; Korkut, 2006: Kat. 13, Kat. 94.

Kat. No.	42
Levha No	36-1, 36-2, 36-3
Buluntu Yeri	Konya/ Bozkır/ Tosuntaşı Yaylası
Gövde Ölçüleri	En: 36 cm Boy: 72 cm Yük.: 64 cm
Urne Ölçüleri	En: 19 cm Boy: 45 cm Yük.: 13 cm
Kabartma Yük.	2,3 cm

Ön cephe fotoğrafı

Tanım Yerel kireçtaşından imal edilmiş ostotek gövdesinin ön yüzü üzerinde köşelerde plasterler yer almaktadır. Sahnenin ortasında ise yivsiz bir sütun yer almaktadır. Bu sütun ön yüzü iki eşit bezeme alanına bölmektedir. Solda yer alan bezeme alanı içerisinde üstte ortasında medusa başı bulunan bir girland altta ise solda biri kadın diğerleri erkek olmak üzere üç figür yer almaktadır. Sağdaki sahne içerisinde üstte yine medusalı bir girland bu girlandın altında ise symposion sahnesi betimlenmiştir. Sahnenin solunda (Klinenin ayakucunda) bir kadın figürü, yine sahnenin sağında bir kadın figürü daha bulunmaktadır. Symposion sahnesinde, kline üzerine uzanmış bir erkek figürü betimlenmiştir. Klinenin önünde ise üç ayaklı bir sehpa yer almaktadır. Sol kısa kenarda girland ve altlarında bir kadın ve bir erkek figürü yer alır. Sağ kısa kenarda ise yine girlandın altında iki erkek figürü betimlendiği görülmektedir.

Tarihlendirme -

Kaynakça -

Analoji -

Kat. No.	43
Levha No	37-1, 37-2, 37-3
Buluntu Yeri	Konya/ Güneysınır/ Sarıhacı Mah.
Gövde Ölçüleri	En: 42 cm Boy: 53 cm Yük.: 30 cm
Urne Ölçüleri	En: - Boy: - Yük.: -
Kabartma Yük.	2,7 cm
Tanım	Aşırı şekilde tahrip olmuş bir ostotek gövdesidir. Üç parçaya ayrılmıştır. Üç parçada da defne yaprakları ile oluşturulmuş girlandlar vardır. Parçalarından birinde köşede Nike betimlenmiştir. Ön yüzde ve kısa kenarda da girland motifi görülmektedir. Eserin geri kalan kısımları kırılmıştır.
Tarihlendirme	M.S. 3. yüzyıl
Kaynakça	-
Analoji	Korkut, 2006: Kat. 158, Kat. 166.

Ön cephe fotoğrafı

Kat. No.	44
Levha No	38-1
Buluntu Yeri	Konya/ Bozkır/ Arslantaş Mah.
Gövde Ölçüleri	En: 17 cm Boy: 104 cm Yük.: 64 cm
Urne Ölçüleri	En: - Boy: - Yük.: -
Kabartma Yük.	1,7 cm

Ön cephe fotoğrafı

Tanım Arslantaş mahallesinde bir çeşmenin duvarında yapı taşı olarak kullanılmış yerel kireçtaşından ostotek gövdesidir. Eser köşelerde plasterler ortada iki sütun ile üç bezeme alanına bölünmüştür. Bezeme alanlarının üst kısımlarında defne yapraklı girdanlar bulunmaktadır. Soldaki sahnede ayakta duran bir erkek bir kadın figürü betimlenmiştir. Ortadaki bezeme alanında symposion sahnesi betimlenmiştir. En sağda yer alan sahnede ise solda bir kadın ve sağında bir erkek figürü betimlendiği görülmektedir. Eserin üstünde yer alan profilde tek satırlık Grekçe yazıt bulunmaktadır. Ancak tahribattan dolayı okunamamaktadır.

Tarihlendirme -

Kaynakça -

Analoji -

Kat. No.	45
Levha No	38-2, 39-1, 39-2
Buluntu Yeri	Konya/ Bozkır/ Arslantaş Mah.
Gövde Ölçüleri	En: 42 cm Boy: 86 cm Yük.: 58 cm
Urne Ölçüleri	En: - Boy: - Yük.: -
Kabartma Yük.	1,7 cm

Ön cephe fotoğrafı

Tanım Bağımsız şekilde duran ostotek gövdesi yerel kireçtaşından imal edilmiştir. Ön uzun yüz ortada yer alan bir sütunla iki bezeme alanına ayrılmıştır. Sahne, sol ve sağ köşelerde plasterlerle sonlanmaktadır. Solda yer alan bezeme alanı içerisinde Sol ve sağ başta birer erkek ortada ise bir kadın figürü yer almaktadır. Bezeme alanının üst kısmında girland görülmektedir. Sağda yer alan bezeme alanı içerisinde de sol ve sağ başlarda birer erkek figürü ortada yine bir kadın figürü betimlendiği görülmektedir. Bu bezeme alanının üst kısmında da girland bulunmaktadır. Plasterlerle sınırlandırılmış sağ kısa yüzde de plasterlerin taşıdığı bir girland girlandın altında sağda bir kadın figürü solda ise iki erkek figürü yer almaktadır. Sol kısa yüzde de plasterler sınır oluşturmakta sol başta bir erkek figürü bu figürün sağında ise podyum üzerinde iki erkek figürü bulunmaktadır.

Tarihlendirme	M. S. 2. yüzyıl sonu 3. yüzyıl başı
Kaynakça	-
Analoji	Tavukçu, 1993: Levha 5.

Kat. No.	46
Levha No	39-3, 40-1
Buluntu Yeri	Konya/ Bozkır/ Sorkun Mah.
Gövde Ölçüleri	En: 42 cm Boy: 80 cm Yük.: 81 cm
Urne Ölçüleri	En: - Boy: - Yük.: -
Kabartma Yük.	1,7 cm

Ön cephe fotoğrafı

Tanım Yerel kireçtaşından imal edilmiş aşırı tahrip olmuş ostotek gövdesinin uzun yüzü üzerinde stilize şekilde iki kemer kemerlerin altında sütunlarla sınırlandırılmış bir bezeme alanı görülmektedir. Bezeme alanı içerisinde Sütunların taşıyıcı olarak kullanıldığı bir girland girlandın altında ayakta giyimli üç kadın figürü görülmektedir. Girland yayının içerisinde bir adet çiçek rozeti görülmektedir.

Tarhlendirme -

Kaynakça -

Analoji -

Kat. No.	47
Levha No	40-2, 41-1
Buluntu Yeri	Konya/ Bozkır/ Taşbaşı Mah.
Gövde Ölçüleri	En: 16 cm Boy: 105 cm Yük.: 52,5 cm
Urne Ölçüleri	En: - Boy: - Yük.: -
Kabartma Yük.	2,5 cm

Ön cephe fotoğrafı

Tanım Yerel kireç taşından imal edilmiş ve aşırı tahribata uğramış ostotek gövdesi görülebilen kısmında sağ tarafta bir nike ortada bir ion başlıklı sütun bulunmaktadır. Nike ve sütun iki girlandı taşımaktadır. Girland yaylarının içerisinde rozet motifleri görülmektedir. Sahnenin alt kısmında aşırı tahrip olmuş vaziyette insan figürleri görülmektedir. Aşırı tahrip olmasına rağmen görülebilen diğer kısa yüzünde de girland olduğu görülmektedir. Eserin üst tarafında 3 satır yazıt vardır. Ancak aşırı şekilde tahrip olduğundan okunamamaktadır.

Tarihlendirme	M. S. 2. yüzyıl sonu 3. yüzyıl başı
Kaynakça	-
Analoji	Tavukçu, 1993: Levha 5.

Kat. No.	48
Levha No	42-2
Buluntu Yeri	Konya/ Bolat/ Bolat Yaylası
Gövde Ölçüleri	En: 37 cm Boy: 57 cm Yük.: 52 cm
Urne Ölçüleri	En: 15 cm Boy: 20 cm Yük.: 20 cm
Kabartma Yük.	2,5 cm

Ön cephe fotoğrafı

Tanım Yerel kireçtaşından imal edilmiş ostotek gövdesinin yüzeyinde aşınmalar bulunmaktadır. Görülebilen ön uzun yüzü köşelerde plasterler ile sınırlandırılırken ortada stilize defne yapraklarından bir sütunla iki bölüme ayrılmaktadır. Her iki bölümünde üst kısımlarında kemerli alınlıklar bulunmaktadır. Sağda yer alan kemerli alınlığın içerisinde birer büst bulunmaktadır. Sağda ve solda yer alan sahnelerin üst kısımlarında ortadaki sütüne bağlı şekilde stilize defne yapraklı girlandlar görülmektedir. Solda yer alan panel içerisinde bir kadın figürü görülmektedir. Sahnenin geri kalanı toprak altındadır. Sağda yer alan bezeme alanında ise solda bir kadın sağda ise bir erkek figürü betimlendiği görülmektedir. Eserin görünen sağ kısa yüzü bezemesiz bırakılmıştır.

Tarihlendirme M. S. 2. yüzyıl sonu 3. yüzyıl başı

Kaynakça -

Analoji Tavukçu, 1993: Levha 5; Temple, 2013: 132.

Kat. No.	49
Levha No	42-1, 42-2, 42-3
Buluntu Yeri	Konya Arkeoloji Müzesi (Isaura)
Gövde Ölçüleri	En: 42 cm Boy: 70 cm Yük.: 57 cm
Urne Ölçüleri	En: 32 cm Boy: 59 cm Yük.: 18 cm
Kabartma Yük.	2,2 cm

Ön cephe fotoğrafı

Tanım Kireçtaşından imal edilmiş bir ostotek gövdesidir. Üç yüzünün bezemeye sahip olduğu görülmektedir. Az da olsa tahrip olmuştur. Aşınma figürler üzerinde yoğunluktadır.

Uzun yüzde ana sahnenin üst kısmında dört adet girdandan oluşan motif yer almaktadır. Sahnenin en solunda, kazıma çizgilerle oluşturulmuş bir pense (kerpeten) ve çekiç motifi görülmektedir. Ana sahnede, kline üzerinde solda bir erkek figürü, sağda ise bir kadın figürü yer alır. Klinenin alt kısmında bir lekythos ve bir krater görülmektedir. Sahnenin sağ tarafında başı kapalı bir kadın figürü kline üzerinde sağda yer alan kadın figürünün başına doğru çelenk uzatırken betimlenmiştir. Sahnenin sol tarafında solda bir erkek figürü, bu figürün sağında bir çocuk figürü ve çocuk figürünün sağında başı kapalı şekilde ve çelenk uzatır pozda betimlenmiş bir kadın figürü görülmektedir. Eserin sağ kısa yüzü üzerinde başları kapalı şekilde betimlenmiş iki kadın figürü zeminde çizgisel bir düzlem üzerinde betimlenerek yer almaktadır. Sol kısa yüzde ise arkasında kılıç barındırmayan bir kalkan betimlemesi görülmektedir. Eserin arka yüzü bezemesiz bırakılmıştır. Eserin kaide bölümünde tek satırlık Grekçe yazıt yer almaktadır.

Grekçe yazıtta; MNHMHC XAPIN: Anısına Elveda yazılıdır.

Tarihlendirme	M.S. 140 Sonrası
Kaynakça	McLean, 2002; 63.
Analoji	Lochman, 2003: 225.

Kat. No.	50
Levha No	43-1, 43-2, 43-3
Buluntu Yeri	K. Arkeoloji Müzesi (Bağyurdu Mah.)
Gövde Ölçüleri	En: 62 cm Boy: 85 cm Yük.: 44 cm
Urne Ölçüleri	En: 34 cm Boy: 64 cm Yük.: 19 cm
Kabartma Yük.	2,7 cm

Ön cephe fotoğrafı

Tanım Yerel kireçtaşından imal edilmiş ostotek gövdesidir. Eserin ön uzun yüzünde üst kısımda büst şeklinde betimlemeler tarafından taşınan iki gırland bulunmaktadır. Gırlanların hemen altında üç ionik sütun tarafından taşınan iki kemerli bezeme alanı oluşturulmuştur. Solda yer alan bezeme alanı içerisinde sağ elinde mızrak tutar pozda bir süvari betimlemesi yer almaktadır. Sağda yer alan bezeme alanı içerisinde ise syposion sahnesi betimlendiği görülmektedir. Sahnedeki kline üzerinde iki figür betimlenmiştir. Aynı sahnede sol tarafta bir kaide üzerinde başı kapalı şekilde betimlenmiş bir kadın figürü yer almaktadır. Klinenin altında ise üç ayaklı bir sehpa ile bir kalathos görülmektedir. Eserin sağ kısa yüzünde üst kısımda bukephalionlar tarafından taşınan bir gırland yer almaktadır. Gırlanın altında ise başları kapalı şekilde betimlenmiş dört kadın figürü görülmektedir. Eserin sol kısa yüzünde üstte yine bukephalionlar tarafından taşınan gırland, gırlanın altında ise solda bir süvari betimlemesi bulunmaktadır. Süvari betimlemesinin sağında, atın ön kısmında tunik giyimli bir erkek figürü betimlenmiştir. Eserin arka yüzü bezemesiz bırakılmıştır. Eser üzerinde Grekçe bir yazıt bulunmaktadır.

Yazıt: “ΚΑΙΣΕΛΕΥΚΟΣΑΝΕΣΑΝΤΟΥΣΕΑΥΤΩΝΤΟΝΕΙΣΣΕΑΛΥΚΟΝ
ΤΕΜΕΜΝΟΣΚΑΙΑΚΚΙΖΙΝΑΟΝΓΟΥΟΣΤΟΟΗΚΗΝ
ΜΝΗΜΗC ΧΑΡΙΝ”

“Seleucus tarafından çocukları Seleucus ve Memnon ile Longos oğlu Akkisis anısına dikilmiştir.” yazıtı yer almaktadır.

Tarihlendirme	M. S. 2. yüzyıl ortası 3. yüzyıl başı
Kaynakça	McLean, 2002: 64.
Analoji	Korkut, 2006: Kat. 13, Kat. 94.

Kat. No.	51
Levha No	44-1, 44-2
Buluntu Yeri	Konya Arkeoloji Müzesi (Ahırlı)
Gövde Ölçüleri	En: 73 cm Boy: 90 cm Yük.: 53 cm
Urne Ölçüleri	En: 54 cm Boy: 69 cm Yük.: 17 cm
Kabartma Yük.	2,3 cm

Ön cephe fotoğrafı

Tanım Yerel kireçtaşıdan imal edilmiş ostotek gövdesidir. Eserin ön yüzünde üstte aslan başı ve bukaphelion tarafından taşınan iki girland yer almaktadır. Girlandların altında ion başlıklı üç sütun tarafından taşınan iki kemerli bezeme alanı görülmektedir. Solda yer alan bezeme alanı içerisinde boyları birbirinden farklı şekilde betimlenmiş başları kapalı üç kadın figürü görülmektedir. Sağda yer alan bezeme alanı içerisinde bir symposion sahnesi betimlenmiştir. Sahnede kline üzerinde betimlenmiş bir figür ve klinenin arkasında bir seki üzerinde betimlenmiş bir başka figür yer almaktadır. Sahnenin sağında arkalıklı bir sandalye (klismos) üzerinde başı kapalı şekilde betimlenmiş bir başka kadın figürü olduğu görülmektedir. Eserin sağ kısa yüzü üzerine üstte bir aslan protomu tarafından taşınan girlandın bir bölümü ile altında oluşturulmuş kemerli bezeme alanı görülmektedir. Kemerli bezeme alanının içinde en solda ise bir kadın figürü yer almaktadır. Eserin büyük bölümü tahrip olduğundan sol kısa yüz, arka uzun yüz ve sağ kısa yüzün bir bölümü ile ilgili veri elde edilememiştir. Eserin uzun yüzünde üst kısımda iki satır Grekçe yazıt bulunmaktadır.

[---] α Ναναιν Ζηξιοζ το[ν]

Αδελφον αυτο

μνηση[ξ] νασ. Χαριν.

“....Zesis’in oğlu Nanais kardeşinin anısına..... heykeltıraş tarafından yapıldı.” yazmaktadır.

Tarhlendirme Roma İmparatorluk Dönemi

Kaynakça McLean, 2002: 63.

Analoji -

Kat. No.	52
Levha No	45-1, 45-2, 45-3
Buluntu Yeri	Konya Arkeoloji Müzesi
Gövde Ölçüleri	En: 66 cm Boy: 86 cm Yük.: 47 cm
Urne Ölçüleri	En: 39 cm Boy: 63 cm Yük.: 16 cm
Kabartma Yük.	2,1 cm

Ön cephe fotoğrafı

Tanım

Eserin ön uzun yüzü üzerinde stilize medusa başları tarafından taşınan iki girland yer almaktadır. Girlandların alt kısmında solda ve sağda antitetik bir şekilde betimlenmiş iki süvari betimlemesi görülmektedir. Süvari betimlemelerinin sağ ellerinde mızrak olduğu görülmektedir. Sahnenin ortasında sol tarafta kısa tunik giyimli bir erkek figürü, bu figürün sağında ise arkalı bir sandalye (klismos) üzerinde oturur pozda betimlenmiş bir kadın figürü bulunmaktadır. Eserin sol kısa yüzü üzerinde bukephalionlar tarafından taşınan bir girland bulunmaktadır. Girlandın altında solda bir süvari sağda ise başı kapalı bir kadın betimlemesi görülmektedir. Eserin sağ kısa yüzünün üst kısmı tahrip olmuştur. Alt kısımda ise ortada asa tutan bir erkek betimlemesi ile iki yanında başları kapalı birer kadın figürü yer almaktadır. Eserin ön uzun yüzünün üst kısmında tek satırlık Grekçe bir yazıt bulunmaktadır. Eserin arka yüzü bezemesiz bırakılmıştır.

Ön uzun yüzdeki yazıt üzerinde;

“ΨΑΘΨΓΑΤΗ ΗΤΨΝΗΑΨΠ ΟΨ ΜΝΗ ΜΗΞ”

“Anısına Elveda” anlamına gelen bir yazıt bulunmaktadır.
M. S. 2. yüzyıl ortası 3. yüzyıl başı

Tarihlendirme

Kaynakça

-

Analoji

Korkut, 2006: Kat. 13, Kat. 94.

Kat. No.	53
Levha No	46-1
Buluntu Yeri	Konya Arkeoloji Müzesi (Isaura)
Gövde Ölçüleri	En: 54 cm Boy: 71 cm Yük.: 38 cm
Urne Ölçüleri	En: 29 cm Boy: 57 cm Yük.: 17 cm
Kabartma Yük.	1,9 cm

Ön cephe fotoğrafı

Tanım Yerel kireçtaşından imal edilmiş ostotek gövdesidir. Yüzeyinde taş cinsine bağlı olarak aşınma görülmektedir. Ön uzun yüzde üst kısımda ortada bir bukephalion'un taşıyıcı olarak kullanıldığık iki girland yer almaktadır. Girland yaylarında büstler bulunur. Girlandların altında yer alan bezeme alanı içerisinde sahnenin sağ tarafında iki atlı süvari görülmektedir. Ortalarında bir erkek figürü bulunur. Sahnenin sol tarafında kemerli bir niş içerisinde bir kadın figürü görülmektedir. Diğer cephelerde bezeme unsurları bulunmamaktadır. Bukranium'un üzerinde bir satır yazıt bulunmaktadır. "TEC KAIMA EAYTOY EYNOIAC XAPIN" (ve onun hayrına)' şeklinde çevrilmiştir.

Tarhlendirme M. S. 2. yüzyıl ortası 3. yüzyıl başı

Kaynakça McLean, 2002: 63.

Analoji Korkut, 2006: Kat. 13, Kat. 94; Diler 1996: 57-58; Tavukçu, 1993: Levha 14.

Kat. No.	54
Levha No	46-2, 47-1, 47-2, 47-3
Buluntu Yeri	Konya Arkeoloji Müzesi (Çatmakaya)
Gövde Ölçüleri	En: 62 cm Boy: 89 cm Yük.: 42 cm
Urne Ölçüleri	En: 39 cm Boy: 67 cm Yük.: 19 cm
Kabartma Yük.	2,2 cm

Ön cephe fotoğrafı

Tanım Çatmakaya Arvana'dan Konya Arkeoloji Müzesine getirilmiş gri mermerden imal edilmiş bir ostotek gövdesidir. Tüm cepheleri işlenmiştir. Ön uzun yüzde 5 figür barındıran bir symposion sahnesi betimlenmiştir. Sol ve sağ başlarda ayakta kadın figürleri yer alır. Kline üzerinde üç erkek figürü betimlendiği görülmektedir. Klinenin altında bir krater yer alır. Sahne sağda ve solda plasterlerle sınırlandırılmıştır. Sol kısa yüzde iki kadın figürü betimlenmiştir. Figürlerden sağdaki soldakine göre daha küçük betimlenmiştir (Yetişkin ve çocuk şeklinde). Bu sahnede sağ ve solda plasterler ile sınırlandırılmaktadır. Sağ kısa yüzde de toplamda üç figür betimlenmiş olup sahnenin solunda yer alan figür kadın figürüdür ve sağında yer alan iki figüre göre daha büyük betimlenmiştir. Sahnenin sağ tarafında sağda erkek solda kız çocuğu bulunacak şekilde bir betimleme görülmektedir. Eserin arka yüzü köşelerde ve ortada yer alan plasterler ile iki bezeme alanına bölünmüştür. Bezeme alanlarının üst kısımlarında plasterlerin taşıdığı yüzeysel işlenmiş iki girland görülmektedir. Eserin ön uzun yüzünde iki satırlık Grekçe yazıt yer almaktadır.

[..]O[.]HΣ Βαλαβιο υ ζων εαντω και τε-

[κ]νοιζ ανεοηκεν του σαραν μνημηξ

Χαριυ.

“Balabios’un oğlu hayatta iken bu mezarı kendisi ve çocuklarının anısı için diktirdi”

Tarihlendirme	M.S. 1. yüzyıl sonrası
Kaynakça	McLean, 2002: 64.
Analoji	-

LEVHA LİSTESİ

- Levha 1-1 - Çalışma Alanını Gösteren Harita
- Levha 1-2 -Lykaonia ve Isauria Bölgelerini Gösteren Harita
- Levha 2-1- Kat. No. 1 no'lu ostotek gövdesinin ön yüzü
- Levha 2-2 - Kat. No. 1 no'lu ostotek gövdesinin ön yüzü (Detay)
- Levha 3-1- Kat. No. 1 no'lu ostotek gövdesinin sağ kısa yüzü
- Levha 3-2- Kat. No. 1 no'lu ostotek gövdesinin arka yüzü
- Levha 4-1- Kat. No. 2 no'lu ostotek gövdesinin ön yüzü
- Levha 4-2- Kat. No. 2 no'lu ostotek gövdesinin sol kısa yüzü
- Levha 5-1- Kat. No. 3 no'lu ostotek gövdesinin ön yüzü
- Levha 5-2- Kat. No. 3 no'lu ostotek gövdesinin sol kısa yüzü
- Levha 5-3- Kat. No. 3 no'lu ostotek gövdesinin sağ kısa yüzü
- Levha 6-1- Kat. No. 4 no'lu ostotek gövdesinin ön yüzü
- Levha 6-2- Kat. No. 4 no'lu ostotek gövdesinin sağ kısa yüzü
- Levha 6-3- Kat. No. 4 no'lu ostotek gövdesinin sol kısa yüzü
- Levha 7-1- Kat. No. 5 no'lu ostotek gövdesinin ön yüzü
- Levha 7-2- Kat. No. 5 no'lu ostotek gövdesinin sol kısa yüzü
- Levha 7-3- Kat. No. 5 no'lu ostotek gövdesinin sağ kısa yüzü
- Levha 8-1- Kat. No. 6 no'lu ostotek gövdesinin ön yüzü
- Levha 8-2- Kat. No. 6 no'lu ostotek gövdesinin sol kısa yüzü
- Levha 9- 1- Kat. No. 7 no'lu ostotek gövdesinin ön yüzü
- Levha 9 -2- Kat. No. 8 no'lu ostotek gövdesinin ön yüzü
- Levha 10 - 1- Kat. No. 9 no'lu ostotek gövdesinin sağ kısa yüzü
- Levha 10 - 2- Kat. No. 9 no'lu ostotek gövdesinin uzun ve kısa yüzünün bir arada fotoğrafı
- Levha 11 - 1 - Kat. No. 10 no'lu ostotek gövdesinin ön yüzü
- Levha 11 - 2 - Kat. No. 11 no'lu ostotek gövdesinin ön yüzü
- Levha 12 -1 - Kat. No. 11 no'lu ostotek gövdesinin sağ kısa yüzü
- Levha 12 - 2 - Kat. No. 12 no'lu ostotek gövdesinin ön yüzü
- Levha 13- 1- Kat. No. 13 no'lu ostotek gövdesinin ön yüzü
- Levha 13- 2- Kat. No. 13 no'lu ostotek gövdesinin arka yüzü
- Levha 13 -3- Kat. No. 14 no'lu ostotek gövdesinin ön yüzü
- Levha 14 -1 - Kat. No. 15 no'lu ostotek gövdesinin ön yüzü
- Levha 14-2- Kat. No. 16 no'lu ostotek gövdesinin ön yüzü
- Levha 15-1- Kat. No. 17 no'lu ostotek gövdesinin ön yüzü

Levha 15 -2- Kat. No. 18 no'lu ostotek gövdesinin sağ kısa yüzü
Levha 16- 1- Kat. No. 19 no'lu ostotek gövdesinin ön yüzü
Levha 16 -2- Kat. No. 19 no'lu ostotek gövdesinin sağ kısa yüzü
Levha 17- 1- Kat. No. 20 no'lu ostotek gövdesinin ön yüzü
Levha 17 -2- Kat. No. 20 no'lu ostotek gövdesinin sağ kısa yüzü
Levha 18-1- Kat. No. 21 no'lu ostotek gövdesinin ön yüzü
Levha 18-2- Kat. No. 22 no'lu ostotek gövdesinin ön yüzü
Levha 19-1- Kat. No. 23 no'lu ostotek gövdesinin ön yüzü
Levha 19- 2- Kat. No. 23 no'lu ostotek gövdesinin sol kısa yüzü
Levha 20-1- Kat. No. 24 no'lu ostotek gövdesinin ön yüzü
Levha 20-2- Kat. No. 25 no'lu ostotek gövdesinin ön yüzü
Levha 21-1 - Kat. No. 25 no'lu ostotek gövdesinin sağ kısa yüzü
Levha 21-2- Kat. No. 25 no'lu ostotek gövdesinin genel görünümü
Levha 22-1- Kat. No. 26 no'lu ostotek gövdesinin ön yüzü
Levha 22-2- Kat. No. 26 no'lu ostotek gövdesinin sol kısa yüzü
Levha 23-1- Kat. No. 27 no'lu ostotek gövdesinin ön yüzü
Levha 23-2- Kat. No. 27 no'lu ostotek gövdesinin sağ kısa yüzü
Levha 23-3- Kat. No. 27 no'lu ostotek gövdesinin arka yüzü
Levha 24-1- Kat. No. 28 no'lu ostotek gövdesinin genel görünümü
Levha 24-2- Kat. No. 29 no'lu ostotek gövdesinin ön yüzü
Levha 25-1- Kat. No. 29 no'lu ostotek gövdesinin sol kısa yüzü
Levha 25-2- Kat. No. 30 no'lu ostotek gövdesinin sağ kısa yüzü
Levha 26-1- Kat. No. 31 no'lu ostotek gövdesinin ön yüzü
Levha 26-2- Kat. No. 31 no'lu ostotek gövdesinin sağ kısa yüzü
Levha 27-1- Kat. No. 31 no'lu ostotek gövdesinin sol kısa yüzü
Levha 27-2- Kat. No. 32 no'lu ostotek gövdesinin ön yüzü
Levha 28-1- Kat. No. 32 no'lu ostotek gövdesinin sağ kısa yüzü
Levha 28-2- Kat. No. 32 no'lu ostotek gövdesinin sol kısa yüzü
Levha 28-3- Kat. No. 33 no'lu ostotek gövdesinin ön yüzü
Levha 29-1- Kat. No. 33 no'lu ostotek gövdesinin sol kısa yüzü
Levha 29-2- Kat. No. 34 no'lu ostotek gövdesinin ön yüzü
Levha 30-1- Kat. No. 34 no'lu ostotek gövdesinin sol kısa yüzü
Levha 30-2- Kat. No. 35 no'lu ostotek gövdesinin ön yüzü
Levha 31-1- Kat. No. 36 no'lu ostotek gövdesinin ön yüzü

Levha 31-2- Kat. No. 36 no'lu ostotek gövdesinin sağ kısa yüzü
Levha 32-1- Kat. No. 37 no'lu ostotek gövdesinin ön yüzü
Levha 32-2- Kat. No. 38 no'lu ostotek gövdesinin ön yüzü
Levha 33-1- Kat. No. 38 no'lu ostotek gövdesinin sağ kısa yüzü
Levha 33-2- Kat. No. 39 no'lu ostotek gövdesinin sol kısa yüzü
Levha 34-1- Kat. No. 40 no'lu ostotek gövdesinin ön yüzü
Levha 34-2- Kat. No. 40 no'lu ostotek gövdesinin sol kısa yüzü
Levha 35-1- Kat. No. 41 no'lu ostotek gövdesinin ön yüzü
Levha 35-2- Kat. No. 41 no'lu ostotek gövdesinin sol kısa yüzü
Levha 35-3- Kat. No. 41 no'lu ostotek gövdesinin sağ kısa yüzü
Levha 36-1- Kat. No. 42 no'lu ostotek gövdesinin ön yüzü
Levha 36-2- Kat. No. 42 no'lu ostotek gövdesinin sağ kısa yüzü
Levha 36-3- Kat. No. 42 no'lu ostotek gövdesinin sol kısa yüzü
Levha 37-1- Kat. No. 43 no'lu ostotek gövdesinin ön yüzü
Levha 37-2- Kat. No. 43 no'lu ostotek gövdesinin sağ kısa yüzü
Levha 37-3- Kat. No. 43 no'lu ostotek gövdesine ait bir parça
Levha 38-1- Kat. No. 44 no'lu ostotek gövdesinin ön yüzü
Levha 38-2- Kat. No. 45 no'lu ostotek gövdesinin ön yüzü
Levha 39-1- Kat. No. 45 no'lu ostotek gövdesinin sağ kısa yüzü
Levha 39-2- Kat. No. 45 no'lu ostotek gövdesinin sol kısa yüzü
Levha 39-3- Kat. No. 46 no'lu ostotek gövdesinin ön yüzü
Levha 40-1- Kat. No. 46 no'lu ostotek gövdesinin sağ kısa yüzü
Levha 40-2- Kat. No. 47 no'lu ostotek gövdesinin ön yüzü
Levha 41-1- Kat. No. 47 no'lu ostotek gövdesinin sol kısa yüzü
Levha 41-2- Kat. No. 48 no'lu ostotek gövdesinin ön yüzü
Levha 42-1- Kat. No. 49 no'lu ostotek gövdesinin ön yüzü
Levha 42-2- Kat. No. 49 no'lu ostotek gövdesinin sol kısa yüzü
Levha 42-3- Kat. No. 49 no'lu ostotek gövdesinin sağ kısa yüzü
Levha 43-1- Kat. No. 50 no'lu ostotek gövdesinin ön yüzü
Levha 43-2- Kat. No. 50 no'lu ostotek gövdesinin sol kısa yüzü
Levha 43-3- Kat. No. 50 no'lu ostotek gövdesinin sağ kısa yüzü
Levha 44-1- Kat. No. 51 no'lu ostotek gövdesinin ön yüzü
Levha 44-2- Kat. No. 51 no'lu ostotek gövdesinin sağ kısa yüzü
Levha 45-1- Kat. No. 52 no'lu ostotek gövdesinin ön yüzü

Levha 45-2- Kat. No. 52 no'lu ostotek gövdesinin sol kısa yüzü

Levha 45-3- Kat. No. 52 no'lu ostotek gövdesinin sol kısa yüzü

Levha 46-1- Kat. No. 53 no'lu ostotek gövdesinin ön yüzü

Levha 46-2- Kat. No. 54 no'lu ostotek gövdesinin ön yüzü

Levha 47-1- Kat. No. 54 no'lu ostotek gövdesinin arka yüzü

Levha 47-2- Kat. No. 54 no'lu ostotek gövdesinin sağ kısa yüzü

Levha 47-3- Kat. No. 54 no'lu ostotek gövdesinin sol kısa yüzü

LEVHALAR

1 Çalışma Alanını Gösteren Harita

2 Lykaonia ve Isauria Bölgelerini Gösteren Harita

1 Kat. No. 1 no'lu ostotek gövdesinin ön yüzü (Taşkent/Avşar Mah.)

2 Kat. No. 1 no'lu ostotek gövdesinin ön yüzü (Detay) (Taşkent/Avşar Mah.)

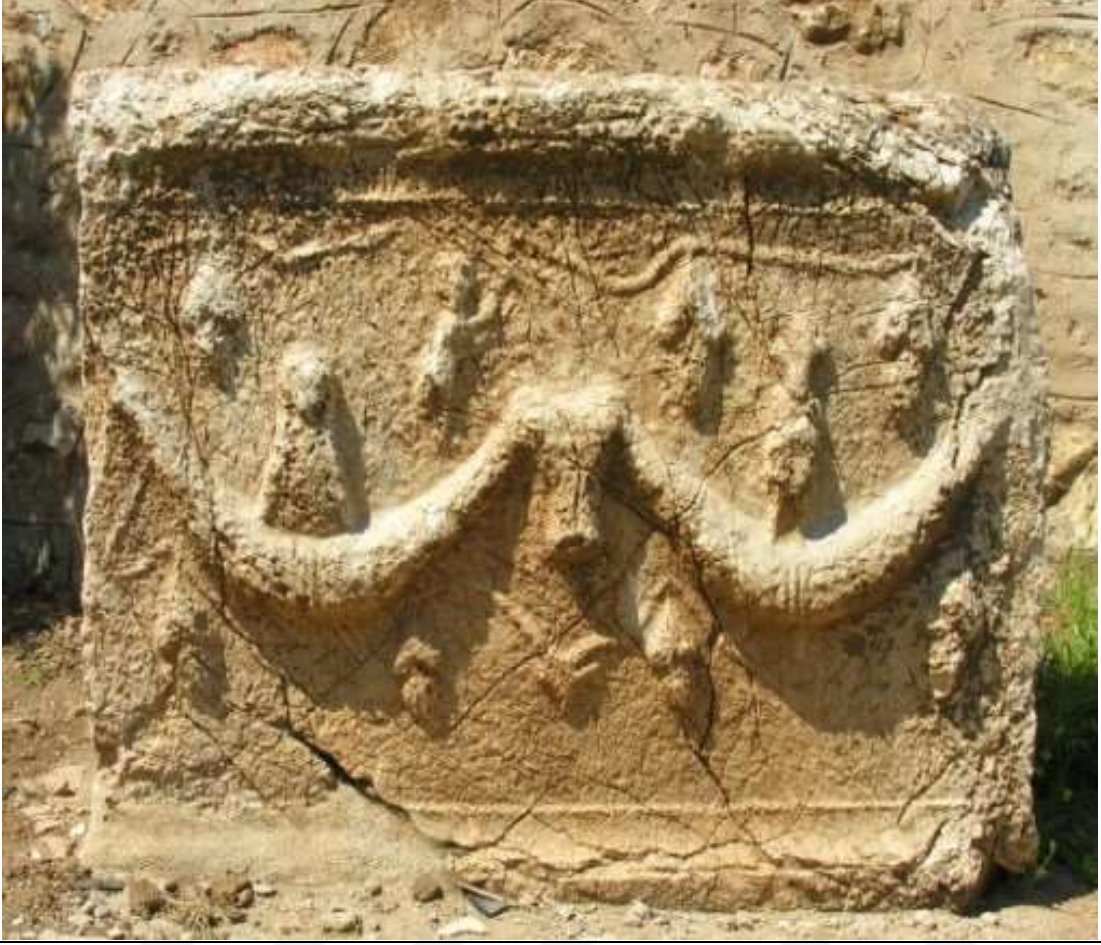

1 Kat. No. 1 no'lu ostotek gövdesinin sağ kısa yüzü (Taşkent/Avşar Mah.)

2 Kat. No. 1 no'lu ostotek gövdesinin arka yüzü (Taşkent/Avşar Mah.)

1 Kat. No. 2 no'lu ostotek gövdesinin ön yüzü (Taşkent/Avşar Mah.)

2 Kat. No. 2 no'lu ostotek gövdesinin sol kısa yüzü (Taşkent/Avşar Mah.)

1 Kat. No. 3 no'lu ostotek gövdesinin ön yüzü (Taşkent/Avşar Mah.)

2 Kat. No. 3 no'lu ostotek gövdesinin sol kısa yüzü (Taşkent/Avşar Mah.)

3 Kat. No. 3 no'lu ostotek gövdesinin sağ kısa yüzü (Taşkent/Avşar Mah.)

1 Kat. No. 4 no'lu ostotek gövdesinin ön yüzü (Taşkent/Bolay Mah.)

2 Kat. No. 4 no'lu ostotek gövdesinin sağ kısa yüzü (Taşkent/Bolay Mah.)

3 Kat. No. 4 no'lu ostotek gövdesinin sol kısa yüzü (Taşkent/Bolay Mah.)

1 Kat. No. 5 no'lu ostotek gövdesinin ön yüzü (Taşkent/Bolay Mah.)

2 Kat. No. 5 no'lu ostotek gövdesinin sol kısa yüzü (Taşkent/Bolay Mah.)

3 Kat. No. 5 no'lu ostotek gövdesinin sağ kısa yüzü (Taşkent/Bolay Mah.)

1 Kat. No. 6 no'lu ostotek gövdesinin ön yüzü (Taşkent/Keçimen Mah.)

2 Kat. No. 6 no'lu ostotek gövdesinin sol kısa yüzü (Taşkent/Keçimen Mah.)

1 Kat. No. 7 no'lu ostotek gövdesinin ön yüzü (Seydişehir/ Kavak Mah.)

2 Kat. No. 8 no'lu ostotek gövdesinin ön yüzü (Seydişehir/ Kavak Mah.)

1 Kat. No. 9 no'lu ostotek gövdesinin sağ kısa yüzü (Seydişehir/ Kavak Mah.)

2 Kat. No. 9 no'lu ostotek gövdesinin uzun ve kısa yüzünün bir arada fotoğrafı (Seydişehir/ Kavak Mah.)

1 Kat. No. 10 no'lu ostotek gövdesinin ön yüzü

2 Kat. No. 11 no'lu ostotek gövdesinin ön yüzü (Seydişehir/ Kızılca Mah.)

1 Kat. No. 11 no'lu ostotek gövdesinin sağ kısa yüzü (Seydişehir/ Kızılca Mah.)

2 Kat. No. 12 no'lu ostotek gövdesinin ön yüzü (Seydişehir/ Kızılca Mah.)

1 Kat. No. 13 no'lu ostotek gövdesinin ön yüzü (Seydişehir/ Kızılca Mah.)

2 Kat. No. 13 no'lu ostotek gövdesinin arka yüzü (Seydişehir/ Kızılca Mah.)

3 Kat. No. 14 no'lu ostotek gövdesinin ön yüzü (Seydişehir/ Yenice Mah.)

1 Kat. No. 15 no'lu ostotek gövdesinin ön yüzü (Seydişehir/ Bostandere Mah.)

2 Kat. No. 16 no'lu ostotek gövdesinin ön yüzü (Seydişehir/ Merkez Mah.)

1 Kat. No. 17 no'lu ostotek gövdesinin ön yüzü (Seydişehir/ Kesecik Mah.)

2 Kat. No. 18 no'lu ostotek gövdesinin sağ kısa yüzü (Seydişehir/ Kesecik Mah.)

1 Kat. No. 19 no'lu ostotek gövdesinin ön yüzü (Hadim/ Dülgerler Mah.)

2 Kat. No. 19 no'lu ostotek gövdesinin sağ kısa yüzü (Hadim/ Dülgerler Mah.)

1 Kat. No. 20 no'lu ostotek gövdesinin ön yüzü (Ahırlı/ Akkisse Mah.)

2 Kat. No. 20 no'lu ostotek gövdesinin sağ kısa yüzü (Ahırlı/ Akkisse Mah.)

1 Kat. No. 21 no'lu ostotek gövdesinin ön yüzü (Yalılıyük)

2 Kat. No. 22 no'lu ostotek gövdesinin ön yüzü (Ahırlı/ Büyüköz Mah.)

1 Kat. No. 23 no'lu ostotek gövdesinin ön yüzü (Bozkır/ Harmanpınar Mah.)

2. Kat. No. 23 no'lu ostotek gövdesinin sol kısa yüzü (Bozkır/ Harmanpınar Mah.)

1 Kat. No. 24 no'lu ostotek gövdesinin ön yüzü (Bozkır/ Dibektaş Yaylası)

2 Kat. No. 25 no'lu ostotek gövdesinin ön yüzü (Bozkır/ Dibektaş Yaylası)

1 Kat. No. 25 no'lu ostotek gövdesinin sağ kısa yüzü (Bozkır/ Dibektaşı Yaylası)

2 Kat. No. 25 no'lu ostotek gövdesinin genel görünümü (Bozkır/ Dibektaşı Yaylası)

1 Kat. No. 26 no'lu ostotek gövdesinin ön yüzü (Bozkır/ Dereköy Mah.)

2 Kat. No. 26 no'lu ostotek gövdesinin sol kısa yüzü (Bozkır/ Dereköy Mah.)

1 Kat. No. 27 no'lu ostotek gövdesinin ön yüzü (Bozkır/ Dereköy Mah.)

2 Kat. No. 27 no'lu ostotek gövdesinin sağ kısa yüzü (Bozkır/ Dereköy Mah.)

3 Kat. No. 27 no'lu ostotek gövdesinin arka yüzü (Bozkır/ Dereköy Mah.)

1 Kat. No. 28 no'lu ostotek gövdesinin genel görünümü (Bozkır/ Dereköy Mah.)

2 Kat. No. 29 no'lu ostotek gövdesinin ön yüzü (Bozkır/ Dereköy Mah.)

1 Kat. No. 29 no'lu ostotek gövdesinin sol kısa yüzü (Bozkır/ Dereköy Mah.)

2 Kat. No. 30 no'lu ostotek gövdesinin sağ kısa yüzü (Bozkır/ Saçlar Mev.)

1 Kat. No. 31 no'lu ostotek gövdesinin ön yüzü (Bozkır/ Saçlar Mev.)

2 Kat. No. 31 no'lu ostotek gövdesinin sağ kısa yüzü (Bozkır/ Saçlar Mev.)

1 Kat. No. 31 no'lu ostotek gövdesinin sol kısa yüzü (Bozkır/ Saçlar Mev.)

2 Kat. No. 32 no'lu ostotek gövdesinin ön yüzü (Bozkır/ Saçlar Mev.)

1 Kat. No. 32 no'lu ostotek gövdesinin sağ kısa yüzü (Bozkır/ Saçlar Mev.)

2 Kat. No. 32 no'lu ostotek gövdesinin sol kısa yüzü (Bozkır/ Saçlar Mev.)

3 Kat. No. 33 no'lu ostotek gövdesinin ön yüzü (Bozkır/ Tosuntaşı Yaylası)

1 Kat. No. 33 no'lu ostotek gövdesinin sol kısa yüzü (Bozkır/ Tosuntaşı Yaylası)

2 Kat. No. 34 no'lu ostotek gövdesinin ön yüzü (Bozkır/ Tosuntaşı Yaylası)

1 Kat. No. 34 no'lu ostotek gövdesinin sol kısa yüzü (Bozkır/ Tosuntaşı Yaylası)

2 Kat. No. 35 no'lu ostotek gövdesinin ön yüzü (Bozkır/ Sarıot Yaylası)

1 Kat. No. 36 no'lu ostotek gövdesinin ön yüzü (Bozkır/ Sarıot Yaylası)

2 Kat. No. 36 no'lu ostotek gövdesinin sağ kısa yüzü (Bozkır/ Sarıot Yaylası)

1 Kat. No. 37 no'lu ostotek gövdesinin ön yüzü (Bozkır/ Sarıot Yaylası)

2 Kat. No. 38 no'lu ostotek gövdesinin ön yüzü (Bozkır/ Hisarlık Mah.)

1 Kat. No. 38 no'lu ostotek gövdesinin sağ kısa yüzü (Bozkır/ Hisarlık Mah.)

2 Kat. No. 39 no'lu ostotek gövdesinin sol kısa yüzü (Bozkır/ Tufanderesi Yaylası)

1 Kat. No. 40 no'lu ostotek gövdesinin ön yüzü (Bozkır/ Tufanderesi Yaylası)

2 Kat. No. 40 no'lu ostotek gövdesinin sol kısa yüzü (Bozkır/ Tufanderesi Yaylası)

1 Kat. No. 41 no'lu ostotek gövdesinin ön yüzü (Bozkır/ Tosuntaşı Yaylası)

2 Kat. No. 41 no'lu ostotek gövdesinin sol kısa yüzü (Bozkır/ Tosuntaşı Yaylası)

3 Kat. No. 41 no'lu ostotek gövdesinin sağ kısa yüzü (Bozkır/ Tosuntaşı Yaylası)

1 Kat. No. 42 no'lu ostotek gövdesinin ön yüzü (Bozkır/ Tosuntaşı Yaylası)

2 Kat. No. 42 no'lu ostotek gövdesinin sağ kısa yüzü (Bozkır/ Tosuntaşı Yaylası)

3 Kat. No. 42 no'lu ostotek gövdesinin sol kısa yüzü (Bozkır/ Tosuntaşı Yaylası)

1 Kat. No. 43 no'lu ostotek gövdesinin ön yüzü (Güneysınır/ Sarıhacı Mah.)

2 Kat. No. 43 no'lu ostotek gövdesinin sağ kısa yüzü (Güneysınır/ Sarıhacı Mah.)

3 Kat. No. 43 no'lu ostotek gövdesine ait bir parça (Güneysınır/ Sarıhacı Mah.)

1 Kat. No. 44 no'lu ostotek gövdesinin ön yüzü (Bozkır/ Arslantaş Mah.)

2 Kat. No. 45 no'lu ostotek gövdesinin ön yüzü (Bozkır/ Arslantaş Mah.)

1 Kat. No. 45 no'lu ostotek gövdesinin sağ kısa yüzü (Bozkır/ Arslantaş Mah.)

2 Kat. No. 45 no'lu ostotek gövdesinin sol kısa yüzü (Bozkır/ Arslantaş Mah.)

3 Kat. No. 46 no'lu ostotek gövdesinin ön yüzü (Bozkır/ Sorkun Mah.)

1 Kat. No. 46 no'lu ostotek gövdesinin sağ kısa yüzü (Bozkır/ Sorkun Mah.)

2 Kat. No. 47 no'lu ostotek gövdesinin ön yüzü (Bozkır/ Taşbaşı Mah.)

1 Kat. No. 47 no'lu ostotek gövdesinin sol kısa yüzü (Bozkır/ Taşbaşı Mah.)

2 Kat. No. 48 no'lu ostotek gövdesinin ön yüzü (Bolat Yaylası) (Astra Antik Kenti)

1 Kat. No. 49 no'lu ostotek gövdesinin ön yüzü (Konya Arkeoloji Müzesi)

2 Kat. No. 49 no'lu ostotek gövdesinin sol kısa yüzü

3 Kat. No. 49 no'lu ostotek gövdesinin sağ kısa yüzü

1 Kat. No. 50 no'lu ostotek gövdesinin ön yüzü (Konya Arkeoloji Müzesi)

2 Kat. No. 50 no'lu ostotek gövdesinin sol kısa yüzü

3 Kat. No. 50 no'lu ostotek gövdesinin sağ kısa yüzü

1 Kat. No. 51 no'lu ostotek gövdesinin ön yüzü (Konya Arkeoloji Müzesi)

2 Kat. No. 51 no'lu ostotek gövdesinin sağ kısa yüzü

1 Kat. No. 52 no'lu ostotek gövdesinin ön yüzü (Konya Arkeoloji Müzesi)

2 Kat. No. 52 no'lu ostotek gövdesinin sol kısa yüzü

3 Kat. No. 52 no'lu ostotek gövdesinin sol kısa yüzü

1 Kat. No. 53 no'lu ostotek gövdesinin ön yüzü (Konya Arkeoloji Müzesi)

2 Kat. No. 54 no'lu ostotek gövdesinin ön yüzü (Konya Arkeoloji Müzesi)

1 Kat. No. 54 no'lu ostotek gövdesinin arka yüzü (Konya Arkeoloji Müzesi)

2 Kat. No. 54 no'lu ostotek gövdesinin sağ kısa yüzü

3 Kat. No. 54 no'lu ostotek gövdesinin sol kısa yüzü

TABLÖLAR

